

Годишен извештај за работењето за 2015 година

CROATIA[®]
осигурување/живот

Најважношо. Најсигурно!

СОДРЖИНА

Воведно обраќање на Главниот извршен директор

Извештај за работењето на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 до

31.12.2015 година

1. Макроекономско опкружување	5
2. Основни податоци за Друштвото	8
3. Систематизација и организација	10
4. Деловна политика	11
5. Капитал и резерви	13
6. Управување со ризици	14
7. Ликвидност во работењето	18
8. Начела на реосигурување	18
9. Осигурително работење за период 01.01.2015. - 31.12.2015. година	19
10. Резултати на работењето за период 01.01.2015. – 31.12.2015 година	22
10.1. Развојни показатели на работењето на Друштвото	23
10.2 Финансиски показатели	23
10.2.1 Пресметка на добивка и загуба за 2015 година	23
10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година	24
11. Политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви	30
12. Развојни проекти во 2015 година	30
13. Едукација на вработените од 01.01.2015 – 31.12.2015 година	33
14. Маркетинг активности за период 01.01.2015 – 31.12.2015 година	34
15. Работа на органите за управување	35
Прилози	36

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ

Почитувани акционери,

Изминатата година беше година со доста амбициозни цели, а подразбираше истовремено работење на консолидирање и јакнење на продажбата, отварање на нови продажни канали и отпочнување на нови стратешки партнерства. Гледано од перспектива на развој на Друштвото, со задоволство можам да констатирам дека зад себе оставивме уште една успешна година, одбележувајќи една деценија успешно работење на македонскиот осигурителен пазар.

Во услови на неизвесен макроекономски амбиент, политичка несабилност и зајакната пазарна конкуренција, Друштвото ги оствари планираните оперативни и стратешки цели за 2015 година, истовремено прилагодувајќи го своето работење кон новите предизвици кои не очекуваат во 2016 година.

Во период од 10 години компанијата бележи позитивен тренд на работа и ја јакне својата пазарна позиција прераснувајќи во лидер на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија. Преку постојаното воведување на иновации, нови производи согласно барањата и потребите на клиентите, како и супериорната грижа за корисниците, се издвоивме како компанија која за македонските граѓани претставува синоним за сигурност и квалитет.

2015 година ја заокруживме со раст на добивката од 41,16% во однос на 2014 година, бруто полисирана премија од 7.864.790,00 евра и годишен раст приходите од осигурување од 26,72%, остварувајќи доминантен пазарен удел од 44,31%. Во услови на економска стагнација и зголемена пазарна конкуренција успеавме да ја задржиме лидерската позиција на пазарот за животно осигурување бележејќи раст со побрза динамика од динамиката на раст на пазарот и остварувајќи двоцифрен раст на добивката веќе четврта година по ред.

Минатата година особен придонес за нашата успешност имаа и првите исплати на осигурени суми за доживување во износ од над половина милион евра кон нашите први осигуреници. Задоволството на нашите Осигуреници претставува наш двигател и она што не одржува на лидерската позиција долг рок. Овие исплати придонесоа, пред се, за јакнење на довербата на македонските граѓани кон брендот Кроациа Осигурување, и секако зголемување на довербата кон животното осигурување, што за нас секако значеше зголемена продажба. Возвишено е чувството да се стекнете со нечија доверба како резултат на пренесено позитивно искуство, но уште поголемо задоволство претставува да знаете дека Вашите лојални осигуреници ја потврдуваат својата доверба и задоволство така што ведаш склучуваат нови полиси.

Сите проекции и очекувања упатуваат на тоа дека динамиката на двоцифрен раст на пазарот за животно осигурување ќе продолжи и во 2016 година. Верувам дека за ваквиот развој во голема мера ќе придонесе и активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивното поврзување со банкарските продукти. Како реномирана осигурителна компанија која будно ги следи и континуирано ги воведува светските трендови и новитети на финансискиот пазар во 2015 година отпочнавме стратешка соработка со НЛБ Тутунска банка за развој на банко-осигурување, што секако претставува револуционерен чекор како за компанијата, така и за целиот финансиски сектор воопшто.

Она што за нас е особено значајно и кон што се стремиме изминатите години е заземањето и задржувањето на лидерската позиција на пазарот. Значаен предуслов за постигнување на резултатите е поддршката на визијата за развој на Друштвото од страна на нашиот акционер, и нашите инвестиции во развој на сопствена продажна мрежа како долгорочна цел.

Престојната 2016 година за нас претставува уште еден предизвик и одговорност. Кредибилитетот, интегритетот и професионалниот пристап во сите домени од работењето ќе претставуваат главни насоки кон нашиот натамошен раст и развој, сè за добробит на сите засегнати страни, акционерите, осигурениците и вработените.

Фокусот на Кроациа Осигурување – Живот и во 2016 година останува јакнење на стабилноста преку зголемување, пред се, на резервите, а потоа и на капиталот, но и нивно адекватно оплодување со цел да обезбедиме и понатаму припис на добивка за Осигурениците. Клиентите биле и секогаш ќе останат наш најбитен императив дали нашата услуга и полисата за осигурување на живот ги исполнува нивните очекувања за сигурност.

Секако, и во престојната 2016 година како приоритет останува негувањето на корпоративните вредности на компанијата воспоставувајќи хармонизација во работењето на ниво на Групација.

На прагот на новите предизвици уверувам дека со зголемен ентузијазам продолжуваме кон остварување на нашите амбиции за успешно работење на Друштвото. Ви благодарам на Вашата доверба и поддршка која е од непроценлива вредност за градење и продолжување на успешен развоен пат на Друштвото.

Со почит,

Вилма Учета Дузлевска
Главен Извршен Директор
Кроациа Осигурување АД
Друштво за осигурување на живот

Извештај за работењето на Кроаџа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 – 31.12.2015

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ

Во 2015 година домашната економија продолжи да закрепнува со солидно темпо. Расположливите економски и финансиски податоци укажуваат на амбиент на економски раст и успорена динамика на инфлација. Економското закрепнување се одвива во отсуство на ценовни притисоци. Ваквите движења упатуваат на соодветен амбиент за одржливо закрепнување на приватниот сектор, при што повторно беше оценето дека досегашната поддршка на домашната економија преку преземените мерки на монетарната политика е доволна. Излегувањето од зоната на приспособлива монетарна политика во следниот период ќе зависи од промените во надворешната позиција на економијата и ефектите врз девизните резерви

Во третото тримесечје БДП оствари годишен раст од 3,5% проценти. Ова остварување претставува умерено забавување на динамиката на раст во однос на првиот квартал од годината, што е во согласност со очекувањата во априлските проекции.

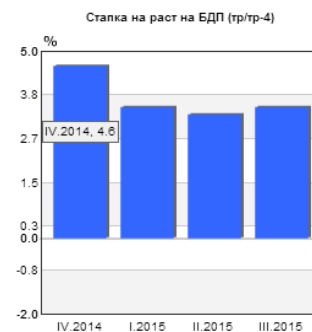
Податоците покажуваат пораст кај речиси сите параметри. Генератор на економскиот раст во третиот квартал се финансиски дејности и дејности на осигурување од 11,7%, стручни, научни и технички дејности административни и помошни услужни дејности од 15,9%, додека градежништвото бележи зголемување од 29,4%.

Поради неизвесноста што ја донесе политичката криза, експертите предупредија дека во 2015 година може да се забележи мало забавување на економијата, но податоците кои ги објави Државниот завод за статистика и НБРМ, се повеќе од охрабрувачки.

Инфлација

Од аспект на високофреквентните податоци за движењата во реалниот сектор за третиот квартал од годината, се навестува продолжување на овие движења и во текот на четвртиот квартал. Сепак, ризиците од евентуално продолжување на ефектите од домашните случувања и случувањата во надворешното окружување можат да влијаат врз растот во втората половина од годината. Општото ценовно ниво во август забележа многу мал годишен раст, пред сè заради повисоките цени на храната и на базичната инфлација, при понатамошно намалување на цените на енергијата. Во просек, во првите осум месеци од годината општото ниво на цени во домашната економија се намали за 0,1% на годишна основа. Засега се оценува дека инфлациските остварувања се во рамки на проектираните.

Стапка на раст на БДП

Стапка на раст на трошоци на живот

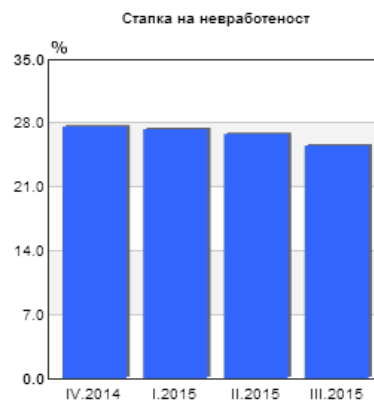
Последните оценки за надворешните претпоставки, споредено со априлските проекции, покажуваат очекувања за нешто пониски светски цени на енергијата и на прехранбените производи. Честите промени во очекувањата за цените на примарните производи упатуваат на значителна неизвесност околу идното движење на овие производи и на голема можност за нагли промени кај овие категории, се оценува во соопштението од НБРМ.

Невработеност

Според податоците на Државниот завод за статистика, во третото тримесечје од 2015 година, активното население во Република Македонија брои 954.610 лица од кои вработени се 711.380, а 243.230 лица се невработени. Стапката на активност во овој период е 56,9%, додека стапката на невработеност е 25,5%.

Со ребалансот на буџетот економскиот раст за годинава се ревидираше од 4% на 3,5%, а дел од економистите прогнозираат дека растот ќе се намали на 3,1% отсто. Во последниот извештај на Меѓународниот монетарен фонд се нотира дека економскиот раст годинава ќе биде 3,2% отсто, но како ризици остануваат домашната политичка криза, како и кризата во Грција, кои може да влијаат врз инвестициските одлуки.

Стапка на невработеност

Осигурителни компании

Осигурителниот пазар на Република Македонија во 2015 година го сочинуваат 15 (петнаесет) осигурителни компании, од кои 4 (четири) се занимаваат исклучиво со осигурување на живот, додека останатите 11 вршат работи на неживотно осигурување.

Брокерски друштва, друштва за застапување во осигурување, лиценцирани брокери и застапници

Во 2015 година на пазарот на осигурување во Република Македонија делуваат и 32 осигурително брокерски друштва, 13 друштва за застапување, 3 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување, 437 лиценцирани брокери и 950 лиценцирани застапници во осигурување.

Компании за осигурување на Живот:

Од вкупно 15 осигурителни компании во 2015 година кои работат на територија за Р. Македонија, 4 компании, Кроациа Осигурување – Живот, АД за осигурување на живот на „Граве“ Скопје, ВИНЕР Лајф - Виена Иншуренс Груп“ и “UNIQA Life Македонија” имаат основна дејност осигурување на живот и работат со добиена дозвола за вршење работи во осигурување на живот.

Во 2015 година Агенцијата за супервизија на осигурување издаде дозвола за пренос на осигурителното портфолио во рамки на групата за осигурување на живот, од Друштвото Осигурување Македонија Скопје - Vienna Insurance group во Друштвото за осигурување Winner Life - Vienna Insurance group, поради што пазарниот удел на друштвото Осигурување Македонија влегува во пазарниот удел на Друштвото Winner Life.

Осигурителниот сектор во Р. Македонија во 2015 година бележи напредок и на добар пат е да ги оствари поставените цели. Во континуитет се зголемува опсегот на производи кои се нудат како и интересот и свеста на граѓаните, особено во делот на животно осигурување.

Последните неколку години забележано е значително подобрување, стабилност и транспарентност на работењето на осигурителните друштва, што секако е резултат на доброто работење на Агенцијата за супервизија на осигурителните друштва која врши теренска и вонтеренска контрола и која со процедурите, прописите и регулативата овозможи осигурителниот сектор во Р. Македонија да работи во согласност со сите европски стандарди.

Во 2015 година остварен е пораст во сите аспекти на функционирање на осигурителниот сектор. Друштвата за осигурување остварија висока стапка на раст на бруто полисираната премија, заедно со пораст на вкупната актива вклучувајќи ги и финансиските вложувања, како и подобрување на финансискиот резултат, и зголемување на бројот на вработени во сите субјекти што делуваат во осигурителниот сектор. Вистинското ниво на исполнување на законски утврдениот минимално потребен капитал укажува на тоа дека постои висок степен на стабилност на осигурителниот сектор што претставува гаранција дека друштвата за осигурување имаат доволни финансиски средства да ги сервисираат преземените обврски во делот на исплата на штети.

Согласно последните објавени податоци за состојбата на пазарот за осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година, остварена е бруто полисирана премија (БПП) во вкупен износ од 8,27 милијарди денари (134,3 милиони евра), што претставува раст за 8,42% во однос на остварените приходи заклучно со минатата година (123,9 милиони евра).

Позитивниот тренд е присутен во двата сегменти на осигурувањето, со тоа што во делот на осигурување на живот, продолжува двоцифрената стапка на пораст на приходите и во 2015 година и таа на 31.12 изнесува **23,07%**, при што остварената БПП изнесува **1.093,28 милиони денари (17,7 милиони евра)**. Оваа висока стапка на пораст на осигурувањето на живот е една од највисоките стапки на пораст споредено со сите земји во Европа.

Согласно проекциите на Агенцијата за супервизија во осигурување на РМ, очекувањата се дека ќе продолжи динамичкиот двоцифрен раст во сегментот на осигурување на живот. Активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивно поврзување со банкарските продукти претставува еден од предизвиците за развој на осигурувањето на живот. Во моментот, на пазарот на осигурување постојат 3 банки кои делуваат како застапници во осигурување.

Значаен фактор за долгорочната перспектива за развој на осигурувањето на живот претставува и фискалната стабилност на државата, како и се поголемиот степен на финансиска едукација на граѓаните на Р. Македонија. Очекувањата во иднина се дека со заздравување на макроекономските показатели, животното осигурување ќе ја превземе водечката позиција во вкупната премија од осигурувањето. Со брз развој на пазарното општество, се развива и свеста за потребата од планирано штедење. Поголеми инвестиции во развој на секторот за осигурување, особено на животното осигурување како придвижувач на целиот пазар, може да придонесе за значителен економски развој на целата земја.

2. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО

Кроацيا Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот е основана на 10 август 2004 година со добиено Решение за издавање дозвола за вршење на работи за осигурување бр. 18-3209/6 издадено од Министерството за финансии на Р. Македонија, а со работа започна во април 2005 година.

Согласно Решението на Министерот за финансии и Статутот на Друштвото бр. 02-2201/2 од 20.10.2008 година, Друштвото извршува работи за осигурување на живот со приоритетна дејност 65.11 – Осигурување на живот, и тоа во:

- Класа 19 – Осигурување на живот
- Класа 1 – Осигурување од последици на несреќен случај за случај смрт или нарушување на здравјето поради повреда
- Класа 2 – Здравствено осигурување (од групата на неживотно осигурување)

Друштвото е запишано во Трговскиот регистар во рамки на Централниот регистар на Р. Македонија под единствен матичен број на субјектот ЕМБС 5920922 како и единствен даночен број ЕДБ 4030004526504.

Друштвото делува и учествува во платниот промет под називот:
КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД – Друштво за осигурување на живот

Скратениот назив гласи:

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ

Во правниот момент промет со странство називот на Друштвото е на англиски јазик и се пишува со латинична азбука:

CROATIA INSURANCE – LIFE

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на Ул. СВ. Кирил и Методиј бр.20. кат 2, општина Центар, Република Македонија.

Дополнително, Одборот на Директори во текот на 2014 година, а со цел воспоставување на синергија помеѓу Друштвото и Кроацيا осигурување АД – Друштво за неживотно осигурување како и намалување на оперативните трошоци усвои одлука за затворање на две подружници во градовите Куманово и Кавадарци. Во истите градови, но и регионално низ цела Република Македонија, Друштвото ќе продолжи да делува интензивно во делот на развој на мрежа, но преку подружниците на Кроацيا осигурување – Неживот.

Заштитниот знак на Друштвото е дел од називот на Друштвото кој се користи во правниот промет, како додаток во облик на цртеж со текстуален дел кој е ликовно графичка целина и тоа приказ на едностран цилиндар пресечен на две страни. Под заштитниот знак се наоѓа зборот: КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ.

Со Одлука на Собранието на Акционери, Друштвото е ребрендирано во 2008 година, од Вардар –Кроацيا АД во Кроацيا Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот.

Во сопственичката структура при основање на Друштвото, удел имаат три акционери: Croatia osiguranje d.d. Zagreb, Croatia osiguranje d.d. Ljubuški и Вардар осигурување АД Скопје.

Во декември 2007 година извршена е купопродажба на 2.520 акции помеѓу акционерите Croatia osiguranje d.d. Zagreb и Croatia Osiguranje d.d. Ljubuški, со што е зголемен уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во акционерскиот капитал од 36.4% на 70%.

Во декември 2007 година извршена е докапитализација на Друштвото во согласност со измените на Законот за супервизија на осигурување на Р. Македонија во износ од 2,250,000.00 евра, со што е зголемен основниот капитал Друштвото, но и уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во вкупната сопственичка структура на 92.5%.

На 24 ноември 2011 година донесена е одлука за купување акции во Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД (АД за осигурување Вардар). Во декември 2011 година извршена е купопродажба на 2.250 акции од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД, со што Croatia osiguranje d.d. Zagreb поседува 92.5% од вкупниот пакет акции, додека Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот поседува 7.5% сопственички акции. Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот, во согласност со Одлуката донесена на XIII. Вонредна седница на Собрание на акционери, број 02-1483/1 од 29.11.2012 година за продажба на 750 сопствени обични акции со номинална вредност од 100 евра по акција, односно со поединечна продажна цена од 105 евра по акција, на ден 24.12.2012 година доби Решение за давање на одобрување за продажба на сопствени акции по пат на правна понуда за познат купувач (Croatia osiguranje d.d. Zagreb) издадено од страна на Комисијата за хартии од вредност на Р. Македонија.

Croatia osiguranje d.d. Zagreb на ден 08.01.2013 година го уплати вкупниот износ на средства во износ од 78.750 евра, со што стана сопственик на нови обични акции кои претходно беа во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот. По извршената продажба, сопственичката структура изгледа вака:

- Основачка главнина изнесува: 3.000.000,00 евра
- Број на издадени акции: 30.000
- Номинална вредност на акциите: 100,00 евра

Број на акции во сопственост на Croatia Osiguranja d.d. Zagreb: 28.500

Број на акции во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот: 1.500

Во 2008 година, Друштвото го промени начинот на управување од дуалистички во монистички систем на управување.

Одборот на Директори на Друштвото брои 5 члена и во текот на 2015 година, како и на ден 31.12.2015 година работи во следниот состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател, Неизвршен член
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вучковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Главен Извршен Директор
5. Огњен Влажевски, Независен неизвршен член

Ваквата организациска поставеност на Одборот на директори е во согласност со одредбите на член 367 од Законот за трговски Друштва и Статутарните одредби на Друштвото.

Овластено лице на Друштвото со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет е Вилма Учета Дузлевска, Извршен член на Одборот на директори – Главен извршен директор без ограничувања.

3. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА

Од 01.01.2015 година Друштвото усвои нова систематизација и организација која има за цел зголемување на продуктивноста на вработените со воведување на нов систем на исплата на плата по пат на фиксен и варијабилан дел, намалување на фиксните трошоци и подобрување на успешноста на работењето.

Работењето на Друштвото во 2015 година согласно постоечката систематизација организирано е во четири организациони единици:

- Сектор за деловен развој и потпорни процеси;
- Сектор за продажба и развој на мрежа;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Оддел за управување со ризици

Овластен актуар на Друштвото е Гордана Пецељ

Овластен внатрешен ревизор на Друштвото е Мико Кацарски

Внатрешниот ревизор на Друштвото во своето работење е независен од организационите единици и директно е одговорен за својата работа пред Одборот на Директори.

На ден 31.12.2015 година бројот на вработени на Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје е 43 во редовен работен однос со полно работно време и 1 (еден) вработен со скратено работно време.

Табела бр. 1: Стручна спрема на вработените на ден 31.12.2015. година

Вкупен број на вработени	Доктор на науки	Магистар	Висока стручна спрема	Средна стручна спрема
44	1	3	30	10

4. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА ВО 2015. ГОДИНА

Во деловната 2015 година, Друштвото ги продлабочи своите активности на подрачјето на осигурување живот, што му овозможи зацврстување на угледот и афирмација во финансискиот и економскиот амбиент во Република Македонија.

Друштвото одбележа успешна 2015 година со зголемување на вкупната осигурителна премија и значаен пораст во бројот на нови осигуреници. Менаџментот на Друштвото превзема бројни мерки за остварување на планираните деловни политики и остварување на стратешките цели усмерени кон континуирано јакнење на продажните канали преку:

- Зголемување на бројот на надворешни застапници и јакнење на надворешните продажни мрежи преку систем на редовно контактирање, воведни и корективни обуки и семинари;
- Зголемување на бројот на надворешни застапници – водители како поддршка за развој на надворешна мрежа на застапници и соработници;
- Јакнење на човечките ресурси во Секторот за планирање, развој и продажба на животни осигурувања преку континуиран систем на едукации и обуки;
- Јакнење на контролата над деловните процеси, активности и редовно следење на постигнатите продажни резултати;
- Оптимизиран награден програм, а со цел зголемување на продажните резултати и намалување на флукуацијата во овој канал;
- Продолжување на соработката со постојните брокерски куќи и агенции за застапување во осигурување;
- Развој Банко канал на бродажба, започната соработка со една од најголемите банки во РМ – НЛБ Тутунска Банка;
- Маркетинг активности како поддршка на продажбата со цел зголемување на продажбата;
- Започнување на меѓуинституционални соработки со цел зголемување на продажбата;
- Следење на трендот на осигурување, истражување и креирање на дополнителни клиентски ориентирани сервиси и услуги;
- Анализа на пазарот и пласирање на производи блиски до преференциите и потребите на осигурениците.

Продолжија и напорите за посебно внимание во развојот на стратегија на Друштвото, во врска со процесот на градење на сопствена продажна мрежа, како предуслов за соодветен одговор на промените на пазарот за осигурување и потребата за намалување на структурата трошоците на Друштвото, но и за јакнење на сопствениот потенцијал, преку:

- Продолжување на стратегијата – Развој на продажна мрежа, градење на активни структури преку начелото за мрежен маркетинг;
- Задржување на постојните и придобивање на нови застапници кои истовремено ќе имаат и полиса за животни осигурување во Кроациа Осигурување – Живот, кои се продажно ориентирани и активни во градење на сопствена продажна мрежа;
- Спроведување на програм за лиценцирање на надворешни соработници во насока на јакнење на нивниот статус како „застапник“. Усвоениот програм за лиценцирање е редефиниран согласно

промените во законската регулатива за лиценцирање од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување и во тек е постапка за лиценцирање на 50 активни соработници на Друштвото;

- Ефикасен систем за наградување на надворешни застапници, а во согласност со постигнатите резултати / учинок;
- континуиран процес на едукација и менторство над надворешните застапници, а со директно вклучување и надзор на Внатрешни регионални координатори;
- Во согласност со потребите на пазарот, финансиската состојба и стратегијата за развој, Друштвото има регионален вработен во еден од поголемите градови во Р. Македонија.

Во деловната 2015 година, Друштвото примени конзервативна политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви, што како стратегија дава задоволувачки резултати и квалитетен приход од работење во изминатата година.

Квалитетното решавање на штетите, одржување на постојана солвентност и ликвидност и вложување на средствата во согласност со законските прописи и акти на Друштвото, беа цели на Друштвото утврдени со деловната политика за 2015 година.

Посебен акцент во деловната политика на Друштвото за 2015 година беше ставен на континуираниот процес на примена на имплементирани стандарди согласно сертификатот ISO 9001: 2008 , како и нивно постојано подобрување од страна на раководството за управување со квалитет на Друштвото.

Имплементацијата на ISO стандардот претставува конкурентска предност на друштвото Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје, бидејќи со овој процес Друштвото стекна примат на прва осигурителна компанија на македонскиот осигурителен пазар која поседува меѓународен сертификат за квалитет **ISO 9001:2008**.

Во второто полугодие од 2015 година Друштвото имаше втора редовна контрола од страна на LRQA со цел продолжување на ISO сертификатот за квалитет 9001:2008. За време на ревизијата потврдено е дека Друштвото ги задоволува сите критериуми на ISO стандардот и дека сите претходни отворени забелешки се веќе корегирани и затворени.

4.1 Стратешки цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше стратешки цели за период 2015 – 2018 година:

- Задржување на лидерската позиција на пазарот за животно осигурување;
- Формирање на силна интерна продажна мрежа и намалување на уделот на брокерите во вкупната продажба;
- Стратешко поврзување со банка;
- Регионален развој со заеднички настап со Друштвото за неживотно осигурување;
- Имплементација на интегриран информатички систем кој ќе може да го следи растот и развојот на Друштвото;
- Решавање на прашањето за сопствен деловен простор;

4.2 Годишни цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше годишни цели за 2015 година:

- Програм за лицензирање на 50 нови Застапници за осигурување
- Воведување на нови производи, имплементирани во матичната куќа: Криг на животот, Стипендиска рента;
- Намалување на удделот на брокерите во вкупната БПП за 2015 година;
- Реализација на проект со Друштвото за неживотно осигурување: Продажба на полиси за осигурување од незгода со животно осигурување, заедничка маркетинг кампања, заеднички годишен Едукативен Семинар за вработени и застапници во осигурување;
- Регионално ширење со користење на филијалите на Друштвото за неживотно осигурување;
- Подобрување на компензацискиот пакет за лицензирање на Застапници со цел стимулирање на продажба на интерната мрежа;
- Реализација на менторски програм – зголемување на бројот на ментори за развој на сопствена продажна мрежа;
- Реализација на План на продажни промоции.

5. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Вкупениот обем на капиталот на Друштвото заклучно со 31.12.2015 година изнесува **4.714.129,88 евра**.

Табела бр.2: Вкупен обем на капиталот на ден 31.12.2015.

Вкупен капитал	4.714.129,88 евра
Законска резерва	602.106,84 евра
Откуп на сопствени акции	- 158.552,12 евра
Задржана – нераспределена добивка од претходни години	815.913,85 евра
Нето добивка од тековен пресметковен период	454.661,31 евра
Акционерски капитал – редовни акции	3.000.000,00 евра

Со измените и дополнувањата на Законот за супервизија на осигурување од 12 јуни 2007 година прагот на основачкиот е зголемен на 3.000.000 евра, така што тој изнесува 184.131.750,00 денари (3.000.000 евра на денот на уплата на средствата) и е поделен на 30.000 обични акции по номинална вредност од 100 EUR. Сите акции се платени во целост, издадени во нематеријална форма, слободни за пренос и се запишани во Централниот депозитар за хартии од вредност на РМ.

Во согласност со одлуката на Собранието на акционери, на ден 22 декември 2011 година Кроациа Осигурување – Живот АД. Скопје откупи 2.250 сопствени акции по цена од 105 евра (6.458 денари). Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје, во согласност со Одлуката на Собранието на акционери, на ден 29.11.2012 година продаде 750 сопствени обични акции со поединечна продажна цена од 105 евра по акција по пат на приватна понуда за познат купувач (Croatia Osiguranje d.d. Zagreb).

Во продолжение е претставена сопственичката структура на Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје на ден 31.12.2015 година:

Табела бр..3.: Акционерски капитал на ден 31.12.2015.

	Број на акции	% на удел
Croatia Osiguranje d.d. Zagreb	28.500	95,00%
Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје	1.500	5,00%
ВКУПНО	30.000	100%

5.1 Технички резерви

Вкупните технички резерви на ден 31.12.2015 година изнесуваат **1.127.889.029,00 денари (18.311.462,33 евра)**, и тоа:

- Резерви за преносни премии во износ од 7.942.167,00 денари (128.942,38 евра)
- Резерви за штети во износ од 5.175.822,00 денари. (84.030,31 евра)
- **Математичка резерва во износ од 1.114.771.040,00 денари. (18.098.489,64 евра):**

Математичка резерва за мешовито осигурување	923.000.888,00 ден.	14.985.069,95 евра
Математичка резерва за доспеани, неисплатени полиси	10.486.664,00 ден.	170.252,70 евра
Математичка резерва за детско осигурување	145.894.563,00 ден.	2.368.622,02 евра
Математичка резерва за ТБС	6.891.388,00 ден.	111.882,81 евра
Математичка резерва за колективно осигурување	8.422.046,00 ден.	136.733,29 евра
Математичка резерва за ризико	64.127,00 ден.	1.041,11 евра
Математичка резерва за Круг на животот	239.388,00 ден.	3.886,50 евра
Математичка резерва за дополнителен осигурителен износ	19.771.976,00 ден.	321.001,25 евра

Друштвото во извештајниот период изврши вложувања на дел од средствата кои ги покриваат техничките резерви, законски утврдени со член 88 од Законот за супервизија на осигурување, пчитувајќи ги ограничувањата за поединечна содржина во член 89 од Законот.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, Друштвото е должно да одржува адекватност на капиталот соодветно на обемот и видот на работата која ја извршува и врз основа на ризикот на кој е изложено. **На ден 31.12.2015 година Друштвото ги исполнува сите услови за капитална адекватност во животно осигурување.**

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Во согласност со деловната стратегија, Одборот за ризик на Друштвото редовно врши идентификација на можниот ризик, негова проценка, оценка на алтернативите и избор на средства за регулирање и носење и во исто време примена на Одлука.

Во однос на постапката за примена и изработка на консолидирани финансиски извештаи, Друштвото поднесува финансиски извештаи кои реално ја одсликуваат финансиската состојба, финансиското работење и текот на готовината. Сметководствената политика на Друштвото е ускладена со меѓународните сметководствени стандарди.

Друштвото управува со ризикот од осигурување преку границите за стекнување, процедури за одобрување на трансакции кои вклучуваат нови производи или кои ги преминуваат зададените лимити, тарифирање, дизајн на производи и управување со реосигурување. За избегнување на ризикот од осигурување се применуваат следните методи:

- Одбивање од прифаќање во осигурување на понудите кои не ги исполнуваат условите за прифаќање;
- Превентивно избегнување на можни ризици;
- Превземање на ризик само во случај на проценка на мал можен ризик;
- Пренос на ризикот во реосигурување;
- Управување со ризик преку поделба и смалување на ризикот;

Друштвото го пренесува дел од ризикот во реосигурување како би можело да ја контролира изложеноста на загуби и би ја заштитило капиталната основа.

Извештаите за адекватност на резервата, премиите од осигурување како и самопридржајот го изработува именуваниот овластен актуар на Друштвото и истите се во согласност со законските прописи и лимити.

Ускладеноста на средствата за покривање на техничките резерви со регулаторните лимити, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана во таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со пропишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.1: Вложување на средства од математичката резерва на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на математички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	2.844.888,00	46.187,22	0,25%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	203.177.632,00	3.298.621,99	17,93%
Вложувања во државни обврзници	80%	862.745.570,00	14.006.815,03	76,14%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	47.012.941,00	763.262,76	4,15%
Заеми	20%	17.348.652,00	281.658,19	1,53%
Вкупни вложувања		1.133.129.683,00	18.396.545,21	100,00%
Потребно покривање за математичка резерва		1.114.771.040,00	18.098.489,64	
Вишок на покриеноста на математичка резерва		18.358.643,00	298.055,56	101,65%

Табела бр. 4.2: Вложување на средства од техничките резерви на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на технички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	249.998,00	4.058,76	1,31%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	8.000.000,00	129.881,30	42,06%
Вложувања во државни обврзници	80%	8.667.631,00	140.720,40	45,57%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	2.104.580,00	34.168,20	11,06%
Вкупни вложувања		19.022.209,00	308.828,67	100,00%
Потребно покривање за технички резерви		12.463.673,00	202.349,76	
Вишок на покриеност на техничките резерви		6.558.536,00	106.478,90	152,62%

Ускладеност на средствата за покривање на капиталот со регулаторен лимит, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана на таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со пропишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.3: Вложување на средства од капиталот на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на капиталот	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	100%	10.090.574,00	163.822,11	4,48%
Депозити во кредитни институции (Банки)	100%	32.522,00	528,00	0,01%
Вложувања во кеш инвестициски фондови	100%	0,00	0,00	0,00%
Вложувања во државни обврзници	100%	214.944.387,00	3.489.657,18	95,50%
Вкупни вложувања		225.067.483,00	3.654.007,29	100,00%
Основен капитал		260.041.559,00	4.221.817,12	
Минимален основен капитал		184.784.100,00	2.998.771,16	
Повеќе или помалку капитал во однос на минималниот основен капитал		75.257.459,00	1.223.045,96	121,85%
Лимит на солвентност		71.076.904,00	1.153.945,13	
Повеќе или помалку капитал во однос на нивото на лимит на солвентност		188.964.655,00	3.067.871,99	119,11%

Пазарниот ризик се однесува на ризик кој резултира директно или индиректно од флукуацијата и/или нестабилноста на пазарните цени на хартиите од вредност, а вклучува валутен и каматен ризик. Друштвото е изложено на пазарен ризик по однос на вложувањата, односно изложеноста на финансиските инструменти, уделите во инвестициските фондови, како и вложувања во должнички хартии од вредност изложени на каматен ризик. Друштвото го проценува, односно ја мери и контролира изложеноста на пазарниот ризик преку статистички и останати квантитативни мерки на ризикот. Согласно проценетиот ризик документиран во Каталогот за ризик за 2015 година проценет е низок степен на ризик за предметното портфолио.

Друштвото е изложено на кредитен ризик преку вложувањата во должнички хартии од вредност, вложувања во заеми за осигурениците, депозити во банки, побарувања по основ на премија како и преку останати побарувања. Друштвото посветува должно внимание правовремено да ги наплати побарувањата, со континуирано напредување на процесот и технологијата за наплата.

Оперативниот ризик претставува ризик на загуби заради неадекватни или погрешни внатрешни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, грешки на системот или појава на неповолни надворешни настани. Вклучува правен ризик, ризик на информативниот систем, како и ризик од загуби заради неусогласеност со прописите, и истиот е тесно поврзан со останатите ризици на кои е изложено Друштвото. Оперативниот ризик е во корелација со деловниот субјект и присутен е во сите фази на деловниот процес. Управувањето, контролата и следењето на оперативниот ризик се заснова на воспоставеноста на ефикасен контролен механизам, односно на интерни прописи, правилници и процедури за работа со кои јасно се регулираат процесите и деловните активности. Друштвото посебно внимание посветува на управувањето со оперативниот ризик во доменот на ИТ, како и во процесот на штети. Друштвото континуирано работи на унапредување на системот за управување со оперативни ризици, во чија основа е првенствено да се подигне нивото на културата за управување со истите кај сите вработени во Друштвото како и понатамошно подобрување на системот за внатрешни контроли.

Екстерни фактори на ризик – ризици на окружувањето на кои е изложено Друштвото ги опфаќаат следните фактори на ризик: политички, макроекономски, социјални, технолошки, правни (законски промени) и еколошки ризик. Друштвото направи анализа на набројаните екстерни фактори на ризик со согледување на вкупниот профил на ризичност на екстерните фактори на ризик и се утврди дека тие имаат мало влијание на поедини ризици на Друштвото, односно како придвижувачи на поединечни ризици на Друштвото.

Ризикот на ликвидност е дефиниран како ризик за неможност на трансформација на поединечни средства во пари или ризик од неможност за балансирање на куповната моќ од една страна и обврските од друга страна. Друштвото активно управува со ризикот за ликвидност со дневно следење на показателите за ликвидност и прописите на АСО.

Основна цел при управување со финансиските, осигурителните, оперативните и другите ризици е одржување на адекватно ниво на капиталот и техничките резерви и видовите на осигурување имајќи ги во предвид ризиците на кои е изложено. Друштвото активно управува со средствата користејќи пристап кој балансира квалитет, диверзификација, усогласеност на средствата и обврските, ликвидност и принос од вложувањата. Друштвото ги прегледува и одобрува целите на портфолиото, одредува правец на вложувањата, ограничувања и врши надзор над процесот на управување со активата и пасивата. Соодветно

внимание се посветува на почитување на одредбите на Законот за супервизија на осигурување. Друштвото активно управува со своите обврски преку редовно определување на начинот пропишан со правила и со Законот за супервизија на осигурување.

Ризикот од концентрација се однесува на ризикот од концентрација на изложеност на Друштвото на поединци и групи на поврзани субјекти и од збир на изложености поврзани со заеднички фактори на ризик, како што се ист економски сектор или географска област, исти занимањ, а кои имаат голем потенцијал за настанување на штета или загуба. Друштвото спроведе анализа и утврди дека работи со низок концентрациски ризик.

Друштвото изработи акти со кои ќе развие организациска култура за ризици со кои треба да се управува во секојдневното работење. Ова ќе овозможи на Друштвото да воспостави систем за управување со ризици со методот на квантитет, квалитет и начин на управување со ризик.

7. ЛИКВИДНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО

Заради обезбедување на потребните финансиски извори за исполнување на обврските во секое време, Друштвото секојдневно врши проценка на ликвидноста во согласност со методологијата за пресметка на коефициент на ликвидност пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Друштвото во текот на целата година управува со висок коефициент на ликвидност кој на ден 31.12.2015 година изнесува 47,25.

8. НАЧЕЛА НА РЕОСИГУРУВАЊЕ

Со Одлуката донесена на VII/2014 состанок на Одборот на Директори на ден 16.12.2014 година максималниот самопридржај за 2015 година изнесува до 60.000 евра.

Секое склучено осигурување со осигурена сума над 60.000 евра, по основ на ризик во случај на смрт од болест или смрт од несреќен случај, Друштвото ги склучило по проценка на ризикот и потврдување на Одлуката на Одборот на Директори. Што се однесува до реосигурувањето на овие договори, истите ќе бидат предмет на факултативно реосигурување.

Од 01.01.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување на вишокот на ризик во случај на смрт како последиви на несреќен случај о катастрофа сп реосигурителот Guy Carpertner & Company Limited. Договорот ги опфаќа сите активни полиси на Друштвото кои се однесуваат на портфолиото ОЖДС.

Од 01.07.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување во случај на смрт како последица на несреќен случај, лимитот на покритието изнесува 70.000 евра конечна нето штета од еден настан над 30.000 евра конечна нето штета.

Дополнително, Друштвото во второто полугодие од 2015 година склучи три факултативни договори за реосигурување кои во делот на осигурена сума го надминуваат максималниот самопридржај на Друштвото.

9. ОСИГУРИТЕЛНО РАБОТЕЊЕ ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2015 - 31.12.2015 ГОДИНА

Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година заклучно 31.12.2015 година е лидер на пазарот за животно осигурување по бруто полисирана премија со 44,31% пазарен удел. Друштвото е лидер на пазарот и по бројот на полиси – 48% од вкупниот број на полиси на пазарот се склучени преку Кроацيا Осигурување – Живот.

Во текот на 2015 година, согласно податоците и информациите од пазарот, Grawe Osiguranje MK изврши пренос на дел од портфолиото на полиси кои пред 2005 година биле склучени во Grawe Австрија. Ваков пренос може да се очекува и во иднина. Оваа постапка ја загрози лидерската позиција на Кроацيا Осигурување – Живот во Q1 и Q2 2015 година, но зголемена продажба од просекот на пазарот КО успеа да ја врати лидерската позиција во Q3 и да ја задржи истата во Q4.

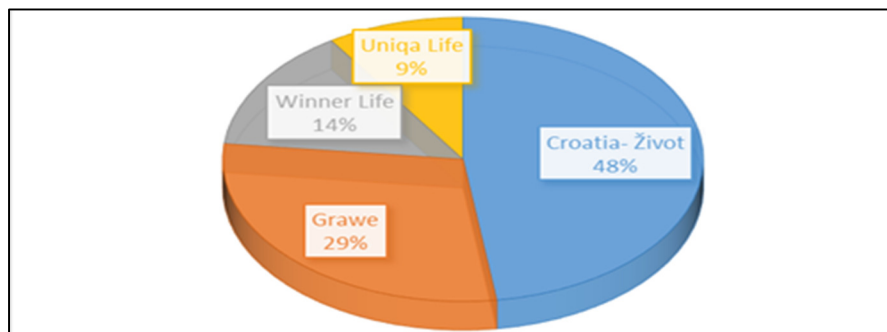
Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година ги реализира своето работење во согласност со:

- Законот за супервизија на осигурување,
- Статутот на Друштвото и останатите важечки законски регулативи во Р. Македонија,
- Усвоената деловна и развојна политика согласно Планот за 2015 година,
- Условите и состојбата на пазарот за осигурителна дејност во Р. Македонија.

Табела бр..5: Пазарен удел на осигурителните друштва за животно осигурување по број на новосклучени полиси на ден 31.12.2015 (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

Croatia- Život	Grawe	Winner Life	Uniq Life
3.992	2.423	1.171	772

Графички приказ бр.1: Број на склучени полиси на ден 31.12.2015.

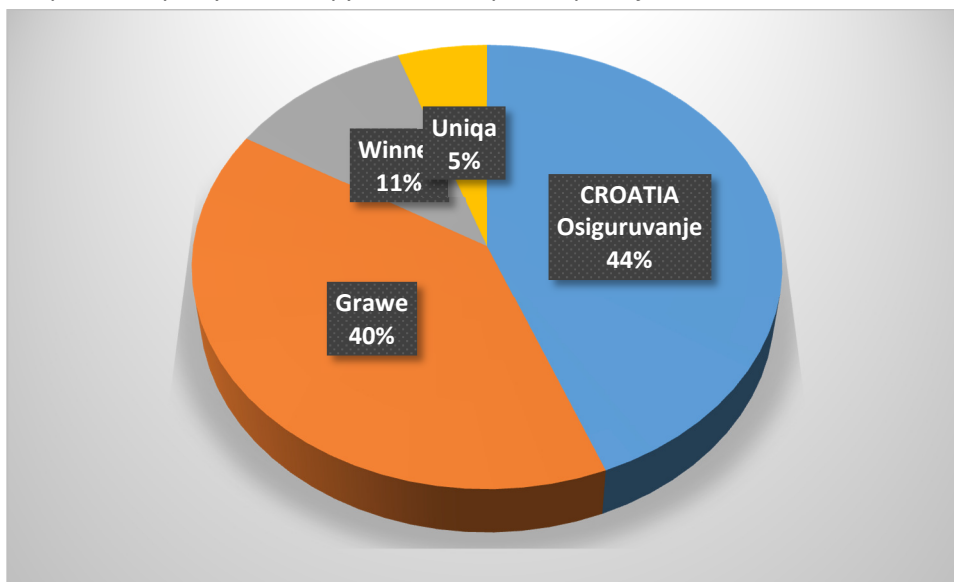
Согласно податоците објавени од Националното биро за осигурување, заклучно со 31.12.2015 година, Друштвото има 44,31% пазарен удел согласно бруто полисирана премија и 48% од вкупниот број продадени полиси за животно осигурување во Р. Македонија. Ова јасно говори дека македонските граѓани во Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје, препознаваат стратешки партнер за носење на одлука за долгорочно штедење и сигурност. Долгорочно наша визија е да останеме лидер на осигурителниот пазар со квалитетот на производите кои ги нудиме и непрекинато подобрување на постојните и развој на нови.

Табела бр.6: Пазарен удел на осигурителните друштва за животно осигурување по пресметана премија на ден 31.12.2015. (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

CROATIA Osiguruvanje	Grawe	Winner	Uniqa
7.864.790 €	7.066.988 €	1.857.238 €	960.586 €

Графички приказ бр.2: Пазарен удел по бруто полисирана премија на ден 31.12.2015 год.

Во деловната 2015 година, Друштвото се фокусираше на исполнување на планираните деловни резултати согласно Планот за работа за 2015 година и приближување на својата стратегија на работење до потенцијалните осигуреници. Притоа, доследно се спроведуваат основните начела на осигурителното работење и се почитуваат законските норми во доменот на осигурување и известување на надзорните државни органи за осигурување.

Развојната стратегија на Друштвото во 2015 година во целост беше насочена кон промоција на животното осигурување, постојано оджување на едукативни обуки и презентации пред потенцијалните осигуреници.

Намалувањето на влијанието на светската економска криза на работењето на Друштвото беше главна задача на менаџментот и вработените во Друштвото во текот на 2015 година. Како одговор на рецесивната состојба, менаџментот превзема бројни мерки за амортизација на негативните влијанија:

- Тековен систем за редовно следење на процесот на наплата.
- Строго дефинирани процедури за работа при добивање на барање за откуп со главен акцент на промена или одложување на одлуката на осигуреникот за откуп на полисата (можност за заем, одложено плаќање).
- Интензивирање на активностите во насока на развој на интерните продажни мрежи што опфаќа одржување на неделни едукативни семинари за регрутирање на нови Застапници за осигурување, но и дополнителна едукација и постојана поддршка на постојните застапници и соработници.
- Иновативен награден програм за надворешни застапници, креиран да ги задоволи потребите на

застапниците со натпреварувачки дух, да ја зголеми нивната лојалност и да го намали ризикот од зголемена флукуација и одлив на кадар во конкурентски надворешни мрежи.

- Продолжување на проектите во доменот на продажбата насочени кон зголемување на продажните резултати: Call Centar“,
- Организирање на продажни промоции на сајмови и слични атрактивни локации во насока на јакнење на продажбата.
- Спроведување на акција за склучување на нови полиси врз основа на договори за осигурување кои се раскинати поради неплаќање.

Друштвото заклучно со 31.12.2015 година, а согласно со препораките на доминантниот акционер и целосното економско окружување продолжи со мерките на стедење, рационализација на работните места и операционализација на вкупните трошоци за работење.

Нашата успешност во работењето е резултат на добрата стратегија и зголеменото работење во насока на квалитет, иновации и развој на сопствената продажна мрежа.

Воведувањето на нови осигурителни производи прилагодени на спечивичните пазарни услови како и создавање на дополнителни вредности кои се клиентски ориентирани се начин на обезбедување одлично работење на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија и задоволување на нашите клиенти.

Во 2015 година нашите напори беа насочени кон Осигурениците, како постоечките така и идните. Создадовме услови за ценовна прифатливост на производите со цел задоволување на потребите на нашите корисници.

Иновацијата, развојот на внатрешните продажни мрежи и будното следење на потребите на пазарот се клучни елементи на нашата деловна стратегија, а со јасно определување за нејзино продолжување и во идниот развој на Друштвото.

9.1 Комерцијален назив на склучените Договори за осигурување во 2015 година во рамки на класите за осигурување

Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на осигурителниот пазар во Република Македонија во 2015 година ги нуди следните производи за осигурување:

- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со дополнително осигурување во случај на смрт како последица од несреќен случај и тешко болна состојба
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување.
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со еднократна уплата на премија.
- Дополнително осигурување од последица на несреќен случај со осигурување на живот.
- Дополнително осигурување од тешко болна состојба со осигурување на живот.
- Детско штедно осигурување.
- Колективно животно осигурување.
- Осигурување на живот во случај на смрт – Ризико ПЛУС Осигурување.
- Cro Link – линкуван производ во соработка со Стопанска банка АД Скопје.

- Доѓивотно осигурување на живот во случај на смрт – Круг на животот.
- Осигурување на живот во случај на упис на факултет - нов производ воведен во Q2, 2015.
- Осигурување на живот во случај на стапување во брак – нов производ воведен во Q2, 2015.

Останатите класи на осигурување на живот од точка 20. До 23 член 5 од Законот за супервизија на осигурување ќе се воведат sukcesивно за време на работењето на Друштвото во идниот период во согласност со пазарните услови и потенцијалните пазарни потреби.

Во 2015 година Друштвото Кроациа Осигурување – Живот и Кроација Осигурување – Неживот потпишаа меморандум за соработка со кој ќе се овозможи вработените на двете Друштва продаваат полиси за осигурување на живот и неживотно осигурување. Меморандумот за соработка ќе се овозможи да искористат во целост продажните мрежи на двете Друштва, а воедно и надворешната продажна мрежа да се упати кон тоа да продава за двете Друштва.

На почетокот на соработката продажните мрежи имаа соодветна обука, двете Друштва назначија одговорни лица за спроведување на проектот.

Заклучно со 31.12.2015. продажните резултати се следни:

1. Реализирана премија за осигурување на живот од вработените и застапниците на Кроација Осигурување – Неживот :
 - од вработените во Кроација Осигурување – Неживот – 1.934 евра БПП
 - од застапниците превземени од Кроација Осигурување – Неживот - 26.385,49 евра БПП

Вкупно Кроациа Осигурување – Живот реализираше 28.319,49 евра БПП од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Неживот
2. Реализирана премија за неживотно осигурување од вработените и застапниците на Кроациа Осигурување – Живот
 - од вработените во Кроациа Осигурување- Живот – 26.165,00 eura
 - од застапниците превземени од Кроациа Осигурување – Живот – 67.831,00 eura

Вкупно Кроација Осигурување – Неживот реализираше 93.966,49 евра премија од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Живот

10. РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО ЗА ПЕРИОД 01.01.2015 - 31.12.2015

Во периодот 01.01.2015 - 31.12.2015 година Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, оствари вкупно заработена премија во износ од **483.507.054,00 денари (7.849.815,88 евра)** што преставува раст од **26,72%** во однос на истиот период минатат година.

Приход од вложување на капитални средства и технички резерви, вкупно изнесува **61.632.007,00 денари (1.000.605,69 евра)** што преставува раст од **10,85%** во однос на истиот период минатат година.

Вкупниот приход остварен во периодот од 01.01.2015 -31.12.2015 година изнесува **545.721.563,00 денари (8.859.878,58 евра)** што преставува раст од **24,82%** во однос на вкупните приходи за истиот пртиод во 2014 година.

Бруто добивката на ден 31.12.2015 година изнесува **32.201.462,00 денари (522.795,99 евра)** што преставува раст од **36,41%** во однос на бруто добивката остварена во истиот период во 2014 година.

10.1 Развојни покаатели за работење на Друштвото

Компанијата веќе 10 години работи успешно и главна стратешка цел и определување и понатаму останува задржување на трендот на раст, односно освојување на поголем дел од пазарот и голем удел во целокупната премија на животното осигурување на македонскиот пазар.

Табела бр.7: Приказ на движење на годишниот приход, бруто добивка, годишни трошоци за настанати штети, откупи и математичка резерва (во евра)

Период (од/до)	Приход од продажба (во евра)	Приход од вложување (во евра)	Бруто добивка (во евра)	Трошоци за осиг.случаи (штети+откупи) (во евра)	Трошоци за математичка резерва (во евра)
01.01.2011 31.12.2011	3,244,075.07	583,755.04	239.458,76	284,486.68	1,695,702.66
01.01.2012 31.12.2012	3,943,719.82	612,379.35	351.745,22	370,352.81	1,999,226.98
01.01.2013 31.12.2013	5,093,038.09	662,095.13	366,769.65	621,836.94	2,552,567.89
01.01.2014 31.12.2014	6,205,860.05	904,349.79	383,965.60	753,509.84	3,422,744.21
01.01.2015 31.12.2015	7,849,815.88	1,000,605.69	522,795.99	1,247,648.99	4,418,880.08

Од податоците прикажани во табела бр.7 јасно може да се види континуиран раст како во премијата на Друштвото, така и во делот на трошоците за осигурани случаи и математичка резерва. Посебно е забележан висок раст на приходите од премија во Q4/2015 година.

10.2 Финансиски показатели

10.2.1 Биланс на успех за период 01.01.2015 - 31.12.2015 (Пресметка на добивката и загубата за 2015 година)

Според резултатите од работењето со состојба на ден 31.12.2015 година Кроациа Осигурување –Живот ад Скопје, ги оствари следниве резултати:

1. Вкупни приходи:	545.721.563,00 MKD (8.859.878,58 EUR)
2. Вкупни расходи:	513.520.101,00 MKD (8.337.082,59 EUR)
3. Бруто добивка:	32.201.462,00 MKD (522.795,99 EUR)

ПРИХОДИ

Ставки на приходи	Учество (%)
Приходи од осигурување	88,60%
Приходи од вложување	11,29%
Останати приходи	0,11%
Вкупно	100.00%

Во остварените вкупни приходи во текот на 2015 година најголем удел (**88,60%**) завземаат **брuto приходите остварени од продажба** на полиси за животно осигурување, во износ од **483.507.054,00 МКД (7.849.815,88 ЕУР)**.

Финансиски приходи (приходи остварени од управување со капитални средства и технички резерви) изнесуваат **61.632.007,00 МКД (1.000.605,69 ЕУР)**, односно нивниот дел во вкупните приходи изнесува **11,29%**.

Останати приходи изнесуваат **582.502,00 МКД (9.457,01 ЕУР)** нивниот дел во вкупните приходи изнесува **0,11%**.

РАСХОДИ

Ставки на расходи	Процент (%)
Трошоци за осигурени случаи	14,97%
Промени во математичката резерва	53,00%
Трошоци на осигурување	21,39%
Останати административни трошоци	9,05%
Трошоци на вложување	1,22%
Исправка на вредноста на побарувањата	0,37%
Вкупно	100,00%

Трошоците за штети, **доживувања, откуп на полисите и промена на резервирани штети** се во висина од **76.848.565,00 МКД (1.247.648,99 ЕУР)**, односно учествуваат со 14,97% во вкупните расходи во периодот на кој се однесува извештајот.

10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година

Друштвото во 2015 година продолжи да применува политика на транспарентен систем на исплата на штети пријавени од нашите осигуреници. Исто така Кроациа Осигурување Живот АД, Скопје во текот на 2015 година пристапи кон периодот на решавање и ликвидација на штетите по сите основи, со цел зголемување на задоволството на осигурениците. Во делот на статистиката на штетите бојот на вкупно пријавени случаи по категории е прикажан во табелата подолу.

Друштвото во 2015 година предложи да го применува транспарентен систем на исплата на штети,

Табела бр. 8: Вкупно пријавени штети во 2015 година

	Вкупно пријавени штети во 2015	Ликвидирани штети	Одбиени штети	Резервирани штети
Вкупно	386	224	119	43
Незгода	346	200	107	39
Смрт	22	16	3	3
ТБС	18	8	9	1

Во текот на 2015 година се исплатени 15 штети за пријава на смрт од болест и 1 штета за смрт од несреќен случај и вкупниот износ за исплата изнесува 3.266.728,00 денари (53.031 евра), за ТБС се исплатени 8 пријави и износот за исплата изнесува 1.699.767,00 денари (27.594 евра) и за штети пд незгода исплатени се 200 штети во вкупен износ од 5.281.215,00 денари (85.734 евра).

Преглед на ефикасно решавање на штети по класи на осигурување во 2015 година:

Табела бр. 9: Вкупно решени штети во 2015 година

Интерна поделба на класи на осигурување	Вкупно пријавени штети во 2015 г.	Позитивно решени штети	Одбиени штети	Вкупно решени штети	Штети во резервација	Ефикасно решавање на штети 5:2
1	2	3	4	5	6	7
Живот	22	16	107	19	3	95,00
Несреќен случај	346	200	3	306	39	89,21
ТБС	18	8	9	17	1	94,44

Преглед на ефикасноста во решавањето на штети:

Табела бр. 10: Процент на решени штети во 2015 година

Ред.број	Опис	01.01.2014 – 31.12.2014	01.01.2015 – 31.12.2015	Индекс 4:3
1	2	3	4	5
1	Вкупно пријавени штети во тековниот период	312	386	123,72%
2	Позитивно ликвидирани штети	196	224	114,29%
3	Одбиени штети	92	119	129,35%
4	Вкупно решени штети	288	343	119,10%
5	Вкупно штети во резервација	24	43	179,17%
6	Процент на решени штети во тековната година (4:1)	92,31%	88,86%	96,26%

Во 2015 година вкупниот број на пријавени претставки изнесува 108.

По основ на настаната смрт од болест 7 претставки од кои 6 се одбиени и 1 претставка е исплатена. По основ на смрт од несреќен случај поднесени се 3 претставки од кои 2 се одбиени и 1 е позитивно решена. По основ на оштетни побарувања од настаната незгода примени се вкупно 97 претставки од кои 56 се позитивно решени, 40 се одбиени и 1 претставка е во резервација. По основ на тешко болна состојба во 2015 година имаше само 1 претставка и истата е решена позитивно.

Друштвото во 2015 година води 2 судски процеси од кои 1 е решен негативно на крајот од 2015 година кои се однесуваат на пријава на смртен случај, а другиот процес е се уште во процедура и изнесува 36.900,00 денари (600 евра).

Вкупно во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 годинс, реализиран износ за откупи изнесува **31.318.466,00 денари (508.460,40 евра)**.

Во структурата на вкупните расходи, промената во математичката резерва, на ден 31.12.2015 година изнесува **272.179.593,00 денари (4.418.880,08 евра)** или **53,00%** од вкупните расходи.

Трошоците за стекнување на осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година изнесуваат **109.859.637,00 денари (1.783.589,12 евра)** или **21,39%** од вкупните расходи. Структурата на поединечните удели е следнава:

Провизија	84.421.611,00 денари (1.370.598,62 евра)
Маркетинг	5.183.392,00 денари (84.153,21 евра)
Останати трошоци	20.254.634,00 денари (328.837,29 евра)

Општи и административни трошоци во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година изнесуваат 46.466.724,00 денари (754.394,84 евра), што преставува 9,05 % од вкупните расходи.

Поединечните трошоци во оваа група на трошоци се следниве:

<u>Амортизација</u>	<u>3.151.398,00 денари</u>	<u>(51.163,46 евра)</u>
<u>Бруто плата на вработените</u>	<u>14.478.491,00 денари</u>	<u>(235.060,66 евра)</u>
<u>Закупнина за деловен простор</u>	<u>3.765.055,00 денари</u>	<u>(61.126,28 евра)</u>
<u>Останати трошоци *</u>	<u>25.071.780,00 денари</u>	<u>(407.044,44 евра)</u>

Во врска со анализата на трошоците за осигурување и општи и административни трошоци мора да се напомене дека на барање на Кроациа Осигурување ад Загреб, при крајот на 2015 година направена е поделба на трошоците за плата на вработените во позадина и на вработените во продажба. Планот за бруто плата за 2015 година изработен е како кумулативен број, но не е подолен во согласност со барањето за подлеба во 2015 година. Во планот за плата за 2016 година е направена поделба на планот на платите вработени во продажба и на платите за вработените во позадина.

Табела бр. 11: Реализација на план за Q4/2015 и споредени подароци Q4/2015 :Q4/2014.	Реализација 31.12.2015 МКД	Реализирано 31.12.2015 ЕВРА	План за реализација 2015 ЕВРА	Индекс на реализација на план 31.12.2015	Реализирано 31.12.2014 МКД	Реализирано 31.12.2014 ЕВРА	Индекс 2015/2014
Приходи од премија	483.507.054	7.849.815,88	6.489.995	120,95	381.544.964	6.205.860,05	126,49
Приходи од осигурување	484.429.360	7.864.789,67	6.504.999	120,90	384.706.405	6.257.281,15	125,69
Реосигурување	-1.473.259	-23.918,60	-35.000	68,34	-1.860.575	-30.262,40	79,04
Промена во бруто резерва за преносни премии	-61.054	-991,22	19.000	-5,22	-1.216.052	-19.779,19	5,01
Промена во резерва за преносни премии, удел на реосигурителот	612.007	9.936,03	996		-84.814	-1.379,51	-720,26
Приходи од вложувања	61.632.007	1.000.605,69	805.239	124,26	55.600.691	904.349,79	110,64
Приходи од камата	52.499.975	852.345,66	791.225	107,72	44.604.430	725.494,70	117,48
Нереализирана добивка од вложувања по фер вредност преку биланс на успех	17.521	284,46	0	0,00	13.865	225,52	0,00
Приход од капитална добивка	2.076.279	33.708,73	3.640	926,06	6.752.684	109.832,96	30,69
Позитивни курсни разлики	7.038.232	114.266,84	10.374	1.101,47	4.229.712	68.796,61	166,09
Останати приходи	582.502	9.457,01	4.500	210,16	66.435	1.080,57	875,19
Вкупни приходи	545.721.563	8.859.878,58	7.299.734	121,37	437.212.090	7.111.290,41	124,59
Трошоци за осигурени случаи	76.848.565	1.247.648,99	1.152.544	108,25	46.326.840	753.509,84	165,58
Штети	13.667.321	221.891,19	197.492	112,35	9.629.863	156.630,51	141,67
Откупи	31.318.466	508.460,40	382.747	132,85	30.527.385	496.530,41	102,40
Доживувања	31.240.283	507.191,09	491.436	103,21	3.345.111	54.408,50	932,19
Резерви за штети	622.495	10.106,31	80.869	1.249,71	2.824.481	45.940,41	22,00
Промена во математичка резерва	272.179.593	4.418.880,08	3.388.110	130,42	210.435.106	3.422.744,21	129,10
Трошоци од осигурување	110.391.496	1.792.223,94	1.172.063	152,91	98.722.802	1.605.734,45	111,61
Провизии	84.421.611	1.370.598,62	993.402	137,97	82.302.006	1.338.648,86	102,39
Маркетинг	5.183.392	84.153,21	85.500	98,42	5.009.190	81.474,89	103,29
Надомест за деца	83.471	1.355,17	2.390	56,70	2.787.492	45.338,79	2,99
Останати трошоци за осигурување	20.703.022	336.116,94	90.771	370,29	8.624.114	140.271,92	239,62
Општи административни трошоци	45.929.947	745.680,18	958.421	77,80	53.194.219	865.208,32	86,19
Бруто плати и стимулации	14.478.491	235.060,66	577.406	40,71	26.164.025	425.560,01	55,24
Останати административни трошоци	31.451.456	510.619,52	381.015	134,02	27.030.194	439.648,32	116,14
Трошоци од вложувања	6.276.528	101.900,46	20.298	502,02	5.227.465	85.025,15	119,85
Исправка на вредност на побарувањата	1.893.972	30.748,94	0	0,00	-761.376	-12.383,84	-248,30
Вкупни расходи	513.520.101	8.337.082,59	6.691.436	124,59	413.145.056	6.719.838,13	124,07
Бруто добивка	32.201.462	522.795,99	608.298	85,94	24.067.034	391.452,28	133,55
Данок на добивка	4.196.735	67.884,25	61.560	110,27	3.989.818	64.894,72	104,61
Нето добивка	28.004.727	454.911,74	546.737	334,66	20.077.216	326.557,56	139,31

Табела бр.12.:Показатели на работењето на Друштвото на ден 31.12.2015 година

Показатели на работењето 31.12.2015 во ЕУР	Кроациа Осигурување – Живот а.д., Скопје
Бруто добивка	522.795,99
Број на вработени врз основа на работни часови	43,25
Продуктивност на работењето (добивка по вработени)	12.087,77
Економочност на работењето (приходи/расходи)	1,06
Бруто профитна маржа (бруто добивка/вкупни приходи)	5,90

Табела бр.9 ја прикажува реализацијата на поставениот План за работење на Друштвото на ден 31.12.2015 година, но и податоко за работењето за Q4.2014 и Q4.2015 година.

Врз основа на податоците од табелата може да се заклучи дека Друштвото на ден 31.12.2015 година го реалирало поставениот план на вкупни приходи, но и планот на добивка.

Врз основа на резултатите донесени се следниве заклучоци:

- За периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, Друштото има реализирано бруто добивка од **522.795,99 евра, што преставува надминување на** Планот за Q4.2015 во износ од **85,94%**. Друштвото се усогласи со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурување на РМ во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва за околу 184 илјади евра. Рок за прилагодување беше 31.12.2015 година, но Друштвото прилагодувањето го спроведе низ P&L во Q1 i Q2.2015, што резултираше со намалување на бруто добивката на 31.12.2015 година.
- Приходот од осигурувањето на ден 31.12.2015 година изнесува **7.849.815,88 евра**, што во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година преставува **раст од 20,95%**.
- Приходот од вложување на ден 31.12.2015 година забележува **раст за 24,26%** во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесува **1.000.605,68 евра**.
- Вкупните приходи на ден 31.12.2015 година изнесуваат **8.859.878,58 евра**, што преставува раст од **21,37%** од планиранит приходи за периодот на кој се однесува извештајот.
- Трошоците за осигурени случаи изнесуваат **1.247.648,99 евра**, што преставува раст во однос на Планот за Q4, во износ од **8,25%**.
- Трошоците за промените во математичката резерва забележуваат раст за **30,42%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесуваат **4.418.880,08 евра**. Друштвото во второто тромесечие има зголемување на издвоените средства за математичка резерва во однос на планот, поради усогласување со подзаконската регулатива.
- Трошоците за осигурување забележуваат раст во износ од **52,91%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година како резултат на зголемената продажба во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, како и поради извршената поделба на бруто платат на вработените во продажба и позадина на крајот на 2015 година.
- Останатите трошоци за осигурување се во согласност со планот, одосно вкупната реализација е 77,80%, **поради извршената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурување.**

- Трошоците на вложувањето забележуваат раст од **402,02%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, поради раскнижување на негативни курсни разлики во износ од 99.297,37 евра, износ на кој Друштвото не може да влијае. Големиот процент на надминување на планот, е пред се резултат на малиот вкупен износ на овие трошоци во евра (101.900,45 евра).

Врз основа на анализата донесени се следниве заклучоци:

- Приходите од премија во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година забележува **раст од 26,49%**.
- Приходите од вложување во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година, забележан е **раст од 10,64%**. Друштвото применува конзервативна политика на вложувања со цел долгорочно, стабилно и профитабилно работење.
- Трошоци за осигурени случаи забележува раст од **65,58%** и Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година. Овој процент е поголом пред се поради тоа што Друштвото оваа година започна со исплата на првотр истеците на поисте, и во периодот од 01.01.2015 - 31.12.2015 година исплатено е **507.191,09 евра**.
- Промена во математичката резерва на портфолиото во периодот од 2009 – 2015 година пресметани се по Zillmer методот што е препорачано од Актуарот од Croatia Osiguranja АД Загреб, но како резултат на поголема продукција и одвојување поради усогласување со подзаконската регулатива, забележува пораст од **29,10%** во споредба со истиот период мината година.
- Трошоците на осигурување во Q4/2015 година покажува раст од 11,61% пред се поради зголемената продукција и исплатените провизии и промена на евиденцијата на бруто платата на вработените.
- Општите и останати административни трошоци во Q4.2015 се во согласност со планот, односно вкупната реализација изнесува **86,19% пред се поради направената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурувањето**.
- Трошоците на вложување забележуваат раст од **19,85%** во однос на истиот период минатата година, пред се поради раскнижување на голема негативна курсна разлика во Q2 и Q3/2015 година, ова е трошок на кој Друштвото не може да влијае.
- Во периодот од 01.01.2015 – 31.12.2015 година Друштвото оствари бруто добивка од **522.795,99 евра или за 33,55%** поголема од реализираната добивка за истиот период во 2014 година, и покрај вонредното зголемување на математичката резерва за околу 184 илјади евра во Q1 и Q2/2015 и усогласување со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурувањето во РМ, во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва.

Согласно заклучоците може да се констатира дека како резултат на зголемен обем на продажба на полиси за животно осигурување, Друштвото забележува зголемен обем на целокупното работење. Зголемување на портфолиото на полиси за животно осигурување и остварените приходи од вложувањата, го амортизираа трошокот за откуп на полисите за животно осигурување и вонредното зголемување на математичката резерва.

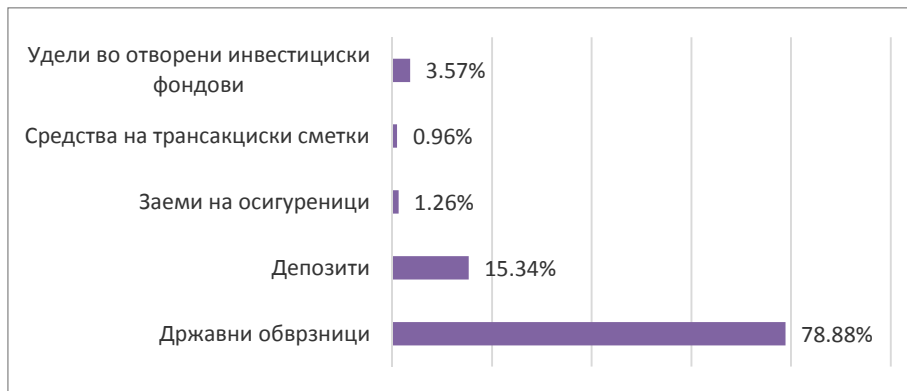

11. ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА И ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ

Вложувањето на Осигурителните Друштва е строго регулиран со Законот за супервизија на осигурувањето во Р. Македонија. Имајќи ги во предвид сите значајни насоки за управување на вложувањето, Друштвото усвои стратегија и модел на вложување која придонесува за остварување на планираните приходи од вложувањето и воедно овозможува долгорочно, стабилно, солвентно и профитабилно работење.

И покрај сите законски можности за вложување на капиталните средства и резервите, Друштвото применува конзервативна стратегија на вложување. Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје ги превезема сите превентивни мерки за намалување на евентуалните негативни последици од глобалната економска криза. Од вкупно вложените средства **84,36%** се со девизна валута (ЕУР).

Графички приказ бр.3.:Преглед на вложените капитални средства и технички резерви на ден 31.12.2015 година

Друштвото внимателно ја следи ситуацијата на домашните и на странските пазари на капитал и постојано работи на прилагодување на вложувањата кои се изложени на потенцијални загуби поради промена на каматните стапки и останатите промени на пазарните услови.

12. РАЗВОЈНИ ПРОЕКТИ ВО 2015 ГОДИНА

Во 2015 година Друштвото продолжи со реализација на проекти кои биле реализирани во 2014 година, кои според остварените резултати се покажале како високо профитабилни проекти, од аспект на враќање на инвестираните средства и зголемување на продажбата. Како позначајни се следниве:

- **„НЕЈРЕДОВЕН ПЛАЌАЧ ВО 2015 ГОДИНА“:**
Со цел зголемување на наплатата и продолжување на традицијата за грижа на корисниците на животно осигурување, на крајот на 2015 година повторно ќе го наградиме најредовниот плаќач на премија на животно осигурување.
- **„КАЈ НАС ВАШАТА ЛОЈАЛНОСТ ВРЕДИ ПОВЕЌЕ“**
Во насока на нудење на дополнителни поволности и бенефиции на нашите клиенти, во 2011 година го започнавме проектот, каде што на нашите клиенти им овозможуваме попуст на бројни продажни и услужни локалитети со користење на картичката за лојалност на Кроаци Осигурување – Живот. Овој

проект преставува уште еден начин за подобрување на грижата за нашите корисници. Поради атрактивноста на проектот и заинтересираноста на трговците за ваквиот вид на соработка, континуирано се зголемува бројот на соработници. Проектот кој започна во 2011 година постојано се развиваше и во јуни 2015 година Друштвото ја воведо GOLD Loyalty Card со посебни поволности за ВИП клиентите.

- **НАГРАДНА ИГРА „КОКО ВЕ НОСИ ВО DISNEYLAND“**

Во насока за зголемување на продажбата на детското штедно осигурување и подобрување на грижата за корисници го воведовме проектот „Коко ве носи во Disneyland“. Сите деца кои во текот на годината ќе станат наши осигуреници се учесници во наградната игра „Насреќно дете“ и се потенцијани добитници на наградно патување во Disneyland. Најсреќните, по случаен избор ги бирале на крајот на годината.

- **ON LINE ПЛАЌАЊЕ**

Во 2012 година Друштвото ја воведо услугата on line плаќање на премијата, услуга која наида на одлични реакции на постоечките и потенцијаните осигуреници. Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје единствена осигурителна компанија на пазарот која нуди можност за on line плаќање на премијата.

- **MY CRO ACCOUNT апликација**

Во насока на постојано подобрување на грижата за корисниците ја воведовме апликацијата која преставува web интегрирано решение, кое на нашите Осигуреници им овозможува on line пратење на состојбата на полиста за животното осигурување, а на нашите Застапници им овозможува пратење на нивните активности. Во 2014 година апликацијата е надградена со нови функционалности во делот на застапници/соработници со цел поголема мотивираност на надворешната мрежа, со прикажување на рејтингот на реализација апликацијата.

Во 2015 година направена е нова надградба на апликацијата My Cro Account, направено е интегрирање на следењето на состојбата на полисата и on-line плаќањето и е овозможено редовно ажурирање на податоците.

- **ВИЕ ПРЕПОРАЧУВАТЕ – НИЕ НАГРАДУВАМЕ**

На крајот на 2012 година Друштвото започна со проект со кој дополнително се наградува лојалноста и довербата на осигурениците, изразена преку нивниата препорака за брендот Кроациа Осигурување Живот. Проектот има за цел да ги стимулира постојаните осигуреници да во кругот на нивните најблиски да ги препорачаат бенефитите кои ги препознале од животното осигурување и довербата која ја стекнале во Друштвото, а за тоа ќе бидат наградени. Реализацијата на овој проект продолжува и во 2015 година.

- **УЧЕСТВО НА САЕМИ**

Со цел пријобување на таргет групата, Друштвото и оваа година, преку својот информативен пулт, ги промовираше своите производи за осигурување на живот, на еден од најпосетените саеми – САЕМ ЗА МЕБЕЛ. Учеството на саеми и промоциите ќе продолжат и во наредниот период.

- **ПРОДАЖНИ ПРОМОЦИИ**

Во изминатите години продажните промоции се покажаа како ефикасен и ефективен начин на продажба и затоа Друштвото и во 2015 година продолжи со нивна реализација но на различен начин, со мал број на

промоции таргетиран е поголем број на потенцијани осигуреници. Заклучно со 3.12.2015 година одржани се вкупно 80 продажни промоции. Во овој период беа организирани промоции на седлните локации:

- Промоции во детски гардинки.
- Промоции за време на каренвалот во Струмица.
- Промоции во трговски центар во РМ - Skopje City Mall.
- Промоции во трговски центар во РМ - Capitol Mall.
- Промоции во игротеки.
- Промоции за време на саем за мебел.
- Промоции во Зоолошка градина.
- Промоции во тениски клубови.
- Промоции во основни училишта.
- Промоции на туристички локации.
- Промоции на детски фестивали.
- Едукативен караван во детските гардинки по повод дебот на штедење и осигурување во октомври и ноември 2015 година.

■ СИГУРНОСТ КАКО МАЈЧИНСКА ПРЕГРАТКА

Во насока на поголема афирмација на производитите и брендот Кроациа Осигурувањер – Живот а.д. Скопје во 2013 година започнавме соработка со првата приватна болница во РМ, Ремедика-Скопје. Планирано е да се започне со меѓу-институционална соработка како алтернативен канал на продажба во насока на остварување на директен контакт со клиентот (потенцијалниот осигуреник). Крајните очекувања од овој проект се позитивно влијание на продажните резултати на Друштвото.

■ КРОАЦИА ПРИЈАТЕЛ НА ЗООЛОШКАТА ГРАДИНА

Зоолошката градина во Скопје и Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје, имаат за цел едукација на децата и другите целни групи во насока на подобрување на воспитно образовниот и културениот живот. Во насока на афирмација на производот Коко детско штедно осигурување, Друштво реализираше промотивни активности во Зоолошката градина во Скопје. Оваа соработка преставува уште еден начин да се оствари директен контакт со потенцијаната таргет група во насока на зголемување на продажбата.

■ ПРОГРАМА БЕНЕФИЦИЈА ПЛУС

Водени од фактот дека вредностите и достигнувањата на компанијата, зависат пред се од вработените, Друштвото на своите лојални вработени им овозможува дополнителни бенефиции преку Програмата Бенефиција Плус. Програмата на вработените им нуди одредени дополнителни бенефиции, а дополнително секој месец се наградува најдобриот вработен, соред однапред определени критериуми. Целта на оваа програма е пред се зголемување на мотивацијата, намалување на флукуација и овозможување подобра работна атмосфера помеѓу вработените.

■ ПРОМЕНА НА LOYALTY НАГРАДНИОТ ПРОГРАМ

Со цел намалување на трошоците по основ на наградите, но истовремено и задржување на наградниот програм како дополнителна стимулација, мотивација и задржување на постојаните застапници на надворешната продажна мрежа како и привлекување на нови потенцијани застапници, Друштвото во 2015 година продолжи со измените на Loyalty наградниот програм

Превземени се следниве промени:

- Промена на наградите за менторите (се зголемува барањето на бројот на активни гранки во мрежата).
 - Воведена е награда за најдобра структура на квартално ниво.
 - Награда за најдобар застапник за 2015 година
 - Награда за најдобар застапник за секој квартал – во согласност со реализација на БПП
 - Наградување за број на полисирани полиси за еден месец
- **Презентирање на програмата пред застапниците / соработниците.**
Друштвото во 2015 година предложи со своите залагања кај државните органи за иницирање на даночно ослободување за животното осигурување и добивање ист даночен и законски третман како и третиот дополнителен пензиски столб, каде што има ослободување од персонален данок на доход. Друштвото и во наредните години ќе продолжи со залагање за даночно ослободување на животното осигурување.
- **СОРАБОТКА СО DINERS CLUB INTERNATIONAL**
Друштвото во Q2, 2015 воспостави соработка со Diners Club International за плаќање на полиси за жосигурување на живот со издавање на кобрендирана картичка Croatia&Diners. Кобрендираната картичка овозможува посебни привилегии на осигурениците. Со оваа соработка Друштвото овозможува сигурна и редовна наплата на должната премија во период од најмалку една година и вооедно намалување на трошоците за наплата на премијата.

13. ЕДУКАЦИЈА НА ВРАБОТЕНИТЕ ОД 01.01.2015 ДО 31.12.2015 ГОДИНА

Со развој и долгогодишно искуство на Друштвото се појавува потреба за континуирано вложување во развој на човечките ресурси на Друштвото. Со таа цел од 01.01.2015 година поддржан е нов начин на управување и менаџирање на градење на кариерата на вработените, односно поставени се темелите на Кроација Академијата на еден друг начин.

Целта на Кроација Академија е грижа за едукативниот развој и стрчна надоградба на сите вработени, што воедно значи развој и напредок на Друштвото во целост.

За успешно работење не се доволни компетенции кои вработените ги поседуваат, неопходно е нивно понатамошно усовршување и унапредување, кое произлегува од потребата за успешно совладување на работните задачи.

Позитивното влијание од ефективните обуки се гледа од фактот што, вработените кои биле на обука може значајно да се забележи рационализација на работата, односно квалитетните и адекватни обуки на вработените придонесува до подобри резултати кај вработените.

Во периодот од 01.01.2015 до 31.12.2015 година во Друштвото се спроведени повеќе обуки и тоа на следниве теми:

- Градење на продажната мрежа на осигурирањето на живот.
- Развој на продажни техники за осигурување на живот.
- Осигурување и сигурност во ИТ системот.
- Архивско работење.
- Управување со ризици и промени.
- Обука за актуарство, рентни талици за смртност.

- Обука за реосигурување.
- Продажба на животно осигурување.
- Обука за заштита на личните податоци.
- Управување за внатрешна ревизија и управување со внатрешните ризици.
- Insurance Risk Management.
- Пресметка и подготовка за SRC i MRC
- Обука за припрема на корпоративни секретари во компанијата.
- Систем на управување со ризици и ORSA
- Обука за изработка и имплементурање на проекти.
- Information Security Manager ISO27001

14. МАРКЕТИНШКИ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2015. – 31.12.2015.

Маркетинчките активности кои се спроведени во 2015 година беа усмерени за зголемување и задржување на пазарниот удел на Друштвото во сите сегменти на работење и оставрување на позитивни финасиски и деловни цели на Друштвото.

Согласно одобраниот план за маркетинг активности за 2015 година, фокусот е ставен на BTL и ATL активности со цел зацврстување на позицијата на брендот, зголемување на свеста на луѓето за потребата од животна осигурување, зголемување на бројот на потенцијални осигуреници, поволности зголемување на застапничката мрежа, зголемување на дополнителните поволности за осигурениците и подобрување на грижата за корисници.

Правци на маркетиншките активности кои се применувани во 2015 година:

- Задржување на постоечките осигуреници и застапници.
- Зголемување на бруто полисираната премија.
- Привлекување на нови потенцијални осигуреници и застапници.
- Фокус на обучување на ментори/ водители на надворешната застапничка мрежа.

Активности за постигнување на целите:

- Маркетинг акции – Организирање на проекти за директен контакт со потенцијаните осигуреници. Организирање на продажни промоции на фреквентни локации, чија цел е контакт со потенцијалните осигуреници. На крајот на 2015 година Друштвото започна соработка со еден од најреномираните интернет портали во земјата, со кој започнавме проект за непосреден контакт со потенцијалните осигуреници.
- Иновација во loyalty наградниот програм за надворешните застапници – грижа за застапници. Во 2015 година воведени се промени во програмата за застапници со цел поголема мотивираност на надворешната продажна мрежа.
- Поголема промоција на постоечкото портфолио на производи, дополнителни вредности и услуги. Спроведување на продажни и наградни акции со цел зголемување на продажбата и поголема афирмација на портфолиото на производи на Друштвото.
- Соработка со позната личност, како заштитно лице на Друштвото. Во 2015 година Друштвото започна соработка со една од најдобрите македонски изведувачи – Елена Ристевска, која во следните две години ќе биде заштитно лице на Друштвото, преставувајќи го на голем број на манифестации, промоции, маркетинг материјали и сл.

По повод исплата на првите полиси за доживување, како и по повод десет годишнината на постоење на Друштвото на македонскиот пазар, Друштвото во 2015 година спроведе маркетинг и ПР кампања.

Маркетинг и ПР кампањата ги опфати следниве активности:

- Продажни промоции и акции.
- Радио реклама.
- Печатени материјали - флаери.
- Медиумска реклама во дневни и неделни весници.
- Организирање настани од продажен карактер.
- Брендирање на градски автобуси.
- Наградни акции.
 - Електронски news letter.
 - ПР текстови во дневни весници.
 - Прилози во информативни вести на национални телевизии.
 - Банери на интернет портали.
 - ПР текстови на интернет портали.
 - Интервјуа на Генерален Директор во економски списанија.

Маркетинг и ПР кампањата по повод исплата на првите полиси за доживување и дестодинината од остоење на Друштвото на македонскиот пазар беше заокружена со организирање прес конференција за медиумите и гламурозна прослава која одговара на брендот кој го застапуваме, за осигурениците и блиските соработници на Друштвото.

Маркетинг активностите во 2015 година во целост се усмерени за зацрстување на позицијата на брендот која веќе ја има во однос на конкуренцијата.

Друштвото планира и во наредната година поголем дел од маркетинг активностите ќе ги усмери на ATL активности со цел подигнување на светса на луѓето за потребата од животна осигурување.

15. РАБОТА НА ОРГАНОТ НА УПРАВУВАЊЕ

Одборот на Директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година работеше во состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вуќковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Генерална извршна директорка
5. Огњен Блажевски, Неизвршен член

Одборот на директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година одржа 5 состаноци и донесе вкупно 49 Одлуки, со кои уредува работењето на Друштвото, со кои се створени услови за ефикасно работење и обавување на планираните активности.

Собранието на акционери одржа 1 редовна седница на ден 27.04.2015 година.

Скопје 15.02.2016 година

Главен Извршен Директор
Вилма Учета Дузлевска

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.12.2015. И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАН ЗА Q4/2015.

Опис на позиција	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
Нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Останати нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Материјални средства	48.080,71	55.495,00	86,64
Опрема	48.080,71	55.495,00	86,64
Вложувања	22.145.313,07	21.750.852,01	101,81
Вложувања во државни обврзници	17.637.192,62	17.159.974,01	102,78
Вложувања во кеш фондови	797.430,96	0,00	0,00
Депозити во кредитни институции (банка)	3.429.031,30	4.491.002,00	76,35
Заеми	281.658,19	99.876,01	282,01
УДЕЛ ВО РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	10.622,93	11.161,01	95,18
Преносни премии, удел во реосигурување	10.622,93	11.161,01	95,18
ПОБАРУВАЊА	1.101.938,22	446.100,00	247,02
Побарувања од непосредни работи во осигурување	464.641,03	0,00	0,00
Од договорувачот на осигурувањето	464.641,03	0,00	0,00
Останати побарувања	637.297,19	446.100,00	289,88
Побарувања за принос на вложувања	552.937,10	389.000,00	142,14
Останати побарувања	84.360,08	57.100,00	147,74
ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	214.068,09	93.022,00	230,13
Готовина во банка или благајна	214.068,09	93.022,00	230,13
Средства на деловна сметка	167.576,45	86.700,00	193,28
Средства на сметка за покритие на математичка резерва	46.187,22	6.000,00	769,79
Готовина во благајна	304,43	322,00	94,54
ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДЕН ПЕРИОД И НЕДОСПЕАНИ НАПЛАТЕНИ ПРИХОДИ	41.288,26	8.448,00	488,73
Останати платени трошоци за иден период и недоспеани наплатени приходи	41.288,26	8.448,00	488,73
ВКУПНА АКТИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

Опис на позицијата	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	4.703.538,88	4.925.492,73	95,50
Основачки капитал	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Уплатен капитал- редовни акции	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Резерви	443.554,72	451.784,76	98,18
Законски резерви	602.106,84	610.185,76	98,68
Останати резерви	-158.552,12	-158.401,01	100,10
Преносна (задржана) добивка или загуба	815.913,85	940.404,51	86,76
Задржана добивка	815.913,85	940.404,51	86,76
Добивка или загуба на тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
Добивка за тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	18.311.462,33	17.060.696,61	107,33
Преносни премии, бруто износ	128.942,38	111.793,00	117,82
Математичка резерва за животни осигурувања, бруто износ	18.098.489,64	16.759.035,00	107,99
Резерви за штети, бруто износ	84.030,31	189.868,60	44,26
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	3.183,36	11.643,00	27,34
Резерви за пензија и слични обврски	3.183,36	11.643,00	27,34
ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	19.799,30	64.060,05	30,52
Одложени даночни обврски	0,00	0,00	0,00
Тековни даночни обврски	19.799,30	64.060,05	30,52
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	22.728,34	28.798,00	78,92
Останати финансиски обврски	22.728,34	28.798,00	78,92
ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	527.659,52	298.305,63	176,88
Обврски произлезени од непосредни работи од осигурување	497.536,23	248.306,01	200,37
Останати обврски	30.123,29	49.999,63	60,25
ВКУПНА ПАСИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

ПРИЛОГ 2:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ			
<i>Провизија</i>	1.370.598,63	1.338.648,86	993.402,00
<i>Вкупно трошоци за осигурување</i>	1.792.223,94	1.605.734,45	1.172.063,00
ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% Удел на провизијата во вкупната пресметана премија	17,46	21,57	15,31
%Удел на трошоците за осигурување во вкупната пресметана премија	40,29	47,45	33,37

ПРИЛОГ 3:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ОПШТИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ ВО ВКУПНИТЕ ПРИХОДИ НА ДЕН 31.12.2015.,И РЕАЛИЗАЦИЈА ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ОПШТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ	745.680,18	865.208,33	958.421,00
<i>Бруто плати и стимулации</i>	235.060,66	425.560,01	577.406,00
<i>Останати административни трошоци</i>	510.619,52	439.648,32	381.015,00
ВКУПНИ ПРИХОДИ	8.859.878,58	7.111.290,41	7.299.734,00
% удел на општите административни трошоци во вкупните приходи	8,42	12,17	13,13

ПРИЛОГ 4:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ТЕХНИЧКА ПРЕМИЈА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ – МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА И ОТКУП ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015. ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА, ОТКУПИ И ДОЖИВУВАЊА	5.434.531,57	3.973.683,22	4.262.293,00
<i>Промена во математичката резерва</i>	<i>4.418.880,08</i>	<i>3.422.744,21</i>	<i>3.388.110,00</i>
<i>Откупи</i>	<i>508.460,40</i>	<i>496.530,51</i>	<i>382.747,00</i>
<i>Доживувања</i>	<i>507.191,09</i>	<i>54.408,50</i>	<i>491.436,00</i>
ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% удел во математичката резерва и откупи во вкупната пресметана премија	69,23	64,03	65,67

ПРИЛОГ 5:

Врз основа на член 384. став 7. од законот за трговските друштва (службен весник на република македонија број 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13 119/13, 120/13, 187/13, 38/14 i 41/14, 138/14 и 88/2015), членовите на Одборот на Директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот го пополнуваат следниот образец:

Табела бр.17 Неизвршни членови на Одбор на директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот

Име и презиме	Жељко Јукиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Андреј Коштомај
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Роберт Вучковиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Огњен Блажевски
Назив на работодавач	Шпаркасе Банка АД Скопје
Дејност	Банкарство
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	160 илјади денари

Исплатите поврзани со органи на управување/раководството во текот на 2015 година изнесуваат 4.264 илјади денари.

Годишен извештај за работењето за 2015 година

CROATIA[®]
осигурување/живот

Најважношо. Најсигурно!

СОДРЖИНА

Воведно обраќање на Главниот извршен директор

Извештај за работењето на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 до

31.12.2015 година

1. Макроекономско опкружување	5
2. Основни податоци за Друштвото	8
3. Систематизација и организација	10
4. Деловна политика	11
5. Капитал и резерви	13
6. Управување со ризици	14
7. Ликвидност во работењето	18
8. Начела на реосигурување	18
9. Осигурително работење за период 01.01.2015. - 31.12.2015. година	19
10. Резултати на работењето за период 01.01.2015. – 31.12.2015 година	22
10.1. Развојни показатели на работењето на Друштвото	23
10.2 Финансиски показатели	23
10.2.1 Пресметка на добивка и загуба за 2015 година	23
10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година	24
11. Политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви	30
12. Развојни проекти во 2015 година	30
13. Едукација на вработените од 01.01.2015 – 31.12.2015 година	33
14. Маркетинг активности за период 01.01.2015 – 31.12.2015 година	34
15. Работа на органите за управување	35
Прилози	36

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ

Почитувани акционери,

Изминатата година беше година со доста амбициозни цели, а подразбираше истовремено работење на консолидирање и јакнење на продажбата, отварање на нови продажни канали и отпочнување на нови стратешки партнерства. Гледано од перспектива на развој на Друштвото, со задоволство можам да констатирам дека зад себе оставивме уште една успешна година, одбележувајќи една деценија успешно работење на македонскиот осигурителен пазар.

Во услови на неизвесен макроекономски амбиент, политичка несабилност и зајакната пазарна конкуренција, Друштвото ги оствари планираните оперативни и стратешки цели за 2015 година, истовремено прилагодувајќи го своето работење кон новите предизвици кои не очекуваат во 2016 година.

Во период од 10 години компанијата бележи позитивен тренд на работа и ја јакне својата пазарна позиција прераснувајќи во лидер на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија. Преку постојаното воведување на иновации, нови производи согласно барањата и потребите на клиентите, како и супериорната грижа за корисниците, се издвоивме како компанија која за македонските граѓани претставува синоним за сигурност и квалитет.

2015 година ја заокруживме со раст на добивката од 41,16% во однос на 2014 година, бруто полисирана премија од 7.864.790,00 евра и годишен раст приходите од осигурување од 26,72%, остварувајќи доминантен пазарен удел од 44,31%. Во услови на економска стагнација и зголемена пазарна конкуренција успеавме да ја задржиме лидерската позиција на пазарот за животно осигурување бележејќи раст со побрза динамика од динамиката на раст на пазарот и остварувајќи двоцифрен раст на добивката веќе четврта година по ред.

Минатата година особен придонес за нашата успешност имаа и првите исплати на осигурени суми за доживување во износ од над половина милион евра кон нашите први осигуреници. Задоволството на нашите Осигуреници претставува наш двигател и она што не одржува на лидерската позиција долг рок. Овие исплати придонесоа, пред се, за јакнење на довербата на македонските граѓани кон брендот Кроација Осигурување, и секако зголемување на довербата кон животното осигурување, што за нас секако значеше зголемена продажба. Возвишено е чувството да се стекнете со нечија доверба како резултат на пренесено позитивно искуство, но уште поголемо задоволство претставува да знаете дека Вашите лојални осигуреници ја потврдуваат својата доверба и задоволство така што ведаш склучуваат нови полиси.

Сите проекции и очекувања упатуваат на тоа дека динамиката на двоцифрен раст на пазарот за животно осигурување ќе продолжи и во 2016 година. Верувам дека за ваквиот развој во голема мера ќе придонесе и активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивното поврзување со банкарските продукти. Како реномирана осигурителна компанија која будно ги следи и континуирано ги воведува светските трендови и новитети на финансискиот пазар во 2015 година отпочнавме стратешка соработка со НЛБ Тутунска банка за развој на банко-осигурување, што секако претставува револуционерен чекор како за компанијата, така и за целиот финансиски сектор воопшто.

Она што за нас е особено значајно и кон што се стремиме изминатите години е заземањето и задржувањето на лидерската позиција на пазарот. Значаен предуслов за постигнување на резултатите е поддршката на визијата за развој на Друштвото од страна на нашиот акционер, и нашите инвестиции во развој на сопствена продажна мрежа како долгорочна цел.

Престојната 2016 година за нас претставува уште еден предизвик и одговорност. Кредибилитетот, интегритетот и професионалниот пристап во сите домени од работењето ќе претставуваат главни насоки кон нашиот натамошен раст и развој, сè за добробит на сите засегнати страни, акционерите, осигурениците и вработените.

Фокусот на Кроациа Осигурување – Живот и во 2016 година останува јакнење на стабилноста преку зголемување, пред се, на резервите, а потоа и на капиталот, но и нивно адекватно оплодување со цел да обезбедиме и понатаму припис на добивка за Осигурениците. Клиентите биле и секогаш ќе останат наш најбитен императив дали нашата услуга и полисата за осигурување на живот ги исполнува нивните очекувања за сигурност.

Секако, и во престојната 2016 година како приоритет останува негувањето на корпоративните вредности на компанијата воспоставувајќи хармонизација во работењето на ниво на Групација.

На прагот на новите предизвици уверувам дека со зголемен ентузијазам продолжуваме кон остварување на нашите амбиции за успешно работење на Друштвото. Ви благодарам на Вашата доверба и поддршка која е од непроценлива вредност за градење и продолжување на успешен развоен пат на Друштвото.

Со почит,

Вилма Учета Дузлевска
Главен Извршен Директор
Кроациа Осигурување АД
Друштво за осигурување на живот

Извештај за работењето на Кроацيا Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 – 31.12.2015

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ

Во 2015 година домашната економија продолжи да закрепнува со солидно темпо. Расположливите економски и финансиски податоци укажуваат на амбиент на економски раст и успорена динамика на инфлација. Економското закрепнување се одвива во отсуство на ценовни притисоци. Ваквите движења упатуваат на соодветен амбиент за одржливо закрепнување на приватниот сектор, при што повторно беше оценето дека досегашната поддршка на домашната економија преку преземените мерки на монетарната политика е доволна. Излегувањето од зоната на приспособлива монетарна политика во следниот период ќе зависи од промените во надворешната позиција на економијата и ефектите врз девизните резерви

Во третото тримесечје БДП оствари годишен раст од 3,5% проценти. Ова остварување претставува умерено забавување на динамиката на раст во однос на првиот квартал од годината, што е во согласност со очекувањата во априлските проекции.

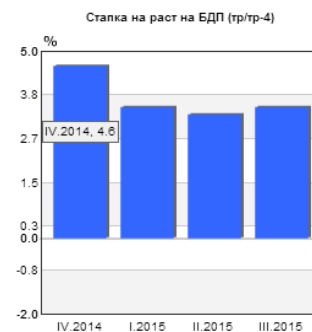
Податоците покажуваат пораст кај речиси сите параметри. Генератор на економскиот раст во третиот квартал се финансиски дејности и дејности на осигурување од 11,7%, стручни, научни и технички дејности административни и помошни услужни дејности од 15,9%, додека градежништвото бележи зголемување од 29,4%.

Поради неизвесноста што ја донесе политичката криза, експертите предупредија дека во 2015 година може да се забележи мало забавување на економијата, но податоците кои ги објави Државниот завод за статистика и НБРМ, се повеќе од охрабрувачки.

Инфлација

Од аспект на високофреквентните податоци за движењата во реалниот сектор за третиот квартал од годината, се навестува продолжување на овие движења и во текот на четвртиот квартал. Сепак, ризиците од евентуално продолжување на ефектите од домашните случувања и случувањата во надворешното окружување можат да влијаат врз растот во втората половина од годината. Општото ценовно ниво во август забележа многу мал годишен раст, пред сè заради повисоките цени на храната и на базичната инфлација, при понатамошно намалување на цените на енергијата. Во просек, во првите осум месеци од годината општото ниво на цени во домашната економија се намали за 0,1% на годишна основа. Засега се оценува дека инфлациските остварувања се во рамки на проектираните.

Стапка на раст на БДП

Стапка на раст на трошоци на живот

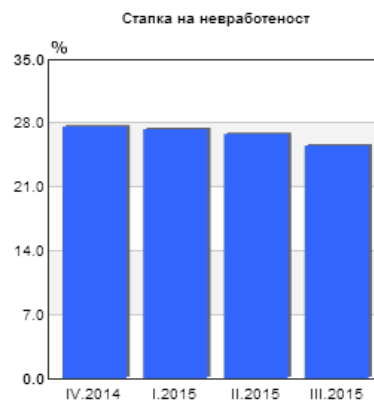
Последните оценки за надворешните претпоставки, споредено со априлските проекции, покажуваат очекувања за нешто пониски светски цени на енергијата и на прехранбените производи. Честите промени во очекувањата за цените на примарните производи упатуваат на значителна неизвесност околу идното движење на овие производи и на голема можност за нагли промени кај овие категории, се оценува во соопштението од НБРМ.

Невработеност

Според податоците на Државниот завод за статистика, во третото тримесечје од 2015 година, активното население во Република Македонија брои 954.610 лица од кои вработени се 711.380, а 243.230 лица се невработени. Стапката на активност во овој период е 56,9%, додека стапката на невработеност е 25,5%.

Со ребалансот на буџетот економскиот раст за годинава се ревидираше од 4% на 3,5%, а дел од економистите прогнозираат дека растот ќе се намали на 3,1% отсто. Во последниот извештај на Меѓународниот монетарен фонд се нотира дека економскиот раст годинава ќе биде 3,2% отсто, но како ризици остануваат домашната политичка криза, како и кризата во Грција, кои може да влијаат врз инвестициските одлуки.

Стапка на невработеност

Осигурителни компании

Осигурителниот пазар на Република Македонија во 2015 година го сочинуваат 15 (петнаесет) осигурителни компании, од кои 4 (четири) се занимаваат исклучиво со осигурување на живот, додека останатите 11 вршат работи на неживотно осигурување.

Брокерски друштва, друштва за застапување во осигурување, лиценцирани брокери и застапници

Во 2015 година на пазарот на осигурување во Република Македонија делуваат и 32 осигурително брокерски друштва, 13 друштва за застапување, 3 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување, 437 лиценцирани брокери и 950 лиценцирани застапници во осигурување.

Компании за осигурување на Живот:

Од вкупно 15 осигурителни компании во 2015 година кои работат на територија за Р. Македонија, 4 компании, Кроациа Осигурување – Живот, АД за осигурување на живот на „Граве“ Скопје, ВИНЕР Лајф - Виена Иншуренс Груп” и “UNIQA Life Македонија” имаат основна дејност осигурување на живот и работат со добиена дозвола за вршење работи во осигурување на живот.

Во 2015 година Агенцијата за супервизија на осигурување издаде дозвола за пренос на осигурителното портфолио во рамки на групата за осигурување на живот, од Друштвото Осигурување Македонија Скопје - Vienna Insurance group во Друштвото за осигурување Winner Life - Vienna Insurance group, поради што пазарниот удел на друштвото Осигурување Македонија влегува во пазарниот удел на Друштвото Winner Life.

Осигурителниот сектор во Р. Македонија во 2015 година бележи напредок и на добар пат е да ги оствари поставените цели. Во континуитет се зголемува опсегот на производи кои се нудат како и интересот и свеста на граѓаните, особено во делот на животно осигурување.

Последните неколку години забележано е значително подобрување, стабилност и транспарентност на работењето на осигурителните друштва, што секако е резултат на доброто работење на Агенцијата за супервизија на осигурителните друштва која врши теренска и вонтеренска контрола и која со процедурите, прописите и регулативата овозможи осигурителниот сектор во Р. Македонија да работи во согласност со сите европски стандарди.

Во 2015 година остварен е пораст во сите аспекти на функционирање на осигурителниот сектор. Друштвата за осигурување остварија висока стапка на раст на бруто полисираната премија, заедно со пораст на вкупната актива вклучувајќи ги и финансиските вложувања, како и подобрување на финансискиот резултат, и зголемување на бројот на вработени во сите субјекти што делуваат во осигурителниот сектор. Вистинското ниво на исполнување на законски утврдениот минимално потребен капитал укажува на тоа дека постои висок степен на стабилност на осигурителниот сектор што претставува гаранција дека друштвата за осигурување имаат доволни финансиски средства да ги сервисираат преземените обврски во делот на исплата на штети.

Согласно последните објавени податоци за состојбата на пазарот за осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година, остварена е бруто полисирана премија (БПП) во вкупен износ од 8,27 милијарди денари (134,3 милиони евра), што претставува раст за 8,42% во однос на остварените приходи заклучно со минатата година (123,9 милиони евра).

Позитивниот тренд е присутен во двата сегменти на осигурувањето, со тоа што во делот на осигурување на живот, продолжува двоцифрената стапка на пораст на приходите и во 2015 година и таа на 31.12 изнесува **23,07%**, при што остварената БПП изнесува **1.093,28 милиони денари (17,7 милиони евра)**. Оваа висока стапка на пораст на осигурувањето на живот е една од највисоките стапки на пораст споредено со сите земји во Европа.

Согласно проекциите на Агенцијата за супервизија во осигурување на РМ, очекувањата се дека ќе продолжи динамичкиот двоцифрен раст во сегментот на осигурување на живот. Активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивно поврзување со банкарските продукти претставува еден од предизвиците за развој на осигурувањето на живот. Во моментот, на пазарот на осигурување постојат 3 банки кои делуваат како застапници во осигурување.

Значаен фактор за долгорочната перспектива за развој на осигурувањето на живот претставува и фискалната стабилност на државата, како и се поголемиот степен на финансиска едукација на граѓаните на Р. Македонија. Очекувањата во иднина се дека со заздравување на макроекономските показатели, животното осигурување ќе ја превземе водечката позиција во вкупната премија од осигурувањето. Со брз развој на пазарното општество, се развива и свеста за потребата од планирано штедење. Поголеми инвестиции во развој на секторот за осигурување, особено на животното осигурување како придвижувач на целиот пазар, може да придонесе за значителен економски развој на целата земја.

2. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО

Кроаџа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот е основана на 10 август 2004 година со добиено Решение за издавање дозвола за вршење на работи за осигурување бр. 18-3209/6 издадено од Министерството за финансии на Р. Македонија, а со работа започна во април 2005 година.

Согласно Решението на Министерот за финансии и Статутот на Друштвото бр. 02-2201/2 од 20.10.2008 година, Друштвото извршува работи за осигурување на живот со приоритетна дејност 65.11 – Осигурување на живот, и тоа во:

- Класа 19 – Осигурување на живот
- Класа 1 – Осигурување од последици на несреќен случај за случај смрт или нарушување на здравјето поради повреда
- Класа 2 – Здравствено осигурување (од групата на неживотно осигурување)

Друштвото е запишано во Трговскиот регистар во рамки на Централниот регистар на Р. Македонија под единствен матичен број на субјектот ЕМБС 5920922 како и единствен даночен број ЕДБ 4030004526504.

Друштвото делува и учествува во платниот промет под називот:
КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД – Друштво за осигурување на живот

Скратениот назив гласи:

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ

Во правниот момент промет со странство називот на Друштвото е на англиски јазик и се пишува со латинична азбука:

CROATIA INSURANCE – LIFE

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на Ул. СВ. Кирил и Методиј бр.20. кат 2, општина Центар, Република Македонија.

Дополнително, Одборот на Директори во текот на 2014 година, а со цел воспоставување на синергија помеѓу Друштвото и Кроаџа осигурување АД – Друштво за неживотно осигурување како и намалување на оперативните трошоци усвои одлука за затворање на две подружници во градовите Куманово и Кавадарци. Во истите градови, но и регионално низ цела Република Македонија, Друштвото ќе продолжи да делува интензивно во делот на развој на мрежа, но преку подружниците на Кроаџа осигурување – Неживот.

Заштитниот знак на Друштвото е дел од називот на Друштвото кој се користи во правниот промет, како додаток во облик на цртеж со текстуален дел кој е ликовно графичка целина и тоа приказ на едностран цилиндар пресечен на две страни. Под заштитниот знак се наоѓа зборот: КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ.

Со Одлука на Собранието на Акционери, Друштвото е ребрендирано во 2008 година, од Вардар –Кроаџа АД во Кроаџа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот.

Во сопственичката структура при основање на Друштвото, удел имаат три акционери: Croatia osiguranje d.d. Zagreb, Croatia osiguranje d.d. Ljubuški и Вардар осигурување АД Скопје.

Во декември 2007 година извршена е купопродажба на 2.520 акции помеѓу акционерите Croatia osiguranje d.d. Zagreb и Croatia Osiguranje d.d. Ljubuški, со што е зголемен уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во акционерскиот капитал од 36.4% на 70%.

Во декември 2007 година извршена е докапитализација на Друштвото во согласност со измените на Законот за супервизија на осигурување на Р. Македонија во износ од 2,250,000.00 евра, со што е зголемен основниот капитал Друштвото, но и уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во вкупната сопственичка структура на 92.5%.

На 24 ноември 2011 година донесена е одлука за купување акции во Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД (АД за осигурување Вардар). Во декември 2011 година извршена е купопродажба на 2.250 акции од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД, со што Croatia osiguranje d.d. Zagreb поседува 92.5% од вкупниот пакет акции, додека Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот поседува 7.5% сопственички акции. Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот, во согласност со Одлуката донесена на XIII. Вонредна седница на Собрание на акционери, број 02-1483/1 од 29.11.2012 година за продажба на 750 сопствени обични акции со номинална вредност од 100 евра по акција, односно со поединечна продажна цена од 105 евра по акција, на ден 24.12.2012 година доби Решение за давање на одобрување за продажба на сопствени акции по пат на правна понуда за познат купувач (Croatia osiguranje d.d. Zagreb) издадено од страна на Комисијата за хартии од вредност на Р. Македонија.

Croatia osiguranje d.d. Zagreb на ден 08.01.2013 година го уплати вкупниот износ на средства во износ од 78.750 евра, со што стана сопственик на нови обични акции кои претходно беа во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот. По извршената продажба, сопственичката структура изгледа вака:

- Основачка главнина изнесува: 3.000.000,00 евра
- Број на издадени акции: 30.000
- Номинална вредност на акциите: 100,00 евра

Број на акции во сопственост на Croatia Osiguranja d.d. Zagreb: 28.500

Број на акции во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот: 1.500

Во 2008 година, Друштвото го промени начинот на управување од дуалистички во монистички систем на управување.

Одборот на Директори на Друштвото брои 5 члена и во текот на 2015 година, како и на ден 31.12.2015 година работи во следниот состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател, Неизвршен член
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вучковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Главен Извршен Директор
5. Огњен Влажевски, Независен неизвршен член

Ваквата организациска поставеност на Одборот на директори е во согласност со одредбите на член 367 од Законот за трговски Друштва и Статутарните одредби на Друштвото.

Овластено лице на Друштвото со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет е Вилма Учета Дузлевска, Извршен член на Одборот на директори – Главен извршен директор без ограничувања.

3. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА

Од 01.01.2015 година Друштвото усвои нова систематизација и организација која има за цел зголемување на продуктивноста на вработените со воведување на нов систем на исплата на плата по пат на фиксен и варијабилан дел, намалување на фиксните трошоци и подобрување на успешноста на работењето.

Работењето на Друштвото во 2015 година согласно постоечката систематизација организирано е во четири организациони единици:

- Сектор за деловен развој и потпорни процеси;
- Сектор за продажба и развој на мрежа;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Оддел за управување со ризици

Овластен актуар на Друштвото е Гордана Пецељ

Овластен внатрешен ревизор на Друштвото е Мико Кацарски

Внатрешниот ревизор на Друштвото во своето работење е независен од организационите единици и директно е одговорен за својата работа пред Одборот на Директори.

На ден 31.12.2015 година бројот на вработени на Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје е 43 во редовен работен однос со полно работно време и 1 (еден) вработен со скратено работно време.

Табела бр. 1: Стручна спрема на вработените на ден 31.12.2015. година

Вкупен број на вработени	Доктор на науки	Магистар	Висока стручна спрема	Средна стручна спрема
44	1	3	30	10

4. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА ВО 2015. ГОДИНА

Во деловната 2015 година, Друштвото ги продлабочи своите активности на подрачјето на осигурување живот, што му овозможи зацврстување на угледот и афирмација во финансискиот и економскиот амбиент во Република Македонија.

Друштвото одбележа успешна 2015 година со зголемување на вкупната осигурителна премија и значаен пораст во бројот на нови осигуреници. Менаџментот на Друштвото превзема бројни мерки за остварување на планираните деловни политики и остварување на стратешките цели усмерени кон континуирано јакнење на продажните канали преку:

- Зголемување на бројот на надворешни застапници и јакнење на надворешните продажни мрежи преку систем на редовно контактирање, воведни и корективни обуки и семинари;
- Зголемување на бројот на надворешни застапници – водители како поддршка за развој на надворешна мрежа на застапници и соработници;
- Јакнење на човечките ресурси во Секторот за планирање, развој и продажба на животни осигурувања преку континуиран систем на едукации и обуки;
- Јакнење на контролата над деловните процеси, активности и редовно следење на постигнатите продажни резултати;
- Оптимизиран награден програм, а со цел зголемување на продажните резултати и намалување на флукуацијата во овој канал;
- Продолжување на соработката со постојните брокерски куќи и агенции за застапување во осигурување;
- Развој Банко канал на бродажба, започната соработка со една од најголемите банки во РМ – НЛБ Тутунска Банка;
- Маркетинг активности како поддршка на продажбата со цел зголемување на продажбата;
- Започнување на меѓуинституционални соработки со цел зголемување на продажбата;
- Следење на трендот на осигурување, истражување и креирање на дополнителни клиентски ориентирани сервиси и услуги;
- Анализа на пазарот и пласирање на производи блиски до преференциите и потребите на осигурениците.

Продолжија и напорите за посебно внимание во развојот на стратегија на Друштвото, во врска со процесот на градење на сопствена продажна мрежа, како предуслов за соодветен одговор на промените на пазарот за осигурување и потребата за намалување на структурата трошоците на Друштвото, но и за јакнење на сопствениот потенцијал, преку:

- Продолжување на стратегијата – Развој на продажна мрежа, градење на активни структури преку начелото за мрежен маркетинг;
- Задржување на постојните и придобивање на нови застапници кои истовремено ќе имаат и полиса за животни осигурување во Кроациа Осигурување – Живот, кои се продажно ориентирани и активни во градење на сопствена продажна мрежа;
- Спроведување на програм за лиценцирање на надворешни соработници во насока на јакнење на нивниот статус како „застапник“. Усвоениот програм за лиценцирање е редефиниран согласно

промените во законската регулатива за лиценцирање од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување и во тек е постапка за лиценцирање на 50 активни соработници на Друштвото;

- Ефикасен систем за наградување на надворешни застапници, а во согласност со постигнатите резултати / учинок;
- континуиран процес на едукација и менторство над надворешните застапници, а со директно вклучување и надзор на Внатрешни регионални координатори;
- Во согласност со потребите на пазарот, финансиската состојба и стратегијата за развој, Друштвото има регионален вработен во еден од поголемите градови во Р. Македонија.

Во деловната 2015 година, Друштвото примени конзервативна политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви, што како стратегија дава задоволувачки резултати и квалитетен приход од работење во изминатата година.

Квалитетното решавање на штетите, одржување на постојана солвентност и ликвидност и вложување на средствата во согласност со законските прописи и акти на Друштвото, беа цели на Друштвото утврдени со деловната политика за 2015 година.

Посебен акцент во деловната политика на Друштвото за 2015 година беше ставен на континуираниот процес на примена на имплементирани стандарди согласно сертификатот ISO 9001: 2008 , како и нивно постојано подобрување од страна на раководството за управување со квалитет на Друштвото.

Имплементацијата на ISO стандардот претставува конкурентска предност на друштвото Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје, бидејќи со овој процес Друштвото стекна примат на прва осигурителна компанија на македонскиот осигурителен пазар која поседува меѓународен сертификат за квалитет **ISO 9001:2008**.

Во второто полугодие од 2015 година Друштвото имаше втора редовна контрола од страна на LRQA со цел продолжување на ISO сертификатот за квалитет 9001:2008. За време на ревизијата потврдено е дека Друштвото ги задоволува сите критериуми на ISO стандардот и дека сите претходни отворени забелешки се веќе корегирани и затворени.

4.1 Стратешки цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше стратешки цели за период 2015 – 2018 година:

- Задржување на лидерската позиција на пазарот за животно осигурување;
- Формирање на силна интерна продажна мрежа и намалување на уделот на брокерите во вкупната продажба;
- Стратешко поврзување со банка;
- Регионален развој со заеднички настап со Друштвото за неживотно осигурување;
- Имплементација на интегриран информатички систем кој ќе може да го следи растот и развојот на Друштвото;
- Решавање на прашањето за сопствен деловен простор;

4.2 Годишни цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше годишни цели за 2015 година:

- Програм за лицензирање на 50 нови Застапници за осигурување
- Воведување на нови производи, имплементирани во матичната куќа: Криг на животот, Стипендиска рента;
- Намалување на удделот на брокерите во вкупната БПП за 2015 година;
- Реализација на проект со Друштвото за неживотно осигурување: Продажба на полиси за осигурување од незгода со животно осигурување, заедничка маркетинг кампања, заеднички годишен Едукативен Семинар за вработени и застапници во осигурување;
- Регионално ширење со користење на филијалите на Друштвото за неживотно осигурување;
- Подобрување на компензацискиот пакет за лицензирање на Застапници со цел стимулирање на продажба на интерната мрежа;
- Реализација на менторски програм – зголемување на бројот на ментори за развој на сопствена продажна мрежа;
- Реализација на План на продажни промоции.

5. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Вкупениот обем на капиталот на Друштвото заклучно со 31.12.2015 година изнесува **4.714.129,88 евра**.

Табела бр.2: Вкупен обем на капиталот на ден 31.12.2015.

Вкупен капитал	4.714.129,88 евра
Законска резерва	602.106,84 евра
Откуп на сопствени акции	- 158.552,12 евра
Задржана – нераспределена добивка од претходни години	815.913,85 евра
Нето добивка од тековен пресметковен период	454.661,31 евра
Акционерски капитал – редовни акции	3.000.000,00 евра

Со измените и дополнувањата на Законот за супервизија на осигурување од 12 јуни 2007 година прагот на основачкиот е зголемен на 3.000.000 евра, така што тој изнесува 184.131.750,00 денари (3.000.000 евра на денот на уплата на средствата) и е поделен на 30.000 обични акции по номинална вредност од 100 EUR. Сите акции се платени во целост, издадени во нематеријална форма, слободни за пренос и се запишани во Централниот депозитар за хартии од вредност на РМ.

Во согласност со одлуката на Собранието на акционери, на ден 22 декември 2011 година Кроациа Осигурување – Живот АД. Скопје откупи 2.250 сопствени акции по цена од 105 евра (6.458 денари). Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје, во согласност со Одлуката на Собранието на акционери, на ден 29.11.2012 година продаде 750 сопствени обични акции со поединечна продажна цена од 105 евра по акција по пат на приватна понуда за познат купувач (Croatia Osiguranje d.d. Zagreb).

Во продолжение е претставена сопственичката структура на Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје на ден 31.12.2015 година:

Табела бр..3.: Акционерски капитал на ден 31.12.2015.

	Број на акции	% на удел
Croatia Osiguranje d.d. Zagreb	28.500	95,00%
Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје	1.500	5,00%
ВКУПНО	30.000	100%

5.1 Технички резерви

Вкупните технички резерви на ден 31.12.2015 година изнесуваат **1.127.889.029,00 денари (18.311.462,33 евра)**, и тоа:

- Резерви за преносни премии во износ од 7.942.167,00 денари (128.942,38 евра)
- Резерви за штети во износ од 5.175.822,00 денари. (84.030,31 евра)
- **Математичка резерва во износ од 1.114.771.040,00 денари. (18.098.489,64 евра):**

Математичка резерва за мешовито осигурување	923.000.888,00 ден.	14.985.069,95 евра
Математичка резерва за доспеани, неисплатени полиси	10.486.664,00 ден.	170.252,70 евра
Математичка резерва за детско осигурување	145.894.563,00 ден.	2.368.622,02 евра
Математичка резерва за ТБС	6.891.388,00 ден.	111.882,81 евра
Математичка резерва за колективно осигурување	8.422.046,00 ден.	136.733,29 евра
Математичка резерва за ризико	64.127,00 ден.	1.041,11 евра
Математичка резерва за Круг на животот	239.388,00 ден.	3.886,50 евра
Математичка резерва за дополнителен осигурителен износ	19.771.976,00 ден.	321.001,25 евра

Друштвото во извештајниот период изврши вложувања на дел од средствата кои ги покриваат техничките резерви, законски утврдени со член 88 од Законот за супервизија на осигурување, пчитувајќи ги ограничувањата за поединечна содржина во член 89 од Законот.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, Друштвото е должно да одржува адекватност на капиталот соодветно на обемот и видот на работата која ја извршува и врз основа на ризикот на кој е изложено. **На ден 31.12.2015 година Друштвото ги исполнува сите услови за капитална адекватност во животно осигурување.**

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Во согласност со деловната стратегија, Одборот за ризик на Друштвото редовно врши идентификација на можниот ризик, негова проценка, оценка на алтернативите и избор на средства за регулирање и носење и во исто време примена на Одлука.

Во однос на постапката за примена и изработка на консолидирани финансиски извештаи, Друштвото поднесува финансиски извештаи кои реално ја одсликуваат финансиската состојба, финансиското работење и текот на готовината. Сметководствената политика на Друштвото е ускладена со меѓународните сметководствени стандарди.

Друштвото управува со ризикот од осигурување преку границите за стекнување, процедури за одобрување на трансакции кои вклучуваат нови производи или кои ги преминуваат зададените лимити, тарифирање, дизајн на производи и управување со реосигурување. За избегнување на ризикот од осигурување се применуваат следните методи:

- Одбивање од прифаќање во осигурување на понудите кои не ги исполнуваат условите за прифаќање;
- Превентивно избегнување на можни ризици;
- Превземање на ризик само во случај на проценка на мал можен ризик;
- Пренос на ризикот во реосигурување;
- Управување со ризик преку поделба и смалување на ризикот;

Друштвото го пренесува дел од ризикот во реосигурување како би можело да ја контролира изложеноста на загуби и би ја заштитило капиталната основа.

Извештаите за адекватност на резервата, премиите од осигурување како и самопридржајот го изработува именуваниот овластен актуар на Друштвото и истите се во согласност со законските прописи и лимити.

Ускладеноста на средствата за покривање на техничките резерви со регулаторните лимити, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана во таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со пропишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.1: Вложување на средства од математичката резерва на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на математички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	2.844.888,00	46.187,22	0,25%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	203.177.632,00	3.298.621,99	17,93%
Вложувања во државни обврзници	80%	862.745.570,00	14.006.815,03	76,14%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	47.012.941,00	763.262,76	4,15%
Заеми	20%	17.348.652,00	281.658,19	1,53%
Вкупни вложувања		1.133.129.683,00	18.396.545,21	100,00%
Потребно покривање за математичка резерва		1.114.771.040,00	18.098.489,64	
Вишок на покриеноста на математичка резерва		18.358.643,00	298.055,56	101,65%

Табела бр. 4.2: Вложување на средства од техничките резерви на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на технички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	249.998,00	4.058,76	1,31%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	8.000.000,00	129.881,30	42,06%
Вложувања во државни обврзници	80%	8.667.631,00	140.720,40	45,57%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	2.104.580,00	34.168,20	11,06%
Вкупни вложувања		19.022.209,00	308.828,67	100,00%
Потребно покривање за технички резерви		12.463.673,00	202.349,76	
Вишок на покриеност на техничките резерви		6.558.536,00	106.478,90	152,62%

Ускладеност на средствата за покривање на капиталот со регулаторен лимит, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана на таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со пропишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.3: Вложување на средства од капиталот на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на капиталот	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	100%	10.090.574,00	163.822,11	4,48%
Депозити во кредитни институции (Банки)	100%	32.522,00	528,00	0,01%
Вложувања во кеш инвестициски фондови	100%	0,00	0,00	0,00%
Вложувања во државни обврзници	100%	214.944.387,00	3.489.657,18	95,50%
Вкупни вложувања		225.067.483,00	3.654.007,29	100,00%
Основен капитал		260.041.559,00	4.221.817,12	
Минимален основен капитал		184.784.100,00	2.998.771,16	
Повеќе или помалку капитал во однос на минималниот основен капитал		75.257.459,00	1.223.045,96	121,85%
Лимит на солвентност		71.076.904,00	1.153.945,13	
Повеќе или помалку капитал во однос на нивото на лимит на солвентност		188.964.655,00	3.067.871,99	119,11%

Пазарниот ризик се однесува на ризик кој резултира директно или индиректно од флукуацијата и/или нестабилноста на пазарните цени на хартиите од вредност, а вклучува валутен и каматен ризик. Друштвото е изложено на пазарен ризик по однос на вложувањата, односно изложеноста на финансиските инструменти, уделите во инвестициските фондови, како и вложувања во должнички хартии од вредност изложени на каматен ризик. Друштвото го проценува, односно ја мери и контролира изложеноста на пазарниот ризик преку статистички и останати квантитативни мерки на ризикот. Согласно проценетиот ризик документиран во Каталогот за ризик за 2015 година проценет е низок степен на ризик за предметното портфолио.

Друштвото е изложено на кредитен ризик преку вложувањата во должнички хартии од вредност, вложувања во заеми за осигурениците, депозити во банки, побарувања по основ на премија како и преку останати побарувања. Друштвото посветува должно внимание правовремено да ги наплати побарувањата, со континуирано напредување на процесот и технологијата за наплата.

Оперативниот ризик претставува ризик на загуби заради неадекватни или погрешни внатрешни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, грешки на системот или појава на неповолни надворешни настани. Вклучува правен ризик, ризик на информативниот систем, како и ризик од загуби заради неусогласеност со прописите, и истиот е тесно поврзан со останатите ризици на кои е изложено Друштвото. Оперативниот ризик е во корелација со деловниот субјект и присутен е во сите фази на деловниот процес. Управувањето, контролата и следењето на оперативниот ризик се заснова на воспоставеноста на ефикасен контролен механизам, односно на интерни прописи, правилници и процедури за работа со кои јасно се регулираат процесите и деловните активности. Друштвото посебно внимание посветува на управувањето со оперативниот ризик во доменот на ИТ, како и во процесот на штети. Друштвото континуирано работи на унапредување на системот за управување со оперативни ризици, во чија основа е првенствено да се подигне нивото на културата за управување со истите кај сите вработени во Друштвото како и понатамошно подобрување на системот за внатрешни контроли.

Екстерни фактори на ризик – ризици на окружувањето на кои е изложено Друштвото ги опфаќаат следните фактори на ризик: политички, макроекономски, социјални, технолошки, правни (законски промени) и еколошки ризик. Друштвото направи анализа на набројаните екстерни фактори на ризик со согледување на вкупниот профил на ризичност на екстерните фактори на ризик и се утврди дека тие имаат мало влијание на поедини ризици на Друштвото, односно како придвижувачи на поединечни ризици на Друштвото.

Ризикот на ликвидност е дефиниран како ризик за неможност на трансформација на поединечни средства во пари или ризик од неможност за балансирање на куповната моќ од една страна и обврските од друга страна. Друштвото активно управува со ризикот за ликвидност со дневно следење на показателите за ликвидност и прописите на АСО.

Основна цел при управување со финансиските, осигурителните, оперативните и другите ризици е одржување на адекватно ниво на капиталот и техничките резерви и видовите на осигурување имајќи ги во предвид ризиците на кои е изложено. Друштвото активно управува со средствата користејќи пристап кој балансира квалитет, диверзификација, усогласеност на средствата и обврските, ликвидност и принос од вложувањата. Друштвото ги прегледува и одобрува целите на портфолиото, одредува правец на вложувањата, ограничувања и врши надзор над процесот на управување со активата и пасивата. Соодветно

внимание се посветува на почитување на одредбите на Законот за супервизија на осигурување. Друштвото активно управува со своите обврски преку редовно определување на начинот пропишан со правила и со Законот за супервизија на осигурување.

Ризикот од концентрација се однесува на ризикот од концентрација на изложеност на Друштвото на поединци и групи на поврзани субјекти и од збир на изложености поврзани со заеднички фактори на ризик, како што се ист економски сектор или географска област, исти занимањ, а кои имаат голем потенцијал за настанување на штета или загуба. Друштвото спроведе анализа и утврди дека работи со низок концентрациски ризик.

Друштвото изработи акти со кои ќе развие организациска култура за ризици со кои треба да се управува во секојдневното работење. Ова ќе овозможи на Друштвото да воспостави систем за управување со ризици со методот на квантитет, квалитет и начин на управување со ризик.

7. ЛИКВИДНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО

Заради обезбедување на потребните финансиски извори за исполнување на обврските во секое време, Друштвото секојдневно врши проценка на ликвидноста во согласност со методологијата за пресметка на коефициент на ликвидност пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Друштвото во текот на целата година управува со висок коефициент на ликвидност кој на ден 31.12.2015 година изнесува 47,25.

8. НАЧЕЛА НА РЕОСИГУРУВАЊЕ

Со Одлуката донесена на VII/2014 состанок на Одборот на Директори на ден 16.12.2014 година максималниот самопридржај за 2015 година изнесува до 60.000 евра.

Секое склучено осигурување со осигурена сума над 60.000 евра, по основ на ризик во случај на смрт од болест или смрт од несреќен случај, Друштвото ги склучило по проценка на ризикот и потврдување на Одлуката на Одборот на Директори. Што се однесува до реосигурувањето на овие договори, истите ќе бидат предмет на факултативно реосигурување.

Од 01.01.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување на вишокот на ризик во случај на смрт како последиви на несреќен случај о катастрофа сп реосигурителот Guy Carpertner & Company Limited. Договорот ги опфаќа сите активни полиси на Друштвото кои се однесуваат на портфолиото ОЖДС.

Од 01.07.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување во случај на смрт како последица на несреќен случај, лимитот на покритието изнесува 70.000 евра конечна нето штета од еден настан над 30.000 евра конечна нето штета.

Дополнително, Друштвото во второто полугодие од 2015 година склучи три факултативни договори за реосигурување кои во делот на осигурена сума го надминуваат максималниот самопридржај на Друштвото.

9. ОСИГУРИТЕЛНО РАБОТЕЊЕ ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2015 - 31.12.2015 ГОДИНА

Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година заклучно 31.12.2015 година е лидер на пазарот за животно осигурување по бруто полисирана премија со 44,31% пазарен удел. Друштвото е лидер на пазарот и по бројот на полиси – 48% од вкупниот број на полиси на пазарот се склучени преку Кроацيا Осигурување – Живот.

Во текот на 2015 година, согласно податоците и информациите од пазарот, Grawe Osiguranje MK изврши пренос на дел од портфолиото на полиси кои пред 2005 година биле склучени во Grawe Австрија. Ваков пренос може да се очекува и во иднина. Оваа постапка ја загрози лидерската позиција на Кроацيا Осигурување – Живот во Q1 и Q2 2015 година, но зголемена продажба од просекот на пазарот КО успеа да ја врати лидерската позиција во Q3 и да ја задржи истата во Q4.

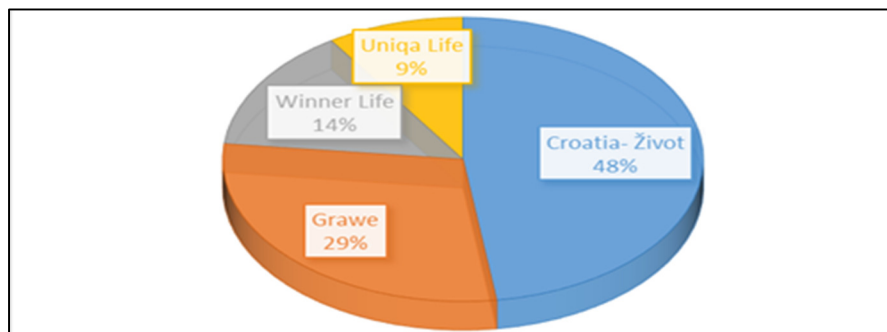
Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година ги реализира своето работење во согласност со:

- Законот за супервизија на осигурување,
- Статутот на Друштвото и останатите важечки законски регулативи во Р. Македонија,
- Усвоената деловна и развојна политика согласно Планот за 2015 година,
- Условите и состојбата на пазарот за осигурителна дејност во Р. Македонија.

Табела бр..5: Пазарен удел на осигурителните друштва за животно осигурување по број на новосклучени полиси на ден 31.12.2015 (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

Croatia- Život	Grawe	Winner Life	Uniqa Life
3.992	2.423	1.171	772

Графички приказ бр.1: Број на склучени полиси на ден 31.12.2015.

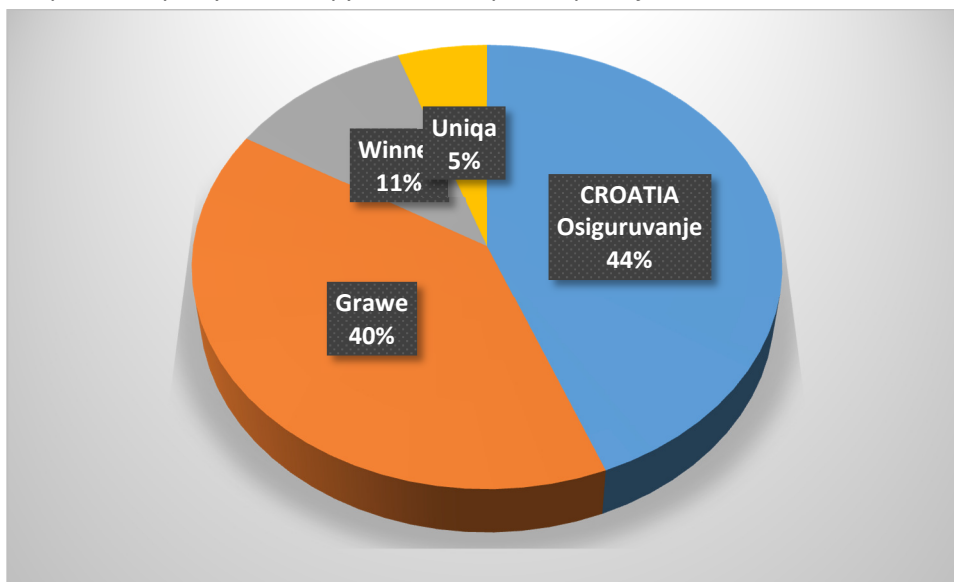
Согласно податоците објавени од Националното биро за осигурување, заклучно со 31.12.2015 година, Друштвото има 44,31% пазарен удел согласно бруто полисирана премија и 48% од вкупниот број продадени полиси за животно осигурување во Р. Македонија. Ова јасно говори дека македонските граѓани во Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје, препознаваат стратешки партнер за носење на одлука за долгорочно штедење и сигурност. Долгорочно наша визија е да останеме лидер на осигурителниот пазар со квалитетот на производите кои ги нудиме и непрекинато подобрување на постојните и развој на нови.

Табела бр.6: Пазарен удел на осигурителните друштва за животното осигурување по пресметана премија на ден 31.12.2015. (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

CROATIA Osiguruvanje	Grawe	Winner	Uniqa
7.864.790 €	7.066.988 €	1.857.238 €	960.586 €

Графички приказ бр.2: Пазарен удел по бруто полисирана премија на ден 31.12.2015 год.

Во деловната 2015 година, Друштвото се фокусираше на исполнување на планираните деловни резултати согласно Планот за работа за 2015 година и приближување на својата стратегија на работење до потенцијалните осигуреници. Притоа, доследно се спроведуваат основните начела на осигурителното работење и се почитуваат законските норми во доменот на осигурување и известување на надзорните државни органи за осигурување.

Развојната стратегија на Друштвото во 2015 година во целост беше насочена кон промоција на животното осигурување, постојано оджување на едукативни обуки и презентации пред потенцијалните осигуреници.

Намалувањето на влијанието на светската економска криза на работењето на Друштвото беше главна задача на менаџментот и вработените во Друштвото во текот на 2015 година. Како одговор на рецесивната состојба, менаџментот превзема бројни мерки за амортизација на негативните влијанија:

- Тековен систем за редовно следење на процесот на наплата.
- Строго дефинирани процедури за работа при добивање на барање за откуп со главен акцент на промена или одложување на одлуката на осигуреникот за откуп на полисата (можност за заем, одложено плаќање).
- Интензивирање на активностите во насока на развој на интерните продажни мрежи што опфаќа одржување на неделни едукативни семинари за регрутирање на нови Застапници за осигурување, но и дополнителна едукација и постојана поддршка на постојните застапници и соработници.
- Иновативен награден програм за надворешни застапници, креиран да ги задоволи потребите на

застапниците со натпреварувачки дух, да ја зголеми нивната лојалност и да го намали ризикот од зголемена флукуација и одлив на кадар во конкурентски надворешни мрежи.

- Продолжување на проектите во доменот на продажбата насочени кон зголемување на продажните резултати: Call Centar“,
- Организирање на продажни промоции на сајмови и слични атрактивни локации во насока на јакнење на продажбата.
- Спроведување на акција за склучување на нови полиси врз основа на договори за осигурување кои се раскинати поради неплаќање.

Друштвото заклучно со 31.12.2015 година, а согласно со препораките на доминантниот акционер и целосното економско окружување продолжи со мерките на стедење, рационализација на работните места и операционализација на вкупните трошоци за работење.

Нашата успешност во работењето е резултат на добрата стратегија и зголеменото работење во насока на квалитет, иновации и развој на сопствената продажна мрежа.

Воведувањето на нови осигурителни производи прилагодени на спечивичните пазарни услови како и создавање на дополнителни вредности кои се клиентски ориентирани се начин на обезбедување одлично работење на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија и задоволување на нашите клиенти.

Во 2015 година нашите напори беа насочени кон Осигурениците, како постоечките така и идните. Создадовме услови за ценовна прифатливост на производите со цел задоволување на потребите на нашите корисници.

Иновацијата, развојот на внатрешните продажни мрежи и будното следење на потребите на пазарот се клучни елементи на нашата деловна стратегија, а со јасно определување за нејзино продолжување и во идниот развој на Друштвото.

9.1 Комерцијален назив на склучените Договори за осигурување во 2015 година во рамки на класите за осигурување

Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на осигурителниот пазар во Република Македонија во 2015 година ги нуди следните производи за осигурување:

- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со дополнително осигурување во случај на смрт како последица од несреќен случај и тешко болна состојба
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување.
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со еднократна уплата на премија.
- Дополнително осигурување од последица на несреќен случај со осигурување на живот.
- Дополнително осигурување од тешко болна состојба со осигурување на живот.
- Детско штедно осигурување.
- Колективно животно осигурување.
- Осигурување на живот во случај на смрт – Ризико ПЛУС Осигурување.
- Cro Link – линкуван производ во соработка со Стопанска банка АД Скопје.

- Доѓивотно осигурување на живот во случај на смрт – Круг на животот.
- Осигурување на живот во случај на упис на факултет - нов производ воведен во Q2, 2015.
- Осигурување на живот во случај на стапување во брак – нов производ воведен во Q2, 2015.

Останатите класи на осигурување на живот од точка 20. До 23 член 5 од Законот за супервизија на осигурување ќе се воведат sukcesивно за време на работењето на Друштвото во идниот период во согласност со пазарните услови и потенцијалните пазарни потреби.

Во 2015 година Друштвото Кроациа Осигурување – Живот и Кроација Осигурување – Неживот потпишаа меморандум за соработка со кој ќе се овозможи вработените на двете Друштва продаваат полиси за осигурување на живот и неживотно осигурување. Меморандумот за соработка ќе се овозможи да искористат во целост продажните мрежи на двете Друштва, а воедно и надворешната продажна мрежа да се упати кон тоа да продава за двете Друштва.

На почетокот на соработката продажните мрежи имаа соодветна обука, двете Друштва назначија одговорни лица за спроведување на проектот.

Заклучно со 31.12.2015. продажните резултати се следни:

1. Реализирана премија за осигурување на живот од вработените и застапниците на Кроација Осигурување – Неживот :
 - од вработените во Кроација Осигурување – Неживот – 1.934 евра БПП
 - од застапниците превземени од Кроација Осигурување – Неживот - 26.385,49 евра БПП

Вкупно Кроациа Осигурување – Живот реализираше 28.319,49 евра БПП од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Неживот
2. Реализирана премија за неживотно осигурување од вработените и застапниците на Кроациа Осигурување – Живот
 - од вработените во Кроациа Осигурување- Живот – 26.165,00 eura
 - од застапниците превземени од Кроациа Осигурување – Живот – 67.831,00 eura

Вкупно Кроација Осигурување – Неживот реализираше 93.966,49 евра премија од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Живот

10. РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО ЗА ПЕРИОД 01.01.2015 - 31.12.2015

Во периодот 01.01.2015 - 31.12.2015 година Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, оствари вкупно заработена премија во износ од **483.507.054,00 денари (7.849.815,88 евра)** што преставува раст од **26,72%** во однос на истиот период минатат година.

Приход од вложување на капитални средства и технички резерви, вкупно изнесува **61.632.007,00 денари (1.000.605,69 евра)** што преставува раст од **10,85%** во однос на истиот период минатат година.

Вкупниот приход остварен во периодот од 01.01.2015 -31.12.2015 година изнесува **545.721.563,00 денари (8.859.878,58 евра)** што преставува раст од **24,82%** во однос на вкупните приходи за истиот пртиод во 2014 година.

Бруто добивката на ден 31.12.2015 година изнесува **32.201.462,00 денари (522.795,99 евра)** што преставува раст од **36,41%** во однос на бруто добивката остварена во истиот период во 2014 година.

10.1 Развојни покаатели за работење на Друштвото

Компанијата веќе 10 години работи успешно и главна стратешка цел и определување и понатаму останува задржување на трендот на раст, односно освојување на поголем дел од пазарот и голем удел во целокупната премија на животното осигурување на македонскиот пазар.

Табела бр.7: Приказ на движење на годишниот приход, бруто добивка, годишни трошоци за настанати штети, откупи и математичка резерва (во евра)

Период (од/до)	Приход од продажба (во евра)	Приход од вложување (во евра)	Бруто добивка (во евра)	Трошоци за осиг.случаи (штети+откупи) (во евра)	Трошоци за математичка резерва (во евра)
01.01.2011 31.12.2011	3,244,075.07	583,755.04	239.458,76	284,486.68	1,695,702.66
01.01.2012 31.12.2012	3,943,719.82	612,379.35	351.745,22	370,352.81	1,999,226.98
01.01.2013 31.12.2013	5,093,038.09	662,095.13	366,769.65	621,836.94	2,552,567.89
01.01.2014 31.12.2014	6,205,860.05	904,349.79	383,965.60	753,509.84	3,422,744.21
01.01.2015 31.12.2015	7,849,815.88	1,000,605.69	522,795.99	1,247,648.99	4,418,880.08

Од податоците прикажани во табела бр.7 јасно може да се види континуиран раст како во премијата на Друштвото, така и во делот на трошоците за осигурани случаи и математичка резерва. Посебно е забележан висок раст на приходите од премија во Q4/2015 година.

10.2 Финансиски показатели

10.2.1 Биланс на успех за период 01.01.2015 - 31.12.2015 (Пресметка на добивката и загубата за 2015 година)

Според резултатите од работењето со состојба на ден 31.12.2015 година Кроациа Осигурување –Живот ад Скопје, ги оствари следниве резултати:

1. Вкупни приходи:	545.721.563,00 MKD (8.859.878,58 EUR)
2. Вкупни расходи:	513.520.101,00 MKD (8.337.082,59 EUR)
3. Бруто добивка:	32.201.462,00 MKD (522.795,99 EUR)

ПРИХОДИ

Ставки на приходи	Учество (%)
Приходи од осигурување	88,60%
Приходи од вложување	11,29%
Останати приходи	0,11%
Вкупно	100.00%

Во остварените вкупни приходи во текот на 2015 година најголем удел (**88,60%**) завземаат **брuto приходите остварени од продажба** на полиси за животно осигурување, во износ од **483.507.054,00 МКД (7.849.815,88 ЕУР)**.

Финансиски приходи (приходи остварени од управување со капитални средства и технички резерви) изнесуваат **61.632.007,00 МКД (1.000.605,69 ЕУР)**, односно нивниот дел во вкупните приходи изнесува **11,29%**.

Останати приходи изнесуваат **582.502,00 МКД (9.457,01 ЕУР)** нивниот дел во вкупните приходи изнесува **0,11%**.

РАСХОДИ

Ставки на расходи	Процент (%)
Трошоци за осигурени случаи	14,97%
Промени во математичката резерва	53,00%
Трошоци на осигурување	21,39%
Останати административни трошоци	9,05%
Трошоци на вложување	1,22%
Исправка на вредноста на побарувањата	0,37%
Вкупно	100,00%

Трошоците за штети, **доживувања, откуп на полисите и промена на резервирани штети** се во висина од **76.848.565,00 МКД (1.247.648,99 ЕУР)**, односно учествуваат со 14,97% во вкупните расходи во периодот на кој се однесува извештајот.

10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година

Друштвото во 2015 година продолжи да применува политика на транспарентен систем на исплата на штети пријавени од нашите осигуреници. Исто така Кроациа Осигурување Живот АД, Скопје во текот на 2015 година пристапи кон периодот на решавање и ликвидација на штетите по сите основи, со цел зголемување на задоволството на осигурениците. Во делот на статистиката на штетите бојот на вкупно пријавени случаи по категории е прикажан во табелата подолу.

Друштвото во 2015 година предложи да го применува транспарентен систем на исплата на штети,

Табела бр. 8: Вкупно пријавени штети во 2015 година

	Вкупно пријавени штети во 2015	Ликвидирани штети	Одбиени штети	Резервирани штети
Вкупно	386	224	119	43
Незгода	346	200	107	39
Смрт	22	16	3	3
ТБС	18	8	9	1

Во текот на 2015 година се исплатени 15 штети за пријава на смрт од болест и 1 штета за смрт од несреќен случај и вкупниот износ за исплата изнесува 3.266.728,00 денари (53.031 евра), за ТБС се исплатени 8 пријави и износот за исплата изнесува 1.699.767,00 денари (27.594 евра) и за штети пд незгода исплатени се 200 штети во вкупен износ од 5.281.215,00 денари (85.734 евра).

Преглед на ефикасно решавање на штети по класи на осигурување во 2015 година:

Табела бр. 9: Вкупно решени штети во 2015 година

Интерна поделба на класи на осигурување	Вкупно пријавени штети во 2015 г.	Позитивно решени штети	Одбиени штети	Вкупно решени штети	Штети во резервација	Ефикасно решавање на штети 5:2
1	2	3	4	5	6	7
Живот	22	16	107	19	3	95,00
Несреќен случај	346	200	3	306	39	89,21
ТБС	18	8	9	17	1	94,44

Преглед на ефикасноста во решавањето на штети:

Табела бр. 10: Процент на решени штети во 2015 година

Ред.број	Опис	01.01.2014 – 31.12.2014	01.01.2015 – 31.12.2015	Индекс 4:3
1	2	3	4	5
1	Вкупно пријавени штети во тековниот период	312	386	123,72%
2	Позитивно ликвидирани штети	196	224	114,29%
3	Одбиени штети	92	119	129,35%
4	Вкупно решени штети	288	343	119,10%
5	Вкупно штети во резервација	24	43	179,17%
6	Процент на решени штети во тековната година (4:1)	92,31%	88,86%	96,26%

Во 2015 година вкупниот број на пријавени претставки изнесува 108.

По основ на настаната смрт од болест 7 претставки од кои 6 се одбиени и 1 претставка е исплатена. По основ на смрт од несреќен случај поднесени се 3 претставки од кои 2 се одбиени и 1 е позитивно решена. По основ на оштетни побарувања од настаната незгода примени се вкупно 97 претставки од кои 56 се позитивно решени, 40 се одбиени и 1 претставка е во резервација. По основ на тешко болна состојба во 2015 година имаше само 1 претставка и истата е решена позитивно.

Друштвото во 2015 година води 2 судски процеси од кои 1 е решен негативно на крајот од 2015 година кои се однесуваат на пријава на смртен случај, а другиот процес е се уште во процедура и изнесува 36.900,00 денари (600 евра).

Вкупно во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 годинс, реализиран износ за откупи изнесува **31.318.466,00 денари (508.460,40 евра)**.

Во структурата на вкупните расходи, промената во математичката резерва, на ден 31.12.2015 година изнесува **272.179.593,00 денари (4.418.880,08 евра)** или **53,00%** од вкупните расходи.

Трошоците за стекнување на осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година изнесуваат **109.859.637,00 денари (1.783.589,12 евра)** или **21,39%** од вкупните расходи. Структурата на поединечните удели е следнава:

Провизија	84.421.611,00 денари (1.370.598,62 евра)
Маркетинг	5.183.392,00 денари (84.153,21 евра)
Останати трошоци	20.254.634,00 денари (328.837,29 евра)

Општи и административни трошоци во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година изнесуваат 46.466.724,00 денари (754.394,84 евра), што преставува 9,05 % од вкупните расходи.

Поединечните трошоци во оваа група на трошоци се следниве:

<u>Амортизација</u>	<u>3.151.398,00 денари</u>	<u>(51.163,46 евра)</u>
<u>Бруто плата на вработените</u>	<u>14.478.491,00 денари</u>	<u>(235.060,66 евра)</u>
<u>Закупнина за деловен простор</u>	<u>3.765.055,00 денари</u>	<u>(61.126,28 евра)</u>
<u>Останати трошоци *</u>	<u>25.071.780,00 денари</u>	<u>(407.044,44 евра)</u>

Во врска со анализата на трошоците за осигурување и општи и административни трошоци мора да се напомене дека на барање на Кроациа Осигурување ад Загреб, при крајот на 2015 година направена е поделба на трошоците за плата на вработените во позадина и на вработените во продажба. Планот за бруто плата за 2015 година изработен е како кумулативен број, но не е подолен во согласност со барањето за подлеба во 2015 година. Во планот за плата за 2016 година е направена поделба на планот на платите вработени во продажба и на платите за вработените во позадина.

Табела бр. 11: Реализација на план за Q4/2015 и споредени подароци Q4/2015 :Q4/2014.	Реализација 31.12.2015 МКД	Реализирано 31.12.2015 ЕВРА	План за реализација 2015 ЕВРА	Индекс на реализација на план 31.12.2015	Реализирано 31.12.2014 МКД	Реализирано 31.12.2014 ЕВРА	Индекс 2015/2014
Приходи од премија	483.507.054	7.849.815,88	6.489.995	120,95	381.544.964	6.205.860,05	126,49
Приходи од осигурување	484.429.360	7.864.789,67	6.504.999	120,90	384.706.405	6.257.281,15	125,69
Реосигурување	-1.473.259	-23.918,60	-35.000	68,34	-1.860.575	-30.262,40	79,04
Промена во бруто резерва за преносни премии	-61.054	-991,22	19.000	-5,22	-1.216.052	-19.779,19	5,01
Промена во резерва за преносни премии, удел на реосигурителот	612.007	9.936,03	996		-84.814	-1.379,51	-720,26
Приходи од вложувања	61.632.007	1.000.605,69	805.239	124,26	55.600.691	904.349,79	110,64
Приходи од камата	52.499.975	852.345,66	791.225	107,72	44.604.430	725.494,70	117,48
Нереализирана добивка од вложувања по фер вредност преку биланс на успех	17.521	284,46	0	0,00	13.865	225,52	0,00
Приход од капитална добивка	2.076.279	33.708,73	3.640	926,06	6.752.684	109.832,96	30,69
Позитивни курсни разлики	7.038.232	114.266,84	10.374	1.101,47	4.229.712	68.796,61	166,09
Останати приходи	582.502	9.457,01	4.500	210,16	66.435	1.080,57	875,19
Вкупни приходи	545.721.563	8.859.878,58	7.299.734	121,37	437.212.090	7.111.290,41	124,59
Трошоци за осигурени случаи	76.848.565	1.247.648,99	1.152.544	108,25	46.326.840	753.509,84	165,58
Штети	13.667.321	221.891,19	197.492	112,35	9.629.863	156.630,51	141,67
Откупи	31.318.466	508.460,40	382.747	132,85	30.527.385	496.530,41	102,40
Доживувања	31.240.283	507.191,09	491.436	103,21	3.345.111	54.408,50	932,19
Резерви за штети	622.495	10.106,31	80.869	1.249,71	2.824.481	45.940,41	22,00
Промена во математичка резерва	272.179.593	4.418.880,08	3.388.110	130,42	210.435.106	3.422.744,21	129,10
Трошоци од осигурување	110.391.496	1.792.223,94	1.172.063	152,91	98.722.802	1.605.734,45	111,61
Провизии	84.421.611	1.370.598,62	993.402	137,97	82.302.006	1.338.648,86	102,39
Маркетинг	5.183.392	84.153,21	85.500	98,42	5.009.190	81.474,89	103,29
Надомест за деца	83.471	1.355,17	2.390	56,70	2.787.492	45.338,79	2,99
Останати трошоци за осигурување	20.703.022	336.116,94	90.771	370,29	8.624.114	140.271,92	239,62
Општи административни трошоци	45.929.947	745.680,18	958.421	77,80	53.194.219	865.208,32	86,19
Бруто плати и стимулации	14.478.491	235.060,66	577.406	40,71	26.164.025	425.560,01	55,24
Останати административни трошоци	31.451.456	510.619,52	381.015	134,02	27.030.194	439.648,32	116,14
Трошоци од вложувања	6.276.528	101.900,46	20.298	502,02	5.227.465	85.025,15	119,85
Исправка на вредност на побарувањата	1.893.972	30.748,94	0	0,00	-761.376	-12.383,84	-248,30
Вкупни расходи	513.520.101	8.337.082,59	6.691.436	124,59	413.145.056	6.719.838,13	124,07
Бруто добивка	32.201.462	522.795,99	608.298	85,94	24.067.034	391.452,28	133,55
Данок на добивка	4.196.735	67.884,25	61.560	110,27	3.989.818	64.894,72	104,61
Нето добивка	28.004.727	454.911,74	546.737	334,66	20.077.216	326.557,56	139,31

Табела бр.12.:Показатели на работењето на Друштвото на ден 31.12.2015 година

Показатели на работењето 31.12.2015 во ЕУР	Кроациа Осигурување – Живот а.д., Скопје
Бруто добивка	522.795,99
Број на вработени врз основа на работни часови	43,25
Продуктивност на работењето (добивка по вработени)	12.087,77
Економочност на работењето (приходи/расходи)	1,06
Бруто профитна маржа (бруто добивка/вкупни приходи)	5,90

Табела бр.9 ја прикажува реализацијата на поставениот План за работење на Друштвото на ден 31.12.2015 година, но и податоко за работењето за Q4.2014 и Q4.2015 година.

Врз основа на податоците од табелата може да се заклучи дека Друштвото на ден 31.12.2015 година го реалирало поставениот план на вкупни приходи, но и планот на добивка.

Врз основа на резултатите донесени се следниве заклучоци:

- За периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, Друштото има реализирано бруто добивка од **522.795,99 евра, што преставува надминување на** Планот за Q4.2015 во износ од **85,94%**. Друштвото се усогласи со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурување на РМ во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва за околу 184 илјади евра. Рок за прилагодување беше 31.12.2015 година, но Друштвото прилагодувањето го спроведе низ P&L во Q1 i Q2.2015, што резултираше со намалување на бруто добивката на 31.12.2015 година.
- Приходот од осигурувањето на ден 31.12.2015 година изнесува **7.849.815,88 евра**, што во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година преставува **раст од 20,95%**.
- Приходот од вложување на ден 31.12.2015 година забележува **раст за 24,26%** во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесува **1.000.605,68 евра**.
- Вкупните приходи на ден 31.12.2015 година изнесуваат **8.859.878,58 евра**, што преставува раст од **21,37%** од планиранит приходи за периодот на кој се однесува извештајот.
- Трошоците за осигурени случаи изнесуваат **1.247.648,99 евра**, што преставува раст во однос на Планот за Q4, во износ од **8,25%**.
- Трошоците за промените во математичката резерва забележуваат раст за **30,42%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесуваат **4.418.880,08 евра**. Друштвото во второто тромесечие има зголемување на издвоените средства за математичка резерва во однос на планот, поради усогласување со подзаконската регулатива.
- Трошоците за осигурување забележуваат раст во износ од **52,91%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година како резултат на зголемената продажба во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, како и поради извршената поделба на бруто платат на вработените во продажба и позадина на крајот на 2015 година.
- Останатите трошоци за осигурување се во согласност со планот, одосно вкупната реализација е 77,80%, **поради извршената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурување.**

- Трошоците на вложувањето забележуваат раст од **402,02%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, поради раскнижување на негативни курсни разлики во износ од 99.297,37 евра, износ на кој Друштвото не може да влијае. Големиот процент на надминување на планот, е пред се резултат на малиот вкупен износ на овие трошоци во евра (101.900,45 евра).

Врз основа на анализата донесени се следниве заклучоци:

- Приходите од премија во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година забележува **раст од 26,49%**.
- Приходите од вложување во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година, забележан е **раст од 10,64%**. Друштвото применува конзервативна политика на вложувања со цел долгорочно, стабилно и профитабилно работење.
- Трошоци за осигурени случаи забележува раст од **65,58%** и Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година. Овој процент е поголом пред се поради тоа што Друштвото оваа година започна со исплата на првотр истеците на поистите, и во периодот од 01.01.2015 - 31.12.2015 година исплатено е **507.191,09 евра**.
- Промена во математичката резерва на портфолиото во периодот од 2009 – 2015 година пресметани се по Zillmer методот што е препорачано од Актуарот од Croatia Osiguranja АД Загреб, но како резултат на поголема продукција и одвојување поради усогласување со подзаконската регулатива, забележува пораст од **29,10%** во споредба со истиот период мината година.
- Трошоците на осигурување во Q4/2015 година покажува раст од 11,61% пред се поради зголемената продукција и исплатените провизии и промена на евиденцијата на бруто платата на вработените.
- Општите и останати административни трошоци во Q4.2015 се во согласност со планот, односно вкупната реализација изнесува **86,19% пред се поради направената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурувањето**.
- Трошоците на вложување забележуваат раст од **19,85%** во однос на истиот период минатата година, пред се поради раскнижување на голема негативна курсна разлика во Q2 и Q3/2015 година, ова е трошок на кој Друштвото не може да влијае.
- Во периодот од 01.01.2015 – 31.12.2015 година Друштвото оствари бруто добивка од **522.795,99 евра или за 33,55%** поголема од реализираната добивка за истиот период во 2014 година, и покрај вонредното зголемување на математичката резерва за околу 184 илјади евра во Q1 и Q2/2015 и усогласување со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурувањето во РМ, во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва.

Согласно заклучоците може да се констатира дека како резултат на зголемен обем на продажба на полиси за животно осигурување, Друштвото забележува зголемен обем на целокупното работење. Зголемување на портфолиото на полиси за животно осигурување и остварените приходи од вложувањата, го амортизираа трошокот за откуп на полисите за животно осигурување и вонредното зголемување на математичката резерва.

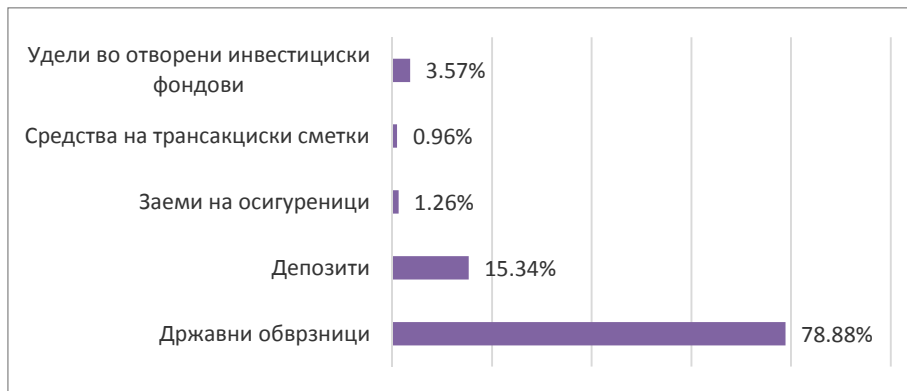

11. ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА И ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ

Вложувањето на Осигурителните Друштва е строго регулиран со Законот за супервизија на осигурувањето во Р. Македонија. Имајќи ги во предвид сите значајни насоки за управување на вложувањето, Друштвото усвои стратегија и модел на вложување која придонесува за остварување на планираните приходи од вложувањето и воедно овозможува долгорочно, стабилно, солвентно и профитабилно работење.

И покрај сите законски можности за вложување на капиталните средства и резервите, Друштвото применува конзервативна стратегија на вложување. Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје ги превезема сите превентивни мерки за намалување на евентуалните негативни последици од глобалната економска криза. Од вкупно вложените средства **84,36%** се со девизна валута (ЕУР).

Графички приказ бр.3.:Преглед на вложените капитални средства и технички резерви на ден 31.12.2015 година

Друштвото внимателно ја следи ситуацијата на домашните и на странските пазари на капитал и постојано работи на прилагодување на вложувањата кои се изложени на потенцијални загуби поради промена на каматните стапки и останатите промени на пазарните услови.

12. РАЗВОЈНИ ПРОЕКТИ ВО 2015 ГОДИНА

Во 2015 година Друштвото продолжи со реализација на проекти кои биле реализирани во 2014 година, кои според остварените резултати се покажале како високо профитабилни проекти, од аспект на враќање на инвестираните средства и зголемување на продажбата. Како позначајни се следниве:

- **„НЕЈРЕДОВЕН ПЛАЌАЧ ВО 2015 ГОДИНА“:**
Со цел зголемување на наплатата и продолжување на традицијата за грижа на корисниците на животно осигурување, на крајот на 2015 година повторно ќе го наградиме најредовниот плаќач на премија на животно осигурување.
- **„КАЈ НАС ВАШАТА ЛОЈАЛНОСТ ВРЕДИ ПОВЕЌЕ“**
Во насока на нудење на дополнителни поволности и бенефиции на нашите клиенти, во 2011 година го започнавме проектот, каде што на нашите клиенти им овозможуваме попуст на бројни продажни и услужни локалитети со користење на картичката за лојалност на Кроаци Осигурување – Живот. Овој

проект преставува уште еден начин за подобрување на грижата за нашите корисници. Поради атрактивноста на проектот и заинтересираноста на трговците за ваквиот вид на соработка, континуирано се зголемува бројот на соработници. Проектот кој започна во 2011 година постојано се развиваше и во јуни 2015 година Друштвото ја воведо GOLD Loyalty Card со посебни поволности за ВИП клиентите.

- **НАГРАДНА ИГРА „КОКО ВЕ НОСИ ВО DISNEYLAND“**

Во насока за зголемување на продажбата на детското штедно осигурување и подобрување на грижата за корисници го воведовме проектот „Коко ве носи во Disneyland“. Сите деца кои во текот на годината ќе станат наши осигуреници се учесници во наградната игра „Насреќно дете“ и се потенцијани добитници на наградно патување во Disneyland. Најсреќните, по случаен избор ги бирале на крајот на годината.

- **ON LINE ПЛАЌАЊЕ**

Во 2012 година Друштвото ја воведо услугата on line плаќање на премијата, услуга која наида на одлични реакции на постоечките и потенцијаните осигуреници. Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје единствена осигурителна компанија на пазарот која нуди можност за on line плаќање на премијата.

- **MY CRO ACCOUNT апликација**

Во насока на постојано подобрување на грижата за корисниците ја воведовме апликацијата која преставува web интегрирано решение, кое на нашите Осигуреници им овозможува on line пратење на состојбата на полиста за животното осигурување, а на нашите Застапници им овозможува пратење на нивните активности. Во 2014 година апликацијата е надградена со нови функционалности во делот на застапници/соработници со цел поголема мотивираност на надворешната мрежа, со прикажување на рејтингот на реализација апликацијата.

Во 2015 година направена е нова надградба на апликацијата My Cro Account, направено е интегрирање на следењето на состојбата на полисата и on-line плаќањето и е овозможено редовно ажурирање на податоците.

- **ВИЕ ПРЕПОРАЧУВАТЕ – НИЕ НАГРАДУВАМЕ**

На крајот на 2012 година Друштвото започна со проект со кој дополнително се наградува лојалноста и довербата на осигурениците, изразена преку нивниата препорака за брендот Кроациа Осигурување Живот. Проектот има за цел да ги стимулира постојаните осигуреници да во кругот на нивните најблиски да ги препорачаат бенефитите кои ги препознале од животното осигурување и довербата која ја стекнале во Друштвото, а за тоа ќе бидат наградени. Реализацијата на овој проект продолжува и во 2015 година.

- **УЧЕСТВО НА САЕМИ**

Со цел приложување на таргет групата, Друштвото и оваа година, преку својот информативен пулт, ги промовираше своите производи за осигурување на живот, на еден од најпосетените саеми – САЕМ ЗА МЕБЕЛ. Учесството на саеми и промоциите ќе продолжат и во наредниот период.

- **ПРОДАЖНИ ПРОМОЦИИ**

Во изминатите години продажните промоции се покажаа како ефикасен и ефективен начин на продажба и затоа Друштвото и во 2015 година продолжи со нивна реализација но на различен начин, со мал број на

промоции таргетиран е поголем број на потенцијани осигуреници. Заклучно со 3.12.2015 година одржани се вкупно 80 продажни промоции. Во овој период беа организирани промоции на седлнине локации:

- Промоции во детски гардинки.
- Промоции за време на каренвалот во Струмица.
- Промоции во трговски центар во РМ - Skopje City Mall.
- Промоции во трговски центар во РМ - Capitol Mall.
- Промоции во игротеки.
- Промоции за време на саем за мебел.
- Промоции во Зоолошка градина.
- Промоции во тениски клубови.
- Промоции во основни училишта.
- Промоции на туристички локации.
- Промоции на детски фестивали.
- Едукативен караван во детските гардинки по повод дебот на штедење и осигурување во октомври и ноември 2015 година.

■ СИГУРНОСТ КАКО МАЈЧИНСКА ПРЕГРАТКА

Во насока на поголема афирмација на производитите и брендот Кроациа Осигурувањер – Живот а.д. Скопје во 2013 година започнавме соработка со првата приватна болница во РМ, Ремедика-Скопје. Планирано е да се започне со меѓу-институционална соработка како алтернативен канал на продажба во насока на остварување на директен контакт со клиентот (потенцијалниот осигуреник). Крајните очекувања од овој проект се позитивно влијание на продажните резултати на Друштвото.

■ КРОАЦИА ПРИЈАТЕЛ НА ЗООЛОШКАТА ГРАДИНА

Зоолошката градина во Скопје и Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје, имаат за цел едукација на децата и другите целни групи во насока на подобрување на воспитно образовниот и културениот живот. Во насока на афирмација на производот Коко детско штедно осигурување, Друштво реализираше промотивни активности во Зоолошката градина во Скопје. Оваа соработка преставува уште еден начин да се оствари директен контакт со потенцијаната таргет група во насока на зголемување на продажбата.

■ ПРОГРАМА БЕНЕФИЦИЈА ПЛУС

Водени од фактот дека вредностите и достигнувањата на компанијата, зависат пред се од вработените, Друштвото на своите лојални вработени им овозможува дополнителни бенефиции преку Програмата Бенефиција Плус. Програмата на вработените им нуди одредени дополнителни бенефиции, а дополнително секој месец се наградува најдобриот вработен, соред однапред определени критериуми. Целта на оваа програма е пред се зголемување на мотивацијата, намалување на флукуација и овозможување подобра работна атмосфера помеѓу вработените.

■ ПРОМЕНА НА LOYALTY НАГРАДНИОТ ПРОГРАМ

Со цел намалување на трошоците по основ на наградите, но истовремено и задржување на наградниот програм како дополнителна стимулација, мотивација и задржување на постојаните застапници на надворешната продажна мрежа како и привлекување на нови потенцијани застапници, Друштвото во 2015 година продолжи со измените на Loyalty наградниот програм

Превземени се следниве промени:

- Промена на наградите за менторите (се зголемува барањето на бројот на активни гранки во мрежата).
 - Воведена е награда за најдобра структура на квартално ниво.
 - Награда за најдобар застапник за 2015 година
 - Награда за најдобар застапник за секој квартал – во согласност со реализација на БПП
 - Наградување за број на полисирани полиси за еден месец
- **Презентирање на програмата пред застапниците / соработниците.**
Друштвото во 2015 година предложи со своите залагања кај државните органи за иницирање на даночно ослободување за животното осигурување и добивање ист даночен и законски третман како и третиот дополнителен пензиски столб, кадешто има ослободување од персонален данок на доход. Друштвото и во наредните години ќе продолжи со залагање за даночно ослободување на животното осигурување.
- **СОРАБОТКА СО DINERS CLUB INTERNATIONAL**
Друштвото во Q2, 2015 воспостави соработка со Diners Club International за плаќање на полиси за жосигурување на живот со издавање на кобрендирана картичка Croatia&Diners. Кобрендираната картичка овозможува посебни привилегии на осигурениците. Со оваа соработка Друштвото овозможува сигурна и редовна наплата на должната премија во период од најмалку една година и вооедно намалување на трошоците за наплата на премијата.

13. ЕДУКАЦИЈА НА ВРАБОТЕНИТЕ ОД 01.01.2015 ДО 31.12.2015 ГОДИНА

Со развој и долгогодишно искуство на Друштвото се појавува потреба за континуирано вложување во развој на човечките ресурси на Друштвото. Со таа цел од 01.01.2015 година поддржан е нов начин на управување и менаџирање на градење на кариерата на вработените, односно поставени се темелите на Кроација Академијата на еден друг начин.

Целта на Кроација Академија е грижа за едукативниот развој и стрчна надоградба на сите вработени, што воедно значи развој и напредок на Друштвото во целост.

За успешно работење не се доволни компетенции кои вработените ги поседуваат, неопходно е нивно понатамошно усовршување и унапредување, кое произлегува од потребата за успешно совладување на работните задачи.

Позитивното влијание од ефективните обуки се гледа од фактот што, вработените кои биле на обука може значајно да се забележи рационализација на работата, односно квалитетните и адекватни обуки на вработените придонесува до подобри резултати кај вработените.

Во периодот од 01.01.2015 до 31.12.2015 година во Друштвото се спроведени повеќе обуки и тоа на следниве теми:

- Градење на продажната мрежа на осигурирањето на живот.
- Развој на продажни техники за осигурување на живот.
- Осигурување и сигурност во ИТ системот.
- Архивско работење.
- Управување со ризици и промени.
- Обука за актуарство, рентни талици за смртност.

- Обука за реосигурување.
- Продажба на животно осигурување.
- Обука за заштита на личните податоци.
- Управување за внатрешна ревизија и управување со внатрешните ризици.
- Insurance Risk Management.
- Пресметка и подготовка за SRC i MRC
- Обука за припрема на корпоративни секретари во компанијата.
- Систем на управување со ризици и ORSA
- Обука за изработка и имплементурање на проекти.
- Information Security Manager ISO27001

14. МАРКЕТИНШКИ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2015. – 31.12.2015.

Маркетинчките активности кои се спроведени во 2015 година беа усмерени за зголемување и задржување на пазарниот удел на Друштвото во сите сегменти на работење и оставрување на позитивни финасиски и деловни цели на Друштвото.

Согласно одобраниот план за маркетинг активности за 2015 година, фокусот е ставен на BTL и ATL активности со цел зацврстување на позицијата на брендот, зголемување на свеста на луѓето за потребата од животна осигурување, зголемување на бројот на потенцијални осигуреници, поволности зголемување на застапничката мрежа, зголемување на дополнителните поволности за осигурениците и подобрување на грижата за корисници.

Правци на маркетиншките активности кои се применувани во 2015 година:

- Задржување на постоечките осигуреници и застапници.
- Зголемување на бруто полисираната премија.
- Привлекување на нови потенцијални осигуреници и застапници.
- Фокус на обучување на ментори/ водители на надворешната застапничка мрежа.

Активности за постигнување на целите:

- Маркетинг акции – Организирање на проекти за директен контакт со потенцијаните осигуреници. Организирање на продажни промоции на фреквентни локации, чија цел е контакт со потенцијалните осигуреници. На крајот на 2015 година Друштвото започна соработка со еден од најреномираните интернет портали во земјата, со кој започнавме проект за непосреден контакт со потенцијалните осигуреници.
- Иновација во loyalty наградниот програм за надворешните застапници – грижа за застапници. Во 2015 година воведени се промени во програмата за застапници со цел поголема мотивираност на надворешната продажна мрежа.
- Поголема промоција на постоечкото портфолио на производи, дополнителни вредности и услуги. Спроведување на продажни и наградни акции со цел зголемување на продажбата и поголема афирмација на портфолиото на производи на Друштвото.
- Соработка со позната личност, како заштитно лице на Друштвото. Во 2015 година Друштвото започна соработка со една од најдобрите македонски изведувачи – Елена Ристевска, која во следните две години ќе биде заштитно лице на Друштвото, преставувајќи го на голем број на манифестации, промоции, маркетинг материјали и сл.

По повод исплата на првите полиси за доживување, како и по повод десет годишнината на постоење на Друштвото на македонскиот пазар, Друштвото во 2015 година спроведе маркетинг и ПР кампања.

Маркетинг и ПР кампањата ги опфати следниве активности:

- Продажни промоции и акции.
- Радио реклама.
- Печатени материјали - флаери.
- Медиумска реклама во дневни и неделни весници.
- Организирање настани од продажен карактер.
- Брендирање на градски автобуси.
- Наградни акции.
 - Електронски news letter.
 - ПР текстови во дневни весници.
 - Прилози во информативни вести на национални телевизии.
 - Банери на интернет портали.
 - ПР текстови на интернет портали.
 - Интервјуа на Генерален Директор во економски списанија.

Маркетинг и ПР кампањата по повод исплата на првите полиси за доживување и дестодинината од остоење на Друштвото на македонскиот пазар беше заокружена со организирање прес конференција за медиумите и гламурозна прослава која одговара на брендот кој го застапуваме, за осигурениците и блиските соработници на Друштвото.

Маркетинг активностите во 2015 година во целост се усмерени за зацрстување на позицијата на брендот која веќе ја има во однос на конкуренцијата.

Друштвото планира и во наредната година поголем дел од маркетинг активностите ќе ги усмери на ATL активности со цел подигнување на светса на луѓето за потребата од животна осигурување.

15. РАБОТА НА ОРГАНОТ НА УПРАВУВАЊЕ

Одборот на Директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година работеше во состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вуќковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Генерална извршна директорка
5. Огњен Блажевски, Неизвршен член

Одборот на директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година одржа 5 состаноци и донесе вкупно 49 Одлуки, со кои уредува работењето на Друштвото, со кои се створени услови за ефикасно работење и обавување на планираните активности.

Собранието на акционери одржа 1 редовна седница на ден 27.04.2015 година.

Скопје 15.02.2016 година

Главен Извршен Директор
Вилма Учета Дузлевска

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.12.2015. И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАН ЗА Q4/2015.

Опис на позиција	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
Нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Останати нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Материјални средства	48.080,71	55.495,00	86,64
Опрема	48.080,71	55.495,00	86,64
Вложувања	22.145.313,07	21.750.852,01	101,81
Вложувања во државни обврзници	17.637.192,62	17.159.974,01	102,78
Вложувања во кеш фондови	797.430,96	0,00	0,00
Депозити во кредитни институции (банка)	3.429.031,30	4.491.002,00	76,35
Заеми	281.658,19	99.876,01	282,01
УДЕЛ ВО РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	10.622,93	11.161,01	95,18
Преносни премии, удел во реосигурување	10.622,93	11.161,01	95,18
ПОБАРУВАЊА	1.101.938,22	446.100,00	247,02
Побарувања од непосредни работи во осигурување	464.641,03	0,00	0,00
Од договорувачот на осигурувањето	464.641,03	0,00	0,00
Останати побарувања	637.297,19	446.100,00	289,88
Побарувања за принос на вложувања	552.937,10	389.000,00	142,14
Останати побарувања	84.360,08	57.100,00	147,74
ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	214.068,09	93.022,00	230,13
Готовина во банка или благајна	214.068,09	93.022,00	230,13
Средства на деловна сметка	167.576,45	86.700,00	193,28
Средства на сметка за покритие на математичка резерва	46.187,22	6.000,00	769,79
Готовина во благајна	304,43	322,00	94,54
ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДЕН ПЕРИОД И НЕДОСПЕАНИ НАПЛАТЕНИ ПРИХОДИ	41.288,26	8.448,00	488,73
Останати платени трошоци за иден период и недоспеани наплатени приходи	41.288,26	8.448,00	488,73
ВКУПНА АКТИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

Опис на позицијата	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	4.703.538,88	4.925.492,73	95,50
Основачки капитал	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Уплатен капитал- редовни акции	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Резерви	443.554,72	451.784,76	98,18
Законски резерви	602.106,84	610.185,76	98,68
Останати резерви	-158.552,12	-158.401,01	100,10
Преносна (задржана) добивка или загуба	815.913,85	940.404,51	86,76
Задржана добивка	815.913,85	940.404,51	86,76
Добивка или загуба на тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
Добивка за тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	18.311.462,33	17.060.696,61	107,33
Преносни премии, бруто износ	128.942,38	111.793,00	117,82
Математичка резерва за животни осигурувања, бруто износ	18.098.489,64	16.759.035,00	107,99
Резерви за штети, бруто износ	84.030,31	189.868,60	44,26
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	3.183,36	11.643,00	27,34
Резерви за пензија и слични обврски	3.183,36	11.643,00	27,34
ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	19.799,30	64.060,05	30,52
Одложени даночни обврски	0,00	0,00	0,00
Тековни даночни обврски	19.799,30	64.060,05	30,52
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	22.728,34	28.798,00	78,92
Останати финансиски обврски	22.728,34	28.798,00	78,92
ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	527.659,52	298.305,63	176,88
Обврски произлезени од непосредни работи од осигурување	497.536,23	248.306,01	200,37
Останати обврски	30.123,29	49.999,63	60,25
ВКУПНА ПАСИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

ПРИЛОГ 2:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ			
<i>Провизија</i>	1.370.598,63	1.338.648,86	993.402,00
<i>Вкупно трошоци за осигурување</i>	1.792.223,94	1.605.734,45	1.172.063,00
ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% Удел на провизијата во вкупната пресметана премија	17,46	21,57	15,31
%Удел на трошоците за осигурување во вкупната пресметана премија	40,29	47,45	33,37

ПРИЛОГ 3:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ОПШТИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ ВО ВКУПНИТЕ ПРИХОДИ НА ДЕН 31.12.2015.,И РЕАЛИЗАЦИЈА ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ОПШТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ	745.680,18	865.208,33	958.421,00
<i>Бруто плати и стимулации</i>	235.060,66	425.560,01	577.406,00
<i>Останати административни трошоци</i>	510.619,52	439.648,32	381.015,00
ВКУПНИ ПРИХОДИ	8.859.878,58	7.111.290,41	7.299.734,00
% удел на општите административни трошоци во вкупните приходи	8,42	12,17	13,13

ПРИЛОГ 4:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ТЕХНИЧКА ПРЕМИЈА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ – МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА И ОТКУП ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015. ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА, ОТКУПИ И ДОЖИВУВАЊА	5.434.531,57	3.973.683,22	4.262.293,00
<i>Промена во математичката резерва</i>	<i>4.418.880,08</i>	<i>3.422.744,21</i>	<i>3.388.110,00</i>
<i>Откупи</i>	<i>508.460,40</i>	<i>496.530,51</i>	<i>382.747,00</i>
<i>Доживувања</i>	<i>507.191,09</i>	<i>54.408,50</i>	<i>491.436,00</i>
ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% удел во математичката резерва и откупи во вкупната пресметана премија	69,23	64,03	65,67

ПРИЛОГ 5:

Врз основа на член 384. став 7. од законот за трговските друштва (службен весник на република македонија број 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13 119/13, 120/13, 187/13, 38/14 i 41/14, 138/14 и 88/2015), членовите на Одборот на Директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот го пополнуваат следниот образец:

Табела бр.17 Неизвршни членови на Одбор на директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот

Име и презиме	Жељко Јукиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Андреј Коштомај
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Роберт Вучковиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Огњен Блажевски
Назив на работодавач	Шпаркасе Банка АД Скопје
Дејност	Банкарство
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	160 илјади денари

Исплатите поврзани со органи на управување/раководството во текот на 2015 година изнесуваат 4.264 илјади денари.

Годишен извештај за работењето за 2015 година

CROATIA[®]
осигурување/живот

Најважношо. Најсигурно!

СОДРЖИНА

Воведно обраќање на Главниот извршен директор

Извештај за работењето на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 до

31.12.2015 година

1. Макроекономско опкружување	5
2. Основни податоци за Друштвото	8
3. Систематизација и организација	10
4. Деловна политика	11
5. Капитал и резерви	13
6. Управување со ризици	14
7. Ликвидност во работењето	18
8. Начела на реосигурување	18
9. Осигурително работење за период 01.01.2015. - 31.12.2015. година	19
10. Резултати на работењето за период 01.01.2015. – 31.12.2015 година	22
10.1. Развојни показатели на работењето на Друштвото	23
10.2 Финансиски показатели	23
10.2.1 Пресметка на добивка и загуба за 2015 година	23
10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година	24
11. Политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви	30
12. Развојни проекти во 2015 година	30
13. Едукација на вработените од 01.01.2015 – 31.12.2015 година	33
14. Маркетинг активности за период 01.01.2015 – 31.12.2015 година	34
15. Работа на органите за управување	35
Прилози	36

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ

Почитувани акционери,

Изминатата година беше година со доста амбициозни цели, а подразбираше истовремено работење на консолидирање и јакнење на продажбата, отварање на нови продажни канали и отпочнување на нови стратешки партнерства. Гледано од перспектива на развој на Друштвото, со задоволство можам да констатирам дека зад себе оставивме уште една успешна година, одбележувајќи една деценија успешно работење на македонскиот осигурителен пазар.

Во услови на неизвесен макроекономски амбиент, политичка несабилност и зајакната пазарна конкуренција, Друштвото ги оствари планираните оперативни и стратешки цели за 2015 година, истовремено прилагодувајќи го своето работење кон новите предизвици кои не очекуваат во 2016 година.

Во период од 10 години компанијата бележи позитивен тренд на работа и ја јакне својата пазарна позиција прераснувајќи во лидер на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија. Преку постојаното воведување на иновации, нови производи согласно барањата и потребите на клиентите, како и супериорната грижа за корисниците, се издвоивме како компанија која за македонските граѓани претставува синоним за сигурност и квалитет.

2015 година ја заокруживме со раст на добивката од 41,16% во однос на 2014 година, бруто полисирана премија од 7.864.790,00 евра и годишен раст приходите од осигурување од 26,72%, остварувајќи доминантен пазарен удел од 44,31%. Во услови на економска стагнација и зголемена пазарна конкуренција успеавме да ја задржиме лидерската позиција на пазарот за животно осигурување бележејќи раст со побрза динамика од динамиката на раст на пазарот и остварувајќи двоцифрен раст на добивката веќе четврта година по ред.

Минатата година особен придонес за нашата успешност имаа и првите исплати на осигурени суми за доживување во износ од над половина милион евра кон нашите први осигуреници. Задоволството на нашите Осигуреници претставува наш двигател и она што не одржува на лидерската позиција долг рок. Овие исплати придонесоа, пред се, за јакнење на довербата на македонските граѓани кон брендот Кроација Осигурување, и секако зголемување на довербата кон животното осигурување, што за нас секако значеше зголемена продажба. Возвишено е чувството да се стекнете со нечија доверба како резултат на пренесено позитивно искуство, но уште поголемо задоволство претставува да знаете дека Вашите лојални осигуреници ја потврдуваат својата доверба и задоволство така што ведаш склучуваат нови полиси.

Сите проекции и очекувања упатуваат на тоа дека динамиката на двоцифрен раст на пазарот за животно осигурување ќе продолжи и во 2016 година. Верувам дека за ваквиот развој во голема мера ќе придонесе и активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивното поврзување со банкарските продукти. Како реномирана осигурителна компанија која будно ги следи и континуирано ги воведува светските трендови и новитети на финансискиот пазар во 2015 година отпочнавме стратешка соработка со НЛБ Тутунска банка за развој на банко-осигурување, што секако претставува револуционерен чекор како за компанијата, така и за целиот финансиски сектор воопшто.

Она што за нас е особено значајно и кон што се стремиме изминатите години е заземањето и задржувањето на лидерската позиција на пазарот. Значаен предуслов за постигнување на резултатите е поддршката на визијата за развој на Друштвото од страна на нашиот акционер, и нашите инвестиции во развој на сопствена продажна мрежа како долгорочна цел.

Престојната 2016 година за нас претставува уште еден предизвик и одговорност. Кредибилитетот, интегритетот и професионалниот пристап во сите домени од работењето ќе претставуваат главни насоки кон нашиот натамошен раст и развој, сè за добробит на сите засегнати страни, акционерите, осигурениците и вработените.

Фокусот на Кроациа Осигурување – Живот и во 2016 година останува јакнење на стабилноста преку зголемување, пред се, на резервите, а потоа и на капиталот, но и нивно адекватно оплодување со цел да обезбедиме и понатаму припис на добивка за Осигурениците. Клиентите биле и секогаш ќе останат наш најбитен императив дали нашата услуга и полисата за осигурување на живот ги исполнува нивните очекувања за сигурност.

Секако, и во престојната 2016 година како приоритет останува негувањето на корпоративните вредности на компанијата воспоставувајќи хармонизација во работењето на ниво на Групација.

На прагот на новите предизвици уверувам дека со зголемен ентузијазам продолжуваме кон остварување на нашите амбиции за успешно работење на Друштвото. Ви благодарам на Вашата доверба и поддршка која е од непроценлива вредност за градење и продолжување на успешен развоен пат на Друштвото.

Со почит,

Вилма Учета Дузлевска
Главен Извршен Директор
Кроациа Осигурување АД
Друштво за осигурување на живот

Извештај за работењето на Кроаџа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 – 31.12.2015

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ

Во 2015 година домашната економија продолжи да закрепнува со солидно темпо. Расположливите економски и финансиски податоци укажуваат на амбиент на економски раст и успорена динамика на инфлација. Економското закрепнување се одвива во отсуство на ценовни притисоци. Ваквите движења упатуваат на соодветен амбиент за одржливо закрепнување на приватниот сектор, при што повторно беше оценето дека досегашната поддршка на домашната економија преку преземените мерки на монетарната политика е доволна. Излегувањето од зоната на приспособлива монетарна политика во следниот период ќе зависи од промените во надворешната позиција на економијата и ефектите врз девизните резерви

Во третото тримесечје БДП оствари годишен раст од 3,5% проценти. Ова остварување претставува умерено забавување на динамиката на раст во однос на првиот квартал од годината, што е во согласност со очекувањата во априлските проекции.

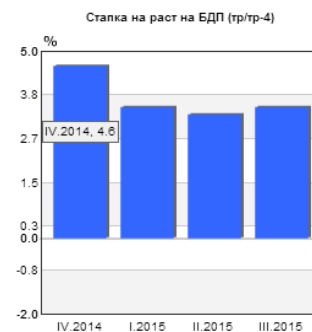
Податоците покажуваат пораст кај речиси сите параметри. Генератор на економскиот раст во третиот квартал се финансиски дејности и дејности на осигурување од 11,7%, стручни, научни и технички дејности административни и помошни услужни дејности од 15,9%, додека градежништвото бележи зголемување од 29,4%.

Поради неизвесноста што ја донесе политичката криза, експертите предупредија дека во 2015 година може да се забележи мало забавување на економијата, но податоците кои ги објави Државниот завод за статистика и НБРМ, се повеќе од охрабрувачки.

Инфлација

Од аспект на високофреквентните податоци за движењата во реалниот сектор за третиот квартал од годината, се навестува продолжување на овие движења и во текот на четвртиот квартал. Сепак, ризиците од евентуално продолжување на ефектите од домашните случувања и случувањата во надворешното окружување можат да влијаат врз растот во втората половина од годината. Општото ценовно ниво во август забележа многу мал годишен раст, пред сè заради повисоките цени на храната и на базичната инфлација, при понатамошно намалување на цените на енергијата. Во просек, во првите осум месеци од годината општото ниво на цени во домашната економија се намали за 0,1% на годишна основа. Засега се оценува дека инфлациските остварувања се во рамки на проектираните.

Стапка на раст на БДП

Стапка на раст на трошоци на живот

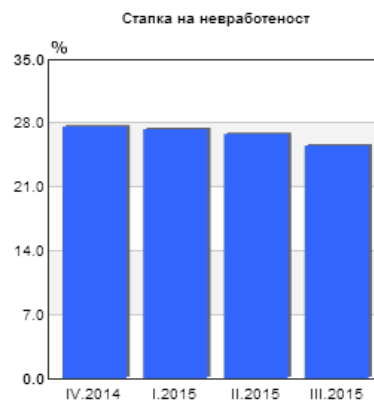
Последните оценки за надворешните претпоставки, споредено со априлските проекции, покажуваат очекувања за нешто пониски светски цени на енергијата и на прехранбените производи. Честите промени во очекувањата за цените на примарните производи упатуваат на значителна неизвесност околу идното движење на овие производи и на голема можност за нагли промени кај овие категории, се оценува во соопштението од НБРМ.

Невработеност

Според податоците на Државниот завод за статистика, во третото тримесечје од 2015 година, активното население во Република Македонија брои 954.610 лица од кои вработени се 711.380, а 243.230 лица се невработени. Стапката на активност во овој период е 56,9%, додека стапката на невработеност е 25,5%.

Со ребалансот на буџетот економскиот раст за годинава се ревидираше од 4% на 3,5%, а дел од економистите прогнозираат дека растот ќе се намали на 3,1% отсто. Во последниот извештај на Меѓународниот монетарен фонд се нотира дека економскиот раст годинава ќе биде 3,2% отсто, но како ризици остануваат домашната политичка криза, како и кризата во Грција, кои може да влијаат врз инвестициските одлуки.

Стапка на невработеност

Осигурителни компании

Осигурителниот пазар на Република Македонија во 2015 година го сочинуваат 15 (петнаесет) осигурителни компании, од кои 4 (четири) се занимаваат исклучиво со осигурување на живот, додека останатите 11 вршат работи на неживотно осигурување.

Брокерски друштва, друштва за застапување во осигурување, лиценцирани брокери и застапници

Во 2015 година на пазарот на осигурување во Република Македонија делуваат и 32 осигурително брокерски друштва, 13 друштва за застапување, 3 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување, 437 лиценцирани брокери и 950 лиценцирани застапници во осигурување.

Компании за осигурување на Живот:

Од вкупно 15 осигурителни компании во 2015 година кои работат на територија за Р. Македонија, 4 компании, Кроациа Осигурување – Живот, АД за осигурување на живот на „Граве“ Скопје, ВИНЕР Лајф - Виена Иншуренс Груп” и “UNIQA Life Македонија” имаат основна дејност осигурување на живот и работат со добиена дозвола за вршење работи во осигурување на живот.

Во 2015 година Агенцијата за супервизија на осигурување издаде дозвола за пренос на осигурителното портфолио во рамки на групата за осигурување на живот, од Друштвото Осигурување Македонија Скопје - Vienna Insurance group во Друштвото за осигурување Winner Life - Vienna Insurance group, поради што пазарниот удел на друштвото Осигурување Македонија влегува во пазарниот удел на Друштвото Winner Life.

Осигурителниот сектор во Р. Македонија во 2015 година бележи напредок и на добар пат е да ги оствари поставените цели. Во континуитет се зголемува опсегот на производи кои се нудат како и интересот и свеста на граѓаните, особено во делот на животно осигурување.

Последните неколку години забележано е значително подобрување, стабилност и транспарентност на работењето на осигурителните друштва, што секако е резултат на доброто работење на Агенцијата за супервизија на осигурителните друштва која врши теренска и вонтеренска контрола и која со процедурите, прописите и регулативата овозможи осигурителниот сектор во Р. Македонија да работи во согласност со сите европски стандарди.

Во 2015 година остварен е пораст во сите аспекти на функционирање на осигурителниот сектор. Друштвата за осигурување остварија висока стапка на раст на бруто полисираната премија, заедно со пораст на вкупната актива вклучувајќи ги и финансиските вложувања, како и подобрување на финансискиот резултат, и зголемување на бројот на вработени во сите субјекти што делуваат во осигурителниот сектор. Вистинското ниво на исполнување на законски утврдениот минимално потребен капитал укажува на тоа дека постои висок степен на стабилност на осигурителниот сектор што претставува гаранција дека друштвата за осигурување имаат доволни финансиски средства да ги сервисираат преземените обврски во делот на исплата на штети.

Согласно последните објавени податоци за состојбата на пазарот за осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година, остварена е бруто полисирана премија (БПП) во вкупен износ од 8,27 милијарди денари (134,3 милиони евра), што претставува раст за 8,42% во однос на остварените приходи заклучно со минатата година (123,9 милиони евра).

Позитивниот тренд е присутен во двата сегменти на осигурувањето, со тоа што во делот на осигурување на живот, продолжува двоцифрената стапка на пораст на приходите и во 2015 година и таа на 31.12 изнесува **23,07%**, при што остварената БПП изнесува **1.093,28 милиони денари (17,7 милиони евра)**. Оваа висока стапка на пораст на осигурувањето на живот е една од највисоките стапки на пораст споредено со сите земји во Европа.

Согласно проекциите на Агенцијата за супервизија во осигурување на РМ, очекувањата се дека ќе продолжи динамичкиот двоцифрен раст во сегментот на осигурување на живот. Активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивно поврзување со банкарските продукти претставува еден од предизвиците за развој на осигурувањето на живот. Во моментот, на пазарот на осигурување постојат 3 банки кои делуваат како застапници во осигурување.

Значаен фактор за долгорочната перспектива за развој на осигурувањето на живот претставува и фискалната стабилност на државата, како и се поголемиот степен на финансиска едукација на граѓаните на Р. Македонија. Очекувањата во иднина се дека со заздравување на макроекономските показатели, животното осигурување ќе ја превземе водечката позиција во вкупната премија од осигурувањето. Со брз развој на пазарното општество, се развива и свеста за потребата од планирано штедење. Поголеми инвестиции во развој на секторот за осигурување, особено на животното осигурување како придвижувач на целиот пазар, може да придонесе за значителен економски развој на целата земја.

2. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО

Кроацيا Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот е основана на 10 август 2004 година со добиено Решение за издавање дозвола за вршење на работи за осигурување бр. 18-3209/6 издадено од Министерството за финансии на Р. Македонија, а со работа започна во април 2005 година.

Согласно Решението на Министерот за финансии и Статутот на Друштвото бр. 02-2201/2 од 20.10.2008 година, Друштвото извршува работи за осигурување на живот со приоритетна дејност 65.11 – Осигурување на живот, и тоа во:

- Класа 19 – Осигурување на живот
- Класа 1 – Осигурување од последици на несреќен случај за случај смрт или нарушување на здравјето поради повреда
- Класа 2 – Здравствено осигурување (од групата на неживотно осигурување)

Друштвото е запишано во Трговскиот регистар во рамки на Централниот регистар на Р. Македонија под единствен матичен број на субјектот ЕМБС 5920922 како и единствен даночен број ЕДБ 4030004526504.

Друштвото делува и учествува во платниот промет под називот:
КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД – Друштво за осигурување на живот

Скратениот назив гласи:

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ

Во правниот момент промет со странство називот на Друштвото е на англиски јазик и се пишува со латинична азбука:

CROATIA INSURANCE – LIFE

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на Ул. СВ. Кирил и Методиј бр.20. кат 2, општина Центар, Република Македонија.

Дополнително, Одборот на Директори во текот на 2014 година, а со цел воспоставување на синергија помеѓу Друштвото и Кроацيا осигурување АД – Друштво за неживотно осигурување како и намалување на оперативните трошоци усвои одлука за затворање на две подружници во градовите Куманово и Кавадарци. Во истите градови, но и регионално низ цела Република Македонија, Друштвото ќе продолжи да делува интензивно во делот на развој на мрежа, но преку подружниците на Кроацيا осигурување – Неживот.

Заштитниот знак на Друштвото е дел од називот на Друштвото кој се користи во правниот промет, како додаток во облик на цртеж со текстуален дел кој е ликовно графичка целина и тоа приказ на едностран цилиндар пресечен на две страни. Под заштитниот знак се наоѓа зборот: КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ.

Со Одлука на Собранието на Акционери, Друштвото е ребрендирано во 2008 година, од Вардар –Кроацيا АД во Кроацيا Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот.

Во сопственичката структура при основање на Друштвото, удел имаат три акционери: Croatia osiguranje d.d. Zagreb, Croatia osiguranje d.d. Ljubuški и Вардар осигурување АД Скопје.

Во декември 2007 година извршена е купопродажба на 2.520 акции помеѓу акционерите Croatia osiguranje d.d. Zagreb и Croatia Osiguranje d.d. Ljubuški, со што е зголемен уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во акционерскиот капитал од 36.4% на 70%.

Во декември 2007 година извршена е докапитализација на Друштвото во согласност со измените на Законот за супервизија на осигурување на Р. Македонија во износ од 2,250,000.00 евра, со што е зголемен основниот капитал Друштвото, но и уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во вкупната сопственичка структура на 92.5%.

На 24 ноември 2011 година донесена е одлука за купување акции во Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД (АД за осигурување Вардар). Во декември 2011 година извршена е купопродажба на 2.250 акции од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД, со што Croatia osiguranje d.d. Zagreb поседува 92.5% од вкупниот пакет акции, додека Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот поседува 7.5% сопственички акции. Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот, во согласност со Одлуката донесена на XIII. Вонредна седница на Собрание на акционери, број 02-1483/1 од 29.11.2012 година за продажба на 750 сопствени обични акции со номинална вредност од 100 евра по акција, односно со поединечна продажна цена од 105 евра по акција, на ден 24.12.2012 година доби Решение за давање на одобрување за продажба на сопствени акции по пат на правна понуда за познат купувач (Croatia osiguranje d.d. Zagreb) издадено од страна на Комисијата за хартии од вредност на Р. Македонија.

Croatia osiguranje d.d. Zagreb на ден 08.01.2013 година го уплати вкупниот износ на средства во износ од 78.750 евра, со што стана сопственик на нови обични акции кои претходно беа во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот. По извршената продажба, сопственичката структура изгледа вака:

- Основачка главнина изнесува: 3.000.000,00 евра
- Број на издадени акции: 30.000
- Номинална вредност на акциите: 100,00 евра

Број на акции во сопственост на Croatia Osiguranja d.d. Zagreb: 28.500

Број на акции во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот: 1.500

Во 2008 година, Друштвото го промени начинот на управување од дуалистички во монистички систем на управување.

Одборот на Директори на Друштвото брои 5 члена и во текот на 2015 година, како и на ден 31.12.2015 година работи во следниот состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател, Неизвршен член
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вучковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Главен Извршен Директор
5. Огњен Влажевски, Независен неизвршен член

Ваквата организациска поставеност на Одборот на директори е во согласност со одредбите на член 367 од Законот за трговски Друштва и Статутарните одредби на Друштвото.

Овластено лице на Друштвото со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет е Вилма Учета Дузлевска, Извршен член на Одборот на директори – Главен извршен директор без ограничувања.

3. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА

Од 01.01.2015 година Друштвото усвои нова систематизација и организација која има за цел зголемување на продуктивноста на вработените со воведување на нов систем на исплата на плата по пат на фиксен и варијабилан дел, намалување на фиксните трошоци и подобрување на успешноста на работењето.

Работењето на Друштвото во 2015 година согласно постоечката систематизација организирано е во четири организациони единици:

- Сектор за деловен развој и потпорни процеси;
- Сектор за продажба и развој на мрежа;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Оддел за управување со ризици

Овластен актуар на Друштвото е Гордана Пецељ

Овластен внатрешен ревизор на Друштвото е Мико Кацарски

Внатрешниот ревизор на Друштвото во своето работење е независен од организационите единици и директно е одговорен за својата работа пред Одборот на Директори.

На ден 31.12.2015 година бројот на вработени на Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје е 43 во редовен работен однос со полно работно време и 1 (еден) вработен со скратено работно време.

Табела бр. 1: Стручна спрема на вработените на ден 31.12.2015. година

Вкупен број на вработени	Доктор на науки	Магистар	Висока стручна спрема	Средна стручна спрема
44	1	3	30	10

4. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА ВО 2015. ГОДИНА

Во деловната 2015 година, Друштвото ги продлабочи своите активности на подрачјето на осигурување живот, што му овозможи зацврстување на угледот и афирмација во финансискиот и економскиот амбиент во Република Македонија.

Друштвото одбележа успешна 2015 година со зголемување на вкупната осигурителна премија и значаен пораст во бројот на нови осигуреници. Менаџментот на Друштвото превзема бројни мерки за остварување на планираните деловни политики и остварување на стратешките цели усмерени кон континуирано јакнење на продажните канали преку:

- Зголемување на бројот на надворешни застапници и јакнење на надворешните продажни мрежи преку систем на редовно контактирање, воведни и корективни обуки и семинари;
- Зголемување на бројот на надворешни застапници – водители како поддршка за развој на надворешна мрежа на застапници и соработници;
- Јакнење на човечките ресурси во Секторот за планирање, развој и продажба на животни осигурувања преку континуиран систем на едукации и обуки;
- Јакнење на контролата над деловните процеси, активности и редовно следење на постигнатите продажни резултати;
- Оптимизиран награден програм, а со цел зголемување на продажните резултати и намалување на флукуацијата во овој канал;
- Продолжување на соработката со постојните брокерски куќи и агенции за застапување во осигурување;
- Развој Банко канал на бродажба, започната соработка со една од најголемите банки во РМ – НЛБ Тутунска Банка;
- Маркетинг активности како поддршка на продажбата со цел зголемување на продажбата;
- Започнување на меѓуинституционални соработки со цел зголемување на продажбата;
- Следење на трендот на осигурување, истражување и креирање на дополнителни клиентски ориентирани сервиси и услуги;
- Анализа на пазарот и пласирање на производи блиски до преференциите и потребите на осигурениците.

Продолжија и напорите за посебно внимание во развојот на стратегија на Друштвото, во врска со процесот на градење на сопствена продажна мрежа, како предуслов за соодветен одговор на промените на пазарот за осигурување и потребата за намалување на структурата трошоците на Друштвото, но и за јакнење на сопствениот потенцијал, преку:

- Продолжување на стратегијата – Развој на продажна мрежа, градење на активни структури преку начелото за мрежен маркетинг;
- Задржување на постојните и придобивање на нови застапници кои истовремено ќе имаат и полиса за животни осигурување во Кроациа Осигурување – Живот, кои се продажно ориентирани и активни во градење на сопствена продажна мрежа;
- Спроведување на програм за лиценцирање на надворешни соработници во насока на јакнење на нивниот статус како „застапник“. Усвоениот програм за лиценцирање е редефиниран согласно

промените во законската регулатива за лиценцирање од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување и во тек е постапка за лиценцирање на 50 активни соработници на Друштвото;

- Ефикасен систем за наградување на надворешни застапници, а во согласност со постигнатите резултати / учинок;
- континуиран процес на едукација и менторство над надворешните застапници, а со директно вклучување и надзор на Внатрешни регионални координатори;
- Во согласност со потребите на пазарот, финансиската состојба и стратегијата за развој, Друштвото има регионален вработен во еден од поголемите градови во Р. Македонија.

Во деловната 2015 година, Друштвото примени конзервативна политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви, што како стратегија дава задоволувачки резултати и квалитетен приход од работење во изминатата година.

Квалитетното решавање на штетите, одржување на постојана солвентност и ликвидност и вложување на средствата во согласност со законските прописи и акти на Друштвото, беа цели на Друштвото утврдени со деловната политика за 2015 година.

Посебен акцент во деловната политика на Друштвото за 2015 година беше ставен на континуираниот процес на примена на имплементирани стандарди согласно сертификатот ISO 9001: 2008 , како и нивно постојано подобрување од страна на раководството за управување со квалитет на Друштвото.

Имплементацијата на ISO стандардот претставува конкурентска предност на друштвото Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје, бидејќи со овој процес Друштвото стекна примат на прва осигурителна компанија на македонскиот осигурителен пазар која поседува меѓународен сертификат за квалитет **ISO 9001:2008**.

Во второто полугодие од 2015 година Друштвото имаше втора редовна контрола од страна на LRQA со цел продолжување на ISO сертификатот за квалитет 9001:2008. За време на ревизијата потврдено е дека Друштвото ги задоволува сите критериуми на ISO стандардот и дека сите претходни отворени забелешки се веќе корегирани и затворени.

4.1 Стратешки цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше стратешки цели за период 2015 – 2018 година:

- Задржување на лидерската позиција на пазарот за животно осигурување;
- Формирање на силна интерна продажна мрежа и намалување на уделот на брокерите во вкупната продажба;
- Стратешко поврзување со банка;
- Регионален развој со заеднички настап со Друштвото за неживотно осигурување;
- Имплементација на интегриран информатички систем кој ќе може да го следи растот и развојот на Друштвото;
- Решавање на прашањето за сопствен деловен простор;

4.2 Годишни цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше годишни цели за 2015 година:

- Програм за лицензирање на 50 нови Застапници за осигурување
- Воведување на нови производи, имплементирани во матичната куќа: Криг на животот, Стипендиска рента;
- Намалување на удделот на брокерите во вкупната БПП за 2015 година;
- Реализација на проект со Друштвото за неживотно осигурување: Продажба на полиси за осигурување од незгода со животно осигурување, заедничка маркетинг кампања, заеднички годишен Едукативен Семинар за вработени и застапници во осигурување;
- Регионално ширење со користење на филијалите на Друштвото за неживотно осигурување;
- Подобрување на компензацискиот пакет за лицензирање на Застапници со цел стимулирање на продажба на интерната мрежа;
- Реализација на менторски програм – зголемување на бројот на ментори за развој на сопствена продажна мрежа;
- Реализација на План на продажни промоции.

5. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Вкупениот обем на капиталот на Друштвото заклучно со 31.12.2015 година изнесува **4.714.129,88 евра**.

Табела бр.2: Вкупен обем на капиталот на ден 31.12.2015.

Вкупен капитал	4.714.129,88 евра
Законска резерва	602.106,84 евра
Откуп на сопствени акции	- 158.552,12 евра
Задржана – нераспределена добивка од претходни години	815.913,85 евра
Нето добивка од тековен пресметковен период	454.661,31 евра
Акционерски капитал – редовни акции	3.000.000,00 евра

Со измените и дополнувањата на Законот за супервизија на осигурување од 12 јуни 2007 година прагот на основачкиот е зголемен на 3.000.000 евра, така што тој изнесува 184.131.750,00 денари (3.000.000 евра на денот на уплата на средствата) и е поделен на 30.000 обични акции по номинална вредност од 100 EUR. Сите акции се платени во целост, издадени во нематеријална форма, слободни за пренос и се запишани во Централниот депозитар за хартии од вредност на РМ.

Во согласност со одлуката на Собранието на акционери, на ден 22 декември 2011 година Кроациа Осигурување – Живот АД. Скопје откупи 2.250 сопствени акции по цена од 105 евра (6.458 денари). Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје, во согласност со Одлуката на Собранието на акционери, на ден 29.11.2012 година продаде 750 сопствени обични акции со поединечна продажна цена од 105 евра по акција по пат на приватна понуда за познат купувач (Croatia Osiguranje d.d. Zagreb).

Во продолжение е претставена сопственичката структура на Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје на ден 31.12.2015 година:

Табела бр..3.: Акционерски капитал на ден 31.12.2015.

	Број на акции	% на удел
Croatia Osiguranje d.d. Zagreb	28.500	95,00%
Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје	1.500	5,00%
ВКУПНО	30.000	100%

5.1 Технички резерви

Вкупните технички резерви на ден 31.12.2015 година изнесуваат **1.127.889.029,00 денари (18.311.462,33 евра)**, и тоа:

- Резерви за преносни премии во износ од 7.942.167,00 денари (128.942,38 евра)
- Резерви за штети во износ од 5.175.822,00 денари. (84.030,31 евра)
- **Математичка резерва во износ од 1.114.771.040,00 денари. (18.098.489,64 евра):**

Математичка резерва за мешовито осигурување	923.000.888,00 ден.	14.985.069,95 евра
Математичка резерва за доспеани, неисплатени полиси	10.486.664,00 ден.	170.252,70 евра
Математичка резерва за детско осигурување	145.894.563,00 ден.	2.368.622,02 евра
Математичка резерва за ТБС	6.891.388,00 ден.	111.882,81 евра
Математичка резерва за колективно осигурување	8.422.046,00 ден.	136.733,29 евра
Математичка резерва за ризико	64.127,00 ден.	1.041,11 евра
Математичка резерва за Круг на животот	239.388,00 ден.	3.886,50 евра
Математичка резерва за дополнителен осигурителен износ	19.771.976,00 ден.	321.001,25 евра

Друштвото во извештајниот период изврши вложувања на дел од средствата кои ги покриваат техничките резерви, законски утврдени со член 88 од Законот за супервизија на осигурување, пчитувајќи ги ограничувањата за поединечна содржина во член 89 од Законот.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, Друштвото е должно да одржува адекватност на капиталот соодветно на обемот и видот на работата која ја извршува и врз основа на ризикот на кој е изложено. **На ден 31.12.2015 година Друштвото ги исполнува сите услови за капитална адекватност во животно осигурување.**

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Во согласност со деловната стратегија, Одборот за ризик на Друштвото редовно врши идентификација на можниот ризик, негова проценка, оценка на алтернативите и избор на средства за регулирање и носење и во исто време примена на Одлука.

Во однос на постапката за примена и изработка на консолидирани финансиски извештаи, Друштвото поднесува финансиски извештаи кои реално ја одсликуваат финансиската состојба, финансиското работење и текот на готовината. Сметководствената политика на Друштвото е ускладена со меѓународните сметководствени стандарди.

Друштвото управува со ризикот од осигурување преку границите за стекнување, процедури за одобрување на трансакции кои вклучуваат нови производи или кои ги преминуваат зададените лимити, тарифирање, дизајн на производи и управување со реосигурување. За избегнување на ризикот од осигурување се применуваат следните методи:

- Одбивање од прифаќање во осигурување на понудите кои не ги исполнуваат условите за прифаќање;
- Превентивно избегнување на можни ризици;
- Превземање на ризик само во случај на проценка на мал можен ризик;
- Пренос на ризикот во реосигурување;
- Управување со ризик преку поделба и смалување на ризикот;

Друштвото го пренесува дел од ризикот во реосигурување како би можело да ја контролира изложеноста на загуби и би ја заштитило капиталната основа.

Извештаите за адекватност на резервата, премиите од осигурување како и самопридржајот го изработува именуваниот овластен актуар на Друштвото и истите се во согласност со законските прописи и лимити.

Ускладеноста на средствата за покривање на техничките резерви со регулаторните лимити, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана во таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со пропишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.1: Вложување на средства од математичката резерва на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на математички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	2.844.888,00	46.187,22	0,25%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	203.177.632,00	3.298.621,99	17,93%
Вложувања во државни обврзници	80%	862.745.570,00	14.006.815,03	76,14%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	47.012.941,00	763.262,76	4,15%
Заеми	20%	17.348.652,00	281.658,19	1,53%
Вкупни вложувања		1.133.129.683,00	18.396.545,21	100,00%
Потребно покривање за математичка резерва		1.114.771.040,00	18.098.489,64	
Вишок на покриеноста на математичка резерва		18.358.643,00	298.055,56	101,65%

Табела бр. 4.2: Вложување на средства од техничките резерви на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на технички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	249.998,00	4.058,76	1,31%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	8.000.000,00	129.881,30	42,06%
Вложувања во државни обврзници	80%	8.667.631,00	140.720,40	45,57%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	2.104.580,00	34.168,20	11,06%
Вкупни вложувања		19.022.209,00	308.828,67	100,00%
Потребно покривање за технички резерви		12.463.673,00	202.349,76	
Вишок на покриеност на техничките резерви		6.558.536,00	106.478,90	152,62%

Ускладеност на средствата за покривање на капиталот со регулаторен лимит, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана на таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со пропишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.3: Вложување на средства од капиталот на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на капиталот	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	100%	10.090.574,00	163.822,11	4,48%
Депозити во кредитни институции (Банки)	100%	32.522,00	528,00	0,01%
Вложувања во кеш инвестициски фондови	100%	0,00	0,00	0,00%
Вложувања во државни обврзници	100%	214.944.387,00	3.489.657,18	95,50%
Вкупни вложувања		225.067.483,00	3.654.007,29	100,00%
Основен капитал		260.041.559,00	4.221.817,12	
Минимален основен капитал		184.784.100,00	2.998.771,16	
Повеќе или помалку капитал во однос на минималниот основен капитал		75.257.459,00	1.223.045,96	121,85%
Лимит на солвентност		71.076.904,00	1.153.945,13	
Повеќе или помалку капитал во однос на нивото на лимит на солвентност		188.964.655,00	3.067.871,99	119,11%

Пазарниот ризик се однесува на ризик кој резултира директно или индиректно од флукуацијата и/или нестабилноста на пазарните цени на хартиите од вредност, а вклучува валутен и каматен ризик. Друштвото е изложено на пазарен ризик по однос на вложувањата, односно изложеноста на финансиските инструменти, уделите во инвестициските фондови, како и вложувања во должнички хартии од вредност изложени на каматен ризик. Друштвото го проценува, односно ја мери и контролира изложеноста на пазарниот ризик преку статистички и останати квантитативни мерки на ризикот. Согласно проценетиот ризик документиран во Каталогот за ризик за 2015 година проценет е низок степен на ризик за предметното портфолио.

Друштвото е изложено на кредитен ризик преку вложувањата во должнички хартии од вредност, вложувања во заеми за осигурениците, депозити во банки, побарувања по основ на премија како и преку останати побарувања. Друштвото посветува должно внимание правовремено да ги наплати побарувањата, со континуирано напредување на процесот и технологијата за наплата.

Оперативниот ризик претставува ризик на загуби заради неадекватни или погрешни внатрешни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, грешки на системот или појава на неповолни надворешни настани. Вклучува правен ризик, ризик на информативниот систем, како и ризик од загуби заради неусогласеност со прописите, и истиот е тесно поврзан со останатите ризици на кои е изложено Друштвото. Оперативниот ризик е во корелација со деловниот субјект и присутен е во сите фази на деловниот процес. Управувањето, контролата и следењето на оперативниот ризик се заснова на воспоставеноста на ефикасен контролен механизам, односно на интерни прописи, правилници и процедури за работа со кои јасно се регулираат процесите и деловните активности. Друштвото посебно внимание посветува на управувањето со оперативниот ризик во доменот на ИТ, како и во процесот на штети. Друштвото континуирано работи на унапредување на системот за управување со оперативни ризици, во чија основа е првенствено да се подигне нивото на културата за управување со истите кај сите вработени во Друштвото како и понатамошно подобрување на системот за внатрешни контроли.

Екстерни фактори на ризик – ризици на окружувањето на кои е изложено Друштвото ги опфаќаат следните фактори на ризик: политички, макроекономски, социјални, технолошки, правни (законски промени) и еколошки ризик. Друштвото направи анализа на набројаните екстерни фактори на ризик со согледување на вкупниот профил на ризичност на екстерните фактори на ризик и се утврди дека тие имаат мало влијание на поедини ризици на Друштвото, односно како придвижувачи на поединечни ризици на Друштвото.

Ризикот на ликвидност е дефиниран како ризик за неможност на трансформација на поединечни средства во пари или ризик од неможност за балансирање на куповната моќ од една страна и обврските од друга страна. Друштвото активно управува со ризикот за ликвидност со дневно следење на показателите за ликвидност и прописите на АСО.

Основна цел при управување со финансиските, осигурителните, оперативните и другите ризици е одржување на адекватно ниво на капиталот и техничките резерви и видовите на осигурување имајќи ги во предвид ризиците на кои е изложено. Друштвото активно управува со средствата користејќи пристап кој балансира квалитет, диверзификација, усогласеност на средствата и обврските, ликвидност и принос од вложувањата. Друштвото ги прегледува и одобрува целите на портфолиото, одредува правец на вложувањата, ограничувања и врши надзор над процесот на управување со активата и пасивата. Соодветно

внимание се посветува на почитување на одредбите на Законот за супервизија на осигурување. Друштвото активно управува со своите обврски преку редовно определување на начинот пропишан со правила и со Законот за супервизија на осигурување.

Ризикот од концентрација се однесува на ризикот од концентрација на изложеност на Друштвото на поединци и групи на поврзани субјекти и од збир на изложености поврзани со заеднички фактори на ризик, како што се ист економски сектор или географска област, исти занимањ, а кои имаат голем потенцијал за настанување на штета или загуба. Друштвото спроведе анализа и утврди дека работи со низок концентрациски ризик.

Друштвото изработи акти со кои ќе развие организациска култура за ризици со кои треба да се управува во секојдневното работење. Ова ќе овозможи на Друштвото да воспостави систем за управување со ризици со методот на квантитет, квалитет и начин на управување со ризик.

7. ЛИКВИДНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО

Заради обезбедување на потребните финансиски извори за исполнување на обврските во секое време, Друштвото секојдневно врши проценка на ликвидноста во согласност со методологијата за пресметка на коефициент на ликвидност пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Друштвото во текот на целата година управува со висок коефициент на ликвидност кој на ден 31.12.2015 година изнесува 47,25.

8. НАЧЕЛА НА РЕОСИГУРУВАЊЕ

Со Одлуката донесена на VII/2014 состанок на Одборот на Директори на ден 16.12.2014 година максималниот самопридржај за 2015 година изнесува до 60.000 евра.

Секое склучено осигурување со осигурена сума над 60.000 евра, по основ на ризик во случај на смрт од болест или смрт од несреќен случај, Друштвото ги склучило по проценка на ризикот и потврдување на Одлуката на Одборот на Директори. Што се однесува до реосигурувањето на овие договори, истите ќе бидат предмет на факултативно реосигурување.

Од 01.01.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување на вишокот на ризик во случај на смрт како последиви на несреќен случај о катастрофа сп реосигурителот Guy Carpertner & Company Limited. Договорот ги опфаќа сите активни полиси на Друштвото кои се однесуваат на портфолиото ОЖДС.

Од 01.07.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување во случај на смрт како последица на несреќен случај, лимитот на покритието изнесува 70.000 евра конечна нето штета од еден настан над 30.000 евра конечна нето штета.

Дополнително, Друштвото во второто полугодие од 2015 година склучи три факултативни договори за реосигурување кои во делот на осигурена сума го надминуваат максималниот самопридржај на Друштвото.

9. ОСИГУРИТЕЛНО РАБОТЕЊЕ ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2015 - 31.12.2015 ГОДИНА

Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година заклучно 31.12.2015 година е лидер на пазарот за животно осигурување по бруто полисирана премија со 44,31% пазарен удел. Друштвото е лидер на пазарот и по бројот на полиси – 48% од вкупниот број на полиси на пазарот се склучени преку Кроацيا Осигурување – Живот.

Во текот на 2015 година, согласно податоците и информациите од пазарот, Grawe Osiguranje MK изврши пренос на дел од портфолиото на полиси кои пред 2005 година биле склучени во Grawe Австрија. Ваков пренос може да се очекува и во иднина. Оваа постапка ја загрози лидерската позиција на Кроацيا Осигурување – Живот во Q1 и Q2 2015 година, но зголемена продажба од просекот на пазарот КО успеа да ја врати лидерската позиција во Q3 и да ја задржи истата во Q4.

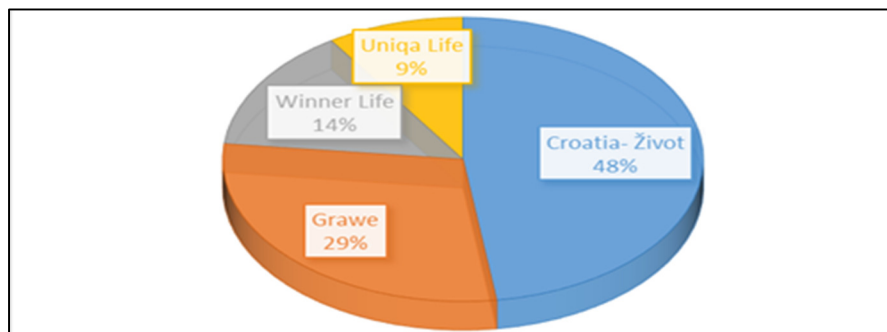
Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година ги реализира своето работење во согласност со:

- Законот за супервизија на осигурување,
- Статутот на Друштвото и останатите важечки законски регулативи во Р. Македонија,
- Усвоената деловна и развојна политика согласно Планот за 2015 година,
- Условите и состојбата на пазарот за осигурителна дејност во Р. Македонија.

Табела бр..5: Пазарен удел на осигурителните друштва за животно осигурување по број на новосклучени полиси на ден 31.12.2015 (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

Croatia- Život	Grawe	Winner Life	Uniqa Life
3.992	2.423	1.171	772

Графички приказ бр.1: Број на склучени полиси на ден 31.12.2015.

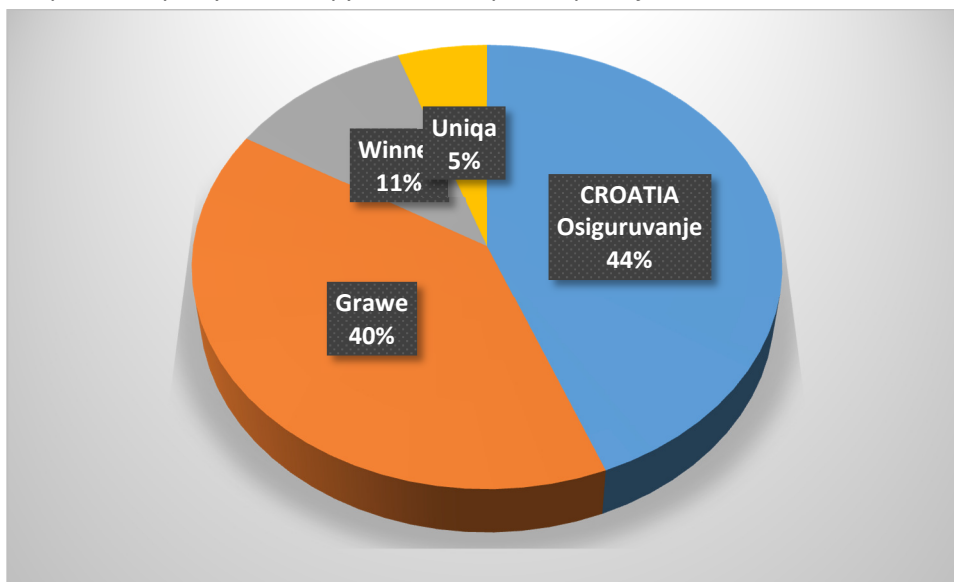
Согласно податоците објавени од Националното биро за осигурување, заклучно со 31.12.2015 година, Друштвото има 44,31% пазарен удел согласно бруто полисирана премија и 48% од вкупниот број продадени полиси за животно осигурување во Р. Македонија. Ова јасно говори дека македонските граѓани во Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје, препознаваат стратешки партнер за носење на одлука за долгорочно штедење и сигурност. Долгорочно наша визија е да останеме лидер на осигурителниот пазар со квалитетот на производите кои ги нудиме и непрекинато подобрување на постојните и развој на нови.

Табела бр.6: Пазарен удел на осигурителните друштва за животно осигурување по пресметана премија на ден 31.12.2015. (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

CROATIA Osiguruvanje	Grawe	Winner	Uniqa
7.864.790 €	7.066.988 €	1.857.238 €	960.586 €

Графички приказ бр.2: Пазарен удел по бруто полисирана премија на ден 31.12.2015 год.

Во деловната 2015 година, Друштвото се фокусираше на исполнување на планираните деловни резултати согласно Планот за работа за 2015 година и приближување на својата стратегија на работење до потенцијалните осигуреници. Притоа, доследно се спроведуваат основните начела на осигурителното работење и се почитуваат законските норми во доменот на осигурување и известување на надзорните државни органи за осигурување.

Развојната стратегија на Друштвото во 2015 година во целост беше насочена кон промоција на животното осигурување, постојано оджување на едукативни обуки и презентации пред потенцијалните осигуреници.

Намалувањето на влијанието на светската економска криза на работењето на Друштвото беше главна задача на менаџментот и вработените во Друштвото во текот на 2015 година. Како одговор на рецесивната состојба, менаџментот превзема бројни мерки за амортизација на негативните влијанија:

- Тековен систем за редовно следење на процесот на наплата.
- Строго дефинирани процедури за работа при добивање на барање за откуп со главен акцент на промена или одложување на одлуката на осигуреникот за откуп на полисата (можност за заем, одложено плаќање).
- Интензивирање на активностите во насока на развој на интерните продажни мрежи што опфаќа одржување на неделни едукативни семинари за регрутирање на нови Застапници за осигурување, но и дополнителна едукација и постојана поддршка на постојните застапници и соработници.
- Иновативен награден програм за надворешни застапници, креиран да ги задоволи потребите на

застапниците со натпреварувачки дух, да ја зголеми нивната лојалност и да го намали ризикот од зголемена флукуација и одлив на кадар во конкурентски надворешни мрежи.

- Продолжување на проектите во доменот на продажбата насочени кон зголемување на продажните резултати: Call Centar“,
- Организирање на продажни промоции на сајмови и слични атрактивни локации во насока на јакнење на продажбата.
- Спроведување на акција за склучување на нови полиси врз основа на договори за осигурување кои се раскинати поради неплаќање.

Друштвото заклучно со 31.12.2015 година, а согласно со препораките на доминантниот акционер и целосното економско окружување продолжи со мерките на стедење, рационализација на работните места и операционализација на вкупните трошоци за работење.

Нашата успешност во работењето е резултат на добрата стратегија и зголеменото работење во насока на квалитет, иновации и развој на сопствената продажна мрежа.

Воведувањето на нови осигурителни производи прилагодени на спечивичните пазарни услови како и создавање на дополнителни вредности кои се клиентски ориентирани се начин на обезбедување одлично работење на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија и задоволување на нашите клиенти.

Во 2015 година нашите напори беа насочени кон Осигурениците, како постоечките така и идните. Создадовме услови за ценовна прифатливост на производите со цел задоволување на потребите на нашите корисници.

Иновацијата, развојот на внатрешните продажни мрежи и будното следење на потребите на пазарот се клучни елементи на нашата деловна стратегија, а со јасно определување за нејзино продолжување и во идниот развој на Друштвото.

9.1 Комерцијален назив на склучените Договори за осигурување во 2015 година во рамки на класите за осигурување

Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на осигурителниот пазар во Република Македонија во 2015 година ги нуди следните производи за осигурување:

- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со дополнително осигурување во случај на смрт како последица од несреќен случај и тешко болна состојба
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување.
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со еднократна уплата на премија.
- Дополнително осигурување од последица на несреќен случај со осигурување на живот.
- Дополнително осигурување од тешко болна состојба со осигурување на живот.
- Детско штедно осигурување.
- Колективно животно осигурување.
- Осигурување на живот во случај на смрт – Ризико ПЛУС Осигурување.
- Cro Link – линкуван производ во соработка со Стопанска банка АД Скопје.

- Доѓивотно осигурување на живот во случај на смрт – Круг на животот.
- Осигурување на живот во случај на упис на факултет - нов производ воведен во Q2, 2015.
- Осигурување на живот во случај на стапување во брак – нов производ воведен во Q2, 2015.

Останатите класи на осигурување на живот од точка 20. До 23 член 5 од Законот за супервизија на осигурување ќе се воведат сукцесивно за време на работењето на Друштвото во идниот период во согласност со пазарните услови и потенцијалните пазарни потреби.

Во 2015 година Друштвото Кроациа Осигурување – Живот и Кроација Осигурување – Неживот потпишаа меморандум за соработка со кој ќе се овозможи вработените на двете Друштва продаваат полиси за осигурување на живот и неживотно осигурување. Меморандумот за соработка ќе се овозможи да искористат во целост продажните мрежи на двете Друштва, а воедно и надворешната продажна мрежа да се упати кон тоа да продава за двете Друштва.

На почетокот на соработката продажните мрежи имаа соодветна обука, двете Друштва назначија одговорни лица за спроведување на проектот.

Заклучно со 31.12.2015. продажните резултати се следни:

1. Реализирана премија за осигурување на живот од вработените и застапниците на Кроација Осигурување – Неживот :
 - од вработените во Кроација Осигурување – Неживот – 1.934 евра БПП
 - од застапниците превземени од Кроација Осигурување – Неживот - 26.385,49 евра БПП

Вкупно Кроациа Осигурување – Живот реализираше 28.319,49 евра БПП од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Неживот
2. Реализирана премија за неживотно осигурување од вработените и застапниците на Кроациа Осигурување – Живот
 - од вработените во Кроациа Осигурување- Живот – 26.165,00 евра
 - од застапниците превземени од Кроациа Осигурување – Живот – 67.831,00 евра

Вкупно Кроација Осигурување – Неживот реализираше 93.966,49 евра премија од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Живот

10. РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО ЗА ПЕРИОД 01.01.2015 - 31.12.2015

Во периодот 01.01.2015 - 31.12.2015 година Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, оствари вкупно заработена премија во износ од **483.507.054,00 денари (7.849.815,88 евра)** што преставува раст од **26,72%** во однос на истиот период минатат година.

Приход од вложување на капитални средства и технички резерви, вкупно изнесува **61.632.007,00 денари (1.000.605,69 евра)** што преставува раст од **10,85%** во однос на истиот период минатат година.

Вкупниот приход остварен во периодот од 01.01.2015 -31.12.2015 година изнесува **545.721.563,00 денари (8.859.878,58 евра)** што преставува раст од **24,82%** во однос на вкупните приходи за истиот пртиод во 2014 година.

Бруто добивката на ден 31.12.2015 година изнесува **32.201.462,00 денари (522.795,99 евра)** што преставува раст од **36,41%** во однос на бруто добивката остварена во истиот период во 2014 година.

10.1 Развојни покаатели за работење на Друштвото

Компанијата веќе 10 години работи успешно и главна стратешка цел и определување и понатаму останува задржување на трендот на раст, односно освојување на поголем дел од пазарот и голем удел во целокупната премија на животното осигурување на македонскиот пазар.

Табела бр.7: Приказ на движење на годишниот приход, бруто добивка, годишни трошоци за настанати штети, откупи и математичка резерва (во евра)

Период (од/до)	Приход од продажба (во евра)	Приход од вложување (во евра)	Бруто добивка (во евра)	Трошоци за осиг.случаи (штети+откупи) (во евра)	Трошоци за математичка резерва (во евра)
01.01.2011 31.12.2011	3,244,075.07	583,755.04	239.458,76	284,486.68	1,695,702.66
01.01.2012 31.12.2012	3,943,719.82	612,379.35	351.745,22	370,352.81	1,999,226.98
01.01.2013 31.12.2013	5,093,038.09	662,095.13	366,769.65	621,836.94	2,552,567.89
01.01.2014 31.12.2014	6,205,860.05	904,349.79	383,965.60	753,509.84	3,422,744.21
01.01.2015 31.12.2015	7,849,815.88	1,000,605.69	522,795.99	1,247,648.99	4,418,880.08

Од податоците прикажани во табела бр.7 јасно може да се види континуиран раст како во премијата на Друштвото, така и во делот на трошоците за осигурани случаи и математичка резерва. Посебно е забележан висок раст на приходите од премија во Q4/2015 година.

10.2 Финансиски показатели

10.2.1 Биланс на успех за период 01.01.2015 - 31.12.2015 (Пресметка на добивката и загубата за 2015 година)

Според резултати од работењето со состојба на ден 31.12.2015 година Кроациа Осигурување –Живот ад Скопје, ги оствари следниве резултати:

1. Вкупни приходи:	545.721.563,00 MKD (8.859.878,58 EUR)
2. Вкупни расходи:	513.520.101,00 MKD (8.337.082,59 EUR)
3. Бруто добивка:	32.201.462,00 MKD (522.795,99 EUR)

ПРИХОДИ

Ставки на приходи	Учество (%)
Приходи од осигурување	88,60%
Приходи од вложување	11,29%
Останати приходи	0,11%
Вкупно	100.00%

Во остварените вкупни приходи во текот на 2015 година најголем удел (**88,60%**) завземаат **брuto приходите остварени од продажба** на полиси за животно осигурување, во износ од **483.507.054,00 МКД (7.849.815,88 ЕУР)**.

Финансиски приходи (приходи остварени од управување со капитални средства и технички резерви) изнесуваат **61.632.007,00 МКД (1.000.605,69 ЕУР)**, односно нивниот дел во вкупните приходи изнесува **11,29%**.

Останати приходи изнесуваат **582.502,00 МКД (9.457,01 ЕУР)** нивниот дел во вкупните приходи изнесува **0,11%**.

РАСХОДИ

Ставки на расходи	Процент (%)
Трошоци за осигурени случаи	14,97%
Промени во математичката резерва	53,00%
Трошоци на осигурување	21,39%
Останати административни трошоци	9,05%
Трошоци на вложување	1,22%
Исправка на вредноста на побарувањата	0,37%
Вкупно	100,00%

Трошоците за штети, **доживувања, откуп на полисите и промена на резервирани штети** се во висина од **76.848.565,00 МКД (1.247.648,99 ЕУР)**, односно учествуваат со 14,97% во вкупните расходи во периодот на кој се однесува извештајот.

10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година

Друштвото во 2015 година продолжи да применува политика на транспарентен систем на исплата на штети пријавени од нашите осигуреници. Исто така Кроациа Осигурување Живот АД, Скопје во текот на 2015 година пристапи кон периодот на решавање и ликвидација на штетите по сите основи, со цел зголемување на задоволството на осигурениците. Во делот на статистиката на штетите бојот на вкупно пријавени случаи по категории е прикажан во табелата подолу.

Друштвото во 2015 година предложи да го применува транспарентен систем на исплата на штети,

Табела бр. 8: Вкупно пријавени штети во 2015 година

	Вкупно пријавени штети во 2015	Ликвидирани штети	Одбиени штети	Резервирани штети
Вкупно	386	224	119	43
Незгода	346	200	107	39
Смрт	22	16	3	3
ТБС	18	8	9	1

Во текот на 2015 година се исплатени 15 штети за пријава на смрт од болест и 1 штета за смрт од несреќен случај и вкупниот износ за исплата изнесува 3.266.728,00 денари (53.031 евра), за ТБС се исплатени 8 пријави и износот за исплата изнесува 1.699.767,00 денари (27.594 евра) и за штети пд незгода исплатени се 200 штети во вкупен износ од 5.281.215,00 денари (85.734 евра).

Преглед на ефикасно решавање на штети по класи на осигурување во 2015 година:

Табела бр. 9: Вкупно решени штети во 2015 година

Интерна поделба на класи на осигурување	Вкупно пријавени штети во 2015 г.	Позитивно решени штети	Одбиени штети	Вкупно решени штети	Штети во резервација	Ефикасно решавање на штети 5:2
1	2	3	4	5	6	7
Живот	22	16	107	19	3	95,00
Несреќен случај	346	200	3	306	39	89,21
ТБС	18	8	9	17	1	94,44

Преглед на ефикасноста во решавањето на штети:

Табела бр. 10: Процент на решени штети во 2015 година

Ред.број	Опис	01.01.2014 – 31.12.2014	01.01.2015 – 31.12.2015	Индекс 4:3
1	2	3	4	5
1	Вкупно пријавени штети во тековниот период	312	386	123,72%
2	Позитивно ликвидирани штети	196	224	114,29%
3	Одбиени штети	92	119	129,35%
4	Вкупно решени штети	288	343	119,10%
5	Вкупно штети во резервација	24	43	179,17%
6	Процент на решени штети во тековната година (4:1)	92,31%	88,86%	96,26%

Во 2015 година вкупниот број на пријавени претставки изнесува 108.

По основ на настаната смрт од болест 7 претставки од кои 6 се одбиени и 1 претставка е исплатена. По основ на смрт од несреќен случај поднесени се 3 претставки од кои 2 се одбиени и 1 е позитивно решена. По основ на оштетни побарувања од настаната незгода примени се вкупно 97 претставки од кои 56 се позитивно решени, 40 се одбиени и 1 претставка е во резервација. По основ на тешко болна состојба во 2015 година имаше само 1 претставка и истата е решена позитивно.

Друштвото во 2015 година води 2 судски процеси од кои 1 е решен негативно на крајот од 2015 година кои се однесуваат на пријава на смртен случај, а другиот процес е се уште во процедура и изнесува 36.900,00 денари (600 евра).

Вкупно во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 годинс, реализиран износ за откупи изнесува **31.318.466,00 денари (508.460,40 евра)**.

Во структурата на вкупните расходи, промената во математичката резерва, на ден 31.12.2015 година изнесува **272.179.593,00 денари (4.418.880,08 евра)** или **53,00%** од вкупните расходи.

Трошоците за стекнување на осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година изнесуваат **109.859.637,00 денари (1.783.589,12 евра)** или **21,39%** од вкупните расходи. Структурата на поединечните удели е следнава:

Провизија	84.421.611,00 денари (1.370.598,62 евра)
Маркетинг	5.183.392,00 денари (84.153,21 евра)
Останати трошоци	20.254.634,00 денари (328.837,29 евра)

Општи и административни трошоци во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година изнесуваат 46.466.724,00 денари (754.394,84 евра), што преставува 9,05 % од вкупните расходи.

Поединечните трошоци во оваа група на трошоци се следниве:

<u>Амортизација</u>	<u>3.151.398,00 денари</u>	<u>(51.163,46 евра)</u>
<u>Бруто плата на вработените</u>	<u>14.478.491,00 денари</u>	<u>(235.060,66 евра)</u>
<u>Закупнина за деловен простор</u>	<u>3.765.055,00 денари</u>	<u>(61.126,28 евра)</u>
<u>Останати трошоци *</u>	<u>25.071.780,00 денари</u>	<u>(407.044,44 евра)</u>

Во врска со анализата на трошоците за осигурување и општи и административни трошоци мора да се напомене дека на барање на Кроациа Осигурување ад Загреб, при крајот на 2015 година направена е поделба на трошоците за плата на вработените во позадина и на вработените во продажба. Планот за бруто плата за 2015 година изработен е како кумулативен број, но не е подолен во согласност со барањето за подлеба во 2015 година. Во планот за плата за 2016 година е направена поделба на планот на платите вработени во продажба и на платите за вработените во позадина.

Табела бр. 11: Реализација на план за Q4/2015 и споредени подароци Q4/2015 :Q4/2014.	Реализација 31.12.2015 МКД	Реализирано 31.12.2015 ЕВРА	План за реализација 2015 ЕВРА	Индекс на реализација на план 31.12.2015	Реализирано 31.12.2014 МКД	Реализирано 31.12.2014 ЕВРА	Индекс 2015/2014
Приходи од премија	483.507.054	7.849.815,88	6.489.995	120,95	381.544.964	6.205.860,05	126,49
Приходи од осигурување	484.429.360	7.864.789,67	6.504.999	120,90	384.706.405	6.257.281,15	125,69
Реосигурување	-1.473.259	-23.918,60	-35.000	68,34	-1.860.575	-30.262,40	79,04
Промена во бруто резерва за преносни премии	-61.054	-991,22	19.000	-5,22	-1.216.052	-19.779,19	5,01
Промена во резерва за преносни премии, удел на реосигурителот	612.007	9.936,03	996		-84.814	-1.379,51	-720,26
Приходи од вложувања	61.632.007	1.000.605,69	805.239	124,26	55.600.691	904.349,79	110,64
Приходи од камата	52.499.975	852.345,66	791.225	107,72	44.604.430	725.494,70	117,48
Нереализирана добивка од вложувања по фер вредност преку биланс на успех	17.521	284,46	0	0,00	13.865	225,52	0,00
Приход од капитална добивка	2.076.279	33.708,73	3.640	926,06	6.752.684	109.832,96	30,69
Позитивни курсни разлики	7.038.232	114.266,84	10.374	1.101,47	4.229.712	68.796,61	166,09
Останати приходи	582.502	9.457,01	4.500	210,16	66.435	1.080,57	875,19
Вкупни приходи	545.721.563	8.859.878,58	7.299.734	121,37	437.212.090	7.111.290,41	124,59
Трошоци за осигурени случаи	76.848.565	1.247.648,99	1.152.544	108,25	46.326.840	753.509,84	165,58
Штети	13.667.321	221.891,19	197.492	112,35	9.629.863	156.630,51	141,67
Откупи	31.318.466	508.460,40	382.747	132,85	30.527.385	496.530,41	102,40
Доживувања	31.240.283	507.191,09	491.436	103,21	3.345.111	54.408,50	932,19
Резерви за штети	622.495	10.106,31	80.869	1.249,71	2.824.481	45.940,41	22,00
Промена во математичка резерва	272.179.593	4.418.880,08	3.388.110	130,42	210.435.106	3.422.744,21	129,10
Трошоци од осигурување	110.391.496	1.792.223,94	1.172.063	152,91	98.722.802	1.605.734,45	111,61
Провизии	84.421.611	1.370.598,62	993.402	137,97	82.302.006	1.338.648,86	102,39
Маркетинг	5.183.392	84.153,21	85.500	98,42	5.009.190	81.474,89	103,29
Надомест за деца	83.471	1.355,17	2.390	56,70	2.787.492	45.338,79	2,99
Останати трошоци за осигурување	20.703.022	336.116,94	90.771	370,29	8.624.114	140.271,92	239,62
Општи административни трошоци	45.929.947	745.680,18	958.421	77,80	53.194.219	865.208,32	86,19
Бруто плати и стимулации	14.478.491	235.060,66	577.406	40,71	26.164.025	425.560,01	55,24
Останати административни трошоци	31.451.456	510.619,52	381.015	134,02	27.030.194	439.648,32	116,14
Трошоци од вложувања	6.276.528	101.900,46	20.298	502,02	5.227.465	85.025,15	119,85
Исправка на вредност на побарувањата	1.893.972	30.748,94	0	0,00	-761.376	-12.383,84	-248,30
Вкупни расходи	513.520.101	8.337.082,59	6.691.436	124,59	413.145.056	6.719.838,13	124,07
Бруто добивка	32.201.462	522.795,99	608.298	85,94	24.067.034	391.452,28	133,55
Данок на добивка	4.196.735	67.884,25	61.560	110,27	3.989.818	64.894,72	104,61
Нето добивка	28.004.727	454.911,74	546.737	334,66	20.077.216	326.557,56	139,31

Табела бр.12.:Показатели на работењето на Друштвото на ден 31.12.2015 година

Показатели на работењето 31.12.2015 во ЕУР	Кроациа Осигурување – Живот а.д., Скопје
Бруто добивка	522.795,99
Број на вработени врз основа на работни часови	43,25
Продуктивност на работењето (добивка по вработени)	12.087,77
Економичност на работењето (приходи/расходи)	1,06
Бруто профитна маржа (бруто добивка/вкупни приходи)	5,90

Табела бр.9 ја прикажува реализацијата на поставениот План за работење на Друштвото на ден 31.12.2015 година, но и податоко за работењето за Q4.2014 и Q4.2015 година.

Врз основа на податоците од табелата може да се заклучи дека Друштвото на ден 31.12.2015 година го реалирало поставениот план на вкупни приходи, но и планот на добивка.

Врз основа на резултатите донесени се следниве заклучоци:

- За периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, Друштото има реализирано бруто добивка од **522.795,99 евра, што преставува надминување на** Планот за Q4.2015 во износ од **85,94%**. Друштвото се усогласи со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурување на РМ во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва за околу 184 илјади евра. Рок за прилагодување беше 31.12.2015 година, но Друштвото прилагодувањето го спроведе низ P&L во Q1 i Q2.2015, што резултираше со намалување на бруто добивката на 31.12.2015 година.
- Приходот од осигурувањето на ден 31.12.2015 година изнесува **7.849.815,88 евра**, што во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година преставува **раст од 20,95%**.
- Приходот од вложување на ден 31.12.2015 година забележува **раст за 24,26%** во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесува **1.000.605,68 евра**.
- Вкупните приходи на ден 31.12.2015 година изнесуваат **8.859.878,58 евра**, што преставува раст од **21,37%** од планиранит приходи за периодот на кој се однесува извештајот.
- Трошоците за осигурени случаи изнесуваат **1.247.648,99 евра**, што преставува раст во однос на Планот за Q4, во износ од **8,25%**.
- Трошоците за промените во математичката резерва забележуваат раст за **30,42%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесуваат **4.418.880,08 евра**. Друштвото во второто тромесечие има зголемување на издвоените средства за математичка резерва во однос на планот, поради усогласување со подзаконската регулатива.
- Трошоците за осигурување забележуваат раст во износ од **52,91%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година како резултат на зголемената продажба во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, како и поради извршената поделба на бруто платат на вработените во продажба и позадина на крајот на 2015 година.
- Останатите трошоци за осигурување се во согласност со планот, одосно вкупната реализација е 77,80%, **поради извршената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурување.**

- Трошоците на вложувањето забележуваат раст од **402,02%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, поради раскнижување на негативни курсни разлики во износ од 99.297,37 евра, износ на кој Друштвото не може да влијае. Големиот процент на надминување на планот, е пред се резултат на малиот вкупен износ на овие трошоци во евра (101.900,45 евра).

Врз основа на анализата донесени се следниве заклучоци:

- Приходите од премија во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година забележува **раст од 26,49%**.
- Приходите од вложување во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година, забележан е **раст од 10,64%**. Друштвото применува конзервативна политика на вложувања со цел долгорочно, стабилно и профитабилно работење.
- Трошоци за осигурени случаи забележува раст од **65,58%** и Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година. Овој процент е поголом пред се поради тоа што Друштвото оваа година започна со исплата на првотр истеците на поистите, и во периодот од 01.01.2015 - 31.12.2015 година исплатено е **507.191,09 евра**.
- Промена во математичката резерва на портфолиото во периодот од 2009 – 2015 година пресметани се по Zillmer методот што е препорачано од Актуарот од Croatia Osiguranja АД Загреб, но како резултат на поголема продукција и одвојување поради усогласување со подзаконската регулатива, забележува пораст од **29,10%** во споредба со истиот период мината година.
- Трошоците на осигурување во Q4/2015 година покажува раст од 11,61% пред се поради зголемената продукција и исплатените провизии и промена на евиденцијата на бруто платата на вработените.
- Општите и останати административни трошоци во Q4.2015 се во согласност со планот, односно вкупната реализација изнесува **86,19% пред се поради направената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурувањето**.
- Трошоците на вложување забележуваат раст од **19,85%** во однос на истиот период минатата година, пред се поради раскнижување на голема негативна курсна разлика во Q2 и Q3/2015 година, ова е трошок на кој Друштвото не може да влијае.
- Во периодот од 01.01.2015 – 31.12.2015 година Друштвото оствари бруто добивка од **522.795,99 евра или за 33,55%** поголема од реализираната добивка за истиот период во 2014 година, и покрај вонредното зголемување на математичката резерва за околу 184 илјади евра во Q1 и Q2/2015 и усогласување со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурувањето во РМ, во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва.

Согласно заклучоците може да се констатира дека како резултат на зголемен обем на продажба на полиси за животно осигурување, Друштвото забележува зголемен обем на целокупното работење. Зголемување на портфолиото на полиси за животно осигурување и остварените приходи од вложувањата, го амортизираа трошокот за откуп на полисите за животно осигурување и вонредното зголемување на математичката резерва.

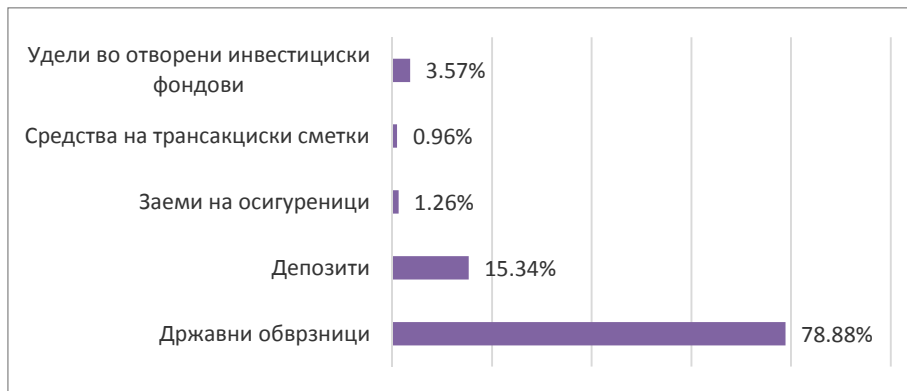

11. ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА И ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ

Вложувањето на Осигурителните Друштва е строго регулиран со Законот за супервизија на осигурувањето во Р. Македонија. Имајќи ги во предвид сите значајни насоки за управување на вложувањето, Друштвото усвои стратегија и модел на вложување која придонесува за остварување на планираните приходи од вложувањето и воедно овозможува долгорочно, стабилно, солвентно и профитабилно работење.

И покрај сите законски можности за вложување на капиталните средства и резервите, Друштвото применува конзервативна стратегија на вложување. Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје ги превезема сите превентивни мерки за намалување на евентуалните негативни последици од глобалната економска криза. Од вкупно вложените средства **84,36%** се со девизна валута (ЕУР).

Графички приказ бр.3.:Преглед на вложените капитални средства и технички резерви на ден 31.12.2015 година

Друштвото внимателно ја следи ситуацијата на домашните и на странските пазари на капитал и постојано работи на прилагодување на вложувањата кои се изложени на потенцијални загуби поради промена на каматните стапки и останатите промени на пазарните услови.

12. РАЗВОЈНИ ПРОЕКТИ ВО 2015 ГОДИНА

Во 2015 година Друштвото продолжи со реализација на проекти кои биле реализирани во 2014 година, кои според остварените резултати се покажале како високо профитабилни проекти, од аспект на враќање на инвестираните средства и зголемување на продажбата. Како позначајни се следниве:

- **„НЕЈРЕДОВЕН ПЛАЌАЧ ВО 2015 ГОДИНА“:**
Со цел зголемување на наплатата и продолжување на традицијата за грижа на корисниците на животна осигурување, на крајот на 2015 година повторно ќе го наградиме најредовниот плаќач на премија на животна осигурување.
- **„КАЈ НАС ВАШАТА ЛОЈАЛНОСТ ВРЕДИ ПОВЕЌЕ“**
Во насока на нудење на дополнителни поволности и бенефиции на нашите клиенти, во 2011 година го започнавме проектот, каде што на нашите клиенти им овозможуваме попуст на бројни продажни и услужни локалитети со користење на картичката за лојалност на Кроаци Осигурување – Живот. Овој

проект преставува уште еден начин за подобрување на грижата за нашите корисници. Поради атрактивноста на проектот и заинтересираноста на трговците за ваквиот вид на соработка, континуирано се зголемува бројот на соработници. Проектот кој започна во 2011 година постојано се развиваше и во јуни 2015 година Друштвото ја воведо GOLD Loyalty Card со посебни поволности за ВИП клиентите.

- **НАГРАДНА ИГРА „КОКО ВЕ НОСИ ВО DISNEYLAND“**

Во насока за зголемување на продажбата на детското штедно осигурување и подобрување на грижата за корисници го воведовме проектот „Коко ве носи во Disneyland“. Сите деца кои во текот на годината ќе станат наши осигуреници се учесници во наградната игра „Насреќно дете“ и се потенцијани добитници на наградно патување во Disneyland. Најсреќните, по случаен избор ги бирале на крајот на годината.

- **ON LINE ПЛАЌАЊЕ**

Во 2012 година Друштвото ја воведо услугата on line плаќање на премијата, услуга која наида на одлични реакции на постоечките и потенцијаните осигуреници. Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје единствена осигурителна компанија на пазарот која нуди можност за on line плаќање на премијата.

- **MY CRO ACCOUNT апликација**

Во насока на постојано подобрување на грижата за корисниците ја воведовме апликацијата која преставува web интегрирано решение, кое на нашите Осигуреници им овозможува on line пратење на состојбата на полиста за животното осигурување, а на нашите Застапници им овозможува пратење на нивните активности. Во 2014 година апликацијата е надградена со нови функционалности во делот на застапници/соработници со цел поголема мотивираност на надворешната мрежа, со прикажување на рејтингот на реализација апликацијата.

Во 2015 година направена е нова надградба на апликацијата My Cro Account, направено е интегрирање на следењето на состојбата на полисата и on-line плаќањето и е овозможено редовно ажурирање на податоците.

- **ВИЕ ПРЕПОРАЧУВАТЕ – НИЕ НАГРАДУВАМЕ**

На крајот на 2012 година Друштвото започна со проект со кој дополнително се наградува лојалноста и довербата на осигурениците, изразена преку нивниата препорака за брендот Кроациа Осигурување Живот. Проектот има за цел да ги стимулира постојаните осигуреници да во кругот на нивните најблиски да ги препорачаат бенефитите кои ги препознале од животното осигурување и довербата која ја стекнале во Друштвото, а за тоа ќе бидат наградени. Реализацијата на овој проект продолжува и во 2015 година.

- **УЧЕСТВО НА САЕМИ**

Со цел пријближување на таргет групата, Друштвото и оваа година, преку својот информативен пулт, ги промовираше своите производи за осигурување на живот, на еден од најпосетените саеми – САЕМ ЗА МЕБЕЛ. Учеството на саеми и промоциите ќе продолжат и во наредниот период.

- **ПРОДАЖНИ ПРОМОЦИИ**

Во изминатите години продажните промоции се покажаа како ефикасен и ефективен начин на продажба и затоа Друштвото и во 2015 година продолжи со нивна реализација но на различен начин, со мал број на

промоции таргетиран е поголем број на потенцијани осигуреници. Заклучно со 3.12.2015 година одржани се вкупно 80 продажни промоции. Во овој период беа организирани промоции на седлнине локации:

- Промоции во детски гардинки.
- Промоции за време на каренвалот во Струмица.
- Промоции во трговски центар во РМ - Skopje City Mall.
- Промоции во трговски центар во РМ - Capitol Mall.
- Промоции во игротеки.
- Промоции за време на саем за мебел.
- Промоции во Зоолошка градина.
- Промоции во тениски клубови.
- Промоции во основни училишта.
- Промоции на туристички локации.
- Промоции на детски фестивали.
- Едукативен караван во детските гардинки по повод дебот на штедење и осигурување во октомври и ноември 2015 година.

■ СИГУРНОСТ КАКО МАЈЧИНСКА ПРЕГРАТКА

Во насока на поголема афирмација на производитите и брендот Кроациа Осигурувањр – Живот а.д. Скопје во 2013 година започнавме соработка со првата приватна болница во РМ, Ремедика-Скопје. Планирано е да се започне со меѓу-институционална соработка како алтернативен канал на продажба во насока на остварување на директен контакт со клиентот (потенцијалниот осигуреник). Крајните очекувања од овој проект се позитивно влијание на продажните резултати на Друштвото.

■ КРОАЦИА ПРИЈАТЕЛ НА ЗООЛОШКАТА ГРАДИНА

Зоолошката градина во Скопје и Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје, имаат за цел едукација на децата и другите целни групи во насока на подобрување на воспитно образовниот и културениот живот. Во насока на афирмација на производот Коко детско штедно осигурување, Друштво реализираше промотивни активности во Зоолошката градина во Скопје. Оваа соработка преставува уште еден начин да се оствари директен контакт со потенцијаната таргет група во насока на зголемување на продажбата.

■ ПРОГРАМА БЕНЕФИЦИЈА ПЛУС

Водени од фактот дека вредностите и достигнувањата на компанијата, зависат пред се од вработените, Друштвото на своите лојални вработени им овозможува дополнителни бенефиции преку Програмата Бенефиција Плус. Програмата на вработените им нуди одредени дополнителни бенефиции, а дополнително секој месец се наградува најдобриот вработен, соред однапред определени критериуми. Целта на оваа програма е пред се зголемување на мотивацијата, намалување на флукуација и овозможување подобра работна атмосфера помеѓу вработените.

■ ПРОМЕНА НА LOYALTY НАГРАДНИОТ ПРОГРАМ

Со цел намалување на трошоците по основ на наградите, но истовремено и задржување на наградниот програм како дополнителна стимулација, мотивација и задржување на постојаните застапници на надворешната продажна мрежа како и привлекување на нови потенцијани застапници, Друштвото во 2015 година продолжи со измените на Loyalty наградниот програм

Превземени се следниве промени:

- Промена на наградите за менторите (се зголемува барањето на бројот на активни гранки во мрежата).
 - Воведена е награда за најдобра структура на квартално ниво.
 - Награда за најдобар застапник за 2015 година
 - Награда за најдобар застапник за секој квартал – во согласност со реализација на БПП
 - Наградување за број на полисирани полиси за еден месец
- **Презентирање на програмата пред застапниците / соработниците.**
Друштвото во 2015 година предложи со своите залагања кај државните органи за иницирање на даночно ослободување за животното осигурување и добивање ист даночен и законски третман како и третиот дополнителен пензиски столб, кадешто има ослободување од персонален данок на доход. Друштвото и во наредните години ќе продолжи со залагање за даночно ослободување на животното осигурување.
- **СОРАБОТКА СО DINERS CLUB INTERNATIONAL**
Друштвото во Q2, 2015 воспостави соработка со Diners Club International за плаќање на полиси за жосигурување на живот со издавање на кобрендирана картичка Croatia&Diners. Кобрендираната картичка овозможува посебни привилегии на осигурениците. Со оваа соработка Друштвото овозможува сигурна и редовна наплата на должната премија во период од најмалку една година и вооедно намалување на трошоците за наплата на премијата.

13. ЕДУКАЦИЈА НА ВРАБОТЕНИТЕ ОД 01.01.2015 ДО 31.12.2015 ГОДИНА

Со развој и долгогодишно искуство на Друштвото се појавува потреба за континуирано вложување во развој на човечките ресурси на Друштвото. Со таа цел од 01.01.2015 година поддржан е нов начин на управување и менаџирање на градење на кариерата на вработените, односно поставени се темелите на Кроација Академијата на еден друг начин.

Целта на Кроација Академија е грижа за едукативниот развој и стрчна надоградба на сите вработени, што воедно значи развој и напредок на Друштвото во целост.

За успешно работење не се доволни компетенции кои вработените ги поседуваат, неопходно е нивно понатамошно усовршување и унапредување, кое произлегува од потребата за успешно совладување на работните задачи.

Позитивното влијание од ефективните обуки се гледа од фактот што, вработените кои биле на обука може значајно да се забележи рационализација на работата, односно квалитетните и адекватни обуки на вработените придонесува до подобри резултати кај вработените.

Во периодот од 01.01.2015 до 31.12.2015 година во Друштвото се спроведени повеќе обуки и тоа на следниве теми:

- Градење на продажната мрежа на осигурирањето на живот.
- Развој на продажни техники за осигурување на живот.
- Осигурување и сигурност во ИТ системот.
- Архивско работење.
- Управување со ризици и промени.
- Обука за актуарство, рентни талици за смртност.

- Обука за реосигурување.
- Продажба на животно осигурување.
- Обука за заштита на личните податоци.
- Управување за внатрешна ревизија и управување со внатрешните ризици.
- Insurance Risk Management.
- Пресметка и подготовка за SRC i MRC
- Обука за припрема на корпоративни секретари во компанијата.
- Систем на управување со ризици и ORSA
- Обука за изработка и имплементурање на проекти.
- Information Security Manager ISO27001

14. МАРКЕТИНШКИ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2015. – 31.12.2015.

Маркетинчките активности кои се спроведени во 2015 година беа усмерени за зголемување и задржување на пазарниот удел на Друштвото во сите сегменти на работење и оставрување на позитивни финасиски и деловни цели на Друштвото.

Согласно одобраниот план за маркетинг активности за 2015 година, фокусот е ставен на BTL и ATL активности со цел зацврстување на позицијата на брендот, зголемување на свеста на луѓето за потребата од животна осигурување, зголемување на бројот на потенцијални осигуреници, поволности зголемување на застапничката мрежа, зголемување на дополнителните поволности за осигурениците и подобрување на грижата за корисници.

Правци на маркетиншките активности кои се применувани во 2015 година:

- Задржување на постоечките осигуреници и застапници.
- Зголемување на бруто полисираната премија.
- Привлекување на нови потенцијални осигуреници и застапници.
- Фокус на обучување на ментори/ водители на надворешната застапничка мрежа.

Активности за постигнување на целите:

- Маркетинг акции – Организирање на проекти за директен контакт со потенцијаните осигуреници. Организирање на продажни промоции на фреквентни локации, чија цел е контакт со потенцијалните осигуреници. На крајот на 2015 година Друштвото започна соработка со еден од најреномираните интернет портали во земјата, со кој започнавме проект за непосреден контакт со потенцијалните осигуреници.
- Иновација во loyalty наградниот програм за надворешните застапници – грижа за застапници. Во 2015 година воведени се промени во програмата за застапници со цел поголема мотивираност на надворешната продажна мрежа.
- Поголема промоција на постоечкото портфолио на производи, дополнителни вредности и услуги. Спроведување на продажни и наградни акции со цел зголемување на продажбата и поголема афирмација на портфолиото на производи на Друштвото.
- Соработка со позната личност, како заштитно лице на Друштвото. Во 2015 година Друштвото започна соработка со една од најдобрите македонски изведувачи – Елена Ристевска, која во следните две години ќе биде заштитно лице на Друштвото, преставувајќи го на голем број на манифестации, промоции, маркетинг материјали и сл.

По повод исплата на првите полиси за доживување, како и по повод десет годишнината на постоење на Друштвото на македонскиот пазар, Друштвото во 2015 година спроведе маркетинг и ПР кампања.

Маркетинг и ПР кампањата ги опфати следниве активности:

- Продажни промоции и акции.
- Радио реклама.
- Печатени материјали - флаери.
- Медиумска реклама во дневни и неделни весници.
- Организирање настани од продажен карактер.
- Брендирање на градски автобуси.
- Наградни акции.
 - Електронски news letter.
 - ПР текстови во дневни весници.
 - Прилози во информативни вести на национални телевизии.
 - Банери на интернет портали.
 - ПР текстови на интернет портали.
 - Интервјуа на Генерален Директор во економски списанија.

Маркетинг и ПР кампањата по повод исплата на првите полиси за доживување и дестодинината од остоење на Друштвото на македонскиот пазар беше заокружена со организирање прес конференција за медиумите и гламурозна прослава која одговара на брендот кој го застапуваме, за осигурениците и блиските соработници на Друштвото.

Маркетинг активностите во 2015 година во целост се усмерени за зацрстување на позицијата на брендот која веќе ја има во однос на конкуренцијата.

Друштвото планира и во наредната година поголем дел од маркетинг активностите ќе ги усмери на ATL активности со цел подигнување на светса на луѓето за потребата од животна осигурување.

15. РАБОТА НА ОРГАНОТ НА УПРАВУВАЊЕ

Одборот на Директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година работеше во состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вуќковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Генерална извршна директорка
5. Огњен Блажевски, Неизвршен член

Одборот на директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година одржа 5 состаноци и донесе вкупно 49 Одлуки, со кои уредува работењето на Друштвото, со кои се створени услови за ефикасно работење и обавување на планираните активности.

Собранието на акционери одржа 1 редовна седница на ден 27.04.2015 година.

Скопје 15.02.2016 година

Главен Извршен Директор
Вилма Учета Дузлевска

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.12.2015. И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАН ЗА Q4/2015.

Опис на позиција	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
Нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Останати нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Материјални средства	48.080,71	55.495,00	86,64
Опрема	48.080,71	55.495,00	86,64
Вложувања	22.145.313,07	21.750.852,01	101,81
Вложувања во државни обврзници	17.637.192,62	17.159.974,01	102,78
Вложувања во кеш фондови	797.430,96	0,00	0,00
Депозити во кредитни институции (банка)	3.429.031,30	4.491.002,00	76,35
Заеми	281.658,19	99.876,01	282,01
УДЕЛ ВО РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	10.622,93	11.161,01	95,18
Преносни премии, удел во реосигурување	10.622,93	11.161,01	95,18
ПОБАРУВАЊА	1.101.938,22	446.100,00	247,02
Побарувања од непосредни работи во осигурување	464.641,03	0,00	0,00
Од договорувачот на осигурувањето	464.641,03	0,00	0,00
Останати побарувања	637.297,19	446.100,00	289,88
Побарувања за принос на вложувања	552.937,10	389.000,00	142,14
Останати побарувања	84.360,08	57.100,00	147,74
ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	214.068,09	93.022,00	230,13
Готовина во банка или благајна	214.068,09	93.022,00	230,13
Средства на деловна сметка	167.576,45	86.700,00	193,28
Средства на сметка за покритие на математичка резерва	46.187,22	6.000,00	769,79
Готовина во благајна	304,43	322,00	94,54
ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДЕН ПЕРИОД И НЕДОСПЕАНИ НАПЛАТЕНИ ПРИХОДИ	41.288,26	8.448,00	488,73
Останати платени трошоци за иден период и недоспеани наплатени приходи	41.288,26	8.448,00	488,73
ВКУПНА АКТИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

Опис на позицијата	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	4.703.538,88	4.925.492,73	95,50
Основачки капитал	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Уплатен капитал- редовни акции	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Резерви	443.554,72	451.784,76	98,18
Законски резерви	602.106,84	610.185,76	98,68
Останати резерви	-158.552,12	-158.401,01	100,10
Преносна (задржана) добивка или загуба	815.913,85	940.404,51	86,76
Задржана добивка	815.913,85	940.404,51	86,76
Добивка или загуба на тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
Добивка за тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	18.311.462,33	17.060.696,61	107,33
Преносни премии, бруто износ	128.942,38	111.793,00	117,82
Математичка резерва за животни осигурувања, бруто износ	18.098.489,64	16.759.035,00	107,99
Резерви за штети, бруто износ	84.030,31	189.868,60	44,26
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	3.183,36	11.643,00	27,34
Резерви за пензија и слични обврски	3.183,36	11.643,00	27,34
ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	19.799,30	64.060,05	30,52
Одложени даночни обврски	0,00	0,00	0,00
Тековни даночни обврски	19.799,30	64.060,05	30,52
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	22.728,34	28.798,00	78,92
Останати финансиски обврски	22.728,34	28.798,00	78,92
ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	527.659,52	298.305,63	176,88
Обврски произлезени од непосредни работи од осигурување	497.536,23	248.306,01	200,37
Останати обврски	30.123,29	49.999,63	60,25
ВКУПНА ПАСИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

ПРИЛОГ 2:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ			
<i>Провизија</i>	1.370.598,63	1.338.648,86	993.402,00
<i>Вкупно трошоци за осигурување</i>	1.792.223,94	1.605.734,45	1.172.063,00
ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% Удел на провизијата во вкупната пресметана премија	17,46	21,57	15,31
%Удел на трошоците за осигурување во вкупната пресметана премија	40,29	47,45	33,37

ПРИЛОГ 3:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ОПШТИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ ВО ВКУПНИТЕ ПРИХОДИ НА ДЕН 31.12.2015.,И РЕАЛИЗАЦИЈА ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ОПШТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ	745.680,18	865.208,33	958.421,00
<i>Бруто плати и стимулации</i>	235.060,66	425.560,01	577.406,00
<i>Останати административни трошоци</i>	510.619,52	439.648,32	381.015,00
ВКУПНИ ПРИХОДИ	8.859.878,58	7.111.290,41	7.299.734,00
% удел на општите административни трошоци во вкупните приходи	8,42	12,17	13,13

ПРИЛОГ 4:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ТЕХНИЧКА ПРЕМИЈА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ – МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА И ОТКУП ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015. ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА, ОТКУПИ И ДОЖИВУВАЊА	5.434.531,57	3.973.683,22	4.262.293,00
<i>Промена во математичката резерва</i>	<i>4.418.880,08</i>	<i>3.422.744,21</i>	<i>3.388.110,00</i>
<i>Откупи</i>	<i>508.460,40</i>	<i>496.530,51</i>	<i>382.747,00</i>
<i>Доживувања</i>	<i>507.191,09</i>	<i>54.408,50</i>	<i>491.436,00</i>
ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% удел во математичката резерва и откупи во вкупната пресметана премија	69,23	64,03	65,67

ПРИЛОГ 5:

Врз основа на член 384. став 7. од законот за трговските друштва (службен весник на република македонија број 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13 119/13, 120/13, 187/13, 38/14 i 41/14, 138/14 и 88/2015), членовите на Одборот на Директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот го пополнуваат следниот образец:

Табела бр.17 Неизвршни членови на Одбор на директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот

Име и презиме	Жељко Јукиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Андреј Коштомај
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Роберт Вучковиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Огњен Блажевски
Назив на работодавач	Шпаркасе Банка АД Скопје
Дејност	Банкарство
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	160 илјади денари

Исплатите поврзани со органи на управување/раководството во текот на 2015 година изнесуваат 4.264 илјади денари.

Годишен извештај за работењето за 2015 година

CROATIA[®]
осигурување/живот

Најважношо. Најсиѓурно!

СОДРЖИНА

Воведно обраќање на Главниот извршен директор

Извештај за работењето на Кроаџија Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 до

31.12.2015 година

1. Макроекономско опкружување	5
2. Основни податоци за Друштвото	8
3. Систематизација и организација	10
4. Деловна политика	11
5. Капитал и резерви	13
6. Управување со ризици	14
7. Ликвидност во работењето	18
8. Начела на реосигурување	18
9. Осигурително работење за период 01.01.2015. - 31.12.2015. година	19
10. Резултати на работењето за период 01.01.2015. – 31.12.2015 година	22
10.1. Развојни показатели на работењето на Друштвото	23
10.2 Финансиски показатели	23
10.2.1 Пресметка на добивка и загуба за 2015 година	23
10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година	24
11. Политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви	30
12. Развојни проекти во 2015 година	30
13. Едукација на вработените од 01.01.2015 – 31.12.2015 година	33
14. Маркетинг активности за период 01.01.2015 – 31.12.2015 година	34
15. Работа на органите за управување	35
Прилози	36

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ

Почитувани акционери,

Изминатата година беше година со доста амбициозни цели, а подразбираше истовремено работење на консолидирање и јакнење на продажбата, отварање на нови продажни канали и отпочнување на нови стратешки партнерства. Гледано од перспектива на развој на Друштвото, со задоволство можам да констатирам дека зад себе оставивме уште една успешна година, одбележувајќи една деценија успешно работење на македонскиот осигурителен пазар.

Во услови на неизвесен макроекономски амбиент, политичка несабилност и зајакната пазарна конкуренција, Друштвото ги оствари планираните оперативни и стратешки цели за 2015 година, истовремено прилагодувајќи го своето работење кон новите предизвици кои не очекуваат во 2016 година.

Во период од 10 години компанијата бележи позитивен тренд на работа и ја јакне својата пазарна позиција прераснувајќи во лидер на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија. Преку постојаното воведување на иновации, нови производи согласно барањата и потребите на клиентите, како и супериорната грижа за корисниците, се издвоивме како компанија која за македонските граѓани претставува синоним за сигурност и квалитет.

2015 година ја заокруживме со раст на добивката од 41,16% во однос на 2014 година, бруто полисирана премија од 7.864.790,00 евра и годишен раст приходите од осигурување од 26,72%, остварувајќи доминантен пазарен удел од 44,31%. Во услови на економска стагнација и зголемена пазарна конкуренција успеавме да ја задржиме лидерската позиција на пазарот за животно осигурување бележејќи раст со побрза динамика од динамиката на раст на пазарот и остварувајќи двоцифрен раст на добивката веќе четврта година по ред.

Минатата година особен придонес за нашата успешност имаа и првите исплати на осигурени суми за доживување во износ од над половина милион евра кон нашите први осигуреници. Задоволството на нашите Осигуреници претставува наш двигател и она што не одржува на лидерската позиција долг рок. Овие исплати придонесоа, пред се, за јакнење на довербата на македонските граѓани кон брендот Кроација Осигурување, и секако зголемување на довербата кон животното осигурување, што за нас секако значеше зголемена продажба. Возвишено е чувството да се стекнете со нечија доверба како резултат на пренесено позитивно искуство, но уште поголемо задоволство претставува да знаете дека Вашите лојални осигуреници ја потврдуваат својата доверба и задоволство така што ведаш склучуваат нови полиси.

Сите проекции и очекувања упатуваат на тоа дека динамиката на двоцифрен раст на пазарот за животно осигурување ќе продолжи и во 2016 година. Верувам дека за ваквиот развој во голема мера ќе придонесе и активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивното поврзување со банкарските продукти. Како реномирана осигурителна компанија која будно ги следи и континуирано ги воведува светските трендови и новитети на финансискиот пазар во 2015 година отпочнавме стратешка соработка со НЛБ Тутунска банка за развој на банко-осигурување, што секако претставува револуционерен чекор како за компанијата, така и за целиот финансиски сектор воопшто.

Она што за нас е особено значајно и кон што се стремиме изминатите години е заземањето и задржувањето на лидерската позиција на пазарот. Значаен предуслов за постигнување на резултатите е поддршката на визијата за развој на Друштвото од страна на нашиот акционер, и нашите инвестиции во развој на сопствена продажна мрежа како долгорочна цел.

Престојната 2016 година за нас претставува уште еден предизвик и одговорност. Кредибилитетот, интегритетот и професионалниот пристап во сите домени од работењето ќе претставуваат главни насоки кон нашиот натамошен раст и развој, сè за добробит на сите засегнати страни, акционерите, осигурениците и вработените.

Фокусот на Кроациа Осигурување – Живот и во 2016 година останува јакнење на стабилноста преку зголемување, пред се, на резервите, а потоа и на капиталот, но и нивно адекватно оплодување со цел да обезбедиме и понатаму припис на добивка за Осигурениците. Клиентите биле и секогаш ќе останат наш најбитен императив дали нашата услуга и полисата за осигурување на живот ги исполнува нивните очекувања за сигурност.

Секако, и во престојната 2016 година како приоритет останува негувањето на корпоративните вредности на компанијата воспоставувајќи хармонизација во работењето на ниво на Групација.

На прагот на новите предизвици уверувам дека со зголемен ентузијазам продолжуваме кон остварување на нашите амбиции за успешно работење на Друштвото. Ви благодарам на Вашата доверба и поддршка која е од непроценлива вредност за градење и продолжување на успешен развоен пат на Друштвото.

Со почит,

Вилма Учета Дузлевска
Главен Извршен Директор
Кроациа Осигурување АД
Друштво за осигурување на живот

Извештај за работењето на Кроаџа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 – 31.12.2015

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ

Во 2015 година домашната економија продолжи да закрепнува со солидно темпо. Расположливите економски и финансиски податоци укажуваат на амбиент на економски раст и успорена динамика на инфлација. Економското закрепнување се одвива во отсуство на ценовни притисоци. Ваквите движења упатуваат на соодветен амбиент за одржливо закрепнување на приватниот сектор, при што повторно беше оценето дека досегашната поддршка на домашната економија преку преземените мерки на монетарната политика е доволна. Излегувањето од зоната на приспособлива монетарна политика во следниот период ќе зависи од промените во надворешната позиција на економијата и ефектите врз девизните резерви

Во третото тримесечје БДП оствари годишен раст од 3,5% проценти. Ова остварување претставува умерено забавување на динамиката на раст во однос на првиот квартал од годината, што е во согласност со очекувањата во априлските проекции.

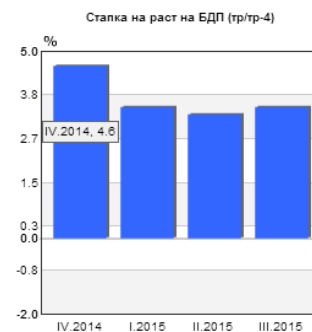
Податоците покажуваат пораст кај речиси сите параметри. Генератор на економскиот раст во третиот квартал се финансиски дејности и дејности на осигурување од 11,7%, стручни, научни и технички дејности административни и помошни услужни дејности од 15,9%, додека градежништвото бележи зголемување од 29,4%.

Поради неизвесноста што ја донесе политичката криза, експертите предупредија дека во 2015 година може да се забележи мало забавување на економијата, но податоците кои ги објави Државниот завод за статистика и НБРМ, се повеќе од охрабрувачки.

Инфлација

Од аспект на високофреквентните податоци за движењата во реалниот сектор за третиот квартал од годината, се навестува продолжување на овие движења и во текот на четвртиот квартал. Сепак, ризиците од евентуално продолжување на ефектите од домашните случувања и случувањата во надворешното окружување можат да влијаат врз растот во втората половина од годината. Општото ценовно ниво во август забележа многу мал годишен раст, пред сè заради повисоките цени на храната и на базичната инфлација, при понатамошно намалување на цените на енергијата. Во просек, во првите осум месеци од годината општото ниво на цени во домашната економија се намали за 0,1% на годишна основа. Засега се оценува дека инфлациските остварувања се во рамки на проектираните.

Стапка на раст на БДП

Стапка на раст на трошоци на живот

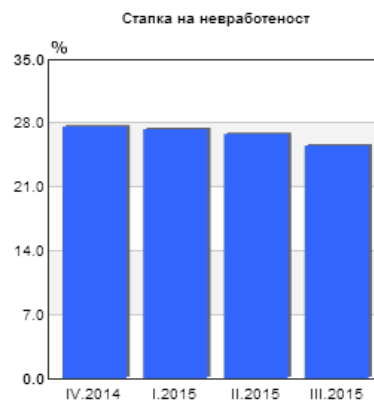
Последните оценки за надворешните претпоставки, споредено со априлските проекции, покажуваат очекувања за нешто пониски светски цени на енергијата и на прехранбените производи. Честите промени во очекувањата за цените на примарните производи упатуваат на значителна неизвесност околу идното движење на овие производи и на голема можност за нагли промени кај овие категории, се оценува во соопштението од НБРМ.

Невработеност

Според податоците на Државниот завод за статистика, во третото тримесечје од 2015 година, активното население во Република Македонија брои 954.610 лица од кои вработени се 711.380, а 243.230 лица се невработени. Стапката на активност во овој период е 56,9%, додека стапката на невработеност е 25,5%.

Со ребалансот на буџетот економскиот раст за годинава се ревидираше од 4% на 3,5%, а дел од економистите прогнозираат дека растот ќе се намали на 3,1% отсто. Во последниот извештај на Меѓународниот монетарен фонд се нотира дека економскиот раст годинава ќе биде 3,2% отсто, но како ризици остануваат домашната политичка криза, како и кризата во Грција, кои може да влијаат врз инвестициските одлуки.

Стапка на невработеност

Осигурителни компании

Осигурителниот пазар на Република Македонија во 2015 година го сочинуваат 15 (петнаесет) осигурителни компании, од кои 4 (четири) се занимаваат исклучиво со осигурување на живот, додека останатите 11 вршат работи на неживотно осигурување.

Брокерски друштва, друштва за застапување во осигурување, лиценцирани брокери и застапници

Во 2015 година на пазарот на осигурување во Република Македонија делуваат и 32 осигурително брокерски друштва, 13 друштва за застапување, 3 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување, 437 лиценцирани брокери и 950 лиценцирани застапници во осигурување.

Компании за осигурување на Живот:

Од вкупно 15 осигурителни компании во 2015 година кои работат на територија за Р. Македонија, 4 компании, Кроациа Осигурување – Живот, АД за осигурување на живот на „Граве“ Скопје, ВИНЕР Лајф - Виена Иншуренс Груп” и “UNIQA Life Македонија” имаат основна дејност осигурување на живот и работат со добиена дозвола за вршење работи во осигурување на живот.

Во 2015 година Агенцијата за супервизија на осигурување издаде дозвола за пренос на осигурителното портфолио во рамки на групата за осигурување на живот, од Друштвото Осигурување Македонија Скопје - Vienna Insurance group во Друштвото за осигурување Winner Life - Vienna Insurance group, поради што пазарниот удел на друштвото Осигурување Македонија влегува во пазарниот удел на Друштвото Winner Life.

Осигурителниот сектор во Р. Македонија во 2015 година бележи напредок и на добар пат е да ги оствари поставените цели. Во континуитет се зголемува опсегот на производи кои се нудат како и интересот и свеста на граѓаните, особено во делот на животно осигурување.

Последните неколку години забележано е значително подобрување, стабилност и транспарентност на работењето на осигурителните друштва, што секако е резултат на доброто работење на Агенцијата за супервизија на осигурителните друштва која врши теренска и вонтеренска контрола и која со процедурите, прописите и регулативата овозможи осигурителниот сектор во Р. Македонија да работи во согласност со сите европски стандарди.

Во 2015 година остварен е пораст во сите аспекти на функционирање на осигурителниот сектор. Друштвата за осигурување остварија висока стапка на раст на бруто полисираната премија, заедно со пораст на вкупната актива вклучувајќи ги и финансиските вложувања, како и подобрување на финансискиот резултат, и зголемување на бројот на вработени во сите субјекти што делуваат во осигурителниот сектор. Вистинското ниво на исполнување на законски утврдениот минимално потребен капитал укажува на тоа дека постои висок степен на стабилност на осигурителниот сектор што претставува гаранција дека друштвата за осигурување имаат доволни финансиски средства да ги сервисираат преземените обврски во делот на исплата на штети.

Согласно последните објавени податоци за состојбата на пазарот за осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година, остварена е бруто полисирана премија (БПП) во вкупен износ од 8,27 милијарди денари (134,3 милиони евра), што претставува раст за 8,42% во однос на остварените приходи заклучно со минатата година (123,9 милиони евра).

Позитивниот тренд е присутен во двата сегменти на осигурувањето, со тоа што во делот на осигурување на живот, продолжува двоцифрената стапка на пораст на приходите и во 2015 година и таа на 31.12 изнесува **23,07%**, при што остварената БПП изнесува **1.093,28 милиони денари (17,7 милиони евра)**. Оваа висока стапка на пораст на осигурувањето на живот е една од највисоките стапки на пораст споредено со сите земји во Европа.

Согласно проекциите на Агенцијата за супервизија во осигурување на РМ, очекувањата се дека ќе продолжи динамичкиот двоцифрен раст во сегментот на осигурување на живот. Активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивно поврзување со банкарските продукти претставува еден од предизвиците за развој на осигурувањето на живот. Во моментот, на пазарот на осигурување постојат 3 банки кои делуваат како застапници во осигурување.

Значаен фактор за долгорочната перспектива за развој на осигурувањето на живот претставува и фискалната стабилност на државата, како и се поголемиот степен на финансиска едукација на граѓаните на Р. Македонија. Очекувањата во иднина се дека со заздравување на макроекономските показатели, животното осигурување ќе ја превземе водечката позиција во вкупната премија од осигурувањето. Со брз развој на пазарното општество, се развива и свеста за потребата од планирано штедење. Поголеми инвестиции во развој на секторот за осигурување, особено на животно осигурување како придвижувач на целиот пазар, може да придонесе за значителен економски развој на целата земја.

2. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО

Кроаџа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот е основана на 10 август 2004 година со добиено Решение за издавање дозвола за вршење на работи за осигурување бр. 18-3209/6 издадено од Министерството за финансии на Р. Македонија, а со работа започна во април 2005 година.

Согласно Решението на Министерот за финансии и Статутот на Друштвото бр. 02-2201/2 од 20.10.2008 година, Друштвото извршува работи за осигурување на живот со приоритетна дејност 65.11 – Осигурување на живот, и тоа во:

- Класа 19 – Осигурување на живот
- Класа 1 – Осигурување од последици на несреќен случај за случај смрт или нарушување на здравјето поради повреда
- Класа 2 – Здравствено осигурување (од групата на неживотно осигурување)

Друштвото е запишано во Трговскиот регистар во рамки на Централниот регистар на Р. Македонија под единствен матичен број на субјектот ЕМБС 5920922 како и единствен даночен број ЕДБ 4030004526504.

Друштвото делува и учествува во платниот промет под називот:
КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД – Друштво за осигурување на живот

Скратениот назив гласи:

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ

Во правниот момент промет со странство називот на Друштвото е на англиски јазик и се пишува со латинична азбука:

CROATIA INSURANCE – LIFE

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на Ул. СВ. Кирил и Методиј бр.20. кат 2, општина Центар, Република Македонија.

Дополнително, Одборот на Директори во текот на 2014 година, а со цел воспоставување на синергија помеѓу Друштвото и Кроаџа осигурување АД – Друштво за неживотно осигурување како и намалување на оперативните трошоци усвои одлука за затворање на две подружници во градовите Куманово и Кавадарци. Во истите градови, но и регионално низ цела Република Македонија, Друштвото ќе продолжи да делува интензивно во делот на развој на мрежа, но преку подружниците на Кроаџа осигурување – Неживот.

Заштитниот знак на Друштвото е дел од називот на Друштвото кој се користи во правниот промет, како додаток во облик на цртеж со текстуален дел кој е ликовно графичка целина и тоа приказ на едностран цилиндар пресечен на две страни. Под заштитниот знак се наоѓа зборот: КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ.

Со Одлука на Собранието на Акционери, Друштвото е ребрендирано во 2008 година, од Вардар –Кроаџа АД во Кроаџа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот.

Во сопственичката структура при основање на Друштвото, удел имаат три акционери: Croatia osiguranje d.d. Zagreb, Croatia osiguranje d.d. Ljubuški и Вардар осигурување АД Скопје.

Во декември 2007 година извршена е купопродажба на 2.520 акции помеѓу акционерите Croatia osiguranje d.d. Zagreb и Croatia Osiguranje d.d. Ljubuški, со што е зголемен уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во акционерскиот капитал од 36.4% на 70%.

Во декември 2007 година извршена е докапитализација на Друштвото во согласност со измените на Законот за супервизија на осигурување на Р. Македонија во износ од 2,250,000.00 евра, со што е зголемен основниот капитал Друштвото, но и уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во вкупната сопственичка структура на 92.5%.

На 24 ноември 2011 година донесена е одлука за купување акции во Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД (АД за осигурување Вардар). Во декември 2011 година извршена е купопродажба на 2.250 акции од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД, со што Croatia osiguranje d.d. Zagreb поседува 92.5% од вкупниот пакет акции, додека Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот поседува 7.5% сопственички акции. Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот, во согласност со Одлуката донесена на XIII. Вонредна седница на Собрание на акционери, број 02-1483/1 од 29.11.2012 година за продажба на 750 сопствени обични акции со номинална вредност од 100 евра по акција, односно со поединечна продажна цена од 105 евра по акција, на ден 24.12.2012 година доби Решение за давање на одобрување за продажба на сопствени акции по пат на правна понуда за познат купувач (Croatia osiguranje d.d. Zagreb) издадено од страна на Комисијата за хартии од вредност на Р. Македонија.

Croatia osiguranje d.d. Zagreb на ден 08.01.2013 година го уплати вкупниот износ на средства во износ од 78.750 евра, со што стана сопственик на нови обични акции кои претходно беа во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот. По извршената продажба, сопственичката структура изгледа вака:

- Основачка главнина изнесува: 3.000.000,00 евра
- Број на издадени акции: 30.000
- Номинална вредност на акциите: 100,00 евра

Број на акции во сопственост на Croatia Osiguranja d.d. Zagreb: 28.500

Број на акции во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот: 1.500

Во 2008 година, Друштвото го промени начинот на управување од дуалистички во монистички систем на управување.

Одборот на Директори на Друштвото брои 5 члена и во текот на 2015 година, како и на ден 31.12.2015 година работи во следниот состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател, Неизвршен член
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вучковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Главен Извршен Директор
5. Огњен Влажевски, Независен неизвршен член

Ваквата организациска поставеност на Одборот на директори е во согласност со одредбите на член 367 од Законот за трговски Друштва и Статутарните одредби на Друштвото.

Овластено лице на Друштвото со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет е Вилма Учета Дузлевска, Извршен член на Одборот на директори – Главен извршен директор без ограничувања.

3. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА

Од 01.01.2015 година Друштвото усвои нова систематизација и организација која има за цел зголемување на продуктивноста на вработените со воведување на нов систем на исплата на плата по пат на фиксен и варијабилан дел, намалување на фиксните трошоци и подобрување на успешноста на работењето.

Работењето на Друштвото во 2015 година согласно постоечката систематизација организирано е во четири организациони единици:

- Сектор за деловен развој и потпорни процеси;
- Сектор за продажба и развој на мрежа;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Оддел за управување со ризици

Овластен актуар на Друштвото е Гордана Пецељ

Овластен внатрешен ревизор на Друштвото е Мико Кацарски

Внатрешниот ревизор на Друштвото во своето работење е независен од организационите единици и директно е одговорен за својата работа пред Одборот на Директори.

На ден 31.12.2015 година бројот на вработени на Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје е 43 во редовен работен однос со полно работно време и 1 (еден) вработен со скратено работно време.

Табела бр. 1: Стручна спрема на вработените на ден 31.12.2015. година

Вкупен број на вработени	Доктор на науки	Магистар	Висока стручна спрема	Средна стручна спрема
44	1	3	30	10

4. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА ВО 2015. ГОДИНА

Во деловната 2015 година, Друштвото ги продлабочи своите активности на подрачјето на осигурување живот, што му овозможи зацврстување на угледот и афирмација во финансискиот и економскиот амбиент во Република Македонија.

Друштвото одбележа успешна 2015 година со зголемување на вкупната осигурителна премија и значаен пораст во бројот на нови осигуреници. Менаџментот на Друштвото превзема бројни мерки за остварување на планираните деловни политики и остварување на стратешките цели усмерени кон континуирано јакнење на продажните канали преку:

- Зголемување на бројот на надворешни застапници и јакнење на надворешните продажни мрежи преку систем на редовно контактирање, воведни и корективни обуки и семинари;
- Зголемување на бројот на надворешни застапници – водители како поддршка за развој на надворешна мрежа на застапници и соработници;
- Јакнење на човечките ресурси во Секторот за планирање, развој и продажба на животни осигурувања преку континуиран систем на едукации и обуки;
- Јакнење на контролата над деловните процеси, активности и редовно следење на постигнатите продажни резултати;
- Оптимизиран награден програм, а со цел зголемување на продажните резултати и намалување на флукуацијата во овој канал;
- Продолжување на соработката со постојните брокерски куќи и агенции за застапување во осигурување;
- Развој Банко канал на бродажба, започната соработка со една од најголемите банки во РМ – НЛБ Тутунска Банка;
- Маркетинг активности како поддршка на продажбата со цел зголемување на продажбата;
- Започнување на меѓуинституционални соработки со цел зголемување на продажбата;
- Следење на трендот на осигурување, истражување и креирање на дополнителни клиентски ориентирани сервиси и услуги;
- Анализа на пазарот и пласирање на производи блиски до преференциите и потребите на осигурениците.

Продолжија и напорите за посебно внимание во развојот на стратегија на Друштвото, во врска со процесот на градење на сопствена продажна мрежа, како предуслов за соодветен одговор на промените на пазарот за осигурување и потребата за намалување на структурата трошоците на Друштвото, но и за јакнење на сопствениот потенцијал, преку:

- Продолжување на стратегијата – Развој на продажна мрежа, градење на активни структури преку начелото за мрежен маркетинг;
- Задржување на постојните и придобивање на нови застапници кои истовремено ќе имаат и полиса за животни осигурување во Кроациа Осигурување – Живот, кои се продажно ориентирани и активни во градење на сопствена продажна мрежа;
- Спроведување на програм за лиценцирање на надворешни соработници во насока на јакнење на нивниот статус како „застапник“. Усвоениот програм за лиценцирање е редефиниран согласно

промените во законската регулатива за лиценцирање од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување и во тек е постапка за лиценцирање на 50 активни соработници на Друштвото;

- Ефикасен систем за наградување на надворешни застапници, а во согласност со постигнатите резултати / учинок;
- континуиран процес на едукација и менторство над надворешните застапници, а со директно вклучување и надзор на Внатрешни регионални координатори;
- Во согласност со потребите на пазарот, финансиската состојба и стратегијата за развој, Друштвото има регионален вработен во еден од поголемите градови во Р. Македонија.

Во деловната 2015 година, Друштвото примени конзервативна политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви, што како стратегија дава задоволувачки резултати и квалитетен приход од работење во изминатата година.

Квалитетното решавање на штетите, одржување на постојана солвентност и ликвидност и вложување на средствата во согласност со законските прописи и акти на Друштвото, беа цели на Друштвото утврдени со деловната политика за 2015 година.

Посебен акцент во деловната политика на Друштвото за 2015 година беше ставен на континуираниот процес на примена на имплементирани стандарди согласно сертификатот ISO 9001: 2008 , како и нивно постојано подобрување од страна на раководството за управување со квалитет на Друштвото.

Имплементацијата на ISO стандардот претставува конкурентска предност на друштвото Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје, бидејќи со овој процес Друштвото стекна примат на прва осигурителна компанија на македонскиот осигурителен пазар која поседува меѓународен сертификат за квалитет **ISO 9001:2008**.

Во второто полугодие од 2015 година Друштвото имаше втора редовна контрола од страна на LRQA со цел продолжување на ISO сертификатот за квалитет 9001:2008. За време на ревизијата потврдено е дека Друштвото ги задоволува сите критериуми на ISO стандардот и дека сите претходни отворени забелешки се веќе корегирани и затворени.

4.1 Стратешки цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше стратешки цели за период 2015 – 2018 година:

- Задржување на лидерската позиција на пазарот за животно осигурување;
- Формирање на силна интерна продажна мрежа и намалување на уделот на брокерите во вкупната продажба;
- Стратешко поврзување со банка;
- Регионален развој со заеднички настап со Друштвото за неживотно осигурување;
- Имплементација на интегриран информатички систем кој ќе може да го следи растот и развојот на Друштвото;
- Решавање на прашањето за сопствен деловен простор;

4.2 Годишни цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше годишни цели за 2015 година:

- Програм за лицензирање на 50 нови Застапници за осигурување
- Воведување на нови производи, имплементирани во матичната куќа: Криг на животот, Стипендиска рента;
- Намалување на удделот на брокерите во вкупната БПП за 2015 година;
- Реализација на проект со Друштвото за неживотно осигурување: Продажба на полиси за осигурување од незгода со животно осигурување, заедничка маркетинг кампања, заеднички годишен Едукативен Семинар за вработени и застапници во осигурување;
- Регионално ширење со користење на филијалите на Друштвото за неживотно осигурување;
- Подобрување на компензацискиот пакет за лицензирање на Застапници со цел стимулирање на продажба на интерната мрежа;
- Реализација на менторски програм – зголемување на бројот на ментори за развој на сопствена продажна мрежа;
- Реализација на План на продажни промоции.

5. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Вкупениот обем на капиталот на Друштвото заклучно со 31.12.2015 година изнесува **4.714.129,88 евра**.

Табела бр.2: Вкупен обем на капиталот на ден 31.12.2015.

Вкупен капитал	4.714.129,88 евра
Законска резерва	602.106,84 евра
Откуп на сопствени акции	- 158.552,12 евра
Задржана – нераспределена добивка од претходни години	815.913,85 евра
Нето добивка од тековен пресметковен период	454.661,31 евра
Акционерски капитал – редовни акции	3.000.000,00 евра

Со измените и дополнувањата на Законот за супервизија на осигурување од 12 јуни 2007 година прагот на основачкиот е зголемен на 3.000.000 евра, така што тој изнесува 184.131.750,00 денари (3.000.000 евра на денот на уплата на средствата) и е поделен на 30.000 обични акции по номинална вредност од 100 EUR. Сите акции се платени во целост, издадени во нематеријална форма, слободни за пренос и се запишани во Централниот депозитар за хартии од вредност на РМ.

Во согласност со одлуката на Собранието на акционери, на ден 22 декември 2011 година Кроациа Осигурување – Живот АД. Скопје откупи 2.250 сопствени акции по цена од 105 евра (6.458 денари). Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје, во согласност со Одлуката на Собранието на акционери, на ден 29.11.2012 година продаде 750 сопствени обични акции со поединечна продажна цена од 105 евра по акција по пат на приватна понуда за познат купувач (Croatia Osiguranje d.d. Zagreb).

Во продолжение е претставена сопственичката структура на Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје на ден 31.12.2015 година:

Табела бр..3.: Акционерски капитал на ден 31.12.2015.

	Број на акции	% на удел
Croatia Osiguranje d.d. Zagreb	28.500	95,00%
Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје	1.500	5,00%
ВКУПНО	30.000	100%

5.1 Технички резерви

Вкупните технички резерви на ден 31.12.2015 година изнесуваат **1.127.889.029,00 денари (18.311.462,33 евра)**, и тоа:

- Резерви за преносни премии во износ од 7.942.167,00 денари (128.942,38 евра)
- Резерви за штети во износ од 5.175.822,00 денари. (84.030,31 евра)
- **Математичка резерва во износ од 1.114.771.040,00 денари. (18.098.489,64 евра):**

Математичка резерва за мешовито осигурување	923.000.888,00 ден.	14.985.069,95 евра
Математичка резерва за доспеани, неисплатени полиси	10.486.664,00 ден.	170.252,70 евра
Математичка резерва за детско осигурување	145.894.563,00 ден.	2.368.622,02 евра
Математичка резерва за ТБС	6.891.388,00 ден.	111.882,81 евра
Математичка резерва за колективно осигурување	8.422.046,00 ден.	136.733,29 евра
Математичка резерва за ризико	64.127,00 ден.	1.041,11 евра
Математичка резерва за Круг на животот	239.388,00 ден.	3.886,50 евра
Математичка резерва за дополнителен осигурителен износ	19.771.976,00 ден.	321.001,25 евра

Друштвото во извештајниот период изврши вложувања на дел од средствата кои ги покриваат техничките резерви, законски утврдени со член 88 од Законот за супервизија на осигурување, пчитувајќи ги ограничувањата за поединечна содржина во член 89 од Законот.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, Друштвото е должно да одржува адекватност на капиталот соодветно на обемот и видот на работата која ја извршува и врз основа на ризикот на кој е изложено. **На ден 31.12.2015 година Друштвото ги исполнува сите услови за капитална адекватност во животно осигурување.**

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Во согласност со деловната стратегија, Одборот за ризик на Друштвото редовно врши идентификација на можниот ризик, негова проценка, оценка на алтернативите и избор на средства за регулирање и носење и во исто време примена на Одлука.

Во однос на постапката за примена и изработка на консолидирани финансиски извештаи, Друштвото поднесува финансиски извештаи кои реално ја одсликуваат финансиската состојба, финансиското работење и текот на готовината. Сметководствената политика на Друштвото е ускладена со меѓународните сметководствени стандарди.

Друштвото управува со ризикот од осигурување преку границите за стекнување, процедури за одобрување на трансакции кои вклучуваат нови производи или кои ги преминуваат зададените лимити, тарифирање, дизајн на производи и управување со реосигурување. За избегнување на ризикот од осигурување се применуваат следните методи:

- Одбивање од прифаќање во осигурување на понудите кои не ги исполнуваат условите за прифаќање;
- Превентивно избегнување на можни ризици;
- Превземање на ризик само во случај на проценка на мал можен ризик;
- Пренос на ризикот во реосигурување;
- Управување со ризик преку поделба и смалување на ризикот;

Друштвото го пренесува дел од ризикот во реосигурување како би можело да ја контролира изложеноста на загуби и би ја заштитило капиталната основа.

Извештаите за адекватност на резервата, премиите од осигурување како и самопридржајот го изработува именуваниот овластен актуар на Друштвото и истите се во согласност со законските прописи и лимити.

Ускладеноста на средствата за покривање на техничките резерви со регулаторните лимити, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана во таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со пропишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.1: Вложување на средства од математичката резерва на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на математички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	2.844.888,00	46.187,22	0,25%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	203.177.632,00	3.298.621,99	17,93%
Вложувања во државни обврзници	80%	862.745.570,00	14.006.815,03	76,14%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	47.012.941,00	763.262,76	4,15%
Заеми	20%	17.348.652,00	281.658,19	1,53%
Вкупни вложувања		1.133.129.683,00	18.396.545,21	100,00%
Потребно покривање за математичка резерва		1.114.771.040,00	18.098.489,64	
Вишок на покриеноста на математичка резерва		18.358.643,00	298.055,56	101,65%

Табела бр. 4.2: Вложување на средства од техничките резерви на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на технички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	249.998,00	4.058,76	1,31%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	8.000.000,00	129.881,30	42,06%
Вложувања во државни обврзници	80%	8.667.631,00	140.720,40	45,57%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	2.104.580,00	34.168,20	11,06%
Вкупни вложувања		19.022.209,00	308.828,67	100,00%
Потребно покривање за технички резерви		12.463.673,00	202.349,76	
Вишок на покриеност на техничките резерви		6.558.536,00	106.478,90	152,62%

Ускладеност на средствата за покривање на капиталот со регулаторен лимит, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана на таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со пропишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.3: Вложување на средства од капиталот на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на капиталот	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	100%	10.090.574,00	163.822,11	4,48%
Депозити во кредитни институции (Банки)	100%	32.522,00	528,00	0,01%
Вложувања во кеш инвестициски фондови	100%	0,00	0,00	0,00%
Вложувања во државни обврзници	100%	214.944.387,00	3.489.657,18	95,50%
Вкупни вложувања		225.067.483,00	3.654.007,29	100,00%
Основен капитал		260.041.559,00	4.221.817,12	
Минимален основен капитал		184.784.100,00	2.998.771,16	
Повеќе или помалку капитал во однос на минималниот основен капитал		75.257.459,00	1.223.045,96	121,85%
Лимит на солвентност		71.076.904,00	1.153.945,13	
Повеќе или помалку капитал во однос на нивото на лимит на солвентност		188.964.655,00	3.067.871,99	119,11%

Пазарниот ризик се однесува на ризик кој резултира директно или индиректно од флукуацијата и/или нестабилноста на пазарните цени на хартиите од вредност, а вклучува валутен и каматен ризик. Друштвото е изложено на пазарен ризик по однос на вложувањата, односно изложеноста на финансиските инструменти, уделите во инвестициските фондови, како и вложувања во должнички хартии од вредност изложени на каматен ризик. Друштвото го проценува, односно ја мери и контролира изложеноста на пазарниот ризик преку статистички и останати квантитативни мерки на ризикот. Согласно проценетиот ризик документиран во Каталогот за ризик за 2015 година проценет е низок степен на ризик за предметното портфолио.

Друштвото е изложено на кредитен ризик преку вложувањата во должнички хартии од вредност, вложувања во заеми за осигурениците, депозити во банки, побарувања по основ на премија како и преку останати побарувања. Друштвото посветува должно внимание правовремено да ги наплати побарувањата, со континуирано напредување на процесот и технологијата за наплата.

Оперативниот ризик претставува ризик на загуби заради неадекватни или погрешни внатрешни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, грешки на системот или појава на неповолни надворешни настани. Вклучува правен ризик, ризик на информативниот систем, како и ризик од загуби заради неусогласеност со прописите, и истиот е тесно поврзан со останатите ризици на кои е изложено Друштвото. Оперативниот ризик е во корелација со деловниот субјект и присутен е во сите фази на деловниот процес. Управувањето, контролата и следењето на оперативниот ризик се заснова на воспоставеноста на ефикасен контролен механизам, односно на интерни прописи, правилници и процедури за работа со кои јасно се регулираат процесите и деловните активности. Друштвото посебно внимание посветува на управувањето со оперативниот ризик во доменот на ИТ, како и во процесот на штети. Друштвото континуирано работи на унапредување на системот за управување со оперативни ризици, во чија основа е првенствено да се подигне нивото на културата за управување со истите кај сите вработени во Друштвото како и понатамошно подобрување на системот за внатрешни контроли.

Екстерни фактори на ризик – ризици на окружувањето на кои е изложено Друштвото ги опфаќаат следните фактори на ризик: политички, макроекономски, социјални, технолошки, правни (законски промени) и еколошки ризик. Друштвото направи анализа на набројаните екстерни фактори на ризик со согледување на вкупниот профил на ризичност на екстерните фактори на ризик и се утврди дека тие имаат мало влијание на поедини ризици на Друштвото, односно како придвижувачи на поединечни ризици на Друштвото.

Ризикот на ликвидност е дефиниран како ризик за неможност на трансформација на поединечни средства во пари или ризик од неможност за балансирање на куповната моќ од една страна и обврските од друга страна. Друштвото активно управува со ризикот за ликвидност со дневно следење на показателите за ликвидност и прописите на АСО.

Основна цел при управување со финансиските, осигурителните, оперативните и другите ризици е одржување на адекватно ниво на капиталот и техничките резерви и видовите на осигурување имајќи ги во предвид ризиците на кои е изложено. Друштвото активно управува со средствата користејќи пристап кој балансира квалитет, диверзификација, усогласеност на средствата и обврските, ликвидност и принос од вложувањата. Друштвото ги прегледува и одобрува целите на портфолиото, одредува правец на вложувањата, ограничувања и врши надзор над процесот на управување со активата и пасивата. Соодветно

внимание се посветува на почитување на одредбите на Законот за супервизија на осигурување. Друштвото активно управува со своите обврски преку редовно определување на начинот пропишан со правила и со Законот за супервизија на осигурување.

Ризикот од концентрација се однесува на ризикот од концентрација на изложеност на Друштвото на поединци и групи на поврзани субјекти и од збир на изложености поврзани со заеднички фактори на ризик, како што се ист економски сектор или географска област, исти занимањ, а кои имаат голем потенцијал за настанување на штета или загуба. Друштвото спроведе анализа и утврди дека работи со низок концентрациски ризик.

Друштвото изработи акти со кои ќе развие организациска култура за ризици со кои треба да се управува во секојдневното работење. Ова ќе овозможи на Друштвото да воспостави систем за управување со ризици со методот на квантитет, квалитет и начин на управување со ризик.

7. ЛИКВИДНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО

Заради обезбедување на потребните финансиски извори за исполнување на обврските во секое време, Друштвото секојдневно врши проценка на ликвидноста во согласност со методологијата за пресметка на коефициент на ликвидност пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Друштвото во текот на целата година управува со висок коефициент на ликвидност кој на ден 31.12.2015 година изнесува 47,25.

8. НАЧЕЛА НА РЕОСИГУРУВАЊЕ

Со Одлуката донесена на VII/2014 состанок на Одборот на Директори на ден 16.12.2014 година максималниот самопридржај за 2015 година изнесува до 60.000 евра.

Секое склучено осигурување со осигурена сума над 60.000 евра, по основ на ризик во случај на смрт од болест или смрт од несреќен случај, Друштвото ги склучило по проценка на ризикот и потврдување на Одлуката на Одборот на Директори. Што се однесува до реосигурувањето на овие договори, истите ќе бидат предмет на факултативно реосигурување.

Од 01.01.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување на вишокот на ризик во случај на смрт како последиви на несреќен случај о катастрофа сп реосигурителот Guy Carpertner & Company Limited. Договорот ги опфаќа сите активни полиси на Друштвото кои се однесуваат на портфолиото ОЖДС.

Од 01.07.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување во случај на смрт како последица на несреќен случај, лимитот на покритието изнесува 70.000 евра конечна нето штета од еден настан над 30.000 евра конечна нето штета.

Дополнително, Друштвото во второто полугодие од 2015 година склучи три факултативни договори за реосигурување кои во делот на осигурена сума го надминуваат максималниот самопридржај на Друштвото.

9. ОСИГУРИТЕЛНО РАБОТЕЊЕ ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2015 - 31.12.2015 ГОДИНА

Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година заклучно 31.12.2015 година е лидер на пазарот за животно осигурување по бруто полисирана премија со 44,31% пазарен удел. Друштвото е лидер на пазарот и по бројот на полиси – 48% од вкупниот број на полиси на пазарот се склучени преку Кроацيا Осигурување – Живот.

Во текот на 2015 година, согласно податоците и информациите од пазарот, Grawe Osiguranje MK изврши пренос на дел од портфолиото на полиси кои пред 2005 година биле склучени во Grawe Австрија. Ваков пренос може да се очекува и во иднина. Оваа постапка ја загрози лидерската позиција на Кроацيا Осигурување – Живот во Q1 и Q2 2015 година, но зголемена продажба од просекот на пазарот КО успеа да ја врати лидерската позиција во Q3 и да ја задржи истата во Q4.

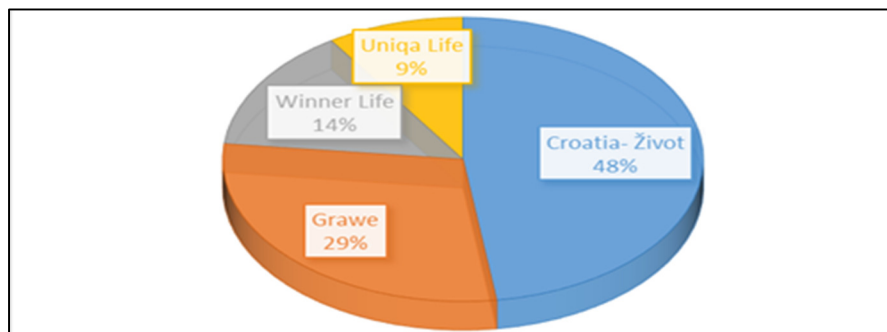
Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година ги реализира своето работење во согласност со:

- Законот за супервизија на осигурување,
- Статутот на Друштвото и останатите важечки законски регулативи во Р. Македонија,
- Усвоената деловна и развојна политика согласно Планот за 2015 година,
- Условите и состојбата на пазарот за осигурителна дејност во Р. Македонија.

Табела бр..5: Пазарен удел на осигурителните друштва за животно осигурување по број на новосклучени полиси на ден 31.12.2015 (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

Croatia- Život	Grawe	Winner Life	Uniqa Life
3.992	2.423	1.171	772

Графички приказ бр.1: Број на склучени полиси на ден 31.12.2015.

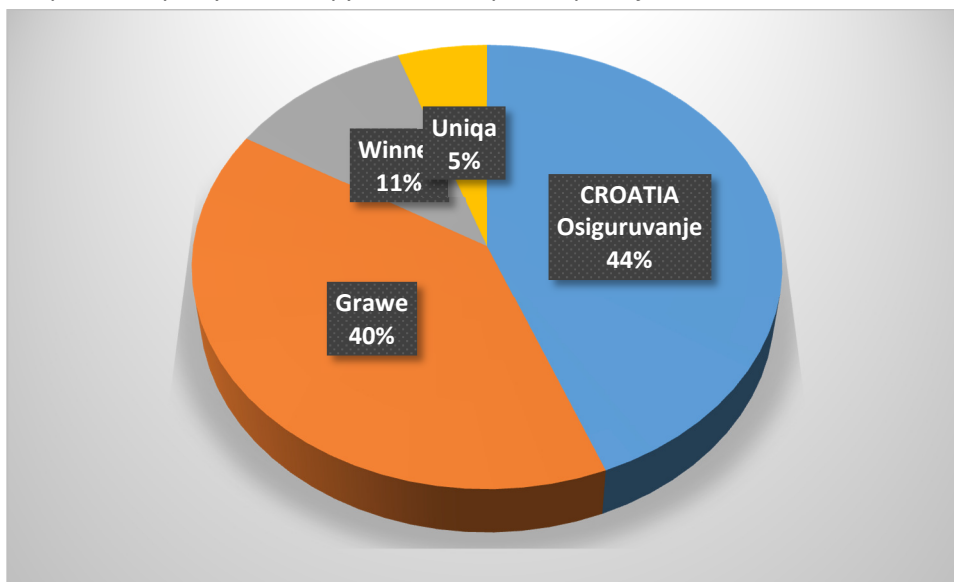
Согласно податоците објавени од Националното биро за осигурување, заклучно со 31.12.2015 година, Друштвото има 44,31% пазарен удел согласно бруто полисирана премија и 48% од вкупниот број продадени полиси за животно осигурување во Р. Македонија. Ова јасно говори дека македонските граѓани во Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје, препознаваат стратешки партнер за носење на одлука за долгорочно штедење и сигурност. Долгорочно наша визија е да останеме лидер на осигурителниот пазар со квалитетот на производите кои ги нудиме и непрекинато подобрување на постојните и развој на нови.

Табела бр.6: Пазарен удел на осигурителните друштва за животното осигурување по пресметана премија на ден 31.12.2015. (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

CROATIA Osiguruvanje	Grawe	Winner	Uniqa
7.864.790 €	7.066.988 €	1.857.238 €	960.586 €

Графички приказ бр.2: Пазарен удел по бруто полисирана премија на ден 31.12.2015 год.

Во деловната 2015 година, Друштвото се фокусираше на исполнување на планираните деловни резултати согласно Планот за работа за 2015 година и приближување на својата стратегија на работење до потенцијалните осигуреници. Притоа, доследно се спроведуваат основните начела на осигурителното работење и се почитуваат законските норми во доменот на осигурување и известување на надзорните државни органи за осигурување.

Развојната стратегија на Друштвото во 2015 година во целост беше насочена кон промоција на животното осигурување, постојано оджување на едукативни обуки и презентации пред потенцијалните осигуреници.

Намалувањето на влијанието на светската економска криза на работењето на Друштвото беше главна задача на менаџментот и вработените во Друштвото во текот на 2015 година. Како одговор на рецесивната состојба, менаџментот превзема бројни мерки за амортизација на негативните влијанија:

- Тековен систем за редовно следење на процесот на наплата.
- Строго дефинирани процедури за работа при добивање на барање за откуп со главен акцент на промена или одложување на одлуката на осигуреникот за откуп на полисата (можност за заем, одложено плаќање).
- Интензивирање на активностите во насока на развој на интерните продажни мрежи што опфаќа одржување на неделни едукативни семинари за регрутирање на нови Застапници за осигурување, но и дополнителна едукација и постојана поддршка на постојните застапници и соработници.
- Иновативен награден програм за надворешни застапници, креиран да ги задоволи потребите на

застапниците со натпреварувачки дух, да ја зголеми нивната лојалност и да го намали ризикот од зголемена флукуација и одлив на кадар во конкурентски надворешни мрежи.

- Продолжување на проектите во доменот на продажбата насочени кон зголемување на продажните резултати: Call Centar“,
- Организирање на продажни промоции на сајмови и слични атрактивни локации во насока на јакнење на продажбата.
- Спроведување на акција за склучување на нови полиси врз основа на договори за осигурување кои се раскинати поради неплаќање.

Друштвото заклучно со 31.12.2015 година, а согласно со препораките на доминантниот акционер и целосното економско окружување продолжи со мерките на стедење, рационализација на работните места и операционализација на вкупните трошоци за работење.

Нашата успешност во работењето е резултат на добрата стратегија и зголеменото работење во насока на квалитет, иновации и развој на сопствената продажна мрежа.

Воведувањето на нови осигурителни производи прилагодени на спечивичните пазарни услови како и создавање на дополнителни вредности кои се клиентски ориентирани се начин на обезбедување одлично работење на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија и задоволување на нашите клиенти.

Во 2015 година нашите напори беа насочени кон Осигурениците, како постоечките така и идните. Создадовме услови за ценовна прифатливост на производите со цел задоволување на потребите на нашите корисници.

Иновацијата, развојот на внатрешните продажни мрежи и будното следење на потребите на пазарот се клучни елементи на нашата деловна стратегија, а со јасно определување за нејзино продолжување и во идниот развој на Друштвото.

9.1 Комерцијален назив на склучените Договори за осигурување во 2015 година во рамки на класите за осигурување

Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на осигурителниот пазар во Република Македонија во 2015 година ги нуди следните производи за осигурување:

- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со дополнително осигурување во случај на смрт како последица од несреќен случај и тешко болна состојба
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување.
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со еднократна уплата на премија.
- Дополнително осигурување од последица на несреќен случај со осигурување на живот.
- Дополнително осигурување од тешко болна состојба со осигурување на живот.
- Детско штедно осигурување.
- Колективно животно осигурување.
- Осигурување на живот во случај на смрт – Ризико ПЛУС Осигурување.
- Cro Link – линкуван производ во соработка со Стопанска банка АД Скопје.

- Доѓивотно осигурување на живот во случај на смрт – Круг на животот.
- Осигурување на живот во случај на упис на факултет - нов производ воведен во Q2, 2015.
- Осигурување на живот во случај на стапување во брак – нов производ воведен во Q2, 2015.

Останатите класи на осигурување на живот од точка 20. До 23 член 5 од Законот за супервизија на осигурување ќе се воведат sukcesивно за време на работењето на Друштвото во идниот период во согласност со пазарните услови и потенцијалните пазарни потреби.

Во 2015 година Друштвото Кроациа Осигурување – Живот и Кроација Осигурување – Неживот потпишаа меморандум за соработка со кој ќе се овозможи вработените на двете Друштва продаваат полиси за осигурување на живот и неживотно осигурување. Меморандумот за соработка ќе се овозможи да искористат во целост продажните мрежи на двете Друштва, а воедно и надворешната продажна мрежа да се упати кон тоа да продава за двете Друштва.

На почетокот на соработката продажните мрежи имаа соодветна обука, двете Друштва назначија одговорни лица за спроведување на проектот.

Заклучно со 31.12.2015. продажните резултати се следни:

1. Реализирана премија за осигурување на живот од вработените и застапниците на Кроација Осигурување – Неживот :
 - од вработените во Кроација Осигурување – Неживот – 1.934 евра БПП
 - од застапниците превземени од Кроација Осигурување – Неживот - 26.385,49 евра БПП

Вкупно Кроациа Осигурување – Живот реализираше 28.319,49 евра БПП од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Неживот
2. Реализирана премија за неживотно осигурување од вработените и застапниците на Кроациа Осигурување – Живот
 - од вработените во Кроациа Осигурување- Живот – 26.165,00 eura
 - од застапниците превземени од Кроациа Осигурување – Живот – 67.831,00 eura

Вкупно Кроација Осигурување – Неживот реализираше 93.966,49 евра премија од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Живот

10. РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО ЗА ПЕРИОД 01.01.2015 - 31.12.2015

Во периодот 01.01.2015 - 31.12.2015 година Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, оствари вкупно заработена премија во износ од **483.507.054,00 денари (7.849.815,88 евра)** што преставува раст од **26,72%** во однос на истиот период минатат година.

Приход од вложување на капитални средства и технички резерви, вкупно изнесува **61.632.007,00 денари (1.000.605,69 евра)** што преставува раст од **10,85%** во однос на истиот период минатат година.

Вкупниот приход остварен во периодот од 01.01.2015 -31.12.2015 година изнесува **545.721.563,00 денари (8.859.878,58 евра)** што преставува раст од **24,82%** во однос на вкупните приходи за истиот пртиод во 2014 година.

Бруто добивката на ден 31.12.2015 година изнесува **32.201.462,00 денари (522.795,99 евра)** што преставува раст од **36,41%** во однос на бруто добивката остварена во истиот период во 2014 година.

10.1 Развојни покаатели за работење на Друштвото

Компанијата веќе 10 години работи успешно и главна стратешка цел и определување и понатаму останува задржување на трендот на раст, односно освојување на поголем дел од пазарот и голем удел во целокупната премија на животното осигурување на македонскиот пазар.

Табела бр.7: Приказ на движење на годишниот приход, бруто добивка, годишни трошоци за настанати штети, откупи и математичка резерва (во евра)

Период (од/до)	Приход од продажба (во евра)	Приход од вложување (во евра)	Бруто добивка (во евра)	Трошоци за осиг.случаи (штети+откупи) (во евра)	Трошоци за математичка резерва (во евра)
01.01.2011 31.12.2011	3,244,075.07	583,755.04	239.458,76	284,486.68	1,695,702.66
01.01.2012 31.12.2012	3,943,719.82	612,379.35	351.745,22	370,352.81	1,999,226.98
01.01.2013 31.12.2013	5,093,038.09	662,095.13	366,769.65	621,836.94	2,552,567.89
01.01.2014 31.12.2014	6,205,860.05	904,349.79	383,965.60	753,509.84	3,422,744.21
01.01.2015 31.12.2015	7,849,815.88	1,000,605.69	522,795.99	1,247,648.99	4,418,880.08

Од податоците прикажани во табела бр.7 јасно може да се види континуиран раст како во премијата на Друштвото, така и во делот на трошоците за осигурани случаи и математичка резерва. Посебно е забележан висок раст на приходите од премија во Q4/2015 година.

10.2 Финансиски показатели

10.2.1 Биланс на успех за период 01.01.2015 - 31.12.2015 (Пресметка на добивката и загубата за 2015 година)

Според резултатите од работењето со состојба на ден 31.12.2015 година Кроациа Осигурување –Живот ад Скопје, ги оствари следниве резултати:

1. Вкупни приходи:	545.721.563,00 MKD (8.859.878,58 EUR)
2. Вкупни расходи:	513.520.101,00 MKD (8.337.082,59 EUR)
3. Бруто добивка:	32.201.462,00 MKD (522.795,99 EUR)

ПРИХОДИ

Ставки на приходи	Учество (%)
Приходи од осигурување	88,60%
Приходи од вложување	11,29%
Останати приходи	0,11%
Вкупно	100.00%

Во остварените вкупни приходи во текот на 2015 година најголем удел (**88,60%**) завземаат **брuto приходите остварени од продажба** на полиси за животно осигурување, во износ од **483.507.054,00 МКД (7.849.815,88 ЕУР)**.

Финансиски приходи (приходи остварени од управување со капитални средства и технички резерви) изнесуваат **61.632.007,00 МКД (1.000.605,69 ЕУР)**, односно нивниот дел во вкупните приходи изнесува **11,29%**.

Останати приходи изнесуваат **582.502,00 МКД (9.457,01 ЕУР)** нивниот дел во вкупните приходи изнесува **0,11%**.

РАСХОДИ

Ставки на расходи	Процент (%)
Трошоци за осигурени случаи	14,97%
Промени во математичката резерва	53,00%
Трошоци на осигурување	21,39%
Останати административни трошоци	9,05%
Трошоци на вложување	1,22%
Исправка на вредноста на побарувањата	0,37%
Вкупно	100,00%

Трошоците за штети, **доживувања, откуп на полисите и промена на резервирани штети** се во висина од **76.848.565,00 МКД (1.247.648,99 ЕУР)**, односно учествуваат со 14,97% во вкупните расходи во периодот на кој се однесува извештајот.

10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година

Друштвото во 2015 година продолжи да применува политика на транспарентен систем на исплата на штети пријавени од нашите осигуреници. Исто така Кроациа Осигурување Живот АД, Скопје во текот на 2015 година пристапи кон периодот на решавање и ликвидација на штетите по сите основи, со цел зголемување на задоволството на осигурениците. Во делот на статистиката на штетите бојот на вкупно пријавени случаи по категории е прикажан во табелата подолу.

Друштвото во 2015 година предложи да го применува транспарентен систем на исплата на штети,

Табела бр. 8: Вкупно пријавени штети во 2015 година

	Вкупно пријавени штети во 2015	Ликвидирани штети	Одбиени штети	Резервирани штети
Вкупно	386	224	119	43
Незгода	346	200	107	39
Смрт	22	16	3	3
ТБС	18	8	9	1

Во текот на 2015 година се исплатени 15 штети за пријава на смрт од болест и 1 штета за смрт од несреќен случај и вкупниот износ за исплата изнесува 3.266.728,00 денари (53.031 евра), за ТБС се исплатени 8 пријави и износот за исплата изнесува 1.699.767,00 денари (27.594 евра) и за штети пд незгода исплатени се 200 штети во вкупен износ од 5.281.215,00 денари (85.734 евра).

Преглед на ефикасно решавање на штети по класи на осигурување во 2015 година:

Табела бр. 9: Вкупно решени штети во 2015 година

Интерна поделба на класи на осигурување	Вкупно пријавени штети во 2015 г.	Позитивно решени штети	Одбиени штети	Вкупно решени штети	Штети во резервација	Ефикасно решавање на штети 5:2
1	2	3	4	5	6	7
Живот	22	16	107	19	3	95,00
Несреќен случај	346	200	3	306	39	89,21
ТБС	18	8	9	17	1	94,44

Преглед на ефикасноста во решавањето на штети:

Табела бр. 10: Процент на решени штети во 2015 година

Ред.број	Опис	01.01.2014 – 31.12.2014	01.01.2015 – 31.12.2015	Индекс 4:3
1	2	3	4	5
1	Вкупно пријавени штети во тековниот период	312	386	123,72%
2	Позитивно ликвидирани штети	196	224	114,29%
3	Одбиени штети	92	119	129,35%
4	Вкупно решени штети	288	343	119,10%
5	Вкупно штети во резервација	24	43	179,17%
6	Процент на решени штети во тековната година (4:1)	92,31%	88,86%	96,26%

Во 2015 година вкупниот број на пријавени претставки изнесува 108.

По основ на настаната смрт од болест 7 претставки од кои 6 се одбиени и 1 претставка е исплатена. По основ на смрт од несреќен случај поднесени се 3 претставки од кои 2 се одбиени и 1 е позитивно решена. По основ на оштетни побарувања од настаната незгода примени се вкупно 97 претставки од кои 56 се позитивно решени, 40 се одбиени и 1 претставка е во резервација. По основ на тешко болна состојба во 2015 година имаше само 1 претставка и истата е решена позитивно.

Друштвото во 2015 година води 2 судски процеси од кои 1 е решен негативно на крајот од 2015 година кои се однесуваат на пријава на смртен случај, а другиот процес е се уште во процедура и изнесува 36.900,00 денари (600 евра).

Вкупно во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 годинс, реализиран износ за откупи изнесува **31.318.466,00 денари (508.460,40 евра)**.

Во структурата на вкупните расходи, промената во математичката резерва, на ден 31.12.2015 година изнесува **272.179.593,00 денари (4.418.880,08 евра)** или **53,00%** од вкупните расходи.

Трошоците за стекнување на осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година изнесуваат **109.859.637,00 денари (1.783.589,12 евра)** или **21,39%** од вкупните расходи. Структурата на поединечните удели е следнава:

Провизија	84.421.611,00 денари (1.370.598,62 евра)
Маркетинг	5.183.392,00 денари (84.153,21 евра)
Останати трошоци	20.254.634,00 денари (328.837,29 евра)

Општи и административни трошоци во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година изнесуваат 46.466.724,00 денари (754.394,84 евра), што преставува 9,05 % од вкупните расходи.

Поединечните трошоци во оваа група на трошоци се следниве:

<u>Амортизација</u>	<u>3.151.398,00 денари</u>	<u>(51.163,46 евра)</u>
<u>Бруто плата на вработените</u>	<u>14.478.491,00 денари</u>	<u>(235.060,66 евра)</u>
<u>Закупнина за деловен простор</u>	<u>3.765.055,00 денари</u>	<u>(61.126,28 евра)</u>
<u>Останати трошоци *</u>	<u>25.071.780,00 денари</u>	<u>(407.044,44 евра)</u>

Во врска со анализата на трошоците за осигурување и општи и административни трошоци мора да се напомене дека на барање на Кроациа Осигурување ад Загреб, при крајот на 2015 година направена е поделба на трошоците за плата на вработените во позадина и на вработените во продажба. Планот за бруто плата за 2015 година изработен е како кумулативен број, но не е подолен во согласност со барањето за подлеба во 2015 година. Во планот за плата за 2016 година е направена поделба на планот на платите вработени во продажба и на платите за вработените во позадина.

Табела бр. 11: Реализација на план за Q4/2015 и споредени подароци Q4/2015 :Q4/2014.	Реализација 31.12.2015 МКД	Реализирано 31.12.2015 ЕВРА	План за реализација 2015 ЕВРА	Индекс на реализација на план 31.12.2015	Реализирано 31.12.2014 МКД	Реализирано 31.12.2014 ЕВРА	Индекс 2015/2014
Приходи од премија	483.507.054	7.849.815,88	6.489.995	120,95	381.544.964	6.205.860,05	126,49
Приходи од осигурување	484.429.360	7.864.789,67	6.504.999	120,90	384.706.405	6.257.281,15	125,69
Реосигурување	-1.473.259	-23.918,60	-35.000	68,34	-1.860.575	-30.262,40	79,04
Промена во бруто резерва за преносни премии	-61.054	-991,22	19.000	-5,22	-1.216.052	-19.779,19	5,01
Промена во резерва за преносни премии, удел на реосигурителот	612.007	9.936,03	996		-84.814	-1.379,51	-720,26
Приходи од вложувања	61.632.007	1.000.605,69	805.239	124,26	55.600.691	904.349,79	110,64
Приходи од камата	52.499.975	852.345,66	791.225	107,72	44.604.430	725.494,70	117,48
Нереализирана добивка од вложувања по фер вредност преку биланс на успех	17.521	284,46	0	0,00	13.865	225,52	0,00
Приход од капитална добивка	2.076.279	33.708,73	3.640	926,06	6.752.684	109.832,96	30,69
Позитивни курсни разлики	7.038.232	114.266,84	10.374	1.101,47	4.229.712	68.796,61	166,09
Останати приходи	582.502	9.457,01	4.500	210,16	66.435	1.080,57	875,19
Вкупни приходи	545.721.563	8.859.878,58	7.299.734	121,37	437.212.090	7.111.290,41	124,59
Трошоци за осигурени случаи	76.848.565	1.247.648,99	1.152.544	108,25	46.326.840	753.509,84	165,58
Штети	13.667.321	221.891,19	197.492	112,35	9.629.863	156.630,51	141,67
Откупи	31.318.466	508.460,40	382.747	132,85	30.527.385	496.530,41	102,40
Доживувања	31.240.283	507.191,09	491.436	103,21	3.345.111	54.408,50	932,19
Резерви за штети	622.495	10.106,31	80.869	1.249,71	2.824.481	45.940,41	22,00
Промена во математичка резерва	272.179.593	4.418.880,08	3.388.110	130,42	210.435.106	3.422.744,21	129,10
Трошоци од осигурување	110.391.496	1.792.223,94	1.172.063	152,91	98.722.802	1.605.734,45	111,61
Провизии	84.421.611	1.370.598,62	993.402	137,97	82.302.006	1.338.648,86	102,39
Маркетинг	5.183.392	84.153,21	85.500	98,42	5.009.190	81.474,89	103,29
Надомест за деца	83.471	1.355,17	2.390	56,70	2.787.492	45.338,79	2,99
Останати трошоци за осигурување	20.703.022	336.116,94	90.771	370,29	8.624.114	140.271,92	239,62
Општи административни трошоци	45.929.947	745.680,18	958.421	77,80	53.194.219	865.208,32	86,19
Бруто плати и стимулации	14.478.491	235.060,66	577.406	40,71	26.164.025	425.560,01	55,24
Останати административни трошоци	31.451.456	510.619,52	381.015	134,02	27.030.194	439.648,32	116,14
Трошоци од вложувања	6.276.528	101.900,46	20.298	502,02	5.227.465	85.025,15	119,85
Исправка на вредност на побарувањата	1.893.972	30.748,94	0	0,00	-761.376	-12.383,84	-248,30
Вкупни расходи	513.520.101	8.337.082,59	6.691.436	124,59	413.145.056	6.719.838,13	124,07
Бруто добивка	32.201.462	522.795,99	608.298	85,94	24.067.034	391.452,28	133,55
Данок на добивка	4.196.735	67.884,25	61.560	110,27	3.989.818	64.894,72	104,61
Нето добивка	28.004.727	454.911,74	546.737	334,66	20.077.216	326.557,56	139,31

Табела бр.12.:Показатели на работењето на Друштвото на ден 31.12.2015 година

Показатели на работењето 31.12.2015 во ЕУР	Кроациа Осигурување – Живот а.д., Скопје
Бруто добивка	522.795,99
Број на вработени врз основа на работни часови	43,25
Продуктивност на работењето (добивка по вработени)	12.087,77
Економочност на работењето (приходи/расходи)	1,06
Бруто профитна маржа (бруто добивка/вкупни приходи)	5,90

Табела бр.9 ја прикажува реализацијата на поставениот План за работење на Друштвото на ден 31.12.2015 година, но и податоко за работењето за Q4.2014 и Q4.2015 година.

Врз основа на податоците од табелата може да се заклучи дека Друштвото на ден 31.12.2015 година го реалирало поставениот план на вкупни приходи, но и планот на добивка.

Врз основа на резултатите донесени се следниве заклучоци:

- За периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, Друштото има реализирано бруто добивка од **522.795,99 евра, што преставува надминување на** Планот за Q4.2015 во износ од **85,94%**. Друштвото се усогласи со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурување на РМ во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва за околу 184 илјади евра. Рок за прилагодување беше 31.12.2015 година, но Друштвото прилагодувањето го спроведе низ P&L во Q1 i Q2.2015, што резултираше со намалување на бруто добивката на 31.12.2015 година.
- Приходот од осигурувањето на ден 31.12.2015 година изнесува **7.849.815,88 евра**, што во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година преставува **раст од 20,95%**.
- Приходот од вложување на ден 31.12.2015 година забележува **раст за 24,26%** во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесува **1.000.605,68 евра**.
- Вкупните приходи на ден 31.12.2015 година изнесуваат **8.859.878,58 евра**, што преставува раст од **21,37%** од планиранит приходи за периодот на кој се однесува извештајот.
- Трошоците за осигурени случаи изнесуваат **1.247.648,99 евра**, што преставува раст во однос на Планот за Q4, во износ од **8,25%**.
- Трошоците за промените во математичката резерва забележуваат раст за **30,42%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесуваат **4.418.880,08 евра**. Друштвото во второто тромесечие има зголемување на издвоените средства за математичка резерва во однос на планот, поради усогласување со подзаконската регулатива.
- Трошоците за осигурување забележуваат раст во износ од **52,91%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година како резултат на зголемената продажба во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, како и поради извршената поделба на бруто платат на вработените во продажба и позадина на крајот на 2015 година.
- Останатите трошоци за осигурување се во согласност со планот, одосно вкупната реализација е 77,80%, **поради извршената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурување.**

- Трошоците на вложувањето забележуваат раст од **402,02%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, поради раскнижување на негативни курсни разлики во износ од 99.297,37 евра, износ на кој Друштвото не може да влијае. Големиот процент на надминување на планот, е пред се резултат на малиот вкупен износ на овие трошоци во евра (101.900,45 евра).

Врз основа на анализата донесени се следниве заклучоци:

- Приходите од премија во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година забележува **раст од 26,49%**.
- Приходите од вложување во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година, забележан е **раст од 10,64%**. Друштвото применува конзервативна политика на вложувања со цел долгорочно, стабилно и профитабилно работење.
- Трошоци за осигурени случаи забележува раст од **65,58%** и Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година. Овој процент е поголом пред се поради тоа што Друштвото оваа година започна со исплата на првотр истеците на поисте, и во периодот од 01.01.2015 - 31.12.2015 година исплатено е **507.191,09 евра**.
- Промена во математичката резерва на портфолиото во периодот од 2009 – 2015 година пресметани се по Zillmer методот што е препорачано од Актуарот од Croatia Osiguranja АД Загреб, но како резултат на поголема продукција и одвојување поради усогласување со подзаконската регулатива, забележува пораст од **29,10%** во споредба со истиот период мината година.
- Трошоците на осигурување во Q4/2015 година покажува раст од 11,61% пред се поради зголемената продукција и исплатените провизии и промена на евиденцијата на бруто платата на вработените.
- Општите и останати административни трошоци во Q4.2015 се во согласност со планот, односно вкупната реализација изнесува **86,19% пред се поради направената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурувањето**.
- Трошоците на вложување забележуваат раст од **19,85%** во однос на истиот период минатата година, пред се поради раскнижување на голема негативна курсна разлика во Q2 и Q3/2015 година, ова е трошок на кој Друштвото не може да влијае.
- Во периодот од 01.01.2015 – 31.12.2015 година Друштвото оствари бруто добивка од **522.795,99 евра или за 33,55%** поголема од реализираната добивка за истиот период во 2014 година, и покрај вонредното зголемување на математичката резерва за околу 184 илјади евра во Q1 и Q2/2015 и усогласување со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурувањето во РМ, во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва.

Согласно заклучоците може да се констатира дека како резултат на зголемен обем на продажба на полиси за животно осигурување, Друштвото забележува зголемен обем на целокупното работење. Зголемување на портфолиото на полиси за животно осигурување и остварените приходи од вложувањата, го амортизираа трошокот за откуп на полисите за животно осигурување и вонредното зголемување на математичката резерва.

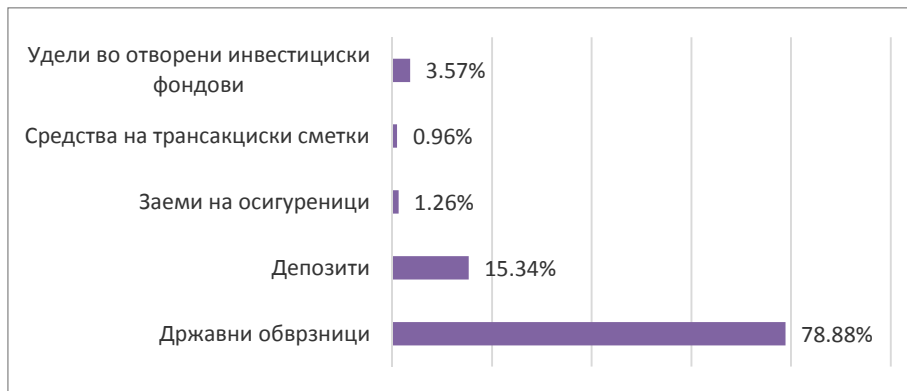

11. ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА И ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ

Вложувањето на Осигурителните Друштва е строго регулиран со Законот за супервизија на осигурувањето во Р. Македонија. Имајќи ги во предвид сите значајни насоки за управување на вложувањето, Друштвото усвои стратегија и модел на вложување која придонесува за остварување на планираните приходи од вложувањето и воедно овозможува долгорочно, стабилно, солвентно и профитабилно работење.

И покрај сите законски можности за вложување на капиталните средства и резервите, Друштвото применува конзервативна стратегија на вложување. Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје ги превезема сите превентивни мерки за намалување на евентуалните негативни последици од глобалната економска криза. Од вкупно вложените средства **84,36%** се со девизна валута (ЕУР).

Графички приказ бр.3.:Преглед на вложените капитални средства и технички резерви на ден 31.12.2015 година

Друштвото внимателно ја следи ситуацијата на домашните и на странските пазари на капитал и постојано работи на прилагодување на вложувањата кои се изложени на потенцијални загуби поради промена на каматните стапки и останатите промени на пазарните услови.

12. РАЗВОЈНИ ПРОЕКТИ ВО 2015 ГОДИНА

Во 2015 година Друштвото продолжи со реализација на проекти кои биле реализирани во 2014 година, кои според остварените резултати се покажале како високо профитабилни проекти, од аспект на враќање на инвестираните средства и зголемување на продажбата. Како позначајни се следниве:

- **„НЕЈРЕДОВЕН ПЛАЌАЧ ВО 2015 ГОДИНА“:**
Со цел зголемување на наплатата и продолжување на традицијата за грижа на корисниците на животна осигурување, на крајот на 2015 година повторно ќе го наградиме најредовниот плаќач на премија на животна осигурување.
- **„КАЈ НАС ВАШАТА ЛОЈАЛНОСТ ВРЕДИ ПОВЕЌЕ“**
Во насока на нудење на дополнителни поволности и бенефиции на нашите клиенти, во 2011 година го започнавме проектот, каде што на нашите клиенти им овозможуваме попуст на бројни продажни и услужни локалитети со користење на картичката за лојалност на Кроаци Осигурување – Живот. Овој

проект преставува уште еден начин за подобрување на грижата за нашите корисници. Поради атрактивноста на проектот и заинтересираноста на трговците за ваквиот вид на соработка, континуирано се зголемува бројот на соработници. Проектот кој започна во 2011 година постојано се развиваше и во јуни 2015 година Друштвото ја воведо GOLD Loyalty Card со посебни поволности за ВИП клиентите.

- **НАГРАДНА ИГРА „КОКО ВЕ НОСИ ВО DISNEYLAND“**

Во насока за зголемување на продажбата на детското штедно осигурување и подобрување на грижата за корисници го воведовме проектот „Коко ве носи во Disneyland“. Сите деца кои во текот на годината ќе станат наши осигуреници се учесници во наградната игра „Насреќно дете“ и се потенцијани добитници на наградно патување во Disneyland. Најсреќните, по случаен избор ги бирале на крајот на годината.

- **ON LINE ПЛАЌАЊЕ**

Во 2012 година Друштвото ја воведо услугата on line плаќање на премијата, услуга која наида на одлични реакции на постоечките и потенцијаните осигуреници. Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје единствена осигурителна компанија на пазарот која нуди можност за on line плаќање на премијата.

- **MY CRO ACCOUNT апликација**

Во насока на постојано подобрување на грижата за корисниците ја воведовме апликацијата која преставува web интегрирано решение, кое на нашите Осигуреници им овозможува on line пратење на состојбата на полиста за животното осигурување, а на нашите Застапници им овозможува пратење на нивните активности. Во 2014 година апликацијата е надградена со нови функционалности во делот на застапници/соработници со цел поголема мотивираност на надворешната мрежа, со прикажување на рејтингот на реализација апликацијата.

Во 2015 година направена е нова надградба на апликацијата My Cro Account, направено е интегрирање на следењето на состојбата на полисата и on-line плаќањето и е овозможено редовно ажурирање на податоците.

- **ВИЕ ПРЕПОРАЧУВАТЕ – НИЕ НАГРАДУВАМЕ**

На крајот на 2012 година Друштвото започна со проект со кој дополнително се наградува лојалноста и довербата на осигурениците, изразена преку нивниата препорака за брендот Кроациа Осигурување Живот. Проектот има за цел да ги стимулира постојаните осигуреници да во кругот на нивните најблиски да ги препорачаат бенефитите кои ги препознале од животното осигурување и довербата која ја стекнале во Друштвото, а за тоа ќе бидат наградени. Реализацијата на овој проект продолжува и во 2015 година.

- **УЧЕСТВО НА САЕМИ**

Со цел пријближување на таргет групата, Друштвото и оваа година, преку својот информативен пулт, ги промовираше своите производи за осигурување на живот, на еден од најпосетените саеми – САЕМ ЗА МЕБЕЛ. Учеството на саеми и промоциите ќе продолжат и во наредниот период.

- **ПРОДАЖНИ ПРОМОЦИИ**

Во изминатите години продажните промоции се покажаа како ефикасен и ефективен начин на продажба и затоа Друштвото и во 2015 година продолжи со нивна реализација но на различен начин, со мал број на

промоции таргетиран е поголем број на потенцијани осигуреници. Заклучно со 3.12.2015 година одржани се вкупно 80 продажни промоции. Во овој период беа организирани промоции на седлнине локации:

- Промоции во детски гардинки.
- Промоции за време на каренвалот во Струмица.
- Промоции во трговски центар во РМ - Skopje City Mall.
- Промоции во трговски центар во РМ - Capitol Mall.
- Промоции во игротеки.
- Промоции за време на саем за мебел.
- Промоции во Зоолошка градина.
- Промоции во тениски клубови.
- Промоции во основни училишта.
- Промоции на туристички локации.
- Промоции на детски фестивали.
- Едукативен караван во детските гардинки по повод дебот на штедење и осигурување во октомври и ноември 2015 година.

■ СИГУРНОСТ КАКО МАЈЧИНСКА ПРЕГРАТКА

Во насока на поголема афирмација на производитите и брендот Кроациа Осигурувањер – Живот а.д. Скопје во 2013 година започнавме соработка со првата приватна болница во РМ, Ремедика-Скопје. Планирано е да се започне со меѓу-институционална соработка како алтернативен канал на продажба во насока на остварување на директен контакт со клиентот (потенцијалниот осигуреник). Крајните очекувања од овој проект се позитивно влијание на продажните резултати на Друштвото.

■ КРОАЦИА ПРИЈАТЕЛ НА ЗООЛОШКАТА ГРАДИНА

Зоолошката градина во Скопје и Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје, имаат за цел едукација на децата и другите целни групи во насока на подобрување на воспитно образовниот и културениот живот. Во насока на афирмација на производот Коко детско штедно осигурување, Друштво реализираше промотивни активности во Зоолошката градина во Скопје. Оваа соработка преставува уште еден начин да се оствари директен контакт со потенцијаната таргет група во насока на зголемување на продажбата.

■ ПРОГРАМА БЕНЕФИЦИЈА ПЛУС

Водени од фактот дека вредностите и достигнувањата на компанијата, зависат пред се од вработените, Друштвото на своите лојални вработени им овозможува дополнителни бенефиции преку Програмата Бенефиција Плус. Програмата на вработените им нуди одредени дополнителни бенефиции, а дополнително секој месец се наградува најдобриот вработен, соред однапред определени критериуми. Целта на оваа програма е пред се зголемување на мотивацијата, намалување на флукуација и овозможување подобра работна атмосфера помеѓу вработените.

■ ПРОМЕНА НА LOYALTY НАГРАДНИОТ ПРОГРАМ

Со цел намалување на трошоците по основ на наградите, но истовремено и задржување на наградниот програм како дополнителна стимулација, мотивација и задржување на постојаните застапници на надворешната продажна мрежа како и привлекување на нови потенцијани застапници, Друштвото во 2015 година продолжи со измените на Loyalty наградниот програм

Превземени се следниве промени:

- Промена на наградите за менторите (се зголемува барањето на бројот на активни гранки во мрежата).
 - Воведена е награда за најдобра структура на квартално ниво.
 - Награда за најдобар застапник за 2015 година
 - Награда за најдобар застапник за секој квартал – во согласност со реализација на БПП
 - Наградување за број на полисирани полиси за еден месец
- **Презентирање на програмата пред застапниците / соработниците.**
Друштвото во 2015 година предложи со своите залагања кај државните органи за иницирање на даночно ослободување за животното осигурување и добивање ист даночен и законски третман како и третиот дополнителен пензиски столб, кадешто има ослободување од персонален данок на доход. Друштвото и во наредните години ќе продолжи со залагање за даночно ослободување на животното осигурување.
- **СОРАБОТКА СО DINERS CLUB INTERNATIONAL**
Друштвото во Q2, 2015 воспостави соработка со Diners Club International за плаќање на полиси за жосигурување на живот со издавање на кобрендирана картичка Croatia&Diners. Кобрендираната картичка овозможува посебни привилегии на осигурениците. Со оваа соработка Друштвото овозможува сигурна и редовна наплата на должната премија во период од најмалку една година и вооедно намалување на трошоците за наплата на премијата.

13. ЕДУКАЦИЈА НА ВРАБОТЕНИТЕ ОД 01.01.2015 ДО 31.12.2015 ГОДИНА

Со развој и долгогодишно искуство на Друштвото се појавува потреба за континуирано вложување во развој на човечките ресурси на Друштвото. Со таа цел од 01.01.2015 година поддржан е нов начин на управување и менаџирање на градење на кариерата на вработените, односно поставени се темелите на Кроација Академијата на еден друг начин.

Целта на Кроација Академија е грижа за едукативниот развој и стрчна надоградба на сите вработени, што воедно значи развој и напредок на Друштвото во целост.

За успешно работење не се доволни компетенции кои вработените ги поседуваат, неопходно е нивно понатамошно усовршување и унапредување, кое произлегува од потребата за успешно совладување на работните задачи.

Позитивното влијание од ефективните обуки се гледа од фактот што, вработените кои биле на обука може значајно да се забележи рационализација на работата, односно квалитетните и адекватни обуки на вработените придонесува до подобри резултати кај вработените.

Во периодот од 01.01.2015 до 31.12.2015 година во Друштвото се спроведени повеќе обуки и тоа на следниве теми:

- Градење на продажната мрежа на осигурирањето на живот.
- Развој на продажни техники за осигурување на живот.
- Осигурување и сигурност во ИТ системот.
- Архивско работење.
- Управување со ризици и промени.
- Обука за актуарство, рентни талици за смртност.

- Обука за реосигурување.
- Продажба на животно осигурување.
- Обука за заштита на личните податоци.
- Управување за внатрешна ревизија и управување со внатрешните ризици.
- Insurance Risk Management.
- Пресметка и подготовка за SRC i MRC
- Обука за припрема на корпоративни секретари во компанијата.
- Систем на управување со ризици и ORSA
- Обука за изработка и имплементурање на проекти.
- Information Security Manager ISO27001

14. МАРКЕТИНШКИ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2015. – 31.12.2015.

Маркетинските активности кои се спроведени во 2015 година беа усмерени за зголемување и задржување на пазарниот удел на Друштвото во сите сегменти на работење и оставрување на позитивни финансиски и деловни цели на Друштвото.

Согласно одобраниот план за маркетинг активности за 2015 година, фокусот е ставен на BTL и ATL активности со цел зацврстување на позицијата на брендот, зголемување на свеста на луѓето за потребата од животна осигурување, зголемување на бројот на потенцијални осигуреници, поволности зголемување на застапничката мрежа, зголемување на дополнителните поволности за осигурениците и подобрување на грижата за корисници.

Правци на маркетиншките активности кои се применувани во 2015 година:

- Задржување на постоечките осигуреници и застапници.
- Зголемување на бруто полисираната премија.
- Привлекување на нови потенцијални осигуреници и застапници.
- Фокус на обучување на ментори/ водители на надворешната застапничка мрежа.

Активности за постигнување на целите:

- Маркетинг акции – Организирање на проекти за директен контакт со потенцијаните осигуреници. Организирање на продажни промоции на фреквентни локации, чија цел е контакт со потенцијалните осигуреници. На крајот на 2015 година Друштвото започна соработка со еден од најреномираните интернет портали во земјата, со кој започнавме проект за непосреден контакт со потенцијалните осигуреници.
- Иновација во loyalty наградниот програм за надворешните застапници – грижа за застапници. Во 2015 година воведени се промени во програмата за застапници со цел поголема мотивираност на надворешната продажна мрежа.
- Поголема промоција на постоечкото портфолио на производи, дополнителни вредности и услуги. Спроведување на продажни и наградни акции со цел зголемување на продажбата и поголема афирмација на портфолиото на производи на Друштвото.
- Соработка со позната личност, како заштитно лице на Друштвото. Во 2015 година Друштвото започна соработка со една од најдобрите македонски изведувачи – Елена Ристевска, која во следните две години ќе биде заштитно лице на Друштвото, преставувајќи го на голем број на манифестации, промоции, маркетинг материјали и сл.

По повод исплата на првите полиси за доживување, како и по повод десет годишнината на постоење на Друштвото на македонскиот пазар, Друштвото во 2015 година спроведе маркетинг и ПР кампања.

Маркетинг и ПР кампањата ги опфати следниве активности:

- Продажни промоции и акции.
- Радио реклама.
- Печатени материјали - флаери.
- Медиумска реклама во дневни и неделни весници.
- Организирање настани од продажен карактер.
- Брендирање на градски автобуси.
- Наградни акции.
 - Електронски news letter.
 - ПР текстови во дневни весници.
 - Прилози во информативни вести на национални телевизии.
 - Банери на интернет портали.
 - ПР текстови на интернет портали.
 - Интервјуа на Генерален Директор во економски списанија.

Маркетинг и ПР кампањата по повод исплата на првите полиси за доживување и дестодинината од остоење на Друштвото на македонскиот пазар беше заокружена со организирање прес конференција за медиумите и гламурозна прослава која одговара на брендот кој го застапуваме, за осигурениците и блиските соработници на Друштвото.

Маркетинг активностите во 2015 година во целост се усмерени за зацрстување на позицијата на брендот која веќе ја има во однос на конкуренцијата.

Друштвото планира и во наредната година поголем дел од маркетинг активностите ќе ги усмери на ATL активности со цел подигнување на светса на луѓето за потребата од животна осигурување.

15. РАБОТА НА ОРГАНОТ НА УПРАВУВАЊЕ

Одборот на Директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година работеше во состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вуќковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Генерална извршна директорка
5. Огњен Блажевски, Неизвршен член

Одборот на директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година одржа 5 состаноци и донесе вкупно 49 Одлуки, со кои уредува работењето на Друштвото, со кои се створени услови за ефикасно работење и обавување на планираните активности.

Собранието на акционери одржа 1 редовна седница на ден 27.04.2015 година.

Скопје 15.02.2016 година

Главен Извршен Директор
Вилма Учета Дузлевска

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.12.2015. И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАН ЗА Q4/2015.

Опис на позиција	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
Нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Останати нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Материјални средства	48.080,71	55.495,00	86,64
Опрема	48.080,71	55.495,00	86,64
Вложувања	22.145.313,07	21.750.852,01	101,81
Вложувања во државни обврзници	17.637.192,62	17.159.974,01	102,78
Вложувања во кеш фондови	797.430,96	0,00	0,00
Депозити во кредитни институции (банка)	3.429.031,30	4.491.002,00	76,35
Заеми	281.658,19	99.876,01	282,01
УДЕЛ ВО РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	10.622,93	11.161,01	95,18
Преносни премии, удел во реосигурување	10.622,93	11.161,01	95,18
ПОБАРУВАЊА	1.101.938,22	446.100,00	247,02
Побарувања од непосредни работи во осигурување	464.641,03	0,00	0,00
Од договорувачот на осигурувањето	464.641,03	0,00	0,00
Останати побарувања	637.297,19	446.100,00	289,88
Побарувања за принос на вложувања	552.937,10	389.000,00	142,14
Останати побарувања	84.360,08	57.100,00	147,74
ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	214.068,09	93.022,00	230,13
Готовина во банка или благајна	214.068,09	93.022,00	230,13
Средства на деловна сметка	167.576,45	86.700,00	193,28
Средства на сметка за покритие на математичка резерва	46.187,22	6.000,00	769,79
Готовина во благајна	304,43	322,00	94,54
ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДЕН ПЕРИОД И НЕДОСПЕАНИ НАПЛАТЕНИ ПРИХОДИ	41.288,26	8.448,00	488,73
Останати платени трошоци за иден период и недоспеани наплатени приходи	41.288,26	8.448,00	488,73
ВКУПНА АКТИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

Опис на позицијата	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	4.703.538,88	4.925.492,73	95,50
Основачки капитал	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Уплатен капитал- редовни акции	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Резерви	443.554,72	451.784,76	98,18
Законски резерви	602.106,84	610.185,76	98,68
Останати резерви	-158.552,12	-158.401,01	100,10
Преносна (задржана) добивка или загуба	815.913,85	940.404,51	86,76
Задржана добивка	815.913,85	940.404,51	86,76
Добивка или загуба на тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
Добивка за тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	18.311.462,33	17.060.696,61	107,33
Преносни премии, бруто износ	128.942,38	111.793,00	117,82
Математичка резерва за животни осигурувања, бруто износ	18.098.489,64	16.759.035,00	107,99
Резерви за штети, бруто износ	84.030,31	189.868,60	44,26
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	3.183,36	11.643,00	27,34
Резерви за пензија и слични обврски	3.183,36	11.643,00	27,34
ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	19.799,30	64.060,05	30,52
Одложени даночни обврски	0,00	0,00	0,00
Тековни даночни обврски	19.799,30	64.060,05	30,52
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	22.728,34	28.798,00	78,92
Останати финансиски обврски	22.728,34	28.798,00	78,92
ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	527.659,52	298.305,63	176,88
Обврски произлезени од непосредни работи од осигурување	497.536,23	248.306,01	200,37
Останати обврски	30.123,29	49.999,63	60,25
ВКУПНА ПАСИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

ПРИЛОГ 2:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ			
<i>Провизија</i>	1.370.598,63	1.338.648,86	993.402,00
<i>Вкупно трошоци за осигурување</i>	1.792.223,94	1.605.734,45	1.172.063,00
ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% Удел на провизијата во вкупната пресметана премија	17,46	21,57	15,31
%Удел на трошоците за осигурување во вкупната пресметана премија	40,29	47,45	33,37

ПРИЛОГ 3:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ОПШТИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ ВО ВКУПНИТЕ ПРИХОДИ НА ДЕН 31.12.2015.,И РЕАЛИЗАЦИЈА ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ОПШТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ	745.680,18	865.208,33	958.421,00
<i>Бруто плати и стимулации</i>	235.060,66	425.560,01	577.406,00
<i>Останати административни трошоци</i>	510.619,52	439.648,32	381.015,00
ВКУПНИ ПРИХОДИ	8.859.878,58	7.111.290,41	7.299.734,00
% удел на општите административни трошоци во вкупните приходи	8,42	12,17	13,13

ПРИЛОГ 4:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ТЕХНИЧКА ПРЕМИЈА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ – МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА И ОТКУП ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015. ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА, ОТКУПИ И ДОЖИВУВАЊА	5.434.531,57	3.973.683,22	4.262.293,00
<i>Промена во математичката резерва</i>	<i>4.418.880,08</i>	<i>3.422.744,21</i>	<i>3.388.110,00</i>
<i>Откупи</i>	<i>508.460,40</i>	<i>496.530,51</i>	<i>382.747,00</i>
<i>Доживувања</i>	<i>507.191,09</i>	<i>54.408,50</i>	<i>491.436,00</i>
ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% удел во математичката резерва и откупи во вкупната пресметана премија	69,23	64,03	65,67

ПРИЛОГ 5:

Врз основа на член 384. став 7. од законот за трговските друштва (службен весник на република македонија број 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13 119/13, 120/13, 187/13, 38/14 i 41/14, 138/14 и 88/2015), членовите на Одборот на Директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот го пополнуваат следниот образец:

Табела бр.17 Неизвршни членови на Одбор на директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот

Име и презиме	Жељко Јукиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Андреј Коштомај
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Роберт Вучковиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Огњен Блажевски
Назив на работодавач	Шпаркасе Банка АД Скопје
Дејност	Банкарство
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	160 илјади денари

Исплатите поврзани со органи на управување/раководството во текот на 2015 година изнесуваат 4.264 илјади денари.

Годишен извештај за работењето за 2015 година

CROATIA[®]
осигурување/живот

Најважношо. Најсигурно!

СОДРЖИНА

Воведно обраќање на Главниот извршен директор

Извештај за работењето на Кроаџа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 до

31.12.2015 година

1. Макроекономско опкружување	5
2. Основни податоци за Друштвото	8
3. Систематизација и организација	10
4. Деловна политика	11
5. Капитал и резерви	13
6. Управување со ризици	14
7. Ликвидност во работењето	18
8. Начела на реосигурување	18
9. Осигурително работење за период 01.01.2015. - 31.12.2015. година	19
10. Резултати на работењето за период 01.01.2015. – 31.12.2015 година	22
10.1. Развојни показатели на работењето на Друштвото	23
10.2 Финансиски показатели	23
10.2.1 Пресметка на добивка и загуба за 2015 година	23
10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година	24
11. Политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви	30
12. Развојни проекти во 2015 година	30
13. Едукација на вработените од 01.01.2015 – 31.12.2015 година	33
14. Маркетинг активности за период 01.01.2015 – 31.12.2015 година	34
15. Работа на органите за управување	35
Прилози	36

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ

Почитувани акционери,

Изминатата година беше година со доста амбициозни цели, а подразбираше истовремено работење на консолидирање и јакнење на продажбата, отварање на нови продажни канали и отпочнување на нови стратешки партнерства. Гледано од перспектива на развој на Друштвото, со задоволство можам да констатирам дека зад себе оставивме уште една успешна година, одбележувајќи една деценија успешно работење на македонскиот осигурителен пазар.

Во услови на неизвесен макроекономски амбиент, политичка несабилност и зајакната пазарна конкуренција, Друштвото ги оствари планираните оперативни и стратешки цели за 2015 година, истовремено прилагодувајќи го своето работење кон новите предизвици кои не очекуваат во 2016 година.

Во период од 10 години компанијата бележи позитивен тренд на работа и ја јакне својата пазарна позиција прераснувајќи во лидер на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија. Преку постојаното воведување на иновации, нови производи согласно барањата и потребите на клиентите, како и супериорната грижа за корисниците, се издвоивме како компанија која за македонските граѓани претставува синоним за сигурност и квалитет.

2015 година ја заокруживме со раст на добивката од 41,16% во однос на 2014 година, бруто полисирана премија од 7.864.790,00 евра и годишен раст приходите од осигурување од 26,72%, остварувајќи доминантен пазарен удел од 44,31%. Во услови на економска стагнација и зголемена пазарна конкуренција успеавме да ја задржиме лидерската позиција на пазарот за животно осигурување бележејќи раст со побрза динамика од динамиката на раст на пазарот и остварувајќи двоцифрен раст на добивката веќе четврта година по ред.

Минатата година особен придонес за нашата успешност имаа и првите исплати на осигурени суми за доживување во износ од над половина милион евра кон нашите први осигуреници. Задоволството на нашите Осигуреници претставува наш двигател и она што не одржува на лидерската позиција долг рок. Овие исплати придонесоа, пред се, за јакнење на довербата на македонските граѓани кон брендот Кроација Осигурување, и секако зголемување на довербата кон животното осигурување, што за нас секако значеше зголемена продажба. Возвишено е чувството да се стекнете со нечија доверба како резултат на пренесено позитивно искуство, но уште поголемо задоволство претставува да знаете дека Вашите лојални осигуреници ја потврдуваат својата доверба и задоволство така што ведаш склучуваат нови полиси.

Сите проекции и очекувања упатуваат на тоа дека динамиката на двоцифрен раст на пазарот за животно осигурување ќе продолжи и во 2016 година. Верувам дека за ваквиот развој во голема мера ќе придонесе и активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивното поврзување со банкарските продукти. Како реномирана осигурителна компанија која будно ги следи и континуирано ги воведува светските трендови и новитети на финансискиот пазар во 2015 година отпочнавме стратешка соработка со НЛБ Тутунска банка за развој на банко-осигурување, што секако претставува револуционерен чекор како за компанијата, така и за целиот финансиски сектор воопшто.

Она што за нас е особено значајно и кон што се стремиме изминатите години е заземањето и задржувањето на лидерската позиција на пазарот. Значаен предуслов за постигнување на резултатите е поддршката на визијата за развој на Друштвото од страна на нашиот акционер, и нашите инвестиции во развој на сопствена продажна мрежа како долгорочна цел.

Престојната 2016 година за нас претставува уште еден предизвик и одговорност. Кредибилитетот, интегритетот и професионалниот пристап во сите домени од работењето ќе претставуваат главни насоки кон нашиот натамошен раст и развој, сè за добробит на сите засегнати страни, акционерите, осигурениците и вработените.

Фокусот на Кроациа Осигурување – Живот и во 2016 година останува јакнење на стабилноста преку зголемување, пред се, на резервите, а потоа и на капиталот, но и нивно адекватно оплодување со цел да обезбедиме и понатаму припис на добивка за Осигурениците. Клиентите биле и секогаш ќе останат наш најбитен императив дали нашата услуга и полисата за осигурување на живот ги исполнува нивните очекувања за сигурност.

Секако, и во престојната 2016 година како приоритет останува негувањето на корпоративните вредности на компанијата воспоставувајќи хармонизација во работењето на ниво на Групација.

На прагот на новите предизвици уверувам дека со зголемен ентузијазам продолжуваме кон остварување на нашите амбиции за успешно работење на Друштвото. Ви благодарам на Вашата доверба и поддршка која е од непроценлива вредност за градење и продолжување на успешен развоен пат на Друштвото.

Со почит,

Вилма Учета Дузлевска
Главен Извршен Директор
Кроациа Осигурување АД
Друштво за осигурување на живот

Извештај за работењето на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот за период 01.01.2015 – 31.12.2015

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ

Во 2015 година домашната економија продолжи да закрепнува со солидно темпо. Расположливите економски и финансиски податоци укажуваат на амбиент на економски раст и успорена динамика на инфлација. Економското закрепнување се одвива во отсуство на ценовни притисоци. Ваквите движења упатуваат на соодветен амбиент за одржливо закрепнување на приватниот сектор, при што повторно беше оценето дека досегашната поддршка на домашната економија преку преземените мерки на монетарната политика е доволна. Излегувањето од зоната на приспособлива монетарна политика во следниот период ќе зависи од промените во надворешната позиција на економијата и ефектите врз девизните резерви

Во третото тримесечје БДП оствари годишен раст од 3,5% проценти. Ова остварување претставува умерено забавување на динамиката на раст во однос на првиот квартал од годината, што е во согласност со очекувањата во априлските проекции.

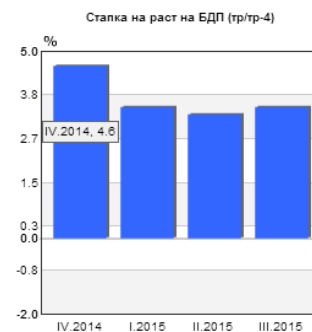
Податоците покажуваат пораст кај речиси сите параметри. Генератор на економскиот раст во третиот квартал се финансиски дејности и дејности на осигурување од 11,7%, стручни, научни и технички дејности административни и помошни услужни дејности од 15,9%, додека градежништвото бележи зголемување од 29,4%.

Поради неизвесноста што ја донесе политичката криза, експертите предупредија дека во 2015 година може да се забележи мало забавување на економијата, но податоците кои ги објави Државниот завод за статистика и НБРМ, се повеќе од охрабрувачки.

Инфлација

Од аспект на високофреквентните податоци за движењата во реалниот сектор за третиот квартал од годината, се навестува продолжување на овие движења и во текот на четвртиот квартал. Сепак, ризиците од евентуално продолжување на ефектите од домашните случувања и случувањата во надворешното окружување можат да влијаат врз растот во втората половина од годината. Општото ценовно ниво во август забележа многу мал годишен раст, пред сè заради повисоките цени на храната и на базичната инфлација, при понатамошно намалување на цените на енергијата. Во просек, во првите осум месеци од годината општото ниво на цени во домашната економија се намали за 0,1% на годишна основа. Засега се оценува дека инфлациските остварувања се во рамки на проектираните.

Стапка на раст на БДП

Стапка на раст на трошоци на живот

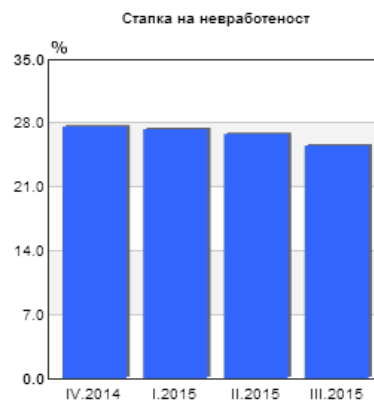
Последните оценки за надворешните претпоставки, споредено со априлските проекции, покажуваат очекувања за нешто пониски светски цени на енергијата и на прехранбените производи. Честите промени во очекувањата за цените на примарните производи упатуваат на значителна неизвесност околу идното движење на овие производи и на голема можност за нагли промени кај овие категории, се оценува во соопштението од НБРМ.

Невработеност

Според податоците на Државниот завод за статистика, во третото тримесечје од 2015 година, активното население во Република Македонија брои 954.610 лица од кои вработени се 711.380, а 243.230 лица се невработени. Стапката на активност во овој период е 56,9%, додека стапката на невработеност е 25,5%.

Со ребалансот на буџетот економскиот раст за годинава се ревидираше од 4% на 3,5%, а дел од економистите прогнозираат дека растот ќе се намали на 3,1% отсто. Во последниот извештај на Меѓународниот монетарен фонд се нотира дека економскиот раст годинава ќе биде 3,2% отсто, но како ризици остануваат домашната политичка криза, како и кризата во Грција, кои може да влијаат врз инвестициските одлуки.

Стапка на невработеност

Осигурителни компании

Осигурителниот пазар на Република Македонија во 2015 година го сочинуваат 15 (петнаесет) осигурителни компании, од кои 4 (четири) се занимаваат исклучиво со осигурување на живот, додека останатите 11 вршат работи на неживотно осигурување.

Брокерски друштва, друштва за застапување во осигурување, лиценцирани брокери и застапници

Во 2015 година на пазарот на осигурување во Република Македонија делуваат и 32 осигурително брокерски друштва, 13 друштва за застапување, 3 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување, 437 лиценцирани брокери и 950 лиценцирани застапници во осигурување.

Компании за осигурување на Живот:

Од вкупно 15 осигурителни компании во 2015 година кои работат на територија за Р. Македонија, 4 компании, Кроациа Осигурување – Живот, АД за осигурување на живот на „Граве“ Скопје, ВИНЕР Лајф - Виена Иншуренс Груп“ и “UNIQA Life Македонија” имаат основна дејност осигурување на живот и работат со добиена дозвола за вршење работи во осигурување на живот.

Во 2015 година Агенцијата за супервизија на осигурување издаде дозвола за пренос на осигурителното портфолио во рамки на групата за осигурување на живот, од Друштвото Осигурување Македонија Скопје - Vienna Insurance group во Друштвото за осигурување Winner Life - Vienna Insurance group, поради што пазарниот удел на друштвото Осигурување Македонија влегува во пазарниот удел на Друштвото Winner Life.

Осигурителниот сектор во Р. Македонија во 2015 година бележи напредок и на добар пат е да ги оствари поставените цели. Во континуитет се зголемува опсегот на производи кои се нудат како и интересот и свеста на граѓаните, особено во делот на животно осигурување.

Последните неколку години забележано е значително подобрување, стабилност и транспарентност на работењето на осигурителните друштва, што секако е резултат на доброто работење на Агенцијата за супервизија на осигурителните друштва која врши теренска и вонтеренска контрола и која со процедурите, прописите и регулативата овозможи осигурителниот сектор во Р. Македонија да работи во согласност со сите европски стандарди.

Во 2015 година остварен е пораст во сите аспекти на функционирање на осигурителниот сектор. Друштвата за осигурување остварија висока стапка на раст на бруто полисираната премија, заедно со пораст на вкупната актива вклучувајќи ги и финансиските вложувања, како и подобрување на финансискиот резултат, и зголемување на бројот на вработени во сите субјекти што делуваат во осигурителниот сектор. Вистинското ниво на исполнување на законски утврдениот минимално потребен капитал укажува на тоа дека постои висок степен на стабилност на осигурителниот сектор што претставува гаранција дека друштвата за осигурување имаат доволни финансиски средства да ги сервисираат преземените обврски во делот на исплата на штети.

Согласно последните објавени податоци за состојбата на пазарот за осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година, остварена е бруто полисирана премија (БПП) во вкупен износ од 8,27 милијарди денари (134,3 милиони евра), што претставува раст за 8,42% во однос на остварените приходи заклучно со минатата година (123,9 милиони евра).

Позитивниот тренд е присутен во двата сегменти на осигурувањето, со тоа што во делот на осигурување на живот, продолжува двоцифрената стапка на пораст на приходите и во 2015 година и таа на 31.12 изнесува **23,07%**, при што остварената БПП изнесува **1.093,28 милиони денари (17,7 милиони евра)**. Оваа висока стапка на пораст на осигурувањето на живот е една од највисоките стапки на пораст споредено со сите земји во Европа.

Согласно проекциите на Агенцијата за супервизија во осигурување на РМ, очекувањата се дека ќе продолжи динамичкиот двоцифрен раст во сегментот на осигурување на живот. Активното вклучување на банките како алтернативен канал за дистрибуција на овие продукти и нивно поврзување со банкарските продукти претставува еден од предизвиците за развој на осигурувањето на живот. Во моментот, на пазарот на осигурување постојат 3 банки кои делуваат како застапници во осигурување.

Значаен фактор за долгорочната перспектива за развој на осигурувањето на живот претставува и фискалната стабилност на државата, како и се поголемиот степен на финансиска едукација на граѓаните на Р. Македонија. Очекувањата во иднина се дека со заздравување на макроекономските показатели, животното осигурување ќе ја превземе водечката позиција во вкупната премија од осигурувањето. Со брз развој на пазарното општество, се развива и свеста за потребата од планирано штедење. Поголеми инвестиции во развој на секторот за осигурување, особено на животното осигурување како придвижувач на целиот пазар, може да придонесе за значителен економски развој на целата земја.

2. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО

Кроацيا Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот е основана на 10 август 2004 година со добиено Решение за издавање дозвола за вршење на работи за осигурување бр. 18-3209/6 издадено од Министерството за финансии на Р. Македонија, а со работа започна во април 2005 година.

Согласно Решението на Министерот за финансии и Статутот на Друштвото бр. 02-2201/2 од 20.10.2008 година, Друштвото извршува работи за осигурување на живот со приоритетна дејност 65.11 – Осигурување на живот, и тоа во:

- Класа 19 – Осигурување на живот
- Класа 1 – Осигурување од последици на несреќен случај за случај смрт или нарушување на здравјето поради повреда
- Класа 2 – Здравствено осигурување (од групата на неживотно осигурување)

Друштвото е запишано во Трговскиот регистар во рамки на Централниот регистар на Р. Македонија под единствен матичен број на субјектот ЕМБС 5920922 како и единствен даночен број ЕДБ 4030004526504.

Друштвото делува и учествува во платниот промет под називот:
КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД – Друштво за осигурување на живот

Скратениот назив гласи:

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ

Во правниот момент промет со странство називот на Друштвото е на англиски јазик и се пишува со латинична азбука:

CROATIA INSURANCE – LIFE

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на Ул. СВ. Кирил и Методиј бр.20. кат 2, општина Центар, Република Македонија.

Дополнително, Одборот на Директори во текот на 2014 година, а со цел воспоставување на синергија помеѓу Друштвото и Кроацيا осигурување АД – Друштво за неживотно осигурување како и намалување на оперативните трошоци усвои одлука за затворање на две подружници во градовите Куманово и Кавадарци. Во истите градови, но и регионално низ цела Република Македонија, Друштвото ќе продолжи да делува интензивно во делот на развој на мрежа, но преку подружниците на Кроацيا осигурување – Неживот.

Заштитниот знак на Друштвото е дел од називот на Друштвото кој се користи во правниот промет, како додаток во облик на цртеж со текстуален дел кој е ликовно графичка целина и тоа приказ на едностран цилиндар пресечен на две страни. Под заштитниот знак се наоѓа зборот: КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ – ЖИВОТ.

Со Одлука на Собранието на Акционери, Друштвото е ребрендирано во 2008 година, од Вардар –Кроацيا АД во Кроацيا Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот.

Во сопственичката структура при основање на Друштвото, удел имаат три акционери: Croatia osiguranje d.d. Zagreb, Croatia osiguranje d.d. Ljubuški и Вардар осигурување АД Скопје.

Во декември 2007 година извршена е купопродажба на 2.520 акции помеѓу акционерите Croatia osiguranje d.d. Zagreb и Croatia Osiguranje d.d. Ljubuški, со што е зголемен уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во акционерскиот капитал од 36.4% на 70%.

Во декември 2007 година извршена е докапитализација на Друштвото во согласност со измените на Законот за супервизија на осигурување на Р. Македонија во износ од 2,250,000.00 евра, со што е зголемен основниот капитал Друштвото, но и уделот на Croatia osiguranja d.d. Zagreb во вкупната сопственичка структура на 92.5%.

На 24 ноември 2011 година донесена е одлука за купување акции во Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД (АД за осигурување Вардар). Во декември 2011 година извршена е купопродажба на 2.250 акции од акционерот во Друштвото Триглав осигурување АД, со што Croatia osiguranje d.d. Zagreb поседува 92.5% од вкупниот пакет акции, додека Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот поседува 7.5% сопственички акции. Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот, во согласност со Одлуката донесена на XIII. Вонредна седница на Собрание на акционери, број 02-1483/1 од 29.11.2012 година за продажба на 750 сопствени обични акции со номинална вредност од 100 евра по акција, односно со поединечна продажна цена од 105 евра по акција, на ден 24.12.2012 година доби Решение за давање на одобрување за продажба на сопствени акции по пат на правна понуда за познат купувач (Croatia osiguranje d.d. Zagreb) издадено од страна на Комисијата за хартии од вредност на Р. Македонија.

Croatia osiguranje d.d. Zagreb на ден 08.01.2013 година го уплати вкупниот износ на средства во износ од 78.750 евра, со што стана сопственик на нови обични акции кои претходно беа во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот. По извршената продажба, сопственичката структура изгледа вака:

- Основачка главнина изнесува: 3.000.000,00 евра
- Број на издадени акции: 30.000
- Номинална вредност на акциите: 100,00 евра

Број на акции во сопственост на Croatia Osiguranja d.d. Zagreb: 28.500

Број на акции во сопственост на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот: 1.500

Во 2008 година, Друштвото го промени начинот на управување од дуалистички во монистички систем на управување.

Одборот на Директори на Друштвото брои 5 члена и во текот на 2015 година, како и на ден 31.12.2015 година работи во следниот состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател, Неизвршен член
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вучковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Главен Извршен Директор
5. Огњен Влажевски, Независен неизвршен член

Ваквата организациска поставеност на Одборот на директори е во согласност со одредбите на член 367 од Законот за трговски Друштва и Статутарните одредби на Друштвото.

Овластено лице на Друштвото со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет е Вилма Учета Дузлевска, Извршен член на Одборот на директори – Главен извршен директор без ограничувања.

3. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА

Од 01.01.2015 година Друштвото усвои нова систематизација и организација која има за цел зголемување на продуктивноста на вработените со воведување на нов систем на исплата на плата по пат на фиксен и варијабилан дел, намалување на фиксните трошоци и подобрување на успешноста на работењето.

Работењето на Друштвото во 2015 година согласно постоечката систематизација организирано е во четири организациони единици:

- Сектор за деловен развој и потпорни процеси;
- Сектор за продажба и развој на мрежа;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Оддел за управување со ризици

Овластен актуар на Друштвото е Гордана Пецељ

Овластен внатрешен ревизор на Друштвото е Мико Кацарски

Внатрешниот ревизор на Друштвото во своето работење е независен од организационите единици и директно е одговорен за својата работа пред Одборот на Директори.

На ден 31.12.2015 година бројот на вработени на Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје е 43 во редовен работен однос со полно работно време и 1 (еден) вработен со скратено работно време.

Табела бр. 1: Стручна спрема на вработените на ден 31.12.2015. година

Вкупен број на вработени	Доктор на науки	Магистар	Висока стручна спрема	Средна стручна спрема
44	1	3	30	10

4. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА ВО 2015. ГОДИНА

Во деловната 2015 година, Друштвото ги продлабочи своите активности на подрачјето на осигурување живот, што му овозможи зацврстување на угледот и афирмација во финансискиот и економскиот амбиент во Република Македонија.

Друштвото одбележа успешна 2015 година со зголемување на вкупната осигурителна премија и значаен пораст во бројот на нови осигуреници. Менаџментот на Друштвото превзема бројни мерки за остварување на планираните деловни политики и остварување на стратешките цели усмерени кон континуирано јакнење на продажните канали преку:

- Зголемување на бројот на надворешни застапници и јакнење на надворешните продажни мрежи преку систем на редовно контактирање, воведни и корективни обуки и семинари;
- Зголемување на бројот на надворешни застапници – водители како поддршка за развој на надворешна мрежа на застапници и соработници;
- Јакнење на човечките ресурси во Секторот за планирање, развој и продажба на животни осигурувања преку континуиран систем на едукации и обуки;
- Јакнење на контролата над деловните процеси, активности и редовно следење на постигнатите продажни резултати;
- Оптимизиран награден програм, а со цел зголемување на продажните резултати и намалување на флукуацијата во овој канал;
- Продолжување на соработката со постојните брокерски куќи и агенции за застапување во осигурување;
- Развој Банко канал на бродажба, започната соработка со една од најголемите банки во РМ – НЛБ Тутунска Банка;
- Маркетинг активности како поддршка на продажбата со цел зголемување на продажбата;
- Започнување на меѓуинституционални соработки со цел зголемување на продажбата;
- Следење на трендот на осигурување, истражување и креирање на дополнителни клиентски ориентирани сервиси и услуги;
- Анализа на пазарот и пласирање на производи блиски до преференциите и потребите на осигурениците.

Продолжија и напорите за посебно внимание во развојот на стратегија на Друштвото, во врска со процесот на градење на сопствена продажна мрежа, како предуслов за соодветен одговор на промените на пазарот за осигурување и потребата за намалување на структурата трошоците на Друштвото, но и за јакнење на сопствениот потенцијал, преку:

- Продолжување на стратегијата – Развој на продажна мрежа, градење на активни структури преку начелото за мрежен маркетинг;
- Задржување на постојните и придобивање на нови застапници кои истовремено ќе имаат и полиса за животни осигурување во Кроациа Осигурување – Живот, кои се продажно ориентирани и активни во градење на сопствена продажна мрежа;
- Спроведување на програм за лиценцирање на надворешни соработници во насока на јакнење на нивниот статус како „застапник“. Усвоениот програм за лиценцирање е редефиниран согласно

промените во законската регулатива за лиценцирање од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување и во тек е постапка за лиценцирање на 50 активни соработници на Друштвото;

- Ефикасен систем за наградување на надворешни застапници, а во согласност со постигнатите резултати / учинок;
- континуиран процес на едукација и менторство над надворешните застапници, а со директно вклучување и надзор на Внатрешни регионални координатори;
- Во согласност со потребите на пазарот, финансиската состојба и стратегијата за развој, Друштвото има регионален вработен во еден од поголемите градови во Р. Македонија.

Во деловната 2015 година, Друштвото примени конзервативна политика на вложување на средствата од капиталот и техничките резерви, што како стратегија дава задоволувачки резултати и квалитетен приход од работење во изминатата година.

Квалитетното решавање на штетите, одржување на постојана солвентност и ликвидност и вложување на средствата во согласност со законските прописи и акти на Друштвото, беа цели на Друштвото утврдени со деловната политика за 2015 година.

Посебен акцент во деловната политика на Друштвото за 2015 година беше ставен на континуираниот процес на примена на имплементирани стандарди согласно сертификатот ISO 9001: 2008 , како и нивно постојано подобрување од страна на раководството за управување со квалитет на Друштвото.

Имплементацијата на ISO стандардот претставува конкурентска предност на друштвото Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје, бидејќи со овој процес Друштвото стекна примат на прва осигурителна компанија на македонскиот осигурителен пазар која поседува меѓународен сертификат за квалитет **ISO 9001:2008**.

Во второто полугодие од 2015 година Друштвото имаше втора редовна контрола од страна на LRQA со цел продолжување на ISO сертификатот за квалитет 9001:2008. За време на ревизијата потврдено е дека Друштвото ги задоволува сите критериуми на ISO стандардот и дека сите претходни отворени забелешки се веќе корегирани и затворени.

4.1 Стратешки цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше стратешки цели за период 2015 – 2018 година:

- Задржување на лидерската позиција на пазарот за животно осигурување;
- Формирање на силна интерна продажна мрежа и намалување на уделот на брокерите во вкупната продажба;
- Стратешко поврзување со банка;
- Регионален развој со заеднички настап со Друштвото за неживотно осигурување;
- Имплементација на интегриран информатички систем кој ќе може да го следи растот и развојот на Друштвото;
- Решавање на прашањето за сопствен деловен простор;

4.2 Годишни цели за 2015 година

Согласно стандардот ISO 9001:2008 Друштвото дефинираше годишни цели за 2015 година:

- Програм за лицензирање на 50 нови Застапници за осигурување
- Воведување на нови производи, имплементирани во матичната куќа: Криг на животот, Стипендиска рента;
- Намалување на удделот на брокерите во вкупната БПП за 2015 година;
- Реализација на проект со Друштвото за неживотно осигурување: Продажба на полиси за осигурување од незгода со животно осигурување, заедничка маркетинг кампања, заеднички годишен Едукативен Семинар за вработени и застапници во осигурување;
- Регионално ширење со користење на филијалите на Друштвото за неживотно осигурување;
- Подобрување на компензацискиот пакет за лицензирање на Застапници со цел стимулирање на продажба на интерната мрежа;
- Реализација на менторски програм – зголемување на бројот на ментори за развој на сопствена продажна мрежа;
- Реализација на План на продажни промоции.

5. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Вкупениот обем на капиталот на Друштвото заклучно со 31.12.2015 година изнесува **4.714.129,88 евра**.

Табела бр.2: Вкупен обем на капиталот на ден 31.12.2015.

Вкупен капитал	4.714.129,88 евра
Законска резерва	602.106,84 евра
Откуп на сопствени акции	- 158.552,12 евра
Задржана – нераспределена добивка од претходни години	815.913,85 евра
Нето добивка од тековен пресметковен период	454.661,31 евра
Акционерски капитал – редовни акции	3.000.000,00 евра

Со измените и дополнувањата на Законот за супервизија на осигурување од 12 јуни 2007 година прагот на основачкиот е зголемен на 3.000.000 евра, така што тој изнесува 184.131.750,00 денари (3.000.000 евра на денот на уплата на средствата) и е поделен на 30.000 обични акции по номинална вредност од 100 EUR. Сите акции се платени во целост, издадени во нематеријална форма, слободни за пренос и се запишани во Централниот депозитар за хартии од вредност на РМ.

Во согласност со одлуката на Собранието на акционери, на ден 22 декември 2011 година Кроациа Осигурување – Живот АД. Скопје откупи 2.250 сопствени акции по цена од 105 евра (6.458 денари). Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје, во согласност со Одлуката на Собранието на акционери, на ден 29.11.2012 година продаде 750 сопствени обични акции со поединечна продажна цена од 105 евра по акција по пат на приватна понуда за познат купувач (Croatia Osiguranje d.d. Zagreb).

Во продолжение е претставена сопственичката структура на Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје на ден 31.12.2015 година:

Табела бр..3.: Акционерски капитал на ден 31.12.2015.

	Број на акции	% на удел
Croatia Osiguranje d.d. Zagreb	28.500	95,00%
Кроаџа Осигурување – Живот АД Скопје	1.500	5,00%
ВКУПНО	30.000	100%

5.1 Технички резерви

Вкупните технички резерви на ден 31.12.2015 година изнесуваат **1.127.889.029,00 денари (18.311.462,33 евра)**, и тоа:

- Резерви за преносни премии во износ од 7.942.167,00 денари (128.942,38 евра)
- Резерви за штети во износ од 5.175.822,00 денари. (84.030,31 евра)
- **Математичка резерва во износ од 1.114.771.040,00 денари. (18.098.489,64 евра):**

Математичка резерва за мешовито осигурување	923.000.888,00 ден.	14.985.069,95 евра
Математичка резерва за доспеани, неисплатени полиси	10.486.664,00 ден.	170.252,70 евра
Математичка резерва за детско осигурување	145.894.563,00 ден.	2.368.622,02 евра
Математичка резерва за ТБС	6.891.388,00 ден.	111.882,81 евра
Математичка резерва за колективно осигурување	8.422.046,00 ден.	136.733,29 евра
Математичка резерва за ризико	64.127,00 ден.	1.041,11 евра
Математичка резерва за Круг на животот	239.388,00 ден.	3.886,50 евра
Математичка резерва за дополнителен осигурителен износ	19.771.976,00 ден.	321.001,25 евра

Друштвото во извештајниот период изврши вложувања на дел од средствата кои ги покриваат техничките резерви, законски утврдени со член 88 од Законот за супервизија на осигурување, пчитувајќи ги ограничувањата за поединечна содржина во член 89 од Законот.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, Друштвото е должно да одржува адекватност на капиталот соодветно на обемот и видот на работата која ја извршува и врз основа на ризикот на кој е изложено. **На ден 31.12.2015 година Друштвото ги исполнува сите услови за капитална адекватност во животно осигурување.**

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Во согласност со деловната стратегија, Одборот за ризик на Друштвото редовно врши идентификација на можниот ризик, негова проценка, оценка на алтернативите и избор на средства за регулирање и носење и во исто време примена на Одлука.

Во однос на постапката за примена и изработка на консолидирани финансиски извештаи, Друштвото поднесува финансиски извештаи кои реално ја одсликуваат финансиската состојба, финансиското работење и текот на готовината. Сметководствената политика на Друштвото е ускладена со меѓународните сметководствени стандарди.

Друштвото управува со ризикот од осигурување преку границите за стекнување, процедури за одобрување на трансакции кои вклучуваат нови производи или кои ги преминуваат зададените лимити, тарифирање, дизајн на производи и управување со реосигурување. За избегнување на ризикот од осигурување се применуваат следните методи:

- Одбивање од прифаќање во осигурување на понудите кои не ги исполнуваат условите за прифаќање;
- Превентивно избегнување на можни ризици;
- Превземање на ризик само во случај на проценка на мал можен ризик;
- Пренос на ризикот во реосигурување;
- Управување со ризик преку поделба и смалување на ризикот;

Друштвото го пренесува дел од ризикот во реосигурување како би можело да ја контролира изложеноста на загуби и би ја заштитило капиталната основа.

Извештаите за адекватност на резервата, премиите од осигурување како и самопридржајот го изработува именуваниот овластен актуар на Друштвото и истите се во согласност со законските прописи и лимити.

Ускладеноста на средствата за покривање на техничките резерви со регулаторните лимити, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана во таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со пропишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.1: Вложување на средства од математичката резерва на ден 31.12.2015

Вид на средства за покривање на математички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	2.844.888,00	46.187,22	0,25%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	203.177.632,00	3.298.621,99	17,93%
Вложувања во државни обврзници	80%	862.745.570,00	14.006.815,03	76,14%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	47.012.941,00	763.262,76	4,15%
Заеми	20%	17.348.652,00	281.658,19	1,53%
Вкупни вложувања		1.133.129.683,00	18.396.545,21	100,00%
Потребно покривање за математичка резерва		1.114.771.040,00	18.098.489,64	
Вишок на покриеноста на математичка резерва		18.358.643,00	298.055,56	101,65%

Табела бр. 4.2: Вложување на средства од техничките резерви на ден 31.12.2015

Вид на средства за покрите на технички резерви	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	3%	249.998,00	4.058,76	1,31%
Депозити во кредитни институции (Банки)	60%	8.000.000,00	129.881,30	42,06%
Вложувања во државни обврзници	80%	8.667.631,00	140.720,40	45,57%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	2.104.580,00	34.168,20	11,06%
Вкупни вложувања		19.022.209,00	308.828,67	100,00%
Потребно покрите за технички резерви		12.463.673,00	202.349,76	
Вишок на покриеност на техничките резерви		6.558.536,00	106.478,90	152,62%

Ускладеност на средствата за покрите на капиталот со регулаторен лимит, односно искористеноста на истите на ден 31.12.2015 година е прикажана на таблицата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е усогласено со прошишаните регулаторни лимити:

Табела бр. 4.3: Вложување на средства од капиталот на ден 31.12.2015

Вид на средства за покрите на капиталот	Регулаторен лимит	Изложеност на ден 31.12.2015 МКД	Изложеност на ден 31.12.2015 EUR	Реализација на лимитот
Средства на деловна сметка	100%	10.090.574,00	163.822,11	4,48%
Депозити во кредитни институции (Банки)	100%	32.522,00	528,00	0,01%
Вложувања во кеш инвестициски фондови	100%	0,00	0,00	0,00%
Вложувања во државни обврзници	100%	214.944.387,00	3.489.657,18	95,50%
Вкупни вложувања		225.067.483,00	3.654.007,29	100,00%
Основен капитал		260.041.559,00	4.221.817,12	
Минимален основен капитал		184.784.100,00	2.998.771,16	
Повеќе или помалку капитал во однос на минималниот основен капитал		75.257.459,00	1.223.045,96	121,85%
Лимит на солвентност		71.076.904,00	1.153.945,13	
Повеќе или помалку капитал во однос на нивото на лимит на солвентност		188.964.655,00	3.067.871,99	119,11%

Пазарниот ризик се однесува на ризик кој резултира директно или индиректно од флукуацијата и/или нестабилноста на пазарните цени на хартиите од вредност, а вклучува валутен и каматен ризик. Друштвото е изложено на пазарен ризик по однос на вложувањата, односно изложеноста на финансиските инструменти, уделите во инвестициските фондови, како и вложувања во должнички хартии од вредност изложени на каматен ризик. Друштвото го проценува, односно ја мери и контролира изложеноста на пазарниот ризик преку статистички и останати квантитативни мерки на ризикот. Согласно проценетиот ризик документиран во Каталогот за ризик за 2015 година проценет е низок степен на ризик за предметното портфолио.

Друштвото е изложено на кредитен ризик преку вложувањата во должнички хартии од вредност, вложувања во заеми за осигурениците, депозити во банки, побарувања по основ на премија како и преку останати побарувања. Друштвото посветува должно внимание правовремено да ги наплати побарувањата, со континуирано напредување на процесот и технологијата за наплата.

Оперативниот ризик претставува ризик на загуби заради неадекватни или погрешни внатрешни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, грешки на системот или појава на неповолни надворешни настани. Вклучува правен ризик, ризик на информативниот систем, како и ризик од загуби заради неусогласеност со прописите, и истиот е тесно поврзан со останатите ризици на кои е изложено Друштвото. Оперативниот ризик е во корелација со деловниот субјект и присутен е во сите фази на деловниот процес. Управувањето, контролата и следењето на оперативниот ризик се заснова на воспоставеноста на ефикасен контролен механизам, односно на интерни прописи, правилници и процедури за работа со кои јасно се регулираат процесите и деловните активности. Друштвото посебно внимание посветува на управувањето со оперативниот ризик во доменот на ИТ, како и во процесот на штети. Друштвото континуирано работи на унапредување на системот за управување со оперативни ризици, во чија основа е првенствено да се подигне нивото на културата за управување со истите кај сите вработени во Друштвото како и понатамошно подобрување на системот за внатрешни контроли.

Екстерни фактори на ризик – ризици на окружувањето на кои е изложено Друштвото ги опфаќаат следните фактори на ризик: политички, макроекономски, социјални, технолошки, правни (законски промени) и еколошки ризик. Друштвото направи анализа на набројаните екстерни фактори на ризик со согледување на вкупниот профил на ризичност на екстерните фактори на ризик и се утврди дека тие имаат мало влијание на поедини ризици на Друштвото, односно како придвижувачи на поединечни ризици на Друштвото.

Ризикот на ликвидност е дефиниран како ризик за неможност на трансформација на поединечни средства во пари или ризик од неможност за балансирање на куповната моќ од една страна и обврските од друга страна. Друштвото активно управува со ризикот за ликвидност со дневно следење на показателите за ликвидност и прописите на АСО.

Основна цел при управување со финансиските, осигурителните, оперативните и другите ризици е одржување на адекватно ниво на капиталот и техничките резерви и видовите на осигурување имајќи ги во предвид ризиците на кои е изложено. Друштвото активно управува со средствата користејќи пристап кој балансира квалитет, диверзификација, усогласеност на средствата и обврските, ликвидност и принос од вложувањата. Друштвото ги прегледува и одобрува целите на портфолиото, одредува правец на вложувањата, ограничувања и врши надзор над процесот на управување со активата и пасивата. Соодветно

внимание се посветува на почитување на одредбите на Законот за супервизија на осигурување. Друштвото активно управува со своите обврски преку редовно определување на начинот пропишан со правила и со Законот за супервизија на осигурување.

Ризикот од концентрација се однесува на ризикот од концентрација на изложеност на Друштвото на поединци и групи на поврзани субјекти и од збир на изложености поврзани со заеднички фактори на ризик, како што се ист економски сектор или географска област, исти занимањ, а кои имаат голем потенцијал за настанување на штета или загуба. Друштвото спроведе анализа и утврди дека работи со низок концентрациски ризик.

Друштвото изработи акти со кои ќе развие организациска култура за ризици со кои треба да се управува во секојдневното работење. Ова ќе овозможи на Друштвото да воспостави систем за управување со ризици со методот на квантитет, квалитет и начин на управување со ризик.

7. ЛИКВИДНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО

Заради обезбедување на потребните финансиски извори за исполнување на обврските во секое време, Друштвото секојдневно врши проценка на ликвидноста во согласност со методологијата за пресметка на коефициент на ликвидност пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Друштвото во текот на целата година управува со висок коефициент на ликвидност кој на ден 31.12.2015 година изнесува 47,25.

8. НАЧЕЛА НА РЕОСИГУРУВАЊЕ

Со Одлуката донесена на VII/2014 состанок на Одборот на Директори на ден 16.12.2014 година максималниот самопридржај за 2015 година изнесува до 60.000 евра.

Секое склучено осигурување со осигурена сума над 60.000 евра, по основ на ризик во случај на смрт од болест или смрт од несреќен случај, Друштвото ги склучило по проценка на ризикот и потврдување на Одлуката на Одборот на Директори. Што се однесува до реосигурувањето на овие договори, истите ќе бидат предмет на факултативно реосигурување.

Од 01.01.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување на вишокот на ризик во случај на смрт како последиви на несреќен случај о катастрофа сп реосигурителот Guy Carpertner & Company Limited. Договорот ги опфаќа сите активни полиси на Друштвото кои се однесуваат на портфолиото ОЖДС.

Од 01.07.2015 година Друштвото склучи Договор за реосигурување во случај на смрт како последица на несреќен случај, лимитот на покритието изнесува 70.000 евра конечна нето штета од еден настан над 30.000 евра конечна нето штета.

Дополнително, Друштвото во второто полугодие од 2015 година склучи три факултативни договори за реосигурување кои во делот на осигурена сума го надминуваат максималниот самопридржај на Друштвото.

9. ОСИГУРИТЕЛНО РАБОТЕЊЕ ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2015 - 31.12.2015 ГОДИНА

Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година заклучно 31.12.2015 година е лидер на пазарот за животно осигурување по бруто полисирана премија со 44,31% пазарен удел. Друштвото е лидер на пазарот и по бројот на полиси – 48% од вкупниот број на полиси на пазарот се склучени преку Кроацيا Осигурување – Живот.

Во текот на 2015 година, согласно податоците и информациите од пазарот, Grawe Osiguranje MK изврши пренос на дел од портфолиото на полиси кои пред 2005 година биле склучени во Grawe Австрија. Ваков пренос може да се очекува и во иднина. Оваа постапка ја загрози лидерската позиција на Кроацيا Осигурување – Живот во Q1 и Q2 2015 година, но зголемена продажба од просекот на пазарот КО успеа да ја врати лидерската позиција во Q3 и да ја задржи истата во Q4.

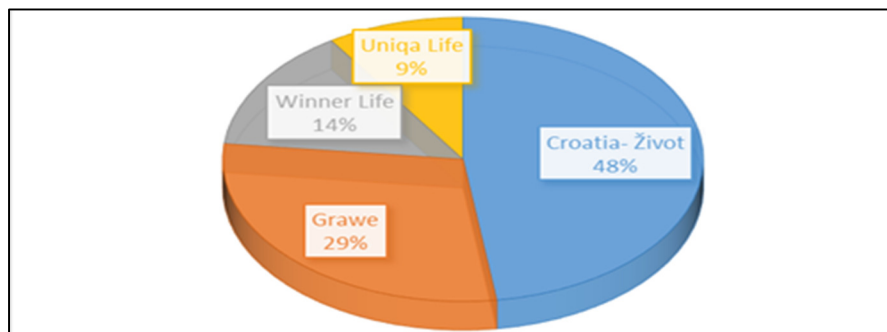
Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје во 2015 година ги реализира своето работење во согласност со:

- Законот за супервизија на осигурување,
- Статутот на Друштвото и останатите важечки законски регулативи во Р. Македонија,
- Усвоената деловна и развојна политика согласно Планот за 2015 година,
- Условите и состојбата на пазарот за осигурителна дејност во Р. Македонија.

Табела бр..5: Пазарен удел на осигурителните друштва за животно осигурување по број на новосклучени полиси на ден 31.12.2015 (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

Croatia- Život	Grawe	Winner Life	Uniq Life
3.992	2.423	1.171	772

Графички приказ бр.1: Број на склучени полиси на ден 31.12.2015.

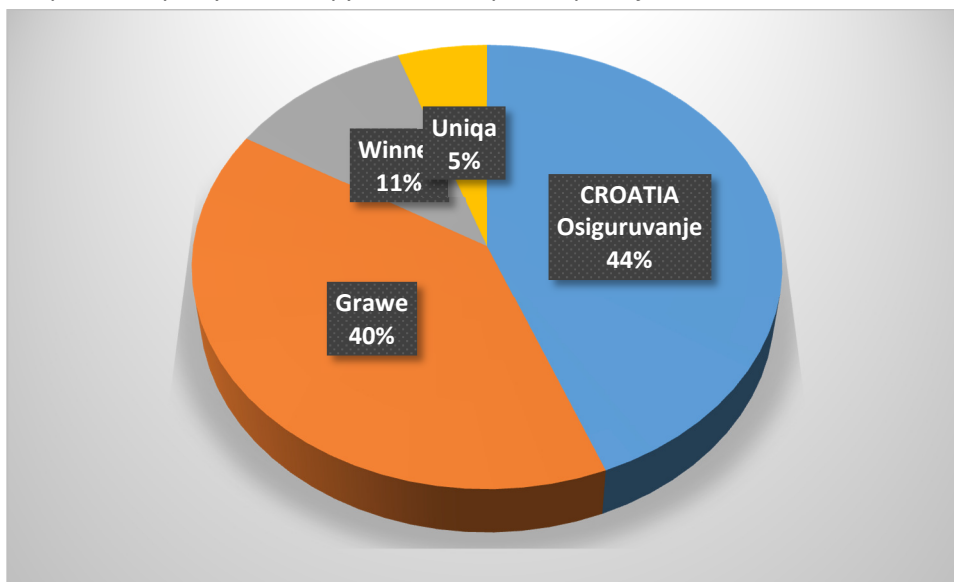
Согласно податоците објавени од Националното биро за осигурување, заклучно со 31.12.2015 година, Друштвото има 44,31% пазарен удел согласно бруто полисирана премија и 48% од вкупниот број продадени полиси за животно осигурување во Р. Македонија. Ова јасно говори дека македонските граѓани во Кроацيا Осигурување – Живот АД Скопје, препознаваат стратешки партнер за носење на одлука за долгорочно штедење и сигурност. Долгорочно наша визија е да останеме лидер на осигурителниот пазар со квалитетот на производите кои ги нудиме и непрекинато подобрување на постојните и развој на нови.

Табела бр.6: Пазарен удел на осигурителните друштва за животното осигурување по пресметана премија на ден 31.12.2015. (*податоци објавени од Национално биро за осигурување)

CROATIA Osiguruvanje	Grawe	Winner	Uniqa
7.864.790 €	7.066.988 €	1.857.238 €	960.586 €

Графички приказ бр.2: Пазарен удел по бруто полисирана премија на ден 31.12.2015 год.

Во деловната 2015 година, Друштвото се фокусираше на исполнување на планираните деловни резултати согласно Планот за работа за 2015 година и приближување на својата стратегија на работење до потенцијалните осигуреници. Притоа, доследно се спроведуваат основните начела на осигурителното работење и се почитуваат законските норми во доменот на осигурување и известување на надзорните државни органи за осигурување.

Развојната стратегија на Друштвото во 2015 година во целост беше насочена кон промоција на животното осигурување, постојано оджување на едукативни обуки и презентации пред потенцијалните осигуреници.

Намалувањето на влијанието на светската економска криза на работењето на Друштвото беше главна задача на менаџментот и вработените во Друштвото во текот на 2015 година. Како одговор на рецесивната состојба, менаџментот превзема бројни мерки за амортизација на негативните влијанија:

- Тековен систем за редовно следење на процесот на наплата.
- Строго дефинирани процедури за работа при добивање на барање за откуп со главен акцент на промена или одложување на одлуката на осигуреникот за откуп на полисата (можност за заем, одложено плаќање).
- Интензивирање на активностите во насока на развој на интерните продажни мрежи што опфаќа одржување на неделни едукативни семинари за регрутирање на нови Застапници за осигурување, но и дополнителна едукација и постојана поддршка на постојните застапници и соработници.
- Иновативен награден програм за надворешни застапници, креиран да ги задоволи потребите на

застапниците со натпреварувачки дух, да ја зголеми нивната лојалност и да го намали ризикот од зголемена флукуација и одлив на кадар во конкурентски надворешни мрежи.

- Продолжување на проектите во доменот на продажбата насочени кон зголемување на продажните резултати: Call Centar“,
- Организирање на продажни промоции на сајмови и слични атрактивни локации во насока на јакнење на продажбата.
- Спроведување на акција за склучување на нови полиси врз основа на договори за осигурување кои се раскинати поради неплаќање.

Друштвото заклучно со 31.12.2015 година, а согласно со препораките на доминантниот акционер и целосното економско окружување продолжи со мерките на стедење, рационализација на работните места и операционализација на вкупните трошоци за работење.

Нашата успешност во работењето е резултат на добрата стратегија и зголеменото работење во насока на квалитет, иновации и развој на сопствената продажна мрежа.

Воведувањето на нови осигурителни производи прилагодени на спечивичните пазарни услови како и создавање на дополнителни вредности кои се клиентски ориентирани се начин на обезбедување одлично работење на пазарот за животно осигурување во Р. Македонија и задоволување на нашите клиенти.

Во 2015 година нашите напори беа насочени кон Осигурениците, како постоечките така и идните. Создадовме услови за ценовна прифатливост на производите со цел задоволување на потребите на нашите корисници.

Иновацијата, развојот на внатрешните продажни мрежи и будното следење на потребите на пазарот се клучни елементи на нашата деловна стратегија, а со јасно определување за нејзино продолжување и во идниот развој на Друштвото.

9.1 Комерцијален назив на склучените Договори за осигурување во 2015 година во рамки на класите за осигурување

Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на осигурителниот пазар во Република Македонија во 2015 година ги нуди следните производи за осигурување:

- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со дополнително осигурување во случај на смрт како последица од несреќен случај и тешко болна состојба
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување.
- Осигурување на живот во случај на смрт и доживување со еднократна уплата на премија.
- Дополнително осигурување од последица на несреќен случај со осигурување на живот.
- Дополнително осигурување од тешко болна состојба со осигурување на живот.
- Детско штедно осигурување.
- Колективно животно осигурување.
- Осигурување на живот во случај на смрт – Ризико ПЛУС Осигурување.
- Cro Link – линкуван производ во соработка со Стопанска банка АД Скопје.

- Доѓивотно осигурување на живот во случај на смрт – Круг на животот.
- Осигурување на живот во случај на упис на факултет - нов производ воведен во Q2, 2015.
- Осигурување на живот во случај на стапување во брак – нов производ воведен во Q2, 2015.

Останатите класи на осигурување на живот од точка 20. До 23 член 5 од Законот за супервизија на осигурување ќе се воведат sukcesивно за време на работењето на Друштвото во идниот период во согласност со пазарните услови и потенцијалните пазарни потреби.

Во 2015 година Друштвото Кроациа Осигурување – Живот и Кроација Осигурување – Неживот потпишаа меморандум за соработка со кој ќе се овозможи вработените на двете Друштва продаваат полиси за осигурување на живот и неживотно осигурување. Меморандумот за соработка ќе се овозможи да искористат во целост продажните мрежи на двете Друштва, а воедно и надворешната продажна мрежа да се упати кон тоа да продава за двете Друштва.

На почетокот на соработката продажните мрежи имаа соодветна обука, двете Друштва назначија одговорни лица за спроведување на проектот.

Заклучно со 31.12.2015. продажните резултати се следни:

1. Реализирана премија за осигурување на живот од вработените и застапниците на Кроација Осигурување – Неживот :
 - од вработените во Кроација Осигурување – Неживот – 1.934 евра БПП
 - од застапниците превземени од Кроација Осигурување – Неживот - 26.385,49 евра БПП

Вкупно Кроациа Осигурување – Живот реализираше 28.319,49 евра БПП од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Неживот
2. Реализирана премија за неживотно осигурување од вработените и застапниците на Кроациа Осигурување – Живот
 - од вработените во Кроациа Осигурување- Живот – 26.165,00 eura
 - од застапниците превземени од Кроациа Осигурување – Живот – 67.831,00 eura

Вкупно Кроација Осигурување – Неживот реализираше 93.966,49 евра премија од каналот на продажба на Кроација Осигурување – Живот

10. РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО ЗА ПЕРИОД 01.01.2015 - 31.12.2015

Во периодот 01.01.2015 - 31.12.2015 година Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, оствари вкупно заработена премија во износ од **483.507.054,00 денари (7.849.815,88 евра)** што преставува раст од **26,72%** во однос на истиот период минатат година.

Приход од вложување на капитални средства и технички резерви, вкупно изнесува **61.632.007,00 денари (1.000.605,69 евра)** што преставува раст од **10,85%** во однос на истиот период минатат година.

Вкупниот приход остварен во периодот од 01.01.2015 -31.12.2015 година изнесува **545.721.563,00 денари (8.859.878,58 евра)** што преставува раст од **24,82%** во однос на вкупните приходи за истиот пртиод во 2014 година.

Бруто добивката на ден 31.12.2015 година изнесува **32.201.462,00 денари (522.795,99 евра)** што преставува раст од **36,41%** во однос на бруто добивката остварена во истиот период во 2014 година.

10.1 Развојни покаатели за работење на Друштвото

Компанијата веќе 10 години работи успешно и главна стратешка цел и определување и понатаму останува задржување на трендот на раст, односно освојување на поголем дел од пазарот и голем удел во целокупната премија на животното осигурување на македонскиот пазар.

Табела бр.7: Приказ на движење на годишниот приход, бруто добивка, годишни трошоци за настанати штети, откупи и математичка резерва (во евра)

Период (од/до)	Приход од продажба (во евра)	Приход од вложување (во евра)	Бруто добивка (во евра)	Трошоци за осиг.случаи (штети+откупи) (во евра)	Трошоци за математичка резерва (во евра)
01.01.2011 31.12.2011	3,244,075.07	583,755.04	239.458,76	284,486.68	1,695,702.66
01.01.2012 31.12.2012	3,943,719.82	612,379.35	351.745,22	370,352.81	1,999,226.98
01.01.2013 31.12.2013	5,093,038.09	662,095.13	366,769.65	621,836.94	2,552,567.89
01.01.2014 31.12.2014	6,205,860.05	904,349.79	383,965.60	753,509.84	3,422,744.21
01.01.2015 31.12.2015	7,849,815.88	1,000,605.69	522,795.99	1,247,648.99	4,418,880.08

Од податоците прикажани во табела бр.7 јасно може да се види континуиран раст како во премијата на Друштвото, така и во делот на трошоците за осигурани случаи и математичка резерва. Посебно е забележан висок раст на приходите од премија во Q4/2015 година.

10.2 Финансиски показатели

10.2.1 Биланс на успех за период 01.01.2015 - 31.12.2015 (Пресметка на добивката и загубата за 2015 година)

Според резултати од работењето со состојба на ден 31.12.2015 година Кроаџа Осигурување –Живот ад Скопје, ги оствари следниве резултати:

1. Вкупни приходи:	545.721.563,00 MKD (8.859.878,58 EUR)
2. Вкупни расходи:	513.520.101,00 MKD (8.337.082,59 EUR)
3. Бруто добивка:	32.201.462,00 MKD (522.795,99 EUR)

ПРИХОДИ

Ставки на приходи	Учество (%)
Приходи од осигурување	88,60%
Приходи од вложување	11,29%
Останати приходи	0,11%
Вкупно	100.00%

Во остварените вкупни приходи во текот на 2015 година најголем удел (**88,60%**) завземаат **брuto приходите остварени од продажба** на полиси за животно осигурување, во износ од **483.507.054,00 МКД (7.849.815,88 ЕУР)**.

Финансиски приходи (приходи остварени од управување со капитални средства и технички резерви) изнесуваат **61.632.007,00 МКД (1.000.605,69 ЕУР)**, односно нивниот дел во вкупните приходи изнесува **11,29%**.

Останати приходи изнесуваат **582.502,00 МКД (9.457,01 ЕУР)** нивниот дел во вкупните приходи изнесува **0,11%**.

РАСХОДИ

Ставки на расходи	Процент (%)
Трошоци за осигурени случаи	14,97%
Промени во математичката резерва	53,00%
Трошоци на осигурување	21,39%
Останати административни трошоци	9,05%
Трошоци на вложување	1,22%
Исправка на вредноста на побарувањата	0,37%
Вкупно	100,00%

Трошоците за штети, **доживувања, откуп на полисите и промена на резервирани штети** се во висина од **76.848.565,00 МКД (1.247.648,99 ЕУР)**, односно учествуваат со 14,97% во вкупните расходи во периодот на кој се однесува извештајот.

10.2.2 Анализа на штетите во 2015 година

Друштвото во 2015 година продолжи да применува политика на транспарентен систем на исплата на штети пријавени од нашите осигуреници. Исто така Кроациа Осигурување Живот АД, Скопје во текот на 2015 година пристапи кон периодот на решавање и ликвидација на штетите по сите основи, со цел зголемување на задоволството на осигурениците. Во делот на статистиката на штетите бојот на вкупно пријавени случаи по категории е прикажан во табелата подолу.

Друштвото во 2015 година предложи да го применува транспарентен систем на исплата на штети,

Табела бр. 8: Вкупно пријавени штети во 2015 година

	Вкупно пријавени штети во 2015	Ликвидирани штети	Одбиени штети	Резервирани штети
Вкупно	386	224	119	43
Незгода	346	200	107	39
Смрт	22	16	3	3
ТБС	18	8	9	1

Во текот на 2015 година се исплатени 15 штети за пријава на смрт од болест и 1 штета за смрт од несреќен случај и вкупниот износ за исплата изнесува 3.266.728,00 денари (53.031 евра), за ТБС се исплатени 8 пријави и износот за исплата изнесува 1.699.767,00 денари (27.594 евра) и за штети пд незгода исплатени се 200 штети во вкупен износ од 5.281.215,00 денари (85.734 евра).

Преглед на ефикасно решавање на штети по класи на осигурување во 2015 година:

Табела бр. 9: Вкупно решени штети во 2015 година

Интерна поделба на класи на осигурување	Вкупно пријавени штети во 2015 г.	Позитивно решени штети	Одбиени штети	Вкупно решени штети	Штети во резервација	Ефикасно решавање на штети 5:2
1	2	3	4	5	6	7
Живот	22	16	107	19	3	95,00
Несреќен случај	346	200	3	306	39	89,21
ТБС	18	8	9	17	1	94,44

Преглед на ефикасноста во решавањето на штети:

Табела бр. 10: Процент на решени штети во 2015 година

Ред.број	Опис	01.01.2014 – 31.12.2014	01.01.2015 – 31.12.2015	Индекс 4:3
1	2	3	4	5
1	Вкупно пријавени штети во тековниот период	312	386	123,72%
2	Позитивно ликвидирани штети	196	224	114,29%
3	Одбиени штети	92	119	129,35%
4	Вкупно решени штети	288	343	119,10%
5	Вкупно штети во резервација	24	43	179,17%
6	Процент на решени штети во тековната година (4:1)	92,31%	88,86%	96,26%

Во 2015 година вкупниот број на пријавени претставки изнесува 108.

По основ на настаната смрт од болест 7 претставки од кои 6 се одбиени и 1 претставка е исплатена. По основ на смрт од несреќен случај поднесени се 3 претставки од кои 2 се одбиени и 1 е позитивно решена. По основ на оштетни побарувања од настаната незгода примени се вкупно 97 претставки од кои 56 се позитивно решени, 40 се одбиени и 1 претставка е во резервација. По основ на тешко болна состојба во 2015 година имаше само 1 претставка и истата е решена позитивно.

Друштвото во 2015 година води 2 судски процеси од кои 1 е решен негативно на крајот од 2015 година кои се однесуваат на пријава на смртен случај, а другиот процес е се уште во процедура и изнесува 36.900,00 денари (600 евра).

Вкупно во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 годинс, реализиран износ за откупи изнесува **31.318.466,00 денари (508.460,40 евра)**.

Во структурата на вкупните расходи, промената во математичката резерва, на ден 31.12.2015 година изнесува **272.179.593,00 денари (4.418.880,08 евра)** или **53,00%** од вкупните расходи.

Трошоците за стекнување на осигурување со состојба на ден 31.12.2015 година изнесуваат **109.859.637,00 денари (1.783.589,12 евра)** или **21,39%** од вкупните расходи. Структурата на поединечните удели е следнава:

Провизија	84.421.611,00 денари (1.370.598,62 евра)
Маркетинг	5.183.392,00 денари (84.153,21 евра)
Останати трошоци	20.254.634,00 денари (328.837,29 евра)

Општи и административни трошоци во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година изнесуваат 46.466.724,00 денари (754.394,84 евра), што преставува 9,05 % од вкупните расходи.

Поединечните трошоци во оваа група на трошоци се следниве:

<u>Амортизација</u>	<u>3.151.398,00 денари</u>	<u>(51.163,46 евра)</u>
<u>Бруто плата на вработените</u>	<u>14.478.491,00 денари</u>	<u>(235.060,66 евра)</u>
<u>Закупнина за деловен простор</u>	<u>3.765.055,00 денари</u>	<u>(61.126,28 евра)</u>
<u>Останати трошоци *</u>	<u>25.071.780,00 денари</u>	<u>(407.044,44 евра)</u>

Во врска со анализата на трошоците за осигурување и општи и административни трошоци мора да се напомене дека на барање на Кроациа Осигурување ад Загреб, при крајот на 2015 година направена е поделба на трошоците за плата на вработените во позадина и на вработените во продажба. Планот за бруто плата за 2015 година изработен е како кумулативен број, но не е подолен во согласност со барањето за подлеба во 2015 година. Во планот за плата за 2016 година е направена поделба на планот на платите вработени во продажба и на платите за вработените во позадина.

Табела бр. 11: Реализација на план за Q4/2015 и споредени подароци Q4/2015 :Q4/2014.	Реализација 31.12.2015 МКД	Реализирано 31.12.2015 ЕВРА	План за реализација 2015 ЕВРА	Индекс на реализација на план 31.12.2015	Реализирано 31.12.2014 МКД	Реализирано 31.12.2014 ЕВРА	Индекс 2015/2014
Приходи од премија	483.507.054	7.849.815,88	6.489.995	120,95	381.544.964	6.205.860,05	126,49
Приходи од осигурување	484.429.360	7.864.789,67	6.504.999	120,90	384.706.405	6.257.281,15	125,69
Реосигурување	-1.473.259	-23.918,60	-35.000	68,34	-1.860.575	-30.262,40	79,04
Промена во бруто резерва за преносни премии	-61.054	-991,22	19.000	-5,22	-1.216.052	-19.779,19	5,01
Промена во резерва за преносни премии, удел на реосигурителот	612.007	9.936,03	996		-84.814	-1.379,51	-720,26
Приходи од вложувања	61.632.007	1.000.605,69	805.239	124,26	55.600.691	904.349,79	110,64
Приходи од камата	52.499.975	852.345,66	791.225	107,72	44.604.430	725.494,70	117,48
Нереализирана добивка од вложувања по фер вредност преку биланс на успех	17.521	284,46	0	0,00	13.865	225,52	0,00
Приход од капитална добивка	2.076.279	33.708,73	3.640	926,06	6.752.684	109.832,96	30,69
Позитивни курсни разлики	7.038.232	114.266,84	10.374	1.101,47	4.229.712	68.796,61	166,09
Останати приходи	582.502	9.457,01	4.500	210,16	66.435	1.080,57	875,19
Вкупни приходи	545.721.563	8.859.878,58	7.299.734	121,37	437.212.090	7.111.290,41	124,59
Трошоци за осигурени случаи	76.848.565	1.247.648,99	1.152.544	108,25	46.326.840	753.509,84	165,58
Штети	13.667.321	221.891,19	197.492	112,35	9.629.863	156.630,51	141,67
Откупи	31.318.466	508.460,40	382.747	132,85	30.527.385	496.530,41	102,40
Доживувања	31.240.283	507.191,09	491.436	103,21	3.345.111	54.408,50	932,19
Резерви за штети	622.495	10.106,31	80.869	1.249,71	2.824.481	45.940,41	22,00
Промена во математичка резерва	272.179.593	4.418.880,08	3.388.110	130,42	210.435.106	3.422.744,21	129,10
Трошоци од осигурување	110.391.496	1.792.223,94	1.172.063	152,91	98.722.802	1.605.734,45	111,61
Провизии	84.421.611	1.370.598,62	993.402	137,97	82.302.006	1.338.648,86	102,39
Маркетинг	5.183.392	84.153,21	85.500	98,42	5.009.190	81.474,89	103,29
Надомест за деца	83.471	1.355,17	2.390	56,70	2.787.492	45.338,79	2,99
Останати трошоци за осигурување	20.703.022	336.116,94	90.771	370,29	8.624.114	140.271,92	239,62
Општи административни трошоци	45.929.947	745.680,18	958.421	77,80	53.194.219	865.208,32	86,19
Бруто плати и стимулации	14.478.491	235.060,66	577.406	40,71	26.164.025	425.560,01	55,24
Останати административни трошоци	31.451.456	510.619,52	381.015	134,02	27.030.194	439.648,32	116,14
Трошоци од вложувања	6.276.528	101.900,46	20.298	502,02	5.227.465	85.025,15	119,85
Исправка на вредност на побарувањата	1.893.972	30.748,94	0	0,00	-761.376	-12.383,84	-248,30
Вкупни расходи	513.520.101	8.337.082,59	6.691.436	124,59	413.145.056	6.719.838,13	124,07
Бруто добивка	32.201.462	522.795,99	608.298	85,94	24.067.034	391.452,28	133,55
Данок на добивка	4.196.735	67.884,25	61.560	110,27	3.989.818	64.894,72	104,61
Нето добивка	28.004.727	454.911,74	546.737	334,66	20.077.216	326.557,56	139,31

Табела бр.12.:Показатели на работењето на Друштвото на ден 31.12.2015 година

Показатели на работењето 31.12.2015 во ЕУР	Кроациа Осигурување – Живот а.д., Скопје
Бруто добивка	522.795,99
Број на вработени врз основа на работни часови	43,25
Продуктивност на работењето (добивка по вработени)	12.087,77
Економочност на работењето (приходи/расходи)	1,06
Бруто профитна маржа (бруто добивка/вкупни приходи)	5,90

Табела бр.9 ја прикажува реализацијата на поставениот План за работење на Друштвото на ден 31.12.2015 година, но и податоко за работењето за Q4.2014 и Q4.2015 година.

Врз основа на податоците од табелата може да се заклучи дека Друштвото на ден 31.12.2015 година го реалирало поставениот план на вкупни приходи, но и планот на добивка.

Врз основа на резултатите донесени се следниве заклучоци:

- За периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, Друштото има реализирано бруто добивка од **522.795,99 евра, што преставува надминување на** Планот за Q4.2015 во износ од **85,94%**. Друштвото се усогласи со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурување на РМ во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва за околу 184 илјади евра. Рок за прилагодување беше 31.12.2015 година, но Друштвото прилагодувањето го спроведе низ P&L во Q1 i Q2.2015, што резултираше со намалување на бруто добивката на 31.12.2015 година.
- Приходот од осигурувањето на ден 31.12.2015 година изнесува **7.849.815,88 евра**, што во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година преставува **раст од 20,95%**.
- Приходот од вложување на ден 31.12.2015 година забележува **раст за 24,26%** во однос на Планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесува **1.000.605,68 евра**.
- Вкупните приходи на ден 31.12.2015 година изнесуваат **8.859.878,58 евра**, што преставува раст од **21,37%** од планиранит приходи за периодот на кој се однесува извештајот.
- Трошоците за осигурени случаи изнесуваат **1.247.648,99 евра**, што преставува раст во однос на Планот за Q4, во износ од **8,25%**.
- Трошоците за промените во математичката резерва забележуваат раст за **30,42%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година и изнесуваат **4.418.880,08 евра**. Друштвото во второто тромесечие има зголемување на издвоените средства за математичка резерва во однос на планот, поради усогласување со подзаконската регулатива.
- Трошоците за осигурување забележуваат раст во износ од **52,91%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година како резултат на зголемената продажба во периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, како и поради извршената поделба на бруто платат на вработените во продажба и позадина на крајот на 2015 година.
- Останатите трошоци за осигурување се во согласност со планот, одосно вкупната реализација е 77,80%, **поради извршената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурување.**

- Трошоците на вложувањето забележуваат раст од **402,02%** во однос на планот за периодот 01.01.2015 – 31.12.2015 година, поради раскнижување на негативни курсни разлики во износ од 99.297,37 евра, износ на кој Друштвото не може да влијае. Големиот процент на надминување на планот, е пред се резултат на малиот вкупен износ на овие трошоци во евра (101.900,45 евра).

Врз основа на анализата донесени се следниве заклучоци:

- Приходите од премија во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година забележува **раст од 26,49%**.
- Приходите од вложување во Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година, забележан е **раст од 10,64%**. Друштвото применува конзервативна политика на вложувања со цел долгорочно, стабилно и профитабилно работење.
- Трошоци за осигурени случаи забележува раст од **65,58%** и Q4/2015 година во однос на истиот период во 2014 година. Овој процент е поголом пред се поради тоа што Друштвото оваа година започна со исплата на првотр истеците на поистите, и во периодот од 01.01.2015 - 31.12.2015 година исплатено е **507.191,09 евра**.
- Промена во математичката резерва на портфолиото во периодот од 2009 – 2015 година пресметани се по Zillmer методот што е препорачано од Актуарот од Croatia Osiguranja АД Загреб, но како резултат на поголема продукција и одвојување поради усогласување со подзаконската регулатива, забележува пораст од **29,10%** во споредба со истиот период мината година.
- Трошоците на осигурување во Q4/2015 година покажува раст од 11,61% пред се поради зголемената продукција и исплатените провизии и промена на евиденцијата на бруто платата на вработените.
- Општите и останати административни трошоци во Q4.2015 се во согласност со планот, односно вкупната реализација изнесува **86,19% пред се поради направената прераспределба на бруто платата на вработените од останатите административни трошоци и трошоците на осигурувањето**.
- Трошоците на вложување забележуваат раст од **19,85%** во однос на истиот период минатата година, пред се поради раскнижување на голема негативна курсна разлика во Q2 и Q3/2015 година, ова е трошок на кој Друштвото не може да влијае.
- Во периодот од 01.01.2015 – 31.12.2015 година Друштвото оствари бруто добивка од **522.795,99 евра или за 33,55%** поголема од реализираната добивка за истиот период во 2014 година, и покрај вонредното зголемување на математичката резерва за околу 184 илјади евра во Q1 и Q2/2015 и усогласување со подзаконската регулатива која ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурувањето во РМ, во делот на методологијата на пресметка на математичката резерва.

Согласно заклучоците може да се констатира дека како резултат на зголемен обем на продажба на полиси за животно осигурување, Друштвото забележува зголемен обем на целокупното работење. Зголемување на портфолиото на полиси за животно осигурување и остварените приходи од вложувањата, го амортизираа трошокот за откуп на полисите за животно осигурување и вонредното зголемување на математичката резерва.

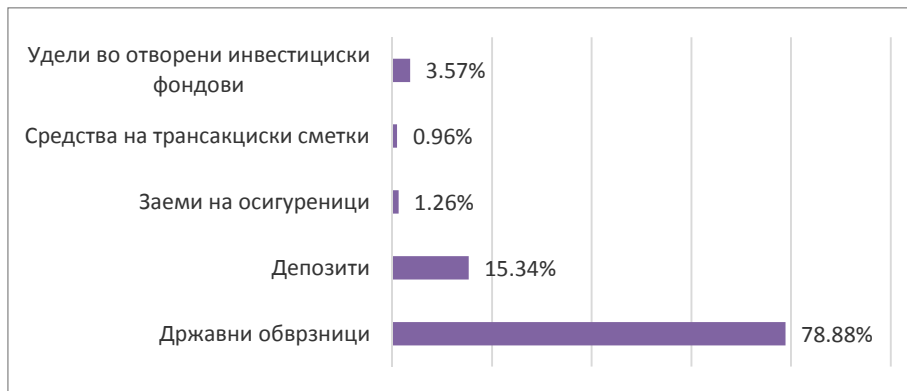

11. ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА И ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ

Вложувањето на Осигурителните Друштва е строго регулиран со Законот за супервизија на осигурувањето во Р. Македонија. Имајќи ги во предвид сите значајни насоки за управување на вложувањето, Друштвото усвои стратегија и модел на вложување која придонесува за остварување на планираните приходи од вложувањето и воедно овозможува долгорочно, стабилно, солвентно и профитабилно работење.

И покрај сите законски можности за вложување на капиталните средства и резервите, Друштвото применува конзервативна стратегија на вложување. Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје ги превезема сите превентивни мерки за намалување на евентуалните негативни последици од глобалната економска криза. Од вкупно вложените средства **84,36%** се со девизна валута (ЕУР).

Графички приказ бр.3.:Преглед на вложените капитални средства и технички резерви на ден 31.12.2015 година

Друштвото внимателно ја следи ситуацијата на домашните и на странските пазари на капитал и постојано работи на прилагодување на вложувањата кои се изложени на потенцијални загуби поради промена на каматните стапки и останатите промени на пазарните услови.

12. РАЗВОЈНИ ПРОЕКТИ ВО 2015 ГОДИНА

Во 2015 година Друштвото продолжи со реализација на проекти кои биле реализирани во 2014 година, кои според остварените резултати се покажале како високо профитабилни проекти, од аспект на враќање на инвестираните средства и зголемување на продажбата. Како позначајни се следниве:

- **„НЕЈРЕДОВЕН ПЛАЌАЧ ВО 2015 ГОДИНА“:**
Со цел зголемување на наплатата и продолжување на традицијата за грижа на корисниците на животно осигурување, на крајот на 2015 година повторно ќе го наградиме најредовниот плаќач на премија на животно осигурување.
- **„КАЈ НАС ВАШАТА ЛОЈАЛНОСТ ВРЕДИ ПОВЕЌЕ“**
Во насока на нудење на дополнителни поволности и бенефиции на нашите клиенти, во 2011 година го започнавме проектот, каде што на нашите клиенти им овозможуваме попуст на бројни продажни и услужни локалитети со користење на картичката за лојалност на Кроаци Осигурување – Живот. Овој

проект преставува уште еден начин за подобрување на грижата за нашите корисници. Поради атрактивноста на проектот и заинтересираноста на трговците за ваквиот вид на соработка, континуирано се зголемува бројот на соработници. Проектот кој започна во 2011 година постојано се развиваше и во јуни 2015 година Друштвото ја воведо GOLD Loyalty Card со посебни поволности за ВИП клиентите.

- **НАГРАДНА ИГРА „КОКО ВЕ НОСИ ВО DISNEYLAND“**

Во насока за зголемување на продажбата на детското штедно осигурување и подобрување на грижата за корисници го воведовме проектот „Коко ве носи во Disneyland“. Сите деца кои во текот на годината ќе станат наши осигуреници се учесници во наградната игра „Насреќно дете“ и се потенцијани добитници на наградно патување во Disneyland. Најсреќните, по случаен избор ги бираме на крајот на годината.

- **ON LINE ПЛАЌАЊЕ**

Во 2012 година Друштвото ја воведо услугата on line плаќање на премијата, услуга која наида на одлични реакции на постоечките и потенцијаните осигуреници. Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје единствена осигурителна компанија на пазарот која нуди можност за on line плаќање на премијата.

- **MY CRO ACCOUNT апликација**

Во насока на постојано подобрување на грижата за корисниците ја воведовме апликацијата која преставува web интегрирано решение, кое на нашите Осигуреници им овозможува on line пратење на состојбата на полиста за животното осигурување, а на нашите Застапници им овозможува пратење на нивните активности. Во 2014 година апликацијата е надградена со нови функционалности во делот на застапници/соработници со цел поголема мотивираност на надворешната мрежа, со прикажување на рејтингот на реализација апликацијата.

Во 2015 година направена е нова надградба на апликацијата My Cro Account, направено е интегрирање на следењето на состојбата на полисата и on-line плаќањето и е овозможено редовно ажурирање на податоците.

- **ВИЕ ПРЕПОРАЧУВАТЕ – НИЕ НАГРАДУВАМЕ**

На крајот на 2012 година Друштвото започна со проект со кој дополнително се наградува лојалноста и довербата на осигурениците, изразена преку нивниата препорака за брендот Кроациа Осигурување Живот. Проектот има за цел да ги стимулира постојаните осигуреници да во кругот на нивните најблиски да ги препорачаат бенефитите кои ги препознале од животното осигурување и довербата која ја стекнале во Друштвото, а за тоа ќе бидат наградени. Реализацијата на овој проект продолжува и во 2015 година.

- **УЧЕСТВО НА САЕМИ**

Со цел пријближување на таргет групата, Друштвото и оваа година, преку својот информативен пулт, ги промовираше своите производи за осигурување на живот, на еден од најпосетените саеми – САЕМ ЗА МЕБЕЛ. Учеството на саеми и промоциите ќе продолжат и во наредниот период.

- **ПРОДАЖНИ ПРОМОЦИИ**

Во изминатите години продажните промоции се покажаа како ефикасен и ефективен начин на продажба и затоа Друштвото и во 2015 година продолжи со нивна реализација но на различен начин, со мал број на

промоции таргетиран е поголем број на потенцијани осигуреници. Заклучно со 3.12.2015 година одржани се вкупно 80 продажни промоции. Во овој период беа организирани промоции на седлнине локации:

- Промоции во детски гардинки.
- Промоции за време на каренвалот во Струмица.
- Промоции во трговски центар во РМ - Skopje City Mall.
- Промоции во трговски центар во РМ - Capitol Mall.
- Промоции во игротеки.
- Промоции за време на саем за мебел.
- Промоции во Зоолошка градина.
- Промоции во тениски клубови.
- Промоции во основни училишта.
- Промоции на туристички локации.
- Промоции на детски фестивали.
- Едукативен караван во детските гардинки по повод дебот на штедење и осигурување во октомври и ноември 2015 година.

■ СИГУРНОСТ КАКО МАЈЧИНСКА ПРЕГРАТКА

Во насока на поголема афирмација на производитите и брендот Кроациа Осигурувањр – Живот а.д. Скопје во 2013 година започнавме соработка со првата приватна болница во РМ, Ремедика-Скопје. Планирано е да се започне со меѓу-институционална соработка како алтернативен канал на продажба во насока на остварување на директен контакт со клиентот (потенцијалниот осигуреник). Крајните очекувања од овој проект се позитивно влијание на продажните резултати на Друштвото.

■ КРОАЦИА ПРИЈАТЕЛ НА ЗООЛОШКАТА ГРАДИНА

Зоолошката градина во Скопје и Кроациа Осигурување – Живот а.д. Скопје, имаат за цел едукација на децата и другите целни групи во насока на подобрување на воспитно образовниот и културениот живот. Во насока на афирмација на производот Коко детско штедно осигурување, Друштво реализираше промотивни активности во Зоолошката градина во Скопје. Оваа соработка преставува уште еден начин да се оствари директен контакт со потенцијаната таргет група во насока на зголемување на продажбата.

■ ПРОГРАМА БЕНЕФИЦИЈА ПЛУС

Водени од фактот дека вредностите и достигнувањата на компанијата, зависат пред се од вработените, Друштвото на своите лојални вработени им овозможува дополнителни бенефиции преку Програмата Бенефиција Плус. Програмата на вработените им нуди одредени дополнителни бенефиции, а дополнително секој месец се наградува најдобриот вработен, соред однапред определени критериуми. Целта на оваа програма е пред се зголемување на мотивацијата, намалување на флукуација и овозможување подобра работна атмосфера помеѓу вработените.

■ ПРОМЕНА НА LOYALTY НАГРАДНИОТ ПРОГРАМ

Со цел намалување на трошоците по основ на наградите, но истовремено и задржување на наградниот програм како дополнителна стимулација, мотивација и задржување на постојаните застапници на надворешната продажна мрежа како и привлекување на нови потенцијани застапници, Друштвото во 2015 година продолжи со измените на Loyalty наградниот програм

Превземени се следниве промени:

- Промена на наградите за менторите (се зголемува барањето на бројот на активни гранки во мрежата).
 - Воведена е награда за најдобра структура на квартално ниво.
 - Награда за најдобар застапник за 2015 година
 - Награда за најдобар застапник за секој квартал – во согласност со реализација на БПП
 - Наградување за број на полисирани полиси за еден месец
- **Презентирање на програмата пред застапниците / соработниците.**
Друштвото во 2015 година предложи со своите залагања кај државните органи за иницирање на даночно ослободување за животното осигурување и добивање ист даночен и законски третман како и третиот дополнителен пензиски столб, кадешто има ослободување од персонален данок на доход. Друштвото и во наредните години ќе продолжи со залагање за даночно ослободување на животното осигурување.
- **СОРАБОТКА СО DINERS CLUB INTERNATIONAL**
Друштвото во Q2, 2015 воспостави соработка со Diners Club International за плаќање на полиси за жосигурување на живот со издавање на кобрендирана картичка Croatia&Diners. Кобрендираната картичка овозможува посебни привилегии на осигурениците. Со оваа соработка Друштвото овозможува сигурна и редовна наплата на должната премија во период од најмалку една година и вооедно намалување на трошоците за наплата на премијата.

13. ЕДУКАЦИЈА НА ВРАБОТЕНИТЕ ОД 01.01.2015 ДО 31.12.2015 ГОДИНА

Со развој и долгогодишно искуство на Друштвото се појавува потреба за континуирано вложување во развој на човечките ресурси на Друштвото. Со таа цел од 01.01.2015 година поддржан е нов начин на управување и менаџирање на градење на кариерата на вработените, односно поставени се темелите на Кроација Академијата на еден друг начин.

Целта на Кроација Академија е грижа за едукативниот развој и стрчна надоградба на сите вработени, што воедно значи развој и напредок на Друштвото во целост.

За успешно работење не се доволни компетенции кои вработените ги поседуваат, неопходно е нивно понатамошно усовршување и унапредување, кое произлегува од потребата за успешно совладување на работните задачи.

Позитивното влијание од ефективните обуки се гледа од фактот што, вработените кои биле на обука може значајно да се забележи рационализација на работата, односно квалитетните и адекватни обуки на вработените придонесува до подобри резултати кај вработените.

Во периодот од 01.01.2015 до 31.12.2015 година во Друштвото се спроведени повеќе обуки и тоа на следниве теми:

- Градење на продажната мрежа на осигурирањето на живот.
- Развој на продажни техники за осигурување на живот.
- Осигурување и сигурност во ИТ системот.
- Архивско работење.
- Управување со ризици и промени.
- Обука за актуарство, рентни талици за смртност.

- Обука за реосигурување.
- Продажба на животно осигурување.
- Обука за заштита на личните податоци.
- Управување за внатрешна ревизија и управување со внатрешните ризици.
- Insurance Risk Management.
- Пресметка и подготовка за SRC i MRC
- Обука за припрема на корпоративни секретари во компанијата.
- Систем на управување со ризици и ORSA
- Обука за изработка и имплементурање на проекти.
- Information Security Manager ISO27001

14. МАРКЕТИНШКИ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2015. – 31.12.2015.

Маркетинчките активности кои се спроведени во 2015 година беа усмерени за зголемување и задржување на пазарниот удел на Друштвото во сите сегменти на работење и оставрување на позитивни финасиски и деловни цели на Друштвото.

Согласно одобраниот план за маркетинг активности за 2015 година, фокусот е ставен на BTL и ATL активности со цел зацврстување на позицијата на брендот, зголемување на свеста на луѓето за потребата од животно осигурување, зголемување на бројот на потенцијални осигуреници, поволности зголемување на застпаничката мрежа, зголемување на дополнителните поволности за осигурениците и подобрување на грижата за корисници.

Правци на маркетиншките активности кои се применувани во 2015 година:

- Задржување на постоечките осигуреници и застапници.
- Зголемување на бруто полисираната премија.
- Привлекување на нови потенцијални осигуреници и застапници.
- Фокус на обучување на ментори/ водители на надворешната застапничка мрежа.

Активности за постигнување на целите:

- Маркетинг акции – Организирање на проекти за директен контакт со потенцијаните осигуреници. Организирање на продажни промоции на фреквентни локации, чија цел е контакт со потенцијалните осигуреници. На крајот на 2015 година Друштвото започна соработка со еден од најреномираните интернет портали во земјата, со кој започнавме проект за непосреден контакт со потенцијалните осигуреници.
- Иновација во loyalty наградниот програм за надворешните застапници – грижа за застапници. Во 2015 година воведени се промени во програмата за застапници со цел поголема мотивираност на надворешната продажна мрежа.
- Поголема промоција на постоечкото портфолио на производи, дополнителни вредности и услуги. Спроведување на продажни и наградни акции со цел зголемување на продажбата и поголема афирмација на портфолиото на производи на Друштвото.
- Соработка со позната личност, како заштитно лице на Друштвото. Во 2015 година Друштвото започна соработка со една од најдобрите македонски изведувачи – Елена Ристевска, која во следните две години ќе биде заштитно лице на Друштвото, преставувајќи го на голем број на манифестации, промоции, маркетинг материјали и сл.

По повод исплата на првите полиси за доживување, како и по повод десет годишнината на постоење на Друштвото на македонскиот пазар, Друштвото во 2015 година спроведе маркетинг и ПР кампања.

Маркетинг и ПР кампањата ги опфати следниве активности:

- Продажни промоции и акции.
- Радио реклама.
- Печатени материјали - флаери.
- Медиумска реклама во дневни и неделни весници.
- Организирање настани од продажен карактер.
- Брендирање на градски автобуси.
- Наградни акции.
 - Електронски news letter.
 - ПР текстови во дневни весници.
 - Прилози во информативни вести на национални телевизии.
 - Банери на интернет портали.
 - ПР текстови на интернет портали.
 - Интервјуа на Генерален Директор во економски списанија.

Маркетинг и ПР кампањата по повод исплата на првите полиси за доживување и дестодинината од остоење на Друштвото на македонскиот пазар беше заокружена со организирање прес конференција за медиумите и гламурозна прослава која одговара на брендот кој го застапуваме, за осигурениците и блиските соработници на Друштвото.

Маркетинг активностите во 2015 година во целост се усмерени за зацрстување на позицијата на брендот која веќе ја има во однос на конкуренцијата.

Друштвото планира и во наредната година поголем дел од маркетинг активностите ќе ги усмери на ATL активности со цел подигнување на светса на луѓето за потребата од животна осигурување.

15. РАБОТА НА ОРГАНОТ НА УПРАВУВАЊЕ

Одборот на Директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година работеше во состав:

1. Жељко Јукиќ, Претседател
2. Андреј Коштомај, Неизвршен член
3. Роберт Вуќковиќ, Неизвршен член
4. Вилма Учета Дузлевска, Извршен член, Генерална извршна директорка
5. Огњен Блажевски, Неизвршен член

Одборот на директори на Кроацيا Осигурување – Живот а.д. Скопје во 2015 година одржа 5 состаноци и донесе вкупно 49 Одлуки, со кои уредува работењето на Друштвото, со кои се створени услови за ефикасно работење и обавување на планираните активности.

Собранието на акционери одржа 1 редовна седница на ден 27.04.2015 година.

Скопје 15.02.2016 година

Главен Извршен Директор
Вилма Учета Дузлевска

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.12.2015. И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАН ЗА Q4/2015.

Опис на позиција	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
Нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Останати нематеријални средства	27.060,45	23.918,00	113,14
Материјални средства	48.080,71	55.495,00	86,64
Опрема	48.080,71	55.495,00	86,64
Вложувања	22.145.313,07	21.750.852,01	101,81
Вложувања во државни обврзници	17.637.192,62	17.159.974,01	102,78
Вложувања во кеш фондови	797.430,96	0,00	0,00
Депозити во кредитни институции (банка)	3.429.031,30	4.491.002,00	76,35
Заеми	281.658,19	99.876,01	282,01
УДЕЛ ВО РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	10.622,93	11.161,01	95,18
Преносни премии, удел во реосигурување	10.622,93	11.161,01	95,18
ПОБАРУВАЊА	1.101.938,22	446.100,00	247,02
Побарувања од непосредни работи во осигурување	464.641,03	0,00	0,00
Од договорувачот на осигурувањето	464.641,03	0,00	0,00
Останати побарувања	637.297,19	446.100,00	289,88
Побарувања за принос на вложувања	552.937,10	389.000,00	142,14
Останати побарувања	84.360,08	57.100,00	147,74
ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	214.068,09	93.022,00	230,13
Готовина во банка или благајна	214.068,09	93.022,00	230,13
Средства на деловна сметка	167.576,45	86.700,00	193,28
Средства на сметка за покритие на математичка резерва	46.187,22	6.000,00	769,79
Готовина во благајна	304,43	322,00	94,54
ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДЕН ПЕРИОД И НЕДОСПЕАНИ НАПЛАТЕНИ ПРИХОДИ	41.288,26	8.448,00	488,73
Останати платени трошоци за иден период и недоспеани наплатени приходи	41.288,26	8.448,00	488,73
ВКУПНА АКТИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

Опис на позицијата	Реализација Q4.2015 EUR	План Q4.2015 EUR	Индекс 2015/2014
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	4.703.538,88	4.925.492,73	95,50
Основачки капитал	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Уплатен капитал- редовни акции	2.989.408,99	2.986.563,00	100,10
Резерви	443.554,72	451.784,76	98,18
Законски резерви	602.106,84	610.185,76	98,68
Останати резерви	-158.552,12	-158.401,01	100,10
Преносна (задржана) добивка или загуба	815.913,85	940.404,51	86,76
Задржана добивка	815.913,85	940.404,51	86,76
Добивка или загуба на тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
Добивка за тековниот пресметковен период	454.661,31	546.740,45	83,20
ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	18.311.462,33	17.060.696,61	107,33
Преносни премии, бруто износ	128.942,38	111.793,00	117,82
Математичка резерва за животни осигурувања, бруто износ	18.098.489,64	16.759.035,00	107,99
Резерви за штети, бруто износ	84.030,31	189.868,60	44,26
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	3.183,36	11.643,00	27,34
Резерви за пензија и слични обврски	3.183,36	11.643,00	27,34
ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	19.799,30	64.060,05	30,52
Одложени даночни обврски	0,00	0,00	0,00
Тековни даночни обврски	19.799,30	64.060,05	30,52
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	22.728,34	28.798,00	78,92
Останати финансиски обврски	22.728,34	28.798,00	78,92
ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	527.659,52	298.305,63	176,88
Обврски произлезени од непосредни работи од осигурување	497.536,23	248.306,01	200,37
Останати обврски	30.123,29	49.999,63	60,25
ВКУПНА ПАСИВА	23.588.371,73	22.388.996,02	105,36

ПРИЛОГ 2:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ			
<i>Провизија</i>	1.370.598,63	1.338.648,86	993.402,00
<i>Вкупно трошоци за осигурување</i>	1.792.223,94	1.605.734,45	1.172.063,00
ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% Удел на провизијата во вкупната пресметана премија	17,46	21,57	15,31
%Удел на трошоците за осигурување во вкупната пресметана премија	40,29	47,45	33,37

ПРИЛОГ 3:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА ОПШТИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ ВО ВКУПНИТЕ ПРИХОДИ НА ДЕН 31.12.2015.,И РЕАЛИЗАЦИЈА ЗА 2015 ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
ОПШТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ	745.680,18	865.208,33	958.421,00
<i>Бруто плати и стимулации</i>	235.060,66	425.560,01	577.406,00
<i>Останати административни трошоци</i>	510.619,52	439.648,32	381.015,00
ВКУПНИ ПРИХОДИ	8.859.878,58	7.111.290,41	7.299.734,00
% удел на општите административни трошоци во вкупните приходи	8,42	12,17	13,13

ПРИЛОГ 4:

ПРИКАЗ НА УДЕЛОТ И ДВИЖЕЊАТА НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ТЕХНИЧКА ПРЕМИЈА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ – МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА И ОТКУП ВО ВКУПНАТА ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА НА ДЕН 31.12.2015., И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА 2015. ГОДИНА

ВАЛУТА: EUR	Реализација 31.12.2015	Реализација 31.12.2014	Планирана реализација 31.12.2015
МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА, ОТКУПИ И ДОЖИВУВАЊА	5.434.531,57	3.973.683,22	4.262.293,00
<i>Промена во математичката резерва</i>	<i>4.418.880,08</i>	<i>3.422.744,21</i>	<i>3.388.110,00</i>
<i>Откупи</i>	<i>508.460,40</i>	<i>496.530,51</i>	<i>382.747,00</i>
<i>Доживувања</i>	<i>507.191,09</i>	<i>54.408,50</i>	<i>491.436,00</i>
ПРЕСМЕТАНА ПРЕМИЈА	7.849.815,88	6.205.860,05	6.489.995,00
% удел во математичката резерва и откупи во вкупната пресметана премија	69,23	64,03	65,67

ПРИЛОГ 5:

Врз основа на член 384. став 7. од законот за трговските друштва (службен весник на република македонија број 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13 119/13, 120/13, 187/13, 38/14 i 41/14, 138/14 и 88/2015), членовите на Одборот на Директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот го пополнуваат следниот образец:

Табела бр.17 Неизвршни членови на Одбор на директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот

Име и презиме	Жељко Јукиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Андреј Коштомај
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Роберт Вучковиќ
Назив на работодавач	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Управа на Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Надомест за членство во Одбор на Директори	нема

Име и презиме	Огњен Блажевски
Назив на работодавач	Шпаркасе Банка АД Скопје
Дејност	Банкарство
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на Директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	нема
Надомест за членство во Одбор на Директори	160 илјади денари

Исплатите поврзани со органи на управување/раководството во текот на 2015 година изнесуваат 4.264 илјади денари.

